

ཡེ་ཤྲཱ་བུ་གཞུང་པ།

ཡེ་ཤྲཱ་བུ་ཆེན་པོ་གསུང་པ་ཡེ་ཤྲཱ་མཆོ།

ཨ་ཁུ་དེ་པ་ཡོ།

ཨ་ཁུ་ཤྲཱ་བུ་དགེ་ཡེ་ཤྲཱ་དཔལ་བཟང་།

མཆོད་བརྗོད།	1
སྒྲེང་གཞི།	1
གཞུང་སྤྱི་འོ་འོ་བཤུད་པ།	2
གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ།	2
ཆད་མའི་སྤྱི་འོ་འོ་བཤུད་པར་རྟོག་པ།	7
མའོ་སྤྱི་འོ་འོ་བཤུད་པར་རྟོག་པ།	8
ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ།	12
དེ་ནི་སོ་སོ་འོ་འོ་བཤུད་པ་ལ་གསུམ།	14
གྲངས་དང་ལུ་ལ་ལོག་རྟོག་པ་ལ་གཉིས།	14
ལུ་ལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཆད་མའི་གྲངས་དེས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས།	15
སྤྱང་ལུ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་དེས་བས་ཆད་མ་གཉིས་སྤྱི་དེས་བར་སྒྲུབ་ པ་ལ་རྟོགས་དགོད་དང་ཚུ་ལ་སྒྲུབ་འཕྲོས་པའི་འོ་འོ་བཤུད་པ་གསུམ།	15
འབྲུག་ལུ་ལ་མའོ་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་དེས་བས་ཆད་མ་གཉིས་སྤྱི་དེས་བར་སྒྲུབ་ པ་ལ་ཆད་མ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་དང་གྲངས་དེས་བསྒྲུབ་པ་གསུམ།	49

མངོན་སུམ་ངོ་པོའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་གཉིས། 90

སྤྱིར་བཏང་རྟོག་བྲལ་བ་འད་ནས་མངོན་སུམ་ཡང་དག་བའད་

པ་ལ་བཞི། 90

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་གཞུང་སྤྱིའི་བསྐྱབ་བ་དང་

ཡན་ལག་གི་དོན་བའད་པ་ལ་གཉིས། 90

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་ཚུད་འགོད་དང་རང་ལན་

བསྟན་པ་གསུམ། 201

རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བས་རང་རིག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་

ཞུགས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མཚན་གཞི་རང་རིག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས། .. 211

ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་

མངོན་སུམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུད་སྤྱོད་གཉིས། 228

དམིགས་བསལ་མ་འབྱུང་བ་སོགས་ཤེས་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བའད་པ་དེའི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱབ་

དང་། དེ་ཐུག་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ། དེ་ལོགས་སུ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་བཅས་གསུམ་བསྟན་པ། .. 237

མདོན་སྐུལ་འབྲས་བུའི་དོན་ལ་ལོག་ཏེ་གསལ་བ་ལ་གཉིས། ..	250
སྤྱིའི་དོན།	251
ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ།	259
མདོ་སྤེལ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཞུང་སྤྱིའི་བསྒྲུབ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས།	259
རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལའང་གཞུང་སྤྱིའི་བསྒྲུབ་ བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས།	277
རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ དང་སློལ་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས།	334
ཞར་ལ་སྤྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།	356
སྤྱི་དོན་བཀག་པའི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།	357
སྤྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སློ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་ ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།	365

༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་
བཀྲིན་འོག་ཕྱན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ། ཀྱི་
ཤུ་ཉལ་ས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློབ་མྱོད་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སླད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་གི་དེར་སློབ་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྟག་སྟེ་ལ་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཁྱེད་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འབྲལ་གང་ཞོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སླད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཅོས་ཐོན་པ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་བརྒྱུ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཐུལ་ཆོག་
བརྒྱུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

༡༡། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་

བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་མངོན་སུམ་

ལེ་ཏུ་རི་རྣམ་བཤད་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད།

༡༡། །རབ་རྒྱས་པད་མོ་གསར་པའི་ངོས་ལ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་མའི་

ཐིགས་པ་ལྟར་བས་རྒྱ་ཆེར་བཞེད་པའི་དཔལ་འབར་བ། །གང་གི་དྲིན་ལས་

སྐལ་བཟང་བྱང་བ་ལེགས་བཤད་སྤང་ཅི་འདྲི་དོག་པ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པར་འགོད་

པས་རོལ་པའི་གར། །བདུད་ཅིས་དེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ལུས་ཅན་རིགས་པའི་

སྤྱ་དབྱངས་ས་གསུམ་སྟེ་བོའི་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་སྟོ་བ་གང། །སྤར་ཡང་དེ་

ཡིས་དེ་ཉིད་མཆོད་ཕྱིར་ཆངས་དབྱངས་ལས་རྒྱལ་དགེ་ལེགས་དེ་ཡིས་

འཇིག་རྟེན་འདི་དག་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

སྟོང་གཞི།

དེ་ལྟར་ཆད་མ་སྤྱ་མེད་ཅན་ཤེས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པའི་

མཆོན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་ཆད་མ་དེའི་གྲངས་དང་། སྟོད་ཡུལ་དང་།

ངོ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ཏེ། དེ་དག་ཡང་དག་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་ལེའུར་བསྟན་པའི་གཏན་ཆིགས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་

བརྟན་ནས། ལེའུ་གཉིས་པར་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་སྤྱབ་པའི་

ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའང་མཐར་མངོན་སུམ་

ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་

པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒྲིབ་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་གསུངས་ཏེ།

གཞུང་སྤྱི་འོན་བཞད་པ།

དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ཚུལ་ནི་རི་ལྟ་བུ། ལོག་པར་རྟོག་པ་
གང་བསལ་བའི་སྒྲིབ་གཞུང་གང་བསྟན་པར་མཛད་ཅེ་ན།

གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ།

གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། མངོན་རྗེས་དང་།
སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚད་མ་གསུམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་
ནི། སྐྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་
སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲེས་བྱའི་ཆོག་
གིས་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་དག་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་
སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་གྱུང་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདོད་པ་དེ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས། གཞན་གྱི་སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་
ཡི། །ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་སྐྱ་ལས་བྱུང་། །ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་ཆོག་ཡིན་ཟེར། །
འདི་ནི་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་ཡིན་སྒྲིབ་མངོན་སུམ་མིན། །རྗེས་
དཔག་ཏུ་ཡང་མི་འབྱད་དོ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བྲལ་སྒྲིབ་རོ། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གསུམ་པོ་དེ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་
དང་བཞི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཉེར་འཇལ་ནི། དཔེར་ན། བ་མེན་མཐོང་བ་ལས་སྒྲོག་ཆགས་འདི་དང་།

འདྲ་བ་ནི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་ལ་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ།

ཞི་བ་འཆོས། གང་གི་བ་མེན་ཅི་འདྲ་ཞེས། །གྲོང་པ་དག་གིས་ངེས་པ་
ན། བ་ལང་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲ་ཞེས། །འབྲོག་པས་སྦྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉེ་བར་འཇལ་
བར་གྲགས་ལྡན་པ། །དེ་ལ་སྦྱར་ཡང་རི་ཁྲོད་པས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི། དེ་བཞི་དང་། རོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཆད་མ་དང་བྱག་ཁོན་འོ། །དེ་ལ་རོན་གྱིས་གོ་བ་ནི། ལྷ་སྦྱིན་གསོན་པོ་
བྱིས་ན་མེད་པས་སྤྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན།
མངོན་སུམ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བའི་རོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱག་སྟེ། ཆད་མ་
བྱག་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །

དེ་ཡང་ཞི་བ་འཆོས། ཆད་མ་བྱག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་ཏུ་རོན་གཞན་
ཏུ་འགྱུར་མིན། །མ་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པ་གཞན། །དེ་ནི་རོན་གྱི་གོ་བར་བརྗོད། །
ཅས་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །

དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་ནི། །ཆད་མ་གཞན་ལྟ་བུ་གང་ཡང་འཇལ་
བྱེད་ཏུ་མ་སྦྱེས་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་ལ། ཡུལ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷ་ནས་
མེད་པ། ཞིག་ནས་མེད་པ། བན་ཚུན་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་མེད་པ་བཞིར་འདོད་
དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཞི་བ་འཆོས། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ངོ་བོ་ལ། །ཆད་མ་ལྟ་བུ་

མ་སྐྱེས་པའི། །དངོས་ཡོད་རྟོགས་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཆད་མ་
ཉིད། །མངོན་སུམ་ལ་སོགས་མི་སྐྱེད་པའང་། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མར་
འདོད། །བདག་ཉིད་ཡངས་སུ་མ་གྱུར་བའམ། །དངོས་གཞན་རྣམ་པར་རིག་
པའམ། །ཆད་མ་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། །དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་
བྱེད། །སྤྲོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས། །འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རྩ་དགེ། །ཞོ་
སོགས་འོ་མ་ལ་མེད་གང་། །དེ་ནི་སྤྲོ་མེད་པར་བརྟུན། །ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པ་
ཉིད། །ཞིག་ནས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟུན། །རྟོ་སོགས་བ་ལང་ལ་མེད་གང་།
གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པར་བརྟུན་དེ། །དེ་ལ་གཞན་དངོས་མེད་ཅིང་དེའི། །
བདག་ཉིད་གཞན་ལ་མེད་པས་སོ། །མགོའི་ཆ་ནི་དམའ་མོ་ལ། །འཕེལ་དང་
བྱི་སོགས་ངོ་བོ་ཡི། །རི་བོང་རྩ་དག་མེད་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་
འདོད། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་རྟོག་པ་འདི། །ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ཡང་དངོས་པོར་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞོན་རྩ་མ་ལེན་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་གསུམ་དུ་
བརྟུན་དེ། །བདག་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་དང་། །དངོས་པོའི་བྱུང་པར་གཞན་
ཤེས་པ་དང་། །ཆད་མ་ལོག་པ་ཅུ་མོ། །ཞེས་བེར་རོ། །ཅ་ར་ཀ་པའམ། །སྤྲོ་
དབྱུང་པ་ན་རེ། །རིགས་པ་དང་། །མི་དམིགས་པ་དང་། །ཞེས་གྲགས་པ་དང་།
སྤྱི་དང་པ་དང་། །སྤྲོ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་མ་གཞན་དག་གྱུང་ཡོད་དོ། །
ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་ཡང་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པའི་

ཚད་མ་སྟེ། འདི་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མིན་ལ། དེའི་རྟོན་དུ་གྱུར་
པའི་རྟོགས་ལ་དཔེ་མེད་པས་རྗེས་དཔག་གྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་མེད་པའི་རྟོག་
མཚན། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཚན་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་བསྟན་རྟོག་མེད་
ལ། ནང་ཚན་དེ་ཉིད་དེའི་དཔེར་བསྟན་ན། དེ་ལ་འང་དེའི་ནང་ཚན་གཞན་ཞིག་
དཔེར་བསྟན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་འདོད་
དོ། །

དེ་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཞེས་
བྱ་སྟེ།དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་མཚན་སྔ་མ་ལྟར་སྟོང་། །སྔ་བ་པོ་སྔ་
མ་དག་གིས་བསྟན་པའི་གྲགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མ་སྟེ།
དཔེར་ན་ཤིང་སྟོན་པ་འདི་ལ་གཞོད་སྟོན་གནས་སོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཚོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ན། ཚོགས་པ་ཅན་ཡོད་པར་རྟོགས་
པ་ནི་སྟོན་པའི་ཚད་མ་སྟེ། སྟོང་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ན་བརྟེན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྟོག་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་
སྟམ་དུ་སེམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྟམ་སེམས་པའི་ཚད་མ་སྟེ། དཔེར་
ན་གཞོན་ནུ་མ་དག་དེ་རིང་བདག་གི་མིང་པོ་འོང་ངམ་སྟམ་པ་ན་འོངས་པ་ལྟ་
བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཚད་ཆེན་འགྲེལ་པར་བྲིས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་
བྲིས་པའོ། །

རྒྱང་པན་པ་ན་རེ། མངོན་སུམ་གཅིག་ལྟ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་
ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མའི་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་

རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་པ་འདེབས་
པའི་ལྟ་བུ་མི་བཟོད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གཅིག་
ལུ་ཆད་མར་སྐྱས་པས་ནི་སྒོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་མ་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པས་སྐྱེ་བ་སྤྲ་སྤྱི་སོགས་ཐམས་
ཅད་མེད་པར་ལྟ་བུའི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། མངོན་རྗེས་གང་ཡང་
མིན་པའི་ཆད་མ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆད་མར་
བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། སྤང་དོར་ལ་
ཞུགས་པ་ན། བསྐྱས་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་དང་། སྤང་དོར་གྱི་གནས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཆོགས་
པ་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། སྤྱི་ནང་གི་གློ་བ་རྟོག་ལྟར་དུ་ཁས་འཆེ་བ་ཐ་ན་གཅེར་བྱ་
བ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་གང་ཡང་ཁས་ལེན་པར་
མི་འདོད་པ་ཤིང་སྟག་ཡིན་ཞིང་། ཆད་མ་ནི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་པས་ཆད་མ་
ཡང་དག་པ་ཅིག་ཉིད་ན། དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅས་ནས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་གང་
ལ་དབྱེད་ཀྱང་ལོག་པར་སྐྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཆད་
མར་བཟུང་ན། དེ་ནི་སལ་ཆེར་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པས། མ་
རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ལས་མ་འདས་
པའི་སྤྱིར། སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཡང་སར་སྐྱུངས་ནས་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་ཆད་མའི་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་འགོག་པ་
ནི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་གྲུང་པོས་གྲང་།
མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག། །ཆད་མའོ་མཆན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ།
དེ་ལ་རབ་སྦྱར་བྱེད་ཆད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། དེའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། གཞལ་བྱ་གཉིས་
བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དཔྱ་མིན་མ་ཡིན་འབྲུལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གསུངས་སོ། །དེའང་མདོ་ཆོག་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་ལུགས་ལ་
ཆད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངས་པའི་རྒྱ་མཆན་སྟོན་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་
འཆད་པ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱེད་ཞེས་པ་ལས། གསུམ་གཅིག་གངས་ནི་
བསལ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ལ། མདོ་ཆོག་རྒྱུ་པ་ཐ་
མས་ཆད་མའི་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་དམ་
བཅའ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་དེའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། མེད་པ་
གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་བྱེད། ཞེས་པ་ནས། དཔྱ་མིན་མ་ཡིན་འབྲུལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

ཆད་མའི་སྦྱོད་ལུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ།

ཆད་མའི་སྦྱོད་ལུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་
ཆོས་དག་གྲང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་ཆད་པར་
ལྟ་བའི་མཐའ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱི་ཆོས་དག་གྲང་། དོན་དམ་པའི་དངོས་
པོར་ཁས་ལེན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདི་དག་འགོག་པ་ནི།

རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱབ་
པའི་སྐྱབས་ལས་འཕྲོས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་
པའི་མཐའ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ནས་གསུངས་ལ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་འགོག་པ་ནི། སྒྲ་འད་
སོགས་ནི་སྦྱི་མིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་
མའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རི་སྟེང་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། རྟོག་པའི་
འཇུག་ཚུལ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་
རང་དོན་ལེའུར་བསྟན་པའི་བྱིར་ལེའུ་འདིར་མི་འཆད་དོ། །

མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ།

མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་
དག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི་དང་པོར་
དོན་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཁོ་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ།
མངོན་སུམ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྐྱབ་དང་།
སྐྱིེ་ཆངས་པ་འགྱུར་བར་སྐྱབ་དག །སྐྱིེ་རྗེས་འཇུག་མ་གཏོགས་པའི། །
ཤེས་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་མིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་དང་ནི། །ལྡན་པ་
ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཤེས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐྱིེ་རྗེས་སུ་
འཇུག་པས་མངོན་སུམ་ཡང་སྐྱེད་དོན་འཇིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་

ནི་མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་སུ་སྒྲ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གོ་ལ་བ་འདི་དག་
 ཡིད་མངོན་དང་རང་རིག་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་པས། དབང་མངོན་ལ་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ནི་དབང་མངོན་གྱི་ངོ་བོ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་
 བར་ནི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་འདྲའི་ལོག་རྟོག་
 དག་ནི། དབང་མངོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བཏགས་
 ཀུན་རྫོབ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ལ། དབང་མངོན་ལ་རང་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་
 སྒྲ་བ་དེ་སྒྲ་བ་དེ་སྒྲ་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ནི། དབང་མངོན་གྱི་འཇིན་
 སྒྲ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། གཟུང་འཇིན་རྣམས་གཞན་དུ་
 འཇིན་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། །འདི་ཉིད་རིགས་
 པས་ལེགས་པར་ཁེགས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་གཉིས་སྒྲ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་རིམ་
 གྱིས་ལོག་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་ནི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ལའང་བདག་འཇིན་ལྟན་སྒྲིམ་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ལས། གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲ་བ་དེ་སྒྲ་བ་ལྟར་བདེན་པར་
 འཇིན་པར་བྱེད་པར་མེད་ལ་འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོག་མ་
 རྣམས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་ཅམ་ལས་དེ་ལྟར་འཇིན་པ་ནི་ལྟན་

སྐྱེས་ཏེ་འཁོར་བ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་མེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །

གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་རྒྱ་མཚོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་
བརྟེན་ཏེ་སྤར་ཡང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་གསོས་བཏབ་ནས་འཛིན་པ་
ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར། དབང་
མངོན་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཀག་སྟེ། དེ་ཉིད་བཙུམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ནི།
སྣ་ཚོགས་སྤང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །ཞེས་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་མངོན་སུམ་
རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་
དོ། །

དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དབང་མངོན་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་ནི། ཚད་
འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །
བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི། དགོ་སྒོར་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མིག་
དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གསུངས་པ་
ལ། རྣ་བ་མ་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་མེད་དོ་ཞེས་གྲོལ་
བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས།
མདོར། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི།
སྤར་སྤྱོད་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །

རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་

ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་ཐུ་སྟོགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། གངས་ཅན་
པ་ལ་སོགས་པ་བདེ་སོགས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རིག་
མེད་པར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་
པ་གཉིས་ལས། བྱི་མ་འགོག་པ་དང་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
འཆད་པར་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་འབྲུབ་པའི་བྱིར་ཆད་འབྲས་གྱི་སྐབས་སུ་
བཤད་ལ།

སྐྱ་མ་འགོག་པ་ནི། མདོར། ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ། བདེ་སོགས་བདག་
ཉིད་གཞན་མི་བརྟན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱོད་པ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་སོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་
སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ པའི་
སྟོན་སྒྲུབ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུ་
མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་
པ་སྒྲར་བཤད་པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

མདོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་མདོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་
ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་འབྲུལ་

པའང་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་
པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། འབྲུལ་དང་ཀྱན་
རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་མདོ་ཚིག་རྒྱས་པར་བཤད་
པའི་སྟོན་ས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ནི། མངོན་སུམ་
ལྟར་སྒྲུང་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ།

ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ། འདིར་འབྲས་བུ་ནི་གཞལ་
བྱ་རྟོགས་པ་དང་། ཆད་མ་ནི་གང་གི་སྟོན་ས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འཛོག་
པའི་འཛོག་བྱེད་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གི་བྱ་
བྱེད་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་སྟོར་རྣམས་མེད་ཆད་མར་འདོད་པ་དང་། ཤེས་
པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་སོགས་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་བསལ་ནས། ཆད་མ་མདོར་འབྲས་བུའི་
རྟོག་པ་གསུངས་པ་དག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ནི་བྱ་བ་
སྐབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། བསལ་ན་འགྲོ་འདི་བསལ་བར་འགྱུར།
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་ནང་གསེས་གྱི་བསྐྱུ་བ་ནི་
ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་གཞུང་གི་ཚོགས་དེ་དག་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་ཚུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
བསལ་བའི་སྟོན་ས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ན། ཆད་མ་དེས་གཞལ་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་

གང་གི་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་ཏེ། དང་པོར་སྟ་རེ་དང་ཤིང་ཁོང་དུ་
མ་ཚུད་པར་སྟ་རེས་ཤིང་གཙོད་པའི་ཚུལ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ནས་
ཆོད་མ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་སྒྲར་བསྟན་ནས་དེ་
དག་གི་མཐུག་ཏུ་ཆོད་འབྲས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གསུངས་སོ། །ཆོད་མ་
ལའང་དབྱེ་གཞིའི་ངོ་བོ་མ་ཤེས་པར་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་པས།
དབྱེ་གཞི་ཆོད་མའི་ངོ་བོ་སྒྲར་ཤེས་དགོས་པ་ལ། དེ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པར་
བཤད་ཅིན་ཏོ། །

དབྱེ་བ་ལའང་དང་པོར་དབྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར། བྱེ་
བ་སོ་སའི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པས་གྲངས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་སྒྲར་བསྟན་ལ།
ཆོད་མའི་གྲངས་ནི་གཞུལ་བྱའི་གྲངས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་
ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བ་སོ་
སའི་ངོན་ལ་ཡང་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས། རྗེས་དཔག་ནི་དགོས་པའི་དབང་
གིས་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་ཅིན་ལ། མངོན་སུམ་ལ། དངོས་བཏགས་གཉིས་
ལས། བཤད་པར་བྱ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པར་ཡང་
དག་སྒྲར་བསྟན་ཅིང་། ལྟར་སྒྲུང་བྱིས་བསྟན་ནོ། །

ཡང་དག་ལ་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་། འཕགས་པ་
ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས། བཤད་པར་བྱ་བ་མང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཆོད་མ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་དུ། ཐུན་མོང་གི་ཆོད་མ་སྐྱེ་བ་འགྲོ་དགོས་
པས། ཐུན་མོང་གི་མངོན་སུམ་སྒྲར་བསྟན་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བྱིས་

བསྟན་ནོ། །ཐུན་མོང་བ་གསུམ་ལའང་། རིག་བྱ་གཟུང་རྣམ་མ་ཤེས་པར་དེ་
རིག་པའི་འཇིན་རྣམ་མི་ཤེས་པས་གཟུང་རྣམ་གྱི་ངོ་བོ་དབང་ཡིད་གཉིས་
སྒར་བསྟན་ལ། འཇིན་རྣམ་གྱི་ངོ་བོ་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྤྲིས་བསྟན་ནོ། །

དབང་ཡིད་གཉིས་པོ་ནི་དབང་མངོན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དུ་བྱས་པ་ལས་
ཡིད་མངོན་སྤྱེ་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་པའོ། །དེ་དག་
གི་གངས་ངེས་པ་ནི། སྤྱིར་སློབ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད།
རྟོགས་བྱ་གཞལ་བྱ། རྟོགས་བྱེད་ཆད་མ། དེས་དེ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་དུ་
གངས་ངེས་པས། ཆད་མ་དང་། ཡུལ་དང་། ཆད་འབྲས་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་
བ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ལ། ཆད་མ་ལའང་དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་ཤིང་། དབྱེ་བ་ལའང་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ལ།
མངོན་སུམ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་། དེའི་ལྷོག་སྤྱོད་གཉིས་ལས། ཡང་དག་ལ་
སྤྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆད་མ་དང་། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་ཆད་མ་གཉིས་
སུ་ངེས་ཤིང་། དང་པོ་ལ། རང་རིག་གཞན་རིག་གཉིས་དང་། གཞན་རིག་
མངོན་སུམ་ལ་དབང་ཡིད་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེ་དག་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་
བའི་གཞུང་གི་ཆོགས་འདི་དག་ལའང་གངས་མངས་པ་དང་ཉུངས་པའི་སློན་
མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ལེའུའི་གཞུང་གི་ཆོགས་དག་གི་སྤྱིའི་དོན་
བཤད་ཅིན་རྟོ། །

ད་ནི་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

གངས་དང་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་པ་ལ་གཉིས།

ད་ནི་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཆད་མའི་གངས་དང་ཡུལ་

ལ་ལོག་རྟོག་བསལ། མངོན་སུམ་ངོ་བོའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ། མངོན་
སུམ་འབྲས་བུའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །

ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་གངས་ངེས་སྐྱབ། གཞོད་བྱེད་
བསྟན་པས་གངས་གཞན་འདོད་པ་དགག་བའོ། །

སྒང་ཡུལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་དགོད་དང་ཚུལ་

སྐྱབ་འཕྲོས་པའི་དོན་གསུམ།

དང་པོ་ལ། སྒང་ཡུལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་
ངེས་པར་སྐྱབ། འདྲུག་ཡུལ་མངོན་ལྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་
སུ་ངེས་པར་སྐྱབ། དང་པོ་ལ་རྟགས་དགོད། ཚུལ་སྐྱབ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་
དོན་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱེ་བའི་
ཚད་མ་ཐམས་ཅད་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་རིགས་ངེས་ཏེ། ཚད་མའི་སྒང་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་བྱེར་རོ། །
གཞན་དག་ཚད་མ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་འགོད་མོད། འདིར་མངོན་རྗེས་
གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བསྐྱབས་ནས་གངས་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི།
མངོན་རྗེས་གཉིས་ཡོད་པ་ཅམ་ནི་ཚད་མ་དུག་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དག་
ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་དངོས་གཞི་བོར་བའི་བྱེར་
རང་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། ཅ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་།
དེའི་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། དེར་ཐལ།
ཆད་མའི་སྒང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་
མི་རྒྱས་པ་གཉིས་སུ་ངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་ལ་སྒང་བའི་སྐྱ་ཤད་སོགས་རང་སྤྱི་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་ནམ་ཡུལ་མིན་ཏེ། དོན་ནམ། ཡུལ་དུ་ཆད་
མས་མོས་ཤིང་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
དེར་ཐལ། ཆད་མའི་སྒང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་སྟེ།
རང་སྒང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐུན་མོང་བར་སྒང་བ་དང་། མི་འབྲེལ་བ་
རང་སྒང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པར་སྒང་བ་གཉིས་སུ་
ངས་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་པ་སྟེ་སྐྱ་དོན་ཡིན་མིན་གཉིས་
སུ་ངས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་མཆོན་གཞན་ནི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་ན་རང་འཇིན་
ཀྱི་སྟོན་སྟེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་ངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་དག་གིས་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་ལ་བྱས་པས། རང་
མཆོན་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་བར་འགལ་སྟམ་ནས། སྤྱི་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་
སྟེད་པ་དང་། སྤྱིའི་ཡུལ་ཞེས་སྐྱ་དོན་ལ་མ་གོ་བས་རང་མཆོན་ཡིན་ན་སྐྱས་
བརྗོད་མི་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་པ་ཆེན་པོ་དག་བྱུང་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ནི་
རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཀག་བྱིན་ལ། རྟེན་བྱེད་དག་གིས་གཞུང་འདི་དག་ཞོར་

བར་བཤད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གཞུང་པལ་ཆེར་ནོར་བར་
བཤད་དོ། །

རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་རྟགས་གང་རུང་ཅིག་གིས་འབྲུབ་བཞིན་
དུ། རྟགས་བཞི་བཀོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། རོ་བོའི་བྱད་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
དང་། སྒྲ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་དང་། དུལ་ཅན་
གྱི་བྱད་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྒྲ་དུལ་ལས་འདས་པ་དང་། བྱེད་ལས་གྱི་བྱད་པར་
རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞི་ནི་རང་མཆོན་གྱི་ཆོས་དང་། དེ་ལས་
ལྷོག་པ་བཞི་སྤྱི་མཆོན་གྱི་ཆོས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར།

དེས་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་རང་ཡིན་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བས་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། རང་སྒྲ་དུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་
ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱན་མོང་གི་ཆ་སྒྲ་མི་སྲིད་གྱི་དུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་
འདྲེས་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ཁོ་ན་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྒྲ་དུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་གཉིས་
སུ་ངེས་པ་དང་འདྲ་མི་འདྲ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སོགས་ཆོད་མ་གང་གིས་འབྲུབ་
ཅི་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་འབྲུབ་སྟེ། ཆོད་མ་ཐམས་ཅད་
རང་དུལ་བྱན་མོང་བའི་རྣམ་ལྡན་དང་། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ལྡན་
གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཆོད་མ་དེ་དག་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་
པས་སོ། །དེས་ན་ཆོད་མ་ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་སྒྲ་དུལ་དུ་བྱས་ནས་
གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་དང་། སྤྱི་མཆོན་སྒྲ་དུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་བྱ་འཇལ་

བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དོན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་
 མྱོངས་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གྱི་
 ཉགས་བཀོད་པ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་མིན་རྒྱས་སོགས་ལ་རང་
 སྤྱིའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་སོགས་སུ་ངེས་
 པས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་རྒྱ་མཚོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་རང་
 སྤྱིའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དོན་དམ་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་དཔེ་པལ་ཆེ་བ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་
 པའི་ཆོག་མེད་དོ་ཞེས་དབང་ལོ་གསུང་ལ། རྣམ་ངེས་སོགས་ནའང་དོན་དམ་
 གྱི་ཆོག་མེད་པས། འདིར་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་གདོན་
 པར་བྱལོ། །

ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ་རང་
 སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁྲབ་སྟེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་ཅིང་།
 གཞན་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པ་
 ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་གང་། དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། སྐྱ་དོན་མིན་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚོན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །རང་སྤྱི་སྤྱིའི་པར་བྱེད་པ་

གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་སྒྱུར་རོ། །འདིར་ཞེས་པ་
ནི་ལྷགས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱ་བའི་སྒྱུར་རོ། །གཞུང་འདི་རང་སྒྱུ་འི་
མཆན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་དུ་འཆད་པ་ནི། ལྷགས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་གི་བྱེད་
རྟོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
གང་ཡིན་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་གང་
ཡིན་ཀྱན་རྫོབ་དུ་བཤད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། སྒྱི་མཆན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་
པའི་སྒྱུ་བྱེད་བཤད། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་མཆན་དུ་བྱུ་བ་པར་
བསྟན། སྒྱི་མཆན་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྱི་མཆན་གྱི་
དབྱེ་བ་རུང་བར་བསྟན། དོན་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཆན་གཅིག་
ལུར་བསྟན། སྒྲོ་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་སྒྱི་གཉིས་སུ་བསྟན། རྒྱ་
མཆན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་
གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་འདིར་དོན་དམ་
ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་
འབྲས་བུ་སྒྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྒྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་
སྒྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་སོགས་ནི་ལྷག་སོགས་
ལ་པན་འདོགས་རྒྱས་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྒྱུར།

གལ་ཏེ་དེ་ཀྱན་རྫོག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་ཀྱན་རྫོག་ཡིན་ན་མངོན་
སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་
དེ། དུལ་བརྟུན་པ་སྒྲུང་བའི་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་
སྤྱིར་དོ། །མདོར་ན་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དུལ་བདེན་པ་སྒྲུང་བས་
བྱུང་སྟུང་དགོངས་པའོ། །གཞུང་འདིའི་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དག་གི་བཤའ་པ་
ལ་སྟོང་པོ་མ་མཐོང་དོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་དམིགས་པ་
བྱེད་པས་རང་སྤྱི་ཀྱན་ལ་དོན་བྱེད་རུས་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། རང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འགོ་ལྗོག་བྱེད་པ་ཅན་ཀྱི་རང་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་ལ་པན་འདོགས་པར་ཆད་མས་མ་
མཐོང་བའི་སྤྱིར།

མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་སྟོན་སྟོན་ལྗོག་བྱུང་སྐྱབ་པ་ནི། སྤྱི་
འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ན། སྤྱི་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་མི་འབྲུལ་དགོས་ཏེ།
དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྟོ་མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་
ལྗོག་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

རིགས་པ་དེས་ནི་དབྱ་བྲག་པ་སོགས་བྱམ་པའི་སྟུང་པའི་སྟོ་ནི་བྱམ་
པའི་གཟུགས་འཛིན་སོགས་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་བ་དང་། འདོགས་འཛོག་སོགས་བྱ་བ་ལ་རྟོག་པ་
ནི། བྱམ་པ་སོགས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་ལས་སྤྱིས་པ་དང་།

བ་ལང་དཀར་ཟལ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བ་ལང་ངོ་སྟུང་དུ་རྟོག་པའི་སྤྱི་
 གྲོ་ནི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་ལས་
 སྤྱིས་བ་དང་། བྲེང་བ་སོགས་ལ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་སུ་རྟོག་པའི་གྲོ་ནི། བྲེང་བ་
 སོགས་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་གྲངས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་སྤྱིས་བར་
 འདོད་པ་དག་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོ་དེ་དག་བ་ལང་གི་བད་བྱས་
 བ་སོགས་དང་། ཀུན་སྟོང་གི་ཚེ་ལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ཅུ་མ་གྱི་རྩལ་
 སུ་འཇུག་གི་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་སོགས་ལ་རྩལ་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པ་
 མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་བྱེད་མིན་རུས་པ་གང་ཡིན་སྤྱི་མཆན་དུ་བཤད་པ་ལ་
 ཚེད་པ་སྟོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྤྱི་མཆན་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་ན་སྐྱེ་ཤང་སོགས་ཀྱང་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་མཆན་
 དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་གཞིར་བྱས་ལ་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་ཐམས་ཅད་
 སྤྱི་མཆན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ཤང་སོགས་ནི་དོན་བྱེད་མི་རུས་ཀྱང་
 གཞལ་བྱ་མིན་པས་སྤྱི་མཆན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེ་ཤང་
 སོགས་ནི་དོན་བྱེད་མི་རུས་ཀྱང་སྤྱི་མཆན་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
 དོན་ནམ་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་མེད་ལའང་མི་མཚུངས་
 སམ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པ་ལ། དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་དག་
 ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་སུ་ཞེས་བྱར་

འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོན་དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་ལ་སྐྱེ་ཤད་སོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་དེ་སྐྱེ་སོགས་
 སུ་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་མ། བདེན་པའི་སྐྱེ་སོགས་དང་འབྲེལ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཤེས་
 བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐྱེ་སོགས་ཀྱང་གཞུང་བྱར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་སོགས་སྒྲུབ་
 བའི་དབང་ཤེས་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་བ་ཡང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་མ།
 བདེན་པའི་སྐྱེ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་
 ལ་སྐྱེ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཆོན་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དེ། རྟོག་
 པ་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་
 ལ་ཤར་བའི་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་དབང་ཤེས་སྤྱིར་བའི་རང་རིག་ལ་
 གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་
 མཆོན་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་སོགས་དང་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་
 སྤྱི་དག་ནི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་གཟུང་དོན་མེད་
 པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས། །བཀག་མེད་ཅེས་པས་རྟོག་
 པ་ལ་སྐྱེ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་སྤྱི་མཆོན་དུ་བསྟན། །གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཉིད།
 ཤེས་པའི་ངོ་བོར་དོན་ཉིད་སྤྱིར། །ཞེས་པས་སྐྱེ་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་སྤྱིར་བའི་
 རང་རིག་རང་མཆོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན། སྐྱེ་སོགས་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་དག་ནི།
 སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། །ཞེས་པས་སྐྱེ་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
 ཅན་དུ་བསྟན། སྐྱེ་སྒྲུབ་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྐྱེ་སྒྲུབ་དབང་

ཤེས་ལ་གཟུང་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་
 དོན་ཡིན་པས་རང་མཆན་ཡིན་ན་བྱམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་སྦྱང་བ་ཡང་
 ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་མཆན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། བྱམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་སྦྱང་བ་ཞེས་པ་བྱམ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་ཟེར་བ་
 ཡིན་ན། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རང་མཆན་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་
 སྤྱོན་ཡོད་པ་མིན་ལ། བྱམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་བྱམ་པར་སྦྱང་བ་ལ་ཟེར་
 བ། དེ་ནི་བྱམ་གསལ་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྦྱང་བ་དེ་བྱམ་གསལ་ཀྱན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་
 པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟོག་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཤིག་གེད་དག་བྱམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྦྱང་བའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་མཆན་དང་། རྟོག་པས་སྤྱི་
 རོལ་བྱམ་པར་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱིར་བཞག་ཅེས་རང་སྤྱི་འབྲེས་པའི་
 གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། མཁས་སྒྲོམ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དངོས་
 བོ་བ་མི་སྤྱིད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། རྣམ་པ་དེ་རང་མཆན་དུ་ཐལ་བ་ལ་
 འདོད་ལན་དང་། རྟོག་པས་བྱམ་པར་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་སེལ་བའི་སྤྱིར་
 ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ། དབྱེས་སྤྱིན་པར་བཤའ་བ་
 ནི་ཁོ་བོ་ཅམ་མོ། །བརྟེན་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའང་། སྤྱི་གསལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་
 རྟོན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤའ་བའི་སྤྱིས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟེ་མཚན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་པའི་སྐབ་བྱེད་བཤའ་བ་ནི།
གལ་ཏེ་སྟེ་མཚན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རང་འདྲིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་
དོན་བྱེད་པས་ཀྱང་སྟོང་པའི་དངོས་མེད་དུ་སྐྱས་ན། དེ་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་
ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་ལ། རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བྱུང་པའི་
དོན་བསྐྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རིགས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱ་དོན་ཡིན་པས་
དངོས་པོ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྟོང་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། སྟེ་མཚན་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མིན་ཏེ། སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་སྟེ་སྐྱ་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷོག་བྱུང་སྐྱབ་པ་ནི། དངོས་པོ་
ནམས་ནི་སྐྱ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་སྐྱ་དོན་ཡིན་ན་དེ་དག་བརྗོད་
པའི་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་སོགས་སྐྱ་རྟོག་པའི་རྟོག་པའི་སྐྱང་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་དགོས་ལ། དེས་ན་རྟོག་པ་དེ་ལའང་མིག་ཤེས་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་
སྐྱང་དགོས་པས་མིག་དབང་སོགས་མ་ཆང་བ་ལའང་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལྟ་
བུའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱང་བ་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་སྐྱང་ཡུལ་དུ་
བྱས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མིག་དབང་སོགས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་
ཉིད་དེ་མིག་དབང་སོགས་མེད་པ་སྐྱ་ཙམ་ལས་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་བྱིར་ངོ། །གཞུང་འདི་འོད་པའི་རྟེན་བྱེད་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་སྐྱང་ངོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོན་སྟོང་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱོན་སྟོང་དང་པོ་དགག་
པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་སོགས་ན་ངོ། སྐྱ་མིང་ལ་འདུག །དེ་མཚན་མ་ལ་འདུག །
དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པས་མིང་སོགས་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཉིད་སྐྱའི་

དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱོདོན་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་བྱིར་
 དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱོདོན་ཡོད་ཀྱང་དབང་སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་
 མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ནི། འཆད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་
 ཡང་འདིར་ཚུད་པའི་གཞི་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱོད་ལྟ་བུས་བྱམ་པ་
 བརྗོད་བྱར་བྱས་ཤིང་སྐྱོད་དེས་བྱམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་
 རང་ག་ཞན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱོད་དེའི་སྐྱོདོན་རང་
 ལུགས་ལ་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་
 ཡིན་པ་གཞན་སེལ་བའི་སྐྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་དེ་མི་འདོད་
 པར་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། སྐྱི་རྟག་པ་སོགས་དངོས་པོ་བ་སྐྱོད་
 དོན་དུ་འདོད་པས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྐྱོདོན་གང་ཡིན་རྟོག་པའི་
 སྒྲུང་ལུལ་དུ་འང་འགྱུར་དགོས་སོ། །དེའི་བྱིར་འདི་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དག་
 གིས་སྐྱོདོན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱས་བརྗོད་བྱར་
 བྱས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིན་པས་ཚུད་གཞི་རོ་ཞེས་པར་བྱོས་
 ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱི་དེ་དོན་ནོ། །

ད་ནི་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་བྱམ་པའི་སྐྱས་བྱམ་པའི་
 མིང་སོགས་བརྗོད་ན་འཆད་པ་པོའི་སྟོང་དང་རྗེས་གཅིག་པ་བརྗོད་དམ། ཉན་
 པ་པོའི་སྟོང་དང་རྗེས་གཅིག་པ་བརྗོད་དམ། བརྗོད་བྱ་བྱམ་སོགས་དང་རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་རྗེས་གཅིག་པ་ཅན་བརྗོད་དམ། དེ་གསུམ་གང་དང་ཡང་རྗེས་
 ཐ་དད་པས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་བརྗོད། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན། བྱམ་སྐྱ་ལས་

ཉན་པ་པོ་བྱམ་སོགས་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒོ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་མིང་སོགས་ནི་བྱམ་པ་དང་
 འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཁོ་ན་སྐྱ་དེའི་སྐྱ་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།
 གཤམ་ཏེ་བྱམ་པའི་མིང་སོགས་དང་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་
 ཉན་པ་པོ་དོན་བྱམ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདྲ་བས་འབྲེལ་ན་
 རེས་འགའ་འབྲེལ་སྤིང་གྲང་དུས་ཀྱན་དང་ཡུལ་ཀྱན་ལ་འབྲེལ་བར་རིགས་
 པ་མིན་ལ། འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ན། རེས་འགའ་
 མིང་སོགས་ལ་འདྲ་བ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱེད་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་སྐྱ་དོན་དུ་
 འདོད་པ་ལ་འདྲ་བ་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྐྱོན་མེད་དམ་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་
 ལ་སྒྲུང་བ་སྐྱ་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། བྱམ་སྐྱ་ལས་
 བྱམ་པའོ་སྐྱམ་དུ་རྟོག་པའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་ན། རང་ལ་སྒྲུང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པའི་
 རྣམ་པ་དེ་འདྲར་སྒྲུང་བའི་སྒོ་སྐྱེ་བས་བྱམ་པའི་སྤྱིར་། གཞན་མིང་སོགས་སྐྱ་
 དོན་དུ་འདོད་པ་དག་ལ་ཚུལ་དེ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དག་རྟོག་པ་རང་ལ་
 སྒྲུང་བའི་མིང་སོགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡི་སྒོ་ནི་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་སྐྱོན་དེ་སྤོང་འདོད་ནས། བྱམ་སྐྱ་ལས་བྱམ་པའོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་
 པ་སྐྱེ་བ་ན། རྟོག་པ་རང་ལ་སྒྲུང་བའི་མིང་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པ་ལྟ་བུར་
 སྒྲུང་བ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བྱམ་འཛིན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་ཐ་དད་
 པའི་མིང་སོགས་རྫས་གྲུབ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན། དེ་སྐྱུས་བརྗོད་

ཀྱང་དོན་ལ་མི་འདུག་པའི་སྒྲིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་དུ་ཚུགས་པ་ཡང་། རྣམ་ཤེས་
 རྟོག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིང་སོགས་རྩིས་བྱས་དེའི་སྤང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་
 བེ་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡོད་པ་ཅན་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིང་
 སོགས་རྩིས་བྱས་དེའི་སྤང་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན་རྟོག་པ་དེ་དེ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ།
 མིང་སོགས་དེ་པན་བྱེད་དུ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དེ་ལྟོག་པ་བྱས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པས།
 ཁུབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་འང་གཟུང་དོན་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
 མིང་སོགས་ལས་གཞན་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་
 དོན་དང་ལྡན་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་གཟུང་དོན་
 ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་འང་མིང་
 སོགས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་ནོ་ཞེ་ན། སྡོ་སོགས་སུ་སྤང་
 བའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་
 བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་
 གི་མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་སྡོ་སོགས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྡོ་སོགས་
 དེའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོ་སོགས་ནི་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་སྡོ་
 སོགས་སུ་སྤང་བ་ནི་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་ལམ་ལ་སྡོ་
 སོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་

རུང་ཡུལ་དེ་ན་གང་ཟག་གཞན་གནས་ཀྱང་དེས་མི་ཤེས་པས། འབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་གསལ་བར་སྟོང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྒོ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒོ་སོགས་ཡིན་ན་རུང་ཡུལ་དེ་ན་གནས་
 པའི་གང་ཟག་མིག་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་སྤིད། མི་ལམ་གྱི་སྒོ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་ན་རུང་ཡུལ་དེ་ན་
 གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མིང་སོགས་རྩིས་གྲུབ་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཉོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན་རུང་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
 མཐོང་སྤིད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡང་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་བྱེད་གཞན་དག་ཤེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བེར་མོད། མིང་
 སོགས་ཤེས་པར་བརྗོད་ཅེས་བེར་ན་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ངོ་
 མཆར་རོ། །མིང་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་བརྗོད་ཅེས་བེར་ན་བྱེད་བྲག་སྐྱེ་
 བས་མིང་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་མཆར་རོ། །
 ཉོག་པ་ལ་མིང་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཤེས་པར་བརྗོད་ཅེས་བེར་ན་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་
 སྐྱེ་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ངོ་མཆར་རོ། །

ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་དང་ལྟན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པ་དེ་
 ཉིད་གཟུང་དོན་དང་ལྟན་པར་རྒྱ་མཚོན་གང་གིས་འདོད། གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་
 གྱིས་པན་པའི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་འབྲུལ་

བའི་ཤེས་པ་དག་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་
 རང་གི་གཟུང་དོན་གྱིས་པན་པའི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 བརྟག་པ་སྤྱི་མ་ཁས་སྤངས་ནས་འཆད་ཉན་དོན་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་
 བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་སྐྱོད་དོན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་ལས་དོན་
 ལ་འརྱུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་སྤར་གྱི་སྒྲིན་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ།
 །གལ་ཏེ་དོན་བུམ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལྡན་པ་སྟེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 མིང་སོགས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་བརྗོད་ན་དེ་དག་
 དང་རྫས་གཅིག་པའི་མིང་སོགས་སྐྱོད་དོན་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དོན་དེ་དང་
 དེ་ནི། དངོས་པོ་ཟད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་རྫས་
 གཅིག་པའི་མིང་སོགས་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བ་གཞན་གསུམ་ནི་མཐའ་དབྱེད་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་
 རང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་མིན་ལ། དེ་བ་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བས་ན་རྟེན་གྱིད་དག་གིས་འདས་པའི་དོན་དང་དེའི་མིང་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 ཟད་ཅིང་འགགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤོད་ནས་འདི་ཁོས་ཁས་སྤངས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དོན་དང་མིང་སོགས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 བབ་ཅོལ་ཏེ། གཟུགས་སོགས་གཟུགས་ལུང་དང་། མིང་སོགས་ལྟན་མིན་དུ་
 འདོད་བཞིན་དུ་དེ་དག་གཅིག་ཡིན་པར་སྐྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དེ་གང་ན་
 བཞུགས་སྤོད་གྱིས་སྟོན་ཅིག །སྐྱབས་འདིར་གཞན་ཡང་ནོར་བའི་སྤེང་བ་

འབའ་ཞིག་ཡོད་མོད་དགག་པ་མ་བྲིས་སོ། །

སྐྱོན་སྦྱང་གཉིས་པ་དགག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ན་རེ། གལ་ཏེ་
གཟུགས་སོགས་དང་མིང་སོགས་སྐྱ་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་ཡིས་གསལ་བ་ལ་
ལྟོས་མོད་ཀྱི་སྐྱ་རྟག་དངོས་ཡན་གར་བ་ནི་བརྗོད་པས་དེ་ཉིད་སྐྱ་དོན་ཡིན་
པའི་བྱིར། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱ་དོན་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་དོན་མེད་པ་
སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ཏེ།
གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཡན་གར་བ་སྐྱས་བརྗོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།
གལ་ཏེ་བརྗོད་པར་འདོད་ན་ཡང་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྐྱ་དེ་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་
མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཆོས་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་
ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིད་རང་སྐྱ་འཛིན་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱ་
བར་འདོད་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྐྱ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྐྱ་འཛིན་ཤེས་
པ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱིད་
གསལ་བ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེས་ན་
སྐྱ་དེ་སྐྱ་འཛིན་ཤེས་པས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱ་དེ་གསལ་བ་ལ་
ལྟོས་མེད་དུ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱས་བརྗོད་པ་གསལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ན་ཡང་གསལ་བ་གྲོགས་
སུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྦྱང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
གཏན་ནས་གསལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་
ནས་སྐྱ་སྐྱོད་ན་གསལ་བ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆེ་སྐྱེད་ཅིང་། མེད་པའི་ཆེ་

མི་སྐྱེད་དགོས་པ་ལ་རྟག་པས་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ལན་ཅིག་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་
 ཡིན་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་རྒྱས་པ་མེད་ན་དེ་ནི་དུས་
 ཀྱན་གྱི་ཆེ་འང་རྒྱས་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱས་པ་འཕམ་རྒྱས་པ་མེད་
 པ་ནི། རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་བཅས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན། སྒར་ཡོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེ་ཟད་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱས་པ་དང་། སྒར་མེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 དུ་མ་ཐུན་རྒྱུན་གྱི་རྒྱས་པ་གང་འཇུག་སྟེ་འཇུག་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཤེས་པའི་གཟུང་
 དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཤེས་
 པའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ན། སྐྱེ་འཇིག་ཤེས་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ནི། སྐྱེ་དེས་
 རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་འང་། སྐྱེའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆ་ནི་
 རྣམ་པར་དེས་ཤིང་སྟོང་བར་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཤེས་པ་དེ་
 ལ་སྐྱེ་གང་གིས་སྐྱེ་ལ་ཞིང་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སྐྱེ་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སྟོ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྟོན་སྟོང་གསུམ་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་སྐྱ་དོན་
 ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་མིན་ཏེ། དབང་སོགས་ནི་གཟུགས་
 སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། སྐྱ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། དབང་སོགས་
ལས་སྐྱེས་པའི་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་སློ་གང་
ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དེ་
སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། རྟོག་
པའི་སྒྲུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། སྐྱ་དོན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་
དབང་སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །སྐྱོན་སྒྲོང་དང་པོ་བྱེ་བྲག་
སྐྱ་བ་དང་། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་འདོད་ལ་གསུམ་པ་འདི་མཐའ་དབྱེད་ཅམ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་འགོག་
པ་ནི། རིགས་ལྡན་རིགས་མིན་གང་གི་བྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་
པ་སྐྱ་མ་དང་འདིའི་བྱད་པར་ནི། སྐྱ་མས་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞན་སེལ་བའི་སྐྱི་
སྐྱ་དོན་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྐྱི་
རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་དངོས་པོར་ཁས་སྒྲངས་ན། བྱི་རོལ་བ་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་
སྐྱི་རྟགས་དངོས་ཡོད་དགོས་ནའང་དེ་ནི་གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་
བརྟགས་ན་མི་འཐད་དེ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་ཆེའོ།
རྟེན་བྱེད་དག་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མི་སྒྲུང་དོ། །

དེ་ལ་དང་པོར་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་རྟགས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རྫས་སུ་བྱུབ་པ་དགག་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་
སྒྲུང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་འཕྲོས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱི་རི་ནམ་གཞན་བསྟན་

བ་དང་། སྤྱི་རོལ་བའི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་བྱུང་ན། སྤྱི་
དེ་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དད་པོ་ལྟར་ན། རིགས་
ལྡན་གསལ་བ་རྣམས་དང་རིགས་རྟག་པ་རྗེས་གཅིག་མིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་
ན་རྟག་རྗེས་ཡིན་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་རྗེས་ཡིན་དགོས་པས་གསལ་བ་རྣམས་དང་
ཆ་མེད་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས་གསལ་བའི་ངོ་བོ་རྣམས་གཞན་ཏེན་མེད་པ་སྟེ་པན་
ཚུན་འབྲེས་པར་གནས་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྤྱི་གསལ་བ་ལ་མི་
ལྟོས་ན་སྤྱི་གསལ་དུ་འགལ་བས་ལྟོས་དགོས་ལ། གསལ་བ་དང་རྗེས་ཐ་དད་
ཅིང་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །
འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཞིང་རྗེས་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་རྒྱ་
འབྲས་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡང་འབྲེལ་བ་བདེན་པ་ཡོད་པ་
ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་རང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བར་ཐ་སྙད་བྱེད་
པ་ཡིན་པ་ལ་གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་ཅིང་འབྲས་བུ་མིན་པའི་སྤྱི་ནི་
གསལ་བ་དང་རི་ལྟར་ཡང་ཅི་ཞིག་སྟེ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་ལྟ་ཞོག། རྟོག་
པས་འབྲེལ་བར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མཚང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོར་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ནི།

རྩམ་གཅིག་ཡིན་ན་གསལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་མ་བྱེད། གཞན་
ཉིད་ཡིན་ན་དེ་དག་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས་རྩམ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཏུ་ཡང་
མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྤང་བ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ་སྤྱི་
ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་མི་འཐད་པས་རི་བོང་རྩ་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་ཐལ་ལོ་ཞེ་
ན། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་མེད་པའི་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་
གསལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་རྩམ་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་ལ་འཕྲོས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིར་རྣམ་གཞག་བསྟན་
པ་ནི། བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་
ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་དོས་བཟུང་། དེ་ནས་ཀྱང་པ་གཉིས་
ཀྱིས་སྤྱི་དེ་སྐྱོད་ཏུ་བསྟན། དེ་ནས་ཀྱང་པ་བཞིས་སྤྱི་དེ་ཉོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་
སྤང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚོན་བསྟན། དེ་ནས་ཀྱང་པ་བདུན་
ཀྱིས་སྤྱི་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་རྒྱས་པར་བཤམ། དེ་ནས་ཀྱང་པ་
གསུམ་ཀྱིས་དེའི་དོན་བསྐྱས། དེ་ནས་ཀྱང་པ་དྲུག་གིས་སྤྱི་དེ་དངོས་པོར་
མེད་པའི་སྤྱིར་གསལ་བ་དང་རྩམ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཏུ་འང་མི་རིགས་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ཆོག་གི་དོན་བཤམ་པར་བྱ་སྟེ། འོན་གསལ་བ་དང་རྩམ་གཅིག་
ཐ་དད་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་དེ་དག་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རྣམ་གཞག་ཁྲིད་
རང་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། དེའི་སྤྱིར་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གསལ་བ་རྣམས་

གྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་ཞིང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་མེད་པའི་རིགས་སྤྱི་རོལ་
 གྱི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་
 ཞེས་བྲལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་སྤྱི་རོལ་བ་ཅན་
 གྱི་སྒྲུན་མས་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་སྤྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པས་
 རང་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བའམ་སྤྱི་རོལ་བྱམ་སོགས་གྱི་
 དོན་ལ་རང་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུང་བཏགས་
 གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་
 དོན་བྱམ་སོགས་མཐོང་བ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་སྤྱུལ་ཞིང་བཞག་པ་
 ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བྱམ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་རྒྱམས་གྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་བྱམ་མ་ཡིན་སོགས་གཞན་
 ལས་ལྟོག་པར་སྒྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་བྱམ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
 འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རོ་
 བོ་འདྲེ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བ་རྒྱམས་སྤྱི་སྤྱོ་ལ་སྤྱི་སྟེ་འདྲེ་བ་ཉིད་དུ་
 མཐོང་ཞིང་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དོན་བྱམ་སོགས་ལ་
 རང་ལ་སྒྲུང་བ་དེར་འབྲུལ་བའམ་དེར་མེད་པའི་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་དོན་བྱམ་
 སོགས་དེར་འབྲུལ་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འམ་ཞེས་
 པ་དང་། ནི་ཞེས་པའི་ཆིག་ནི་དོན་ལ་དོན་དུ་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་དེར་འབྲུལ་
 བའི་དོན་དུ་མེད་པ་ནི་དོན་དེར་འབྲུལ་ཞེས་པའི་རྒྱས་པ་འབྲིན་པའི་ཆིག་གོ།

དེའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི་སྤྱིར་འདོད་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་ཆོས་
 ཅན། བདེན་པའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་
 ལྷུལ་སྒྲུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དོན་དུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དོན་
 དངོས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་
 དང་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བདེན་པའི་
 ངོ་བོ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཤམ་ཏེ་བརྗོད་བྱའམ་སྤྱོད་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དེ་འགའ་
 ཞིག་ལས་ཇས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འདོད་དགོས་ཏེ།
 དངོས་པོ་རྣམས་རི་ལྟར་ཡང་ཇས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་
 པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཤམ་ཏེ་འོ་ན་བྱམ་པའི་སྤྱི་དང་སྒྲུལ་བུའི་སྤྱི་ཡང་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་
 བམ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཇས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་པས་ཉེ་
 བར་བཏགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་ཇས་གཞན་
 དུ་སྒྲུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་བྱམ་པ་མཐོང་བ་གོམས་པ་དང་། སྒྲུལ་བུ་མཐོང་
 བ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཇས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། རྟོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཇས་
 གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་སོགས་ཉེར་ལེན་གསལ་བ་ལ་འཆད་ཅིང་
 ལྟ་སྒྲོ་ཉེར་ལེན་ཞེས་མི་འདོན་པར་རྟོག་ཞེས་འདོན་ཏེ། མདོར་ན་གསལ་བ་
 བྱམ་སྒྲུལ་ཇས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཇས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཞེས་པ་
 འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་འདོད་པའོ། །

ལྷ་པ་སྤྱི་རོལ་པའི་སྤྱི་རྟོག་དངོས་ཡོད་པའི་སྤྱི་བྱེད་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མེད་ན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱ་བྱ་མོང་བ་
 ཅིག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འདས་པ་བྱམ་པ་འགགས་པ་
 དང་ནི་མ་འོངས་པ་བྱམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་ལའང་བྱམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བའི་རྒྱ་
 ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པ་བྱམ་པ་འགགས་པ་
 སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་བྱམ་སྤྱི་ཉི་བར་བཏགས་པ་ལས་བཏགས་མིང་དུ་
 འཇུག་པའི་བྱིར། བྱམ་སྤྱི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སྐྱམ་
 བུ་སོགས་ལ་མེད་ལ། ད་ལྟ་བའི་བྱམ་པ་ཡི་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱམ་པ་
 འགགས་པ་སོགས་དང་ནི་ཉི་བར་སྤྱི་དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་བྱམ་སྤྱི་བཏགས་མིང་
 དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་མེད་པ་
 ནི་སྤྱི་དེ་དེ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་
 པ་ནི་དངོས་མིང་གི་རྒྱ་མཆན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་
 བཏགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་ཐོས་པའི་དུས་ཏྲག་ཏུ་མིང་
 དོན་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནི་དོན་གཞན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་དོན་དེ་ལ་
 འཇུག་པ་ངེ་དུགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་པོ་ལ་སེལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་མིང་དང་།
 དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་དེ་ལས་དོན་གཞན་ལ་བྱིས་སྒོ་འདོགས་པའི་
 སྒོ་ནས་མིང་དེ་ཉིད་སྐྱར་བ་བྲམ་ཟེའི་བྱིའུ་ལ་སེལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་

མིང་ངོ་ཞེས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོན་པ་འབབ་པའི་སྟེང་།

གཞན་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་པོ་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་བརྟུ་སྟེར་ཞེས་པ་ཡིས་དོན་གང་ལ་བརྗོད་འདོད་གྲགས་པས་ཐོག་མར་སྐྱ་བོད་པ་ན་དོན་དེ་ལ་སྐྱ་དེ་དངོས་མིང་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་དེ་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་སྟེང་། དེ་ཙམ་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་དོན་གཞན་ལ་བརྟུ་སྟེར་བ་ན་སྟེས་བརྟུ་སྟེར་བ་ན་སྟེས་བརྟུ་སྟེར་བའི་དོན་དེ་ཡང་སྟེར་བརྟུ་སྟེར་བའི་དོན་དེ་འབྲུལ་པའི་རྟོག་པ་སྟེང་པར་བྱེད་པ་ཅན་ནི་མིང་གཞན་པལ་པ་བཏགས་མིང་ཡིན་ལ་དེ་ནི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལའང་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་སྟེང་། བྱོད་ཀྱི་དངོས་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེན་གྱི་དངོས་པོ་དག་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ལ། བྱ་མེད་པའི་སྐྱ་བཏགས་ནས་འཇུག་པའམ། བྱ་མེད་པ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་མེད་པའི་སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། རྟོག་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ནི་གངས་ཅན་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་གྱི་སྟོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་བྱོད་རང་རྟོག་ཅིང་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཁས་སྦངས་ནའང་དངོས་པོ་ལ་བཏགས་མིང་འཇུག་པ་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཙོ་བོ་དང་བདག་པོའོ་སྐྱ་ནི་སྟེ་རྟོག་པ་དང་ཞེས་རིག་གི་སྟེས་

བྱ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་མི་ལའང་གཙོ་
 བོའི་སྐྱ་དང་ལ་སོགས་པས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་བདག་པོ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་
 རྒྱུ་བོས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པས་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་གོ། ཞེས་
 རྒྱ་བ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནི། ཞིག་ལ་སྐྱ་
 ལས་སྒོ་ཅི་འདྲ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་རྟོག་པ་
 དག་གི་སྒྲང་ཚུལ་དང་སྒྲང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་སོགས་
 དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་རྟོག་པ་དག་གི་སྒྲང་ཚུལ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པར་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མ་ཞིག་པ་ད་ལྟར་གྱི་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་
 སྒོའང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སྒྲང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་དེ། བྱོད་བྱམ་སྐྱ་ལས་
 ཞིག་ཟེན་པའི་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་ལ་ངེ་འདྲ་སྒྲང་བ་དེ་འདྲར་སྒྲང་ཞིང་དེ་
 དང་སྒྲང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩམ་པར་
 ཞེས་པ་གཟུང་དོན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཅན་དག་ལ་སྒྲང་ཡུལ་དངོས་པོར་
 མེད་པའི་སྒོ་དང་སྒྲང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་ཞིག་ཟེན་པའི་བྱམ་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་བྱམ་སྐྱ་ཅམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་
 སེམས་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་སྒྲང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲང་ཡུལ་
 དངོས་པོར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དང་འབྲེལ་
 མེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་འབྲེལ་ཞིག་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ། དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་

བ་མིན། །ཞེས་སོགས་སུ་སྒྲུབ་ནི་རྣམ་པར་བརྟེན་གྱི་ཞེན་ཏོ། །གངས་ཅན་ན་
 རེ། སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ཁྱད་མེད་དུ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པས་ཞིག་
 ཟེན་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ལའང་བུམ་གསལ་རྣམས་
 ཁྱད་མེད་དུ་སྒྲུབ་བས་སྒྲུབ་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ཡུལ་
 ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་པས་སྒྲུབ་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་
 སྒྲུབ་ཚུལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་གསལ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱད་
 མེད་དོ་པོར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 སྒྲོན་ས་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་སྒོ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་
 སྒྲུབ་བ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ཡུལ་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །

གལ་ཏེ་བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཁྱད་
 པར་མེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པས་སྒྲོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། བུམ་གསལ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་
 མེད་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གནས་
 སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཁྱད་མེད་དུ་སྒྲུབ་བའི་རྟོག་
 པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་འགལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་བུམ་གསལ་དེ་དག་མཚུངས་པ་སྟེ་ཁྱད་མེད་དུ་སྒྲུབ་བ་ཡི་
 རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་བུམ་གསལ་དེ་དག་རྣམས་ལས་
 རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པས་བུམ་གསལ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་ཡུལ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་

པའི་སྤྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཡུལ་དང་བུམ་གསལ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་
 ཐལ། རྣམ་ཐ་དད་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
 ཡུལ་དེ་གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱི་འོ་ཞེས་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །སྤྱི་
 དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་
 ལས་ལྟོག་པར་སྒྲིལ་བ་བུམ་སྤྱིར་འདོད་པ་ལ་ནི་བུམ་གསལ་དང་རྣམ་ཐ་དད་
 ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། དེ་བུམ་
 གསལ་དང་རྣམ་ཐ་ཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་བ་ནི། ཞིག་ཟེན་པའི་བུམ་པ་ལ་རྟོག་
 པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པ་སོགས་སྒྲིལ་ཚུལ་མཚུངས་པ་དེའི་སྤྱིར།
 རྟོག་པའི་སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་ཤིང་རྣམས་སྤྱི་
 འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 དག་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ནི། ཞེས་པ་མན་ཆད་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྟོགས་
 ཀྱིས་དངོས་པོ་མིན་པར་སྤྱི་བ་པ་ཞེས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་པར་
 འཆད་མོད། སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་ཅོད་པའི་སྤྱི་བས་སྤྱི་ཡིན་པ་དངོས་པོ་
 མིན་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་དུ་ག་ལ་རུང་གཞུང་གི་ཡི་གེའི་དོན་ལའང་མ་ཞུགས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་གསལ་བ་དང་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གསལ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་རོལ་ནས་སྤྱི་ཡོད་པར་མི་འཐད་བས་གསལ་བ་བུམ་
 སོགས་འཕེལ་བ་ན། དེའི་སྤྱི་འང་འཕེལ་བའི་སྤྱིར་སྤྱི་དེ་ནི་གསལ་བའི་འབྲས་
 བུའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གསལ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་འང་དུ་མ་དང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནི་རྟག་པ་གཅིག་ཡུར་ཁས་སྦངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
དང་འཇིག་པ་ནི་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རིགས་རྣམས་འབྲས་བུ་མིན་པའི་སྤྱིར་གསལ་བ་
དང་རྗེས་ཐ་དད་ནམ་འབྲེལ་བར་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མིན་པའི་སྤྱིར་དངོས་
མེད་དུ་འང་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་རྟག་ན་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །
གཞན་དག་དེ་འབྲས་ཞེ་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་འབྲས་བུ་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅིག་སྟོན་པར་
འཆད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། །

བཞི་པ་སྤྱི་སྒྲོས་བུམ་པ་འཛིན་པ་བརྟེན་ལ་སྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
པ་ནི། བུམ་པའི་སྤྱིའི་ནི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་དེ།
བརྟེན་ལ་མ་སྟོས་པར་བྱིད་ལ་བུམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་བུམ་འཛིན་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱིད་སྟེ། གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤེས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྟེན་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་
ཏེ་སྤྱི་སྒྲོ་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི་བརྟེན་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བརྟེན་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་ལའང་ཁ་ཐོ་དང་ཁ་ལུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་
སྤྱི་སྒྲོ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། ཁ་ཐོ་དང་ཁ་ལུ་སྟེ་བྱའི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་
ལ་སྒྲུབ་པ་ལང་གི་བརྟེན་པ་མེད་ན་ཡང་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་མཐོང་

བའི་སྒོ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱི་རྟག་
དངོས་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བཞོ་མོ་
སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཉི་བར་འབྲེལ་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་
ན། རིགས་རྟག་དངོས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་ཀྱང་མིག་གི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་
ཅན་གྱི་མིག་དང་སྒྲུང་བ་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཉི་བ་ཙམ་གྱིས་མིག་ཤེས་དེ་སྦྱི་
བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་སྤྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་བུམ་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་
བུམ་སྦྱི་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་གང་གིས་སྦྱབ་ཅེ་ན། བུམ་
གསལ་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱང་བུམ་པའི་རིགས་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱང་ཆུ་སྦྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པར་
མཚུངས་པ་གང་གིས་བུམ་མ་ཡིན་ལས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིས་སོ། །གལ་ཏེ་རི་
ལྟར་རིགས་མེད་ཤེས་པ་ཡི། །འབྲས་ཅན་མིག་སོགས་ཉི་འདོད་བཞིན། ཞེས་
བྱ་བའི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མིག་དབང་སོགས་ལའང་དེ་དག་གི་རིགས་རྟགས་
དངོས་རྗེས་སུ་འགོ་འོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ཡོད་ན་མདོན་
སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལ། མིག་དབང་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
རིགས་རྟག་པ་དེ་འབྲེལ་དངོས་པོ་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་སྦྱོར་སྦྱོང་ནི། མིག་དབང་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། མི་སྒྲུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེ་ན། དབང་པོ་རྣམས་ད་ལྟ་མདོན་སུམ་ལ་མི་སྒྲུང་བ་ནི། ལྟ་བུ་པོ་རྒྱས་

པ་ཅན་མེད་པས་ཡིན་གྱི། གཤམ་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་པོ་
 ཡོད་ན་དེ་དག་གི་ལུས་སྒྲིང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།
 དེ་དག་གི་རིགས་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟར་གསལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡན་གར་བར་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་
 མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གསལ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཆེ་ན་
 ཡང་གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་། རོ་བོ་ཁ་དོག་དབྱེབས་
 གཟུགས་ཡིན་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྒྲིང་གི་དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཆ་སྒྲིང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དག་སྒྲིལ་བ་
 མིང་ལ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རི་སྐྱད་བཤའ་བའི་
 རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྤྱི་མཆན་དངོས་པོར་བྱུང་བ་ཞིགས་པ་དེའི་སྤྱིར་
 སྤྱི་མཆན་དེ་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་
 རུང་ངོ་ཞེས་སྤར་བཤའ་བ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་
 པར་མི་རུང་བ་དེའི་སྤྱིར་ སྤྱི་མཆན་ནི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་བ་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དངོས་མེད་ཡིན་ན་བདེན་པར་བྱུང་བ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་
 མཆན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་གྱི་ཆོས་སུ་སྤར་བཤའ་བ་དེ་ཡང་ལེགས་པར་བྱུང་
 བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྤྱིའི་དོན་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་སྤྱིར་ཆད་

མ་གཉིས་ཞེས་པས། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཞུང་གྱུ་ཐམས་
 ཅད་སྦྱི་མཚན་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་གྱུ་
 ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དུ་བཤད་ནས་དེ་འདྲའི་སྦྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དོན་
 གྲེད་མི་རུས་པར། དོན་གྲེད་རུས་དང་མི་རུས་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 བཤད་པ་ལ་དོན་གྲེད་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན། བརྗོད་བྱ་ཉིད་སྤྱིར་དེ་དངོས་
 མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་པའི་
 སྦྱི་མཚན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ནི། རྗེས་
 དཔག་དང་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱི་མཚན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་
 འགོག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རོལ་བས་ཁས་སྤངས་པའི་སྦྱི་མཚན་ཁོ་ན་འགོག་པ་
 དང་། སྦྱི་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་འཆད་པ་དག་
 བྱི་སྤྱོད་ས་སུ་མ་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མོ། །

བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་དུ་གྱུབ་པར་བསྟན་
 པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ།
 དོན་གྲེད་མི་རུས་པའི་ཚེས་ཡིན་ན་སྦྱི་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་དག་གིས་གྱུབ་པ་གང་ཞིག །སྦྱི་མཚན་དུ་ངེ་སྐད་
 བཤད་པ་ལས་བསྐྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
 རིགས་པ་ཤེས་པ་དག་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་སྦྱི་མཚན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་རུང་
 བར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྦྱི་མཚན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ན་དངོས་

མེད་ཐམས་ཅད་དོ་པོ་མེད་པས་དོ་པོ་མི་འདྲ་བའི་བྱ་དང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་
མཆོན་ལ་དབྱེ་བ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དོ་པོ་རང་དབང་དུ་གྱུབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་
བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྟེན་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྟེན་
པའི་སྤྱིར་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དེའང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་
དེ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་། གཉིས་ཀའི་བྱ་མོང་གི་ཆོས་ལ་བརྟེན་
པའི་སྤྱི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ཡོད་ན་དེ་འཛིན་པའི་སློན་གྱི་སྤྱི་དེའི་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་སློ་
ནས་དངོས་པོ་དེ་ལ་འབྲེལ་དགོས་པའི་སྤྱིར། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་
ཡུལ་འཛིན་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་
ཀྱིས་རང་ཡུལ་འཛིན་པའི་སྤྱི་སློ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་སྤར་
བསྟན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཅིང་ཁེགས་པའི་སྤྱིར། དངོས་
པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་ན་སྤྱི་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་དགོས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། འདས་པའི་
དུས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་རྟེན་པ་སོགས་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཀྱང་སྤྱི་
དེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པ་
གཞན་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་ཉིད་ཉམས་
སོ། །ཞེ་ན། བུམ་འཛིན་རྟེན་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་རང་གི་སྤྱིར་ཡུལ་གྱི་རྟེན་དུ་

གྲུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིད་
ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ།
བྱིད་དངོས་པོ་བྱམ་པ་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཀྱི་སྟོན་ས་
དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱམ་པ་དེ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བྱུག་པ་དོན་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་གཅིག་ཕྱར་
བསྟན་པ་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཉིད་རང་
མཆོན་ཡིན་པ། སྒྲུང་བཤད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེས་ན་དོན་
རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱའོ། །སྒྲོས་མ་བཟགས་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་
རང་མཆོན་གཅིག་ཕྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱི་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
གཅིག་ཕྱ་ཡིན་ཏེ། མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་
ཉིད་དུ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱ་བའི་རྒྱས་པ་རང་སྤྱི་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་མཆོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲོས་
དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་བཟགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡང་། ཡུལ་
རང་དོས་ནས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

བདུན་པ་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཉིད་སྤྱི་མཆོན་
ཡིན་པར་སྒྲུང་བཤད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེས་ན། སྤྱི་འཛིན་

རྟེན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། དེས་ན་ཡུལ་རང་
 རོས་ནས་སྤང་བ་དང་། གློས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ལ་
 རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས་
 གྲུབ་པའི་ཡུལ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་རྟེན་པ་དང་། གཞན་གློས་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་རྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་སྤྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་སྤྱི་བའི་འཆད་
 ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་མངས་པར་འགྱུར་བས་འཛིགས་ཏེ་བཞག་གོ།

བརྒྱད་པ་རྒྱ་མཚོན་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་དག་སྤང་ཡུལ་དུ་སྤྱེད་པའི་ཤེས་
 པ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆད་མ་གཉིས་པ་
 རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་ཙན། འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། རང་ལ་ཡུལ་སྤྱི་
 རོལ་སོགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རང་གི་སྤང་
 ཡུལ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མིན་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ནི་རྟེན་པ་ནས་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་
 ཙན། འབྲུལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
 ནས་དབྱེད་ཅིང་བསམས་པའི་དོན་ལ་ནི་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། འབྲུལ་ན་མི་སྤྱི་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འབྲུལ་ན་འཇུག་ཡུལ་ལ་སྤྱི་

བས་མ་བྱུང་སྟེ། མ་འབྱུང་བ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་ཤིང་
 ཐོབ་པ་མཐོང་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་འབྱུང་ན་མི་སྐྱ་བར་འགལ་ཞེས་པའི་
 རྟོགས་འདི་ལ་ནི་གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་སུ་ལན་
 བཏབ་ཟིན་ཏོ། །

རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང་། །ཞེས་སྐྱས་པའི་མཐོང་བ་དེ་
 རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཐོང་ཞིང་གྲུབ་པའི་དཔེ་དང་དོན་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་ནི། རོར་
 བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ། །རོར་བུའི་སྒྲོ་ཡིས་མངོན་པར་རྒྱག་པ་ན་སྒྲོ་དེ་
 གཉིས་སྒྲང་ཚུལ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱད་མེད་ཀྱང་། རི་ལྟ་རོར་བུ་ཐོབ་
 པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱད་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་དེར་སྒྲང་བའི་སྒྲོ་
 འདོགས་དག་རང་ལ་སྒྲང་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་གཟུང་དོན་མེད་པར་
 མཚུངས་ནའང་། འཇུག་ཡུལ་རྟོག་པའམ། ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བས་མི་སྐྱ་བའི་བྱིར། རྗེས་དཔག་ནི། ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་
 ལ། སྒྲོ་འདོགས་དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་བྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཞག་གོ།

ངག་དོན་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་། སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་
 སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་ཅན། སྒྲང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་འདྲ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་
 གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དེར་འདྲ་ཡང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་གཞུང་སྐྱ་བྱི་འདི་དག་ལ་དབྱིས་བྱིན་
 པའི་འཆད་ཚུལ་མང་ཡང་མ་གྲིས་སོ། །

འཇུག་ཡུལ་མངོན་སྟོག་གཉིས་སུ་ངས་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་ཚད་མ་བསྟན་པ་

གཉིས་དང་གངས་ངེས་བསྟན་བ་གསུམ།

གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་མངོན་སྟོན་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་
སུ་ངེས་པར་སྐྱབ་བ་ལ། གཞལ་བྱ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཇལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བསྟན། རང་ལ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཇལ་བ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྟན། འཇལ་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་པས་
ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་གང་ལ་དོན་ནམ་ཡུལ་གྱི་ནུས་པ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་
འགོ་ལྔ་གྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་ས་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སྟོན་མངོན་སུམ་
ཚད་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འཇོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ན་རང་དབང་ཅན་
ནམ། རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་ས་འཇོན་པས་བྱབ་སྟེ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་
ལུག་དུ་སྐྱེས་པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རང་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྔ་གྱེད་
པ་དེ་ལས་གཞན་བག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཚད་མ་འཇལ་བྱེད་དུ་
འཇུག་དགོས་པའི་དངོས་པོ་འཇལ། གཞལ་བྱ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཏུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྟོན་གྱུར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་
ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་
རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ན། མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་
བོ་སྟོན་གྱུར་དེ་རྟགས་པའི་རྟེན་ནི་ཡུལ་ལས་དོན་གཞན་གཏན་ཆོགས་ཡིན་

ནོ། །གཏན་ཆོག་ས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པ་
 ཅམ་གྱིས་ལྟོག་གྱུར་རྟོག་ས་པའི་རྟོན་དུ་འགྱུར་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་
 རྟག་ས་དེ་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟན་པ་དང་། རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རྟག་ས་དེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟོག་གྱུར་
 གོ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟག་ས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རུས་
 པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་སྐྱའི་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

འོ་ན་དེའི་ཆེ་སྤྱིར་བྱས་པ་འཕམ་བུམ་པའི་བྱས་པ་སོགས་གང་རྟག་ས་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་སྤྱིར་བྱས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་བྱན་མོང་
 བ་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ས་པའི་བྱས་པ་ཅམ་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་བྱས་པ་
 སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟན་དང་འབྲེལ་ཅན་ཞེས་པར་བཤད་པའི་མཆན་
 ཉིད་དེ་མ་ཆང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 རོན་ཐམས་ཅད་རང་འཇུག་པའི་ཆད་མས་ཁྱད་པར་དུ་ནི་སྟེ་གཞན་དང་མ་
 འདྲེས་པའི་ངོ་བོར་རྟོག་ས་པར་མི་འགྱུར་གྱི་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཅམ་དུ་རྟོག་ས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་སོགས་ལ་བྱན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བའི་
 རྟག་ས་ལ་བརྟན་ནས་རྟོག་ས་དགོས་པའི་སྤྱིར། འདིས་ནི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་
 རང་བཞིན་འདྲེས་འཇིན་གྱི་རྟོག་པར་ཡིན་གྱི་རང་མཆན་མི་རྟོག་ས་པར་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟོག་གྱུར་རྟག་ས་ལ་བརྟན་ནས་རྟོག་ས་དགོས་པ་དེ་
 བས་ན་རྟག་ས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པ་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་སློག་གྱུར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་གྱུ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་
ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་སློག་གྱུར་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་དངོས་སུ་
འཇལ་བའི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་འབྲེལ་བ་གྱུ་བ་ཅན་གྱི་
ཕྱོགས་ཆོས་ལས་ནི་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་རྟོགས་
པའི་སློ་སླེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འཇལ་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་
གཞལ་བྱེད་གངས་ངེས་སྐྱབ་པ་ལ། དངོས་དང་། རིགས་པ་དེས་གངས་
གཞན་འདོད་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མངོན་སློག་གཉིས་ཉིད་དུ་
གངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་དེ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སློ་ནས་འཇལ་བ་
དང་། རང་ལ་སློག་ཏུ་གྱུར་པའི་སློ་ནས་འཇལ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་སྤྱིར་
སྟོབས་ཀྱིས་གྱུ་བོ། །དེས་ན། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། གཞར་
བྱ་མངོན་སློག་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་མངོན་གྱུར་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་
མངོན་སུམ་དང་། གཞལ་བྱ་སློག་གྱུར་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྗེས་
དཔག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྟགས་འདི་དག་གོང་གི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ནི་གངས་ངེས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཅིག་ཁོ་ནར་
འདོད་པའི་གྲངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་དེས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངས་
པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་འདིས་གྲངས་ངས་འགྲུབ་པར་
མ་ཟད་གྲངས་གཞན་འདོད་པའང་ཞིགས་པར་སྟོན་པའི་སྤྱད་ཚིག་གོ། བཞེད་
ཅེས་པའི་ཚིག་སྔ་ཕྱི་དག །སྟ་ལྷ་ཀ་ལྷར་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འང་དགོངས་
པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་ལ། རྒྱན་འདོད་ཅེས་འཆད་ཀྱི་བཞེད་ཅེས་
པའི་ཚིག་མི་འདོན་ལ། དེ་ལྷར་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་འདི་ལྷར་
འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པས་གྲངས་གཞན་འདོད་པ་དགག་པ་ལ།
གྲངས་ཉུང་བ་དགག་པ་དང་། མང་བ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་སུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་
པ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། རྒྱང་པན་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། སྟེ་བ་སྔ་ཕྱི་སོགས་དངོས་པོར་མེད་པ་
གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མའང་མངོན་སུམ་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཞལ་
བྱ་གཉིས་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་གཅིག་གྲངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
རང་མཚན་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་སུ་
ཡིན་པ་ཁོ་བོ་འང་འདོད་མོད་ཀྱི། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མིན་

པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱོད་རང་གི་ཁས་སྦངས་དང་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་སྦྱོར་བ་
སྤྱི་ཕྱི་མེད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནམ། དེར་ཚད་མས་
གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒལ་ཏེ་སྤྱི་ཅོར་འབའ་
ཞིག་གོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་སྤྱི་ཕྱི་སོགས་མེད་པའང་ཚད་མས་ངེས་པའི་
ཕྱིར། དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་གཞལ་བྱ་ནི་མིན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ངེས་མ་ངེས་པ་
ཉིད་དམ། དེར་མ་ཟད་སྦྱོར་བ་སྤྱི་ཕྱི་སོགས་མེད་པ་དེ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་
པ་རྗེས་དཔག་ཉིད་འདོད་དགོས་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་
མི་སྤྱིད་ཅིང་མངོན་སུམ་གཞན་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་
ཀྱིས་མི་འཇལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་དབང་པོ་ལས་སྦྱོས་
པའི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་དངོས་ཀྱི་འཇལ་བྱེད་མིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་
གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་རྣམས་
གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་ན་རི་བོས་བར་དུ་ཚོད་པ་ལ་སོགས་
ཡོད་ན་ཡང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་སྦྱོས་སྒོ་ནི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་དགག་མི་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལོག་པ་ལས་དེ་མེད་པར་
ངེས་པ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་འདོད་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་སྤྱི་ཕྱི་སོགས་
དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་མེད་ཅམ་གྱིས་དེ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་
འདོད་དམ། དགག་གཞི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་མེད་

པར་ངེས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱེ་བ་སྒྲ་བྱི་སོགས་དམིགས་པའི་
མངོན་སུམ་མེད་ཅམ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ཆད་
མས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྒྱེ་བ་སྒྲ་བྱི་སོགས་མེད་པར་ངེས་བྱེད་དུ་
འདོད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བའམ། ཡང་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། དགག་
གཞི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་སྟོགས་གྱི་ཆོས་སུ་
གྲུབ་པའི་གཞིར། དགག་བྱ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་
ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་དགག་གཞི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་
ལས་དགག་བྱ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོ་ནི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་
མེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དགག་གཞི་མངོན་སུམ་གྱིས་
དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགག་བྱ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོ་ཁས་ལེན་ན་
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་
བསྟན་ནས། འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འདོད་དགོས་པར་སྟོན་
པ་ནི། དེར་མ་ཟད་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སེམས་དག་ནི་རྟགས་པའི་
སྤྱིར་ཡང་ཆད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཇི་ལྟ་བུ་
ལས་རྟགས་ཞེ་ན། གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་དེའི་
ངོ་བོ་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་པས་སྒྲ་བ་སོགས་ལ་ནི་འཇུག་པའི་བྱིར། རྒྱང་
པན་སྟོང་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སོ། །

རྟགས་དེ་འདྲ་ལས་གཞན་སེམས་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་སྟོ་དེ་ཆད་མ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཡོངས་སུ་

དབྱུང་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་སྦྱ་བ་མེད་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་དགག་པ་ནི། གལ་
 ཉེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་དེ། དེའི་རྟེན་རྟགས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་སྤྱིར།
 དེར་ཐལ། སྡོ་བསངས་ཀྱི་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྡོ་བསངས་ཡིན་པར་
 སྦྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི། རྟགས་འབྱུང་པའི་སྤྱིར་དང་། མཚོན་
 ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་ན། དེའི་རིགས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་
 པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་རྟགས་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཅིག་འབྱུང་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་
 བ། དེ་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་དེ་འབྲ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱ་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་རྟགས་
 རྣམས་ནི་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །

འོ་ན་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟགས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟགས་གང་ལས་
 འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བསྦྱབ་བུའི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་དེའི་རྟེན་པ་བྱབ་པར་
 བྱུར་པའི་རྟགས་དེ་ནི་བསྦྱབ་བུའི་ཆོས་དེ་ལས་སྦྱེས་པའམ་དེའི་ངོ་བོར་
 གཞོན་མི་བ་བས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་སྦྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུས་རང་
 དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འབྲས་བུའི་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ནི་ནམ་ཡང་འབྲས་པ་འབྱུང་
 པ་མི་སྤིད་དེ། རང་གི་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་ཀྱི་ངོ་བོ་དག་མེད་པར་འབྲས་བུ་དང་
 འབྲས་བུའི་ངོན་ནི་སྤིད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་འབྲས་རྟགས་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་
 མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་བྱབ་པའི་དབང་གིས་འབྲས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་

དག་ལ་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འང་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བ་མ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བོ། རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །
 འོ་ན་ཁྱོད་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་དགག་པ་སྐྱབ་པའི་གཏན་
 ཚིགས་དག་ལ། རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྟེ།
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་མོ་མེད་པའི་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་
 བའང་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་འང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
 སྟེ། ཡོད་ན་ལྟར་རུང་བའི་གཞིར་རང་གི་ངོ་མོར་གྱུར་པའི་བྱུང་བྱེད་དམ་རང་
 རྒྱ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྟེ་བའི་རྒྱ་གཞན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་
 བ་ན་ཡང་ཡུལ་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དེ་དག་སྤང་བའི་མངོན་སུམ་མེད་ན་ནི་
 རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་དེ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུ་དང་བྱུང་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་
 པས་བྱུང་བའི་བྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་
 དགག་པ་ནི། རྒྱང་པན་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་ན་མེད་པས་
 བྱུང་བའི་བྱིར། སྤྱི་ལོ་སྟོན་མེད་མ་མིན་པས་བྱུང་བའི་ན། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་
 ཀུན་དགའ་ར་བ་སོགས་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་ཤེས་
 ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གཞན་དུ་རྟོགས་ལ་འཇིག་
 རྟེན་པ་རོལ་ན་མ་ཡང་ཚུར་མཐོང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པས་མི་
 མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཚུར་མཐོང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ན་མ་ཡང་མ་དམིགས་ན་

མེད་པས་བྱུང་བ་དེ་ཡང་མིན་ཏེ་དབང་པོ་ལྔ་དང་རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་པ་སོགས་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཚུར་མཐོང་དབང་པོའི་སྒོ་ནི་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པར་འདོད་ན་ནི། སྒོ་དབང་ཤེས་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ།

དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། དབང་པོ་ལྔ་དང་རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་པ་སོགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཆད་མར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་དག་
 ཚུར་མཐོང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མི་སྲིད་པས་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་
 དགོས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་རང་ཡུལ་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་
 གྱིས་ན་སྣང་ཡུལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གངས་མང་བ་དགག་པ་ནི། ཀུན་ལས་བརྒྱས་སུ། གལ་ཏེ་མི་
 རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་། ལན་
 ཅིག་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་མོད་གྱི་
 འོན་ཀྱང་། དེ་ལ་རབ་སྐྱོར་བྱེད་ཆད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 ཡང་ཤེས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་བར་སོགས་བཞིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། དང་པོ་སྤྱོད་པས་སྔ་མ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་བཀྲལ་
 བའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་མདོ་
 ཆོག་བཀྲལ་ནས་ཚུད་ལན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ། གཞལ་བྱ་

གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཁ་དོག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་
དོག་རང་མཆན་དང་མི་རྟག་པ་སྟེ་མཆན་ཡིན་པས་རང་སྟེ་འདྲེས་པའི་
གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་སྟེར། དེས་ན་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོ་མངོན་རྗེས་
ལས་ཆད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་མངོན་
སུམ་མིན་ལ། རྗེས་དཔག་གྲང་མིན་ཏེ། རང་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་མེད་
པར་ནི་ཡོད་པའི་སྟེར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྤར་ཁང་ནང་དུ་ཅ་རྒྱན་གྱིས་མེ་མཐོང་ཞིང་། སྟེས་དུ་བ་
མཐོང་བ་ན་སྤར་གྱི་མེ་བྲན་ནས་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ནི་ཁྱད་
པར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་དེ་ནི་ཆད་མ་གཞན་ཡིན་
ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་དེའི་རྟོན་དུ་གྱུར་
པའི་རྟགས་དང་ནི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྟེར་རོ། །

དེས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་
ངེས་པར་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འགྱུར་ན་རང་མཆན་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་
དང་སྟེ་མཆན་རྗེས་དཔག་ཁོ་ནས་འཇལ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་
གསུམ་མེད་དགོས་པ་གང་ཞིག་གཞལ་བྱ་མེད་སྟེར་ཆད་མ་རྣམས། མང་
པོ་ཉིད་དམ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་མ་དུ་མ་ཉིད་ནི་འཇུག་པའི་སྟེར་ཏེ།
དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆད་མ་གཅིག་
གསུམ་གྲངས་གྲང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མ་རྣམས་ཡུལ་ངེས་པ་ནི་

མེད་པའི་སྤྱིར་ལ། རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ།
ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ། འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གསུམ་
པ་དགག་པ་དང་། །བྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་གསུམ་པ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྟན། བཅད་
ཞེས་ཡིན་ན་ཚད་མ་མིན་པར་བསྟན། དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་
པ་དེ་བྱས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་པ་ལ་
འདོད་དམ། ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲངས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་
པར་ངེས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ནི་རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་
གསུམ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འཛིན་པ་ལ་ནི་ཚུལ་འདིར་འདོད། ཅེས་པའི་བར་རོ། །

དེ་ལ་ཡང་དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་
ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་སློ་དེ་ཁ་དོག་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་
སྤྱི་མཚན་སྒྱུར་ནས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་བྲངས་
ཉམས་པའི་སྟོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནའང་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནའང་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྒྲུབ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་
འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་ཁ་དོག་ཏུ་སྒྲུབ་བའང་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་

རང་ལ་མི་རྟག་པར་སྒྲང་བ་སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་ས་རང་ལ་སྒྲང་བ་ཁ་དོག་མི་རྟག་
 བ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲང་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །འཇུག་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་རང་སྒྲི་འབྲེས་པར་འཛིན་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 །འཇུག་ཡུལ་ནི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་བརྗོད་ལ་དེ་ནི་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཚས་
 ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 མིན་གྱི། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་དེའི་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྟགས་
 གྱིས་བྱུང་བས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཅིང་འཇུག་
 བའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ། སྒྲོ་དེ་འཇུག་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་
 སྒྲོན་མེད་པར་བསྟན་ཚུལ་དེ་སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་བ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་
 བསྟན། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་བ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྗེས་དཔག་དེས་གཞན་སྒྲང་ལ་གཞན་བྱུང་བར་འཐད་བ་མིན་པས་
 རང་ལ་སྒྲང་བ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མིན་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་བྱུང་བ་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེས་སྒྲོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་ལ་སྒྲང་བ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མ་
 ཡིན་ཡང་འབྲེས་བའི་དབང་གིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་
 ལྟར་བྱུང་བའི་སྒྲོན་ས་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲེས་བ་ལས་མི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེ་ན། བྱས་པ་སོགས་ཁ་དོག་
 མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གྱིས་དངོས་པོ་གང་ཇི་ལྟར་

གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་དེ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་བློ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་ལ་སེམས་དེ་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་སེམས་དེས་སྐྱེད་པ་སྐྱེ་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་སྒོ་བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་
དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་རྗེས་དཔག་དེ་རང་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེར་
སྒྲུབ་པ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིས་ནི་སྒྲོང་ཡང་ཁ་དོག་མི་
རྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་སྤྱིར་ཞེས་པ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་
ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་
སྐྱར་རོ། །

རག་དོན་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་སྒོ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་སྒྲུབ་པ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་སྒྲོང་ཡང་ཁ་དོག་མི་
རྟག་པ་ལ་མི་སྐྱེ་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་བྱས་པ་ལ་མི་
འབྲེལ་བའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་
པར་འཇུག་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱབ་ཡང་། རང་ལ་
སྒྲུབ་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་འབྲེལ་བར་འཛོག་གོ་ཞེས་ཞར་བྱང་གི་ཚུལ་གྱིས་
སྟོན་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་
ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང་འབྲེལ་བར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ།
རང་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་དེ་དག་དེའི་ངོ་བོར་

སྒྲུབ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཚུལ་དེ་སྐྱབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།
 རྟགས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཀྱང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་
 འབྲུག་ཡུལ་ལ། མི་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དེ་དང་འབྲེལ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 པ་རྣམས་འབྲེལ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་དངོས་པོར་གྱུར་
 པའི་རྟོགས་བྱའམ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་བྱེད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་
 དེའི་ངོ་མོལ་ཀྱི་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ནི་བྱུང་བར་བྱ་བ་རྟགས་དེ་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ཀྱི་མཆོན་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་
 དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་ཀྱི་ཡིན་པས་དེ་འབྲེལ་ཞེས་པའི་དབང་གིས་རྟགས་དེ་
 དག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རྣམས་རང་ལ་སྒྲུབ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཀྱང་
 དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་བྱས་པའི་
 རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང་འབྲེལ།

གསུམ་པ་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ་
 ལ། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འབྲེལ་པ་ལས་མི་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་
 པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུབ་ནས་དགག་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་འགོག་
 པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ་དང་། དགག་བྱ་
 འགོག་པའི་དགག་རྟགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བ་འབྲུལ་བར་བསྟན་པ་
 དང་། ཞར་ལ་དགག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། འོ་ན་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་འབྲེལ་བའི་དབང་

གིས་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། དགག་པ་དངོས་པོར་མ་
གྲུབ་པས་གོང་དུ་བཤད་པའི་དངོས་འབྲེལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་མི་སྐྱ་བ་མ་
ཡིན་ཀྱང་ལྟོག་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། དགག་བྱ་མེད་པའི་དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། དགག་བྱ་དེ་ཆད་
མས་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ཆོས་དེ་
ཆད་མས་གྲུབ་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པར་འཇོག་པའང་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་
བསྟོན་ཕྱོགས་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །
དེས་ན་དགག་ཏྟགས་རྣམས་ལྟོག་འབྲེལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་མི་འབྲུལ་བའི་
སྒྲིབ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་དམིགས་པ་ལས་
འགྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། གང་རེག་འགོག་པ་ལ་མེ་ཡོད་ཏྟགས་སུ་
སྒྲིབ་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་རེག་དགག་པ་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་མེ་ཏྟགས་སུ་
བརྗོད་པའམ། གང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་འགོག་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་གང་རེག་དང་
འགལ་བ་མེ་ཡོད་པ་ཏྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་མེ་ཆད་མས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཡང་གཞི་དེར་གང་རེག་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་
འཕེན་ན་མེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་གང་རེག་སོགས་
གཞན་མེད་པ་དེ་ནི་གང་ལས་ཏྟགས་ཏེ་མི་ཏྟགས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

དེའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། མེ་ཡོད་པས་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་ཀྱས་པ་
 དེ་གང་རེག་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་འཕེན་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 མ་ཡིན་ན་གཞན་གང་གིས་ཡིན། མེ་དང་གང་རེག་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཅིས་བྱུང་། དེ་གཉིས་སྟན་ཅིག་མི་
 གནས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་
 བྱུང་པར་འདོད། མེ་ཉི་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤར་ནས་སྤང་བཞིན་པའི་གང་རེག་
 གི་རྒྱན་སྤྱིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་གང་རེག་དམིགས་པའི་
 ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དེའི་ཚད་མ་ཉིད། །མེད་པ་འཕེན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་བོ། །དེའི་སྤྱིར་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེ་རང་
 ཉིད་སྐྱས་ཟེན་པར་ཏྲགས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་དོན་གྱི་གང་རེག་མ་དམིགས་པ་
 དེ་ཉིད་གང་རེག་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གང་རེག་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་
 གང་རེག་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མེ་ཡོད་པས་ཀྱང་གང་
 རེག་མེད་པར་སྐྱབ་ཀྱས་པ་ཡིན་གྱི་གང་རེག་ མ་དམིགས་པས་མེད་པར་
 སྐྱབ་མི་ཀྱས་པར་མེ་ཡོད་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

དེས་ན་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་གང་ལ་གང་རེག་མ་དམིགས་པ་དེ་
 ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་སྐྱབ་དེས་ནི་མ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཏྲགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་གང་རེག་ལ་དགག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མེ་དམིགས་པས་གང་རེག་མེད་པར་འབྱུང་བ་གང་རེག་མ་དམིགས་པས་
 མེད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚུ་ལ་འདི་རང་

བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱ་འགལ་དམིགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སམ་
ཞེ་ན། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
དགག་ལ་དེའམ་དེ་རྒྱ་དང་། །འགལ་བ་བརྗོད་པ་མཐོང་གང་ཡིན། །དེ་ཡང་
དེའི་ཆད་མ་ཉིད། །མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་དེས་
ན་གང་རེག་མེད་དེ། དུ་བ་སྟོབས་ཆེན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་དང་
འགལ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཆད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་མཚུངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན་དགག་ཉགས་ཀྱན་ལ་
འབྲེལ་ལྷེ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ལྷེ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་བ་འགོད་ཚུལ་
ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཆོས་དེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་
བྱེན་པའམ་ཉགས་ཀྱི་རྒྱས་པས་འཕངས་པའི་སྟོན་ས་ཆོས་དེ་མེད་པར་སྟུབ་
པའི་དོན་ལ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པས། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།
།མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་འབྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་དམིགས་པ་
དང་། ཆོས་དེ་ནི་ཆད་མས་བཀག་ཅིང་མ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་ཐབས་རྒྱ་
དང་ཁྱབ་བྱེད་ཆད་མས་བཀག་པ་དང་། བཅས་པ་སྟེ་དངོས་འབྲས་ཆད་མས་
བཀག་པ་སོགས་གང་ཡང་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་མེད་པར་ནི་ཆོས་དེ་དགག་པ་
ལ་སྟུབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པར་སྟུབ་པའི་ཉགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པའི་རྗེས་

སུ་འབྲང་བ་ཅན་ནམ། རིགས་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
འབྲའི་རྟགས་ཀྱང་ངི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་རྒྱང་པན་པ་དག་ངག་སྒྲ་
བའི་རྟགས་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱང་པན་
པས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྒྲས་
པ་བཞིན་ནོ། །

རྟགས་དེ་དག་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ངི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་མེད་
པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འབྲུལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པར་ངག་སྒྲ་
བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་རུས་པར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་སོགས་ཐ་མལ་བའི་
དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་དང་སྒྲ་བ་ལ་གཞོད་བྱ་གཞོད་
བྱེད་ཀྱི་འགལ་བ་བྱུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་པ་དང་
ངག་སྒྲ་བ་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ།
གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་པ་ན་སྒྲ་བ་མེད་དགོས་ན་ད་ལྟོང་གང་ཤེས་པའི་
དོན་དེ་སྒྲ་མི་རུས་དགོས་པ་ལ། རང་གིས་རིག་པའི་དོན་སྒྲ་བ་པོ་ཡང་ཡིན།
སྒྲས་པའི་དོན་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་
ནའོ། །

རྒྱང་པན་པས་འཇིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
འབྲུལ་པའི་ཚུལ་ལ་དང་པོར་རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་སྒྲུབ་
པ་ལ་རྟགས་འགོད་པའི་ཚུལ། སྒྲ་བ་སོགས་པས་ཞེས་སྒྲར་བསྟན་བྱེད་ཀྱང་།

འཇིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་སྐྱབ་བཞིན། ། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་
 སྐྱབ་བྱེད་རི་ལྟར་འགོད་སྒར་མ་བསྟན་པས་འདིར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 གནད་མ་ཤེས་པར་ཤིག་དང་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་རྒྱ་བོད་དག་གིས་རང་
 གི་མཚང་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལའང་ངག་
 སྒྲ་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་བཤད་པ་དང་། གུན་མཁྱེན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་
 འདྲ་མི་དམིགས་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་བཀོད་པར་གོ་ནས། དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡིན་པར་བརྗོད་ཅེས་པ་ལ། གུན་མཁྱེན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་
 དེ་ཉིད་ཁོ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་སྒར་ནས་གུན་མཁྱེན་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད། ངག་སྐྱབ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་
 ཅི་བྱ། ཞེས་པའི་བཤད་པ་བྱས་མོད། དེ་ལྟར་རང་གིས་གང་རེག་མ་དམིགས་
 པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྒྲས་པ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། བྱེད་རང་ཡང་དང་པོ་
 ནས་གང་རེག་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད། མེ་
 ཡོད་པ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཅི་བྱ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་འདེབས་
 གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྟགས་ཡིན་པར་མ་སྒྲས་
 སོ། ། ཞེ་ན། ཁོས་གང་དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སྒྲས་ཀྱི་མ་
 དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྟགས་ཡིན་པར་གང་དུ་སྒྲས། ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་མ་འཕེན་ཞིག ། དེ་ལྟར་ནོར་བའི་དབང་གིས། དེ་སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་
 གྱུར་ལ། ། ཡོད་མེད་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་པའང་གུན་མཁྱེན་ལ་སྐྱར་
 མོད། གུན་མཁྱེན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་

ཚུར་མཐོང་གིས་ངེས་མི་རྒྱས་པར་འདོད་པ་ལས་འཆལ་གཏམ་ཆེ་བ་ཅི་
 ཞིག་སྒྲུ་ཆུ་ཡོད། སྐབས་གནས་ཡོད་ངེས་མིན་པར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་
 པ་དང་། ངག་སྒྲུ་བ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་ལ་རྟགས་སུ་འགོད་པའི་བྱི་
 རོལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་གང་ནས་བཤད། གཟིགས་རྒྱ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་
 ཅིག།

ད་ནི་དགྲུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱང་པན་ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་
 དང་མཐོང་ངེས་ཀྱི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་སྐབས་པ་ལ་རྟགས་གང་འགོད། དེ་
 འདྲ་ཐ་མལ་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐ་མལ་པའི་
 དབང་ཤེས་ལ་ཡོད་ན་སྒྲུང་རུང་གི་དོན་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་ངེས་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་དེ་མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡིན་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་
 ཐ་མལ་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་མི་རུང་ལ། དབང་ཤེས་ངེས་མི་དམིགས་པ་
 བྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེ་མེད་པར་ངེས་བྱེད་མིན། སྐྱེ་བ་སྒྲུ་བྱི་དང་སྒྲིད་པ་བར་དོ་
 སོགས་ཐ་མལ་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་
 པར། མ་མཐོང་བྱིར་ན་མེད་པ་མིན། ཞེས་སོགས་སུ་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཟིན་ལ།
 དེའི་བྱིར། མཐོང་ངེས་ཀྱི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་
 འདས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ངེས་མ་དམིགས་པ་ཅ་མ་
 ཀྱིས་ཡོད་མེད་གང་དུའང་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཞར་ལ་དགག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ། འགལ་ལྷ་
 དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་

པོ་ནི། དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ། འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་། རྟགས་
 དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ནི་རྫས་ཐ་དད་དམ་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་དགག་བྱའི་
 ཚོས་འགོག་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རང་སྟོགས་ཀྱི་
 ཚོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར། ཁ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 དང་། གངས་ཅན་པའི་བུམ་པ་སྒར་ནས་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ།
 བུམ་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ལ། སྒར་ནས་རྟག་པ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གཞོན་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཐལ་བས་འཕངས་པའི་རྟགས།
 བུམ་པ་ཚོས་ཅན། སྒར་ནས་རྟག་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱེ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་སྟོན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།
 སྟོན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ན། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་རྫས་ཐ་དད་པས་བྱུང་བ་དང་། བན་
 ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་རྫས་ཐ་མི་དད་
 པས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་སྒྲ་མ་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་
 དངོས་པོར་གྱུར་བ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དེ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ནའང་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་དོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་རང་ལོག་ཅིང་དངོས་མེད་ཡིན་ན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པའི་དངོས་མེད་ཞིག་གོ་བར་བྱེད་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། འདིས་དངོས་པོ་ལོག་པའི་དངོས་མེད་ཞིག་ཆིག་གིས་ཟིན་
 པར་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོར་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ཞིག་
 འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ཞར་ལ་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་སྟོན་པ་དེ། བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོ་བསྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་མེད་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་འང་དངོས་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་
 པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་སྒྱུར་བའི་ཆོས།
 སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོགས་བཏགས་པ་བ་
 ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་པའི་སྟོགས་དག་ལ་གང་རུང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྒྲ་བ་སོགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་ཡིན་པ་ནི་རྟག་མི་རྟག་ཅི་
 ཡང་རུང་བ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྒྱིར་བསྟན་ཞར་རུང་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ནས། ད་ནི་དབྱེ་བ་
 དངོས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་ཉིད་རང་ལོག་ན། །
 དངོས་རྣམས་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲས་པའི་རྟགས་དངོས་པོར་
 མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོར་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལའང་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་རྟགས་གང་ཡང་རུང་བས་དངོས་པོར་མེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 གང་ཡང་རུང་བ་སྐྱབ་བྱས་པ་མིན་གྱི། བྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མེད་དང་ཞིང་
 སོགས་ལོག་པ་ཉིད་བྱུང་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དུ་བ་དང་ཤ་བ་སོགས་ལོག་པའི་

གོ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ཉམ་གྱི་ཆེ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ། མེ་མེད་དང་ཤིང་མེད་
སོགས་རང་གི་ལྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་འགར་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་ཅིང་གྲུབ་
པ་ན་དེའི་ཆེ་ཡིན་གྱི། རང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་
བ་མིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོར་མེད་པའི་བསྐྱབ་
བྱ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཙམ་དུ་བད་དམ་ཞེ་ན། དེར་མ་བད་ཆོས་དེ་མེད་པ་
སྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་
གང་ཡིན་པ། དཔེར་ན་རྒྱ་འཛིན་གོང་ལ་འབྲས་བུ་བུམ་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་
དོ། །དེ་འབྲའི་རྟགས་དེ་ནི་འཛིན་གོང་སོགས་ལ་འབྲས་བུ་བུམ་སོགས་མ་
དམིགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
མ་ཐོགས་པའི་གྲངས་ཅན་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཆོངས་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པའི་ཐ་
སྙད་སྐྱབ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པོ་
གནག་རྩི་མའི་བར་ལ་གྲགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་མ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་མེད་པ་ངས་པའི་འབྲས་ཅན་
ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོར་མེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་བྱས་པ་ནི་རྒྱ་བྲབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེར་བད་
ལ། གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཡོད་ན། སྒྲ་དུ་རུང་བར་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་འཛིན་བྲབ་བྱེད་
ཀྱི་རང་བཞིན་སོགས་སྒྲ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཡོད་ཀྱང་

སྒྲིང་མི་རུང་གི་རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་སོགས་མ་དམིགས་པས་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱ་
སོགས་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་སོ། །

དེ་དག་གི་འཕྲོས་དོན་བཤད་ཟིན་ནས་དགྲུས་མའི་མཆོག་བསྐྱབ་བ་ནི།
དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སོགས་འཛིན་པ་ལ་ནི་ཁ་དོག་
སྤྱི་ལ་སྦྱོར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་འདིར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་ཆད་མ་མིན་པར་བསྐྱན་པ་ལ་དངོས་
དང་། ཞིག་པའི་དོན་ལའང་ཆད་མ་གསུམ་པ་མིན་པར་བསྐྱན་པ་དང་། ལྷ་པ་
ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་
རྟོགས་པ་ཆད་མ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་བྱས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ལ་མི་འདོད་ཀྱི། ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་
བྲངས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་ པར་རྟོག་པའི་སློ་ལ་འདོད་དོ་ཞེ་ན་བྱས་སོགས་
ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ། ཁ་
དོག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
སློ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འདྲེན་པའི་མངོན་
སུམ་ཆད་མས་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱེད། དེར་ཐལ།
ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་མི་རྟག་པ་རྗེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་
ཁ་དོག་དེ་ཡང་རང་འདྲེན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་སྤར་བྱབ་པའི་སློ་
ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པའི་བྱེད།

གལ་ཏེ་ཁ་དོག་དང་། དེའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་རྗེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐ་

དང་མེད་ན་དེ་དག་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཐ་དང་འཇུག་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་དོག་དང་དེའི་
བྱས་མི་ཉག་སོགས་རྗེས་ཐ་དང་དུ་མའི་དངོས་པོར་ཡོད་པས་དེ་དག་སྐྱ་ཐ་
དང་གྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཐ་དང་མེད་བཞིན་དུ་ཉག་
པས་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱོ་བཏགས་པའི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཐ་དང་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་
སྐྱ་ཐ་དང་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་མི་ཉག་པའང་གྲུབ་
ན་ཁ་དོག་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གང་
ལ་མཐོང་བ་ལྟར་ངས་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་དང་གསལ་བ་སོགས་ཡོད་
པ་ལ་ནི་ཁ་དོག་གི་སྐྱེ་ལམ་ཆོས་མི་ཉག་པའི་རྟེན་ཁ་དོག་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་པ་ན་ཁ་དོག་གི་སྐྱེ་ལམ་ཆོས་མི་ཉག་པ་དེ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་
ཀྱང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་མི་ཉག་
པའང་མཐོང་ཀྱང་མཐོང་བ་ལྟར་མ་ངས་པས་ཁ་དོག་གི་མི་ཉག་པ་དེ་མ་གྲུབ་
ན་ཁ་དོག་དེ་མི་ཉག་པ་དེ་ལྟར་དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྗེས་དཔག་
འཇུག་པ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།

ཁ་དོག་སོགས་གྱིས་མི་ཉག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་མ་ངས་
པ་ཅི་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་སོགས་གྱི་མི་ཉག་པ་མཐོང་ཡང་མཐོང་
བ་བཞིན་སྐབས་ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚོ་སྐབས་ལ་
ལར་རྗེས་གྱི་ངས་ཤེས་གྱིས་སྐད་ཅིག་སྒྲ་བྱིར་ཐ་དང་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་

སྒྲིབ་རོ། །མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་
རོ། །འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་རིགས་འདྲ་བ་གཞན་ནི་བར་མ་
ཆད་པར་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །ཐ་དད་ཀྱང་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་
དཔེར་ན་འདྲ་བས་སྐྱོང་གི་ཐ་དད་མ་ངེས་པར་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

སྒྲིབ་ཉིན་ནི་གྲུབ་པ་ན། སྒྲིབ་ཉིན་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་དངོས་པོ་དེ་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་དེའི་མི་རྟག་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་
བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཀྱང་མཁས་
པ་ནས་གྱིས་པའི་བར་གྱི་སྒྲིབ་པོས་རིགས་འདྲ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་
ཡོངས་སུ་གཙོད་ཅིང་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ། ཞེས་སྐབས་ལ་ལར་འབྱུང་བའི་དབང་
གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་ངེས་མི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་
དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱིས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱས་པས་ས་བོན་གྱི་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ས་བོན་མཐོང་བའི་ཆེ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་ས་
བོན་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་རྒྱང་པན་སོགས་སྐྱོངས་པར་གྱུར་
པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོངས་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱས་པ་དེ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་ལྟར་
ངེས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གསལ་པོ་མེད་ཅིང་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །
འགལ་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ས་བོན་ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བ་མེད་པས་
ས་བོན་མཐོང་ཡང་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྱུང་བཞིན་པ་མཐོང་བ་མེད་

པའི་སྤྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་སྤྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་
པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་དེ། །རབ་ཏུ་གྲུབ་སྤྱིར་
རྗེས་དཔག་ཡིན། །ཞེས་སྒྲས་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞེས་སྟོན་
པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོངས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲེག་པའི་ཆེད་དུ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། སྤྱི་ཡི་རྟོན་ནི་གྲུབ་པ་ན། །སྤྱི་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་
མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ།
འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་བྱིས་བར་གྱི། །ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་
འདྲ་མི་སྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཐ་མར་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན། །འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་དངོས་པོ་
དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་གང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ངེས་པར་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་བས་སྐྱད་ཅིག་
སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ཏེ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་དོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་ས་བོན་སོགས་
ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཚོངས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲེག་པའི་ཆེད་དུ་
ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མ་ཚོངས་
པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་དངོས་པོ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་གང་
མཐོང་བའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རྒྱས་སུ་ངེས་པར་

བྱེད་གྱི་ས་བོན་སྤྱ་གྲུ་མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྤྱ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པས་དེ་
འབྲའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེས་དཔག་བརྗོད་མི་དགོས་སོ། །
གཞུང་སྤྱ་ཕྱི་འདི་དག་ལ་གཞན་ཡང་འཆད་ཚུལ་མཁས་པ་དགའ་བར་བྱེད་
པ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །

གཞན་དག་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལ་བྱས་ནས་དེས་དངོས་པོ་
གང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པས་བྱུང་། ཅེས་འཆད་
པ་ན་འབྲུལ་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་ཉན་རང་
འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལས་མཐོང་ཡང་དེའི་འབྲས་
བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲོ་
གྲོས་ཆེན་པོ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་འཆད་མོད། བྲང་
སྒྲོང་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྱ་ཕྱི་མེད་པར་ལྟ་བ་གསུང་རབ་
ལས་མང་དུ་བཤད་པ་དག་མ་མཐོང་བར་བྱད་དོ། །

དེ་བས་ན་ཁོ་བོ་ནི་མངོན་ཤེས་གྱིས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་
མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་ལས། རིགས་སྟོབས་གྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོ་
འདོགས་གཙོད་པར་རྒྱས་པའི་མཁས་པ་དག་སྒྲོ་གྲོས་ཆེ་བར་སྤྱོད། །དུ་མའི་
དངོས་དེ་བརྗོད་བྱ་མིན། །རྟོག་པས་སྐྱེད་ཆོས་བརྗོད་བྱ་ཡིན། །ཞེས་བྱས་མི་
རྟོག་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རྟོག་པས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱ་ཐ་
དད་དུ་འཇུག་པར་སྤྱས་པ་དེ་ལ། དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་ཐ་

དད་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལྷོག་པ་
 ཉིད་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་
 ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ལྷོག་པ་ཡིས། བྱས་མི་རྟག་སོགས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་
 དོན་དེ་ལ་ནི་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅན་གྱི་སྟོང་ངའི་ལྟར་
 བརྒྱུ་བཏགས་པ་ཡི་སྐྱེ་ཐ་དད་པ་དག་བྱས་མི་རྟག་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་
 པ་ཅན་བཞིན་ཏེ། དོན་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བར་འཇུག་པར་
 འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་ལོག་ས་དུ་མ་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་
 པའི་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ན། དངོས་པོ་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད་པས་དངོས་པོ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། དེའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱང་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་
 རྟོག་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཅིག་ངེས་པ་ན་དེའི་ལྷོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ངེས་སམ་ཞེ་ན། བྱམ་འཇིན་རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 མེད་ན་བྱམ་པ་དེ་ཡིས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ངའི་ལྟར་གནས་པ་དང་
 ནི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་བྱམ་པ་འཇིན་པའི་སྟོང་རྟོག་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་
 པས་རང་ངེས་པའི་རྟོག་པས་རང་ཉིད་ལོག་ས་གང་དང་གང་ལས་ལོག་པར་
 གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ན་
 ཡང་། བྱམ་འཇིན་རྟོག་པ་ནི་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 བག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་འབྲུལ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་བྱམ་པ་ལ་
 ལྷོག་པའི་ཆོས་ངའི་ལྟར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

ཁོ་བོས་ནི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་ལ་
འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་གིས་གཞུང་འདི། འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་བྱིས་པར་གྱི།
ཞེས་སོགས་གཞུང་སྒྲ་མ་དག་དང་མ་བསྐྱོས་པ་འཆད་མ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞིག་པའི་དོན་ལའང་ཆད་མ་གསུམ་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་
ནི། དེ་ལྟར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆད་མ་གསུམ་པར་འདོད་པ་
ལ་ཁ་དོག་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་ན་རྗེས་
དཔག་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་
ལ་འདོད་ན་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆད་མ་མིན་ནོ། ཞེས་བྱས་པས། ཁོ་
ན་རེ། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ནི་ཁ་དོག་གི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འཇིག་པ་ལ་
འདོད་ན། དེ་ཉིད་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་སོགས་ཡིན་དགོས་པས་སྒྲིན་དེ་དག་ཏུ་
འགྱུར་ན་ཡང་། ཁོ་བོ་ནི་མི་རྟག་པའམ་འཇིག་པ་ཁ་དོག་གི་དངོས་པོར་མི་
འདོད་གྱི། ཁ་དོག་ཞིག་ཟིན་པའི་དངོས་མེད་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
བྱས་སོགས་གྱི་རྟགས་གྱིས་སྒྲུབ་མི་རུས་ཤིང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
བའང་མི་སྲིད་པས་དེ་ངེས་པའི་སྒྲོ་རྗེས་དཔག་ དང་མངོན་སུམ་གྱིས་བླངས་
པའི་བཅད་ཤེས་སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཆད་མ་གསུམ་པའོ་ཞེ་ན། ཁ་
དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཁ་དོག་གི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལས་ཡང་ན། ཁ་
དོག་ཞིག་ཟིན་པའི་ཆ་ལ་འདོད་པ་འདིར་ནི། ཁ་དོག་སྒྲར་ནས་སྒྲར་བཞེན་པ་
ལས་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་གྱི་མ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་

དོག་གི་འཇིག་པའམ་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་གི་
དངོས་པོ་སྤྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་ཅེས་པའི་
དོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དགག་པ་ཉིད་ན་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་
དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འགྲེལ་བ་བྱེད་པ་དག་གི་བསམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་སངས་རྒྱས་པ་ལ་
མི་རྟག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཞིག་ཟེན་པའི་ཆ་ལ་
འདོད་པ་གཉིས་ལས། རེད་འཇིག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་འདོད་པ་དག་གི་
ལྷགས་ལ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཡང་ན་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱེ་བ་བྱེ་བྲག་
སྤྱོད་པ་སོགས་མི་རྟག་པ་ཞིག་པའི་ཆ་ལ་འདོད་པ་དག་གི་ལྷགས་འདིར་ནི་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་
གྱུར་པ། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ།
སྐབས་འདིར་སྤྱེ་བ་གཞན་གྱི་ལྷགས་འཆད་ལ་རང་ལྷགས་ལའང་ཡང་ན་དེ་
ལྟར་ཁས་ལེན་འདོད་པ་ཡིན་ན་སྤར་མི་རྟག་པ་ཞིག་པ་ལ་འདོད་པ་རྒྱས་པར་
བཀག་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། འགོག་པའི་སྤྱིར་བརྗོད་པ་
ཡིན་ན་དགག་པ་མ་བསྟན་པས་མི་རིགས་ཤིང་། བ་ཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་
སམ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་གཅིག་པ་གཞན་ཡོད་པར་སྟོན་པའམ་
སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལའང་ཁྱོད་གྱི་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་
འདོད་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ན། སྐབས་གཞན་དུའང་འཆད་དགོས་པར་རིགས་
པ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་སྟོང་པོ་མེད་པའི་བ་ཤད་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཅེས་ལ་

བརྟེན་པའི་བོད་དག་ལ་རི་བོང་གི་ཆལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། སློ་གྲོས་ཚུང་དུ་དག་གི་འབྲུལ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་མ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། དངོས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད། ཅེས་དངོས་པོ་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ལྡོག་པ་ཡིས། ཞེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་ཐ་དད་འདུག་པར་སྒྲས་པ་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། བདག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དག་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྒྱིར་དང་། མི་རྟག་པས་བྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་རང་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་མི་རྟག་པ་བྲད་ཆོས་སུ་ལྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་དུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྒྱོར་བ་ཡིན་པའི་སྒྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟ་སྒྱིན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཁ་དོག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྟ་དབང་སློའི་འགྲེལ་པར། གང་གི་མཐའ་གཉིས་ཆོད་པ་དང་། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་དོག་སོགས་དངོས་པོ་གང་གི་སྟང་ན། མཐའ་གཉིས་ཆོད་པས་བྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྱི་ཡོད་ལ། ཡོད་པ་བྲད་པར་ཅན་དེ་དང་དངོས་པོ་དེ་འཕྲོད་པ་འདུས་པའི་འགྲེལ་བ་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཁ་དོག་སོགས་དངོས་པོ་

དེའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་སྐྱ་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
མཚོན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་
སྐྱས་པའི་ཡོད་པ་དེ་བྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་
ངེས་པས། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཅམ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁ་དོག་
གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྤར་ཡང་མེད་ཅིང་། བྱིས་ཀྱང་མེད་པར་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་
དབྱས་ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་དེ་ཁ་དོག་
སོགས་མ་སྐྱེས་པའི་སྤར་མེད་པ་ཐོག་མའི་མཐའ་ཆོད་པ་དང་། ཁ་དོག་
སོགས་ཞིག་པའི་བྱིས་མེད་པ་ཐ་མའི་མཐའ་ཆོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་སྤར་མེད་ཅིང་བྱིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅེས་མ་ཡིན་གང་གིས་ན་མི་རྟག་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་
རྒྱ་མཚོན། ཡོད་པ་བྱད་པར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དོན་གཞན་
རྟོག་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ན་སྤར་མེད་པ་དངོས་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་
སྤར་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ཞེས་པའི་དབྱག་སྐྱ་སོགས་སྦྱོར་དགོས་ནའང་དེ་
འདྲའི་དབྱག་སྐྱ་དང་སོགས་པས་གནས་གཞིའི་བདུན་པ་སོགས་སྦྱོར་དུ་མི་
རུང་བའི་བྱིར་ཏེ་སྤར་མེད་པ་དེ་རྩལ་སུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེ་ན་འོ་ན་མཐའ་
གཉིས་ལའང་། མཐའ་གཉིས་པོ་དེས་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དབྱག་སྐྱ་དེ་
རི་ལྟར་སྦྱར་དུ་རུང་སྟེ་མི་རུང་བར་ཐལ། མཐའ་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་མེད་
པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཏྲག་པར་སྦྱས་པ་དང་། སྟོགས་འདི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། མཐའ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒར་མེད་
 དང་སྤྱིས་མེད་ཀྱི་མཐའ་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཏྲག་པའི་
 སྤྱིར། གསལ་བ་དངོས། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཏྲག་པ་བྱུང་
 གོ། །

གལ་ཏེ། མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པ་ཞེས་པའི་མཐའ་ནི་སྒར་མེད་སྤྱིས་
 མེད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། རྒྱ་འབྲས་མཐའ་ཡིན་ལ་དེས་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་དང་
 འབྲེལ་བ་མི་ཏྲག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དངོས་པོ་དང་སྒར་མེད་མ་
 འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་
 ཡོད་པ་བྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོ་
 དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཏྲགས་ཁས་ཏེ་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་
 དངོས་པོ་དང་སྒར་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་མིན་པས་སོ། །དེ་ལ་བྱུང་བ་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྒར་མེད་པའི་དངོས་པོ་གསར་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 རྒྱའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དངོས་
 པོའི་ཡོད་པ་བྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་པས་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཡི་
 བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་མི་ཏྲག་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་
 པ་དེ་ཡང་མི་འགྱུར་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་ཡིན་ན། ཞེས་བྱ་
 བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། འདིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་ཡིན་ན། ཞེས་སྒྲས་པའི་རྒྱ་
འབྲས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་དང་། གསར་དུ་སྐྱེས་པ་
ལ་འབྲས་བྱར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་ཉིད་དང་དུ་བའི་རང་རྒྱ་མེ་ལྟ་བུ་
དག་ལྟན་ཅིག་འདུ་ཞིང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་ལྟར་སྒྲེལ་བའི་འཕྲོད་
འདུ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེས་སྒྲེལ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །
ཞེས་རིགས་པ་ཅན་དག་དྲག་གོ་ཞེས་པ་ནི། འདི་མཐའ་དབྱེད་པ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར་རིགས་པ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲས་པའི་འདོད་པར་སྟོན་པའོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་རྒྱ་དང་ཡོད་པ་འདུ་ཞིང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་འཕྲོད་འདུ་དང་།
འཕྲོད་འདུ་དེས་སྒྲེལ་བའི་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ཆོད་ཅིང་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་དུ་བ་ལ་མི་
ཏྲག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་བའི་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།
དེ་ཡང་ཡོད་པ་དང་མའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་འཕྲོད་འདུ་དེ་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་
ཆེད་པ་ཞེས་པའི་མཐར་གྱུར་བའི་རྒྱར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་དུ་བའི་སྐྱེ་རྒྱར་
འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྟོགས་འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཏྲག་པར་འདོད་པ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་
བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་འདི་འཕྲོད་འདུའི་
འབྲས་བྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཉིད་རང་རྒྱ་དེ་དང་
འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཏྲག་པ་འདོད་

པ་དང་། འཕྲོད་འདུས་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་ནང་འགལ་
བར་བསྟན་ནས། འཕྲོད་འདུ་རྒྱར་འདོད་པ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་དང་
འགལ་བ་བསྟན་ནས་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྤར་མེད་པ་དེ་སྦྱིད་
པར་བྱེད་ན་རྒྱ་རིགས་པ་ཡིན་ནའང་། བྱིད་ལྟར་ན། འཕྲོད་འདུ་ནི་འབྲེལ་བ་
དངོས་པོ་སྤར་མེད་འབྲས་བྱར་སྤར་པ་མིན་ཏེ། བྱིད་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
ལས་འབྲེལ་བ་སྤར་མེད་གསར་སྦྱེ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་
མཚན་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན། གང་གི་མཐའ་གཉིས་ཆོད་ཡོད་པའམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཅ་
བའི་འདོད་པ་ཉམས་སོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིད་
ཀྱི་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མི་འཐད་པ་དེའི་སྤྱིར་། དངོས་པོ་རིལ་འདི་
རྟག་པར་འགྱུར་བས་བདག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འགལ་ཞིག་རྟག་ལ།
མཐའ་གཉིས་ཆོད་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་
པོ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱེད་པར་སྒྲིས་པ་དེ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་མི་
རྟག་པ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་སྤྱིར་བྱམ་པ་དང་དེའི་བྱས་མི་
རྟག་སོགས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
ཆེ་རང་ལ་སྤྲང་བ་དོན་དུ་མེད་པ་དོན་དུ་སྒྲི་འདོགས་ཤིང་སྤྲང་བའི་སྒྲི་ནས་
བརྗོད་བྱ་བྱམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་སྤྲང་བའི་སྒྲི་སྦྱེ་བ་ནི་
བྱམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་སྒྲིག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། སྒྲིག་པ་ཐ་དད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

དེར་མ་ཟད་དོན་ཐ་དད་མེད་པར་མདོན་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་
དང་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་འཇུག་པ་ལའང་དེ་གཉིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་
པ་རྟེན་ནས་རྒྱ་མཚོན་ཡིན་ནོ་དེའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ལྟོག་པ་ཡིས་
ཞེས་སོགས་ཁོ་བོས་ངེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་དངོས་པོ་
འགའ་ཞིག་རྟག་ཅིང་། འགའ་ཞིག་མི་རྟག་པའང་། མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་ལྟན་
པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱ་ཐ་དད་
འཇུག་པར་འདོད་པ་ཞིགས་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་
དང་དོན་ཐ་དད་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སྐྱ་སྒོ་ཐ་
དད་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏྲོ། །
རིགས་པ་ཅན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་དབྱིས་སྤྱིན་པར་
འཆད་ཤེས་པ་སྤྱོད་ཆད་གངས་རིའི་སྤྱོད་དུ་བྱུང་ན་སྤྱོད་ཅིག།

གཉིས་པས་བྱད་པར་མཐོང་བའི་ཆད་མ་གསུམ་པ་དགག་པ་ལ།
མདོར་བསྟན་དང་། བྱེ་ཏེ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། བྱད་པར་མཐོང་ལ་རྟགས་དང་ནི། །འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར། །དེ་ནི་ཆད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཁང་ནང་དུ་ཅ་རྒྱན་གྱི་མེ་མཐོང་ཞིང་སྤྱིས་སྤྱི་རོལ་ནས་དུ་བ་
མཐོང་ན་ཁང་ནང་དེ་ན་མེ་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་སྒོ་ནི་ཅ་རྒྱན་གྱི་མེའི་བྱད་པར་
སྤྱིར་གྱི་ཅ་རྒྱན་གྱི་མེ་དེ་སྤྱིས་ངོ་ཤེས་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཁང་ནང་གི་མེ་དང་། སྤར་མཐོང་བའི་ཅན་གྱི་
མེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་སྤྲུ་ཕྱི་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱེ་སྟེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་འདོད་པའི་བྱ་བ་མཐོང་
བའི་ཆད་མ་དེ། སྤར་ཁང་ནང་དེར་ཅན་གྱི་མེ་མཐོང་ཞིང་ཕྱིས་ཕྱི་རོལ་ནས་
དུ་བ་མཐོང་བ་ན། སྤར་ཁང་ནང་ན་ཅན་གྱི་མེ་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ད་
ལྟའང་ཁང་ནང་འདི་ན་ཅན་གྱི་མེ་ཡོད་དོ་སྟེ་དུ་འཛིན་པ་ལ་འདོད་དམ།
དེ་སྤར་མཐོང་བ་ན་ཁང་ནང་འདི་ན་སྤར་གྱི་ཅན་གྱི་མེ་དེ་ད་ལྟའང་ཡོད་དོ་
སྟེ་དུ་འཛིན་པ་ལ་འདོད་དམ། དེ་སྤར་མཐོང་བས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་སྤར་ཁང་
ནང་འདི་ན་ཅན་གྱི་མེ་ཡོད་དོ་སྟེ་དུ་འཛིན་པ་ལ་འདོད་གང་།

དང་པོ་སྤར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅན་གྱི་མེའི་བྱ་བ་སྤར་མཐོང་བའི་
ཅན་གྱི་མེ་དེ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྤར་ཁང་ནང་དེར་ཅན་གྱི་མེ་མཐོང་བ་དང་མཚུངས་པར་ཁང་ནང་ན་ཅན་
གྱི་མེ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ནི་ཁང་
ནང་དེ་ན་ཅན་གྱི་མེ་སྤྲུ་ཅམ་ཡོད་པ་འཛིན་གྱི། ཅན་གྱི་མེའི་བྱ་བ་
སྤར་མཐོང་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་པས། དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་མི་
འཐད་དོ་ཞེས་པའོ། ཁྱིམ་བྱེད་དག་བྱེད་པར་ཞེས་པ་རང་མཆན་ལ་ནོར་བས་
ཅི་བྱ་གཏོལ་མ་བྱུང་བར་སྤང་ཞིང་ནོར་བ་བརྒྱུད་མར་བྱས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཅན་གྱི་མེ་སྤར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱང་སྤར་གྱི་ཅན་གྱི་
མེ་འཛིན་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་གྱི་ཅན་གྱི་མེ་དེ་སྤར་ཁང་ནང་འདི་

ན་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ད་ལྟའང་ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སོ།།
 དེས་ན་ཁང་ནང་དེར་ཅན་གྱི་མེའི་བྱ་དང་པར་སྒྲར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀ་འཛིན་
 པ་ཡིན་གྱི། ཅན་གྱི་མེ་སྒྱུ་ཅམ་འཛིན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན། གང་ཟག་
 དེས་སྤྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་གོང་ནས་ཁང་ནང་དེར་སྒྲར་གྱི་ཅན་གྱི་མེ། གྲུབ་
 ཟེན་མ་བཟུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་སྒྲར་གྱི་མེ་ཁང་ནང་དེ་ན་ཡོད་
 པར་གང་ཟག་དེས་རྟགས་པའི་དཔེ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་
 དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཁང་ནང་གི་མེ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་
 རྟགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་སྟེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞལ་
 ཟེན་མ་བཟུང་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་བྱ་དང་པར་མཐོང་བའི་ཆད་མ་
 འཇལ་བྱེད་དུ་འབྱུག་དགོས་པ་ཉམས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་སྒྲར་མཐོང་བ་བཟུང་པའི་སྤྱིར་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 བཟུང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ནི་བྲུབ་པ་ངེས་པའི་སྟོས་
 གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་སྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་མཐོང་བའི་
 ཅན་གྱི་མེ་ལ་སྤྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཅན་གྱི་མེ་དེའི་དངོས་པོར་
 ནི་བྱ་དང་པར་མཐོང་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་འཇལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་བྱ་
 པར་མཐོང་བའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲོ་སྤྱིར་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་
 ཀྱི་ཁང་ནང་གི་མེ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པའང་ཆད་མས་
གྲུབ་པ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཆད་མས་གྲུབ་ན། ཞེས་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁང་ནང་དེར་སྒར་
མཐོང་བའི་ཅན་གྱི་མེ་དང་། ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཅན་གྱི་མེ་
གཉིས་དངོས་པོ་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་
སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མེ་དང་ཅིག་ཤོས་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པའི་མེ་གཉིས་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་གྲུབ་
པ་ན་མངོན་གྱུར་དང་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པའི་མེ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དེས་དངོས་
སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་བརྟག་པ་གསུམ་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པས་བྱད་པར་མཐོང་བའི་
ཆད་མ་ནི། སྒར་ཁང་ནང་དུ་ཅན་གྱི་མེ་མཐོང་ཞིང་ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་བ་ན་དུ་
བ་མཐོང་བ་དེས་བྱན་པའི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་སྒར་ཁང་ནང་འདི་ན་ཅན་གྱི་མེ་
ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་དེས་པ་ལ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མཁས་པས་
བྱན་པར་ཤེས་ཏེ། ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་བ་དེས་སྒར་མཐོང་བའི་མེ་གཞན་དང་
མཆམས་ནི་སྒྲོར་བ་ཡི་རྒྱུ་བྱས་ནས་སྒར་ཁང་ནང་འདི་ན་ཅན་གྱི་མེ་
ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཆད་མ་མིན་ནོ། །

རྒྱུ་བྱེད་དག་ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཁང་ནང་གི་མེ་སྒར་
མཐོང་བའི་མེར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན། བྱེད་གང་ཡིན་པར་འདོད་

ཅེ་ན། གཞན་དང་འཆ་མས་ནི་སྒྲུབ་བ་ཡི། །ཞེན་བ་ཡིན་པས་མཁས་པས་སྒོ་
དེ་བླན་པར་ཤེས་ཞེས་འཆད་བ་ནི། སྒྲུབ་དེ་ཉིད་སྒོ་འདོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཅེས་ལོག་ཤེས་སུ་སྒྲུས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅད་ཤེས་སུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལས་
མཚང་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་བསྟན་དུ་ཡོད། སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་དག་སྒོ་
གྲོས་སྒྲུས་པར་བྱད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྒོ་དེ་རྟགས་ལ་སྟོས་པའི་སྒྱིར་བླན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལ་སྟོས་པས་བླན་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་བྱུང་བ་
འབྱུང་པའི་སྒྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཚུལ་གསུམ་བླན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །ཆད་མའི་
གངས་དང་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མངོན་སུམ་ངོ་བོའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་གཉིས།

སྒྱིར་བྱང་རྟོག་བྲལ་བཤད་ནས་མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་བཞི།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ངོ་བོའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། སྒྱིར་
བྱང་རྟོག་བྲལ་བཤད་ནས་མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད། དམིགས་བསལ་
མ་འབྱུང་པ་ཤེས་སྒྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བཤད་པ་གཉིས།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་གཞུང་སྒྱིའི་བསྒྲུབ་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་
བཤད་པ་ལ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། ཡིད་ཀྱི་

མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་
 བསལ་བ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་
 ལ། གཞུང་སྤྱིའི་བསྐྱབ་བ་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་འདི་དག་གི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་། དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ནི། ཐ་ན་རྒྱང་པན་ལྟ་བུ་མེད་པ་པའི་གཙོ་བོ་དག་ཀྱང་
 བསྟོན་པར་མི་བྱེད་པར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ཏུ་ཆད་མའོ་ཞེས་སྒྲ་
 བར་བྱེད་ན། སྒྲིལ་བ་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ཆད་མར་སྒྲུབ་པ་ལྟག་མི་དགོས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་
 སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་སྒྲིལ་འདོགས་པ་ནི་གོང་དུ་
 བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་ཤེས་ཏུ་མང་བས་དེའི་ཕྱིར་དབང་མངོན་ལ་ལོག་རྟོག་
 བསལ་བའི་སྐབས་སུ་ནི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཉིད་
 གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། ཡིད་མངོན་སོགས་གསུམ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིལ་འདོགས་
 པ་ཆེས་མང་བས། དེ་དག་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་སྐབས་སུ་ནི། མཆོན་
 གཞི་མངོན་སུམ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན་ཅིང་། འོན་
 ཀྱང་མཆོན་གཞི་དེ་དག་བྱུང་བ་ན་མཆོན་གཞི་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཞུགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་དུ་འང་བསྟན་དགོས་
 མོད་ཀྱི། ཡིད་མངོན་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་དོན་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་བྲལ་དུ་འང་བསྟན་པར་

འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟོག་བྲལ་དུ་སྟོན་པའི་གཞུང་
 རྩེ་མ་པ་མ་མཛད་ལ། རང་རིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ནི། བདེ་
 སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡོད་
 བར་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ཞུགས་པར་ཤེས་དགོས་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རྟེན་རིག་
 གི་སྐབས་སུ་བདེའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྟེན་གཉིས་མདོ་ཙམ་བསྟན་པར་མཛད་
 ལ། དེ་དག་ཀྱང་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དག་མཚོན་པའི་བྱིར་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་མ་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་གཞུང་དག་གི་
 བསྐྱབ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་ཆད་མ་མདོའི་དབང་མངོན་ལ་
 ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གཞུང་དག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆད་མ་
 མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་
 མོ། ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས། །འདིར་རྟོག་བྲལ་གྱི་རིགས་
 པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་མདོ་དེའི་དོན་བཏན་ལ་དབབ་པའི་བྱིར།
 མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བརྟེན་ནས་མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར། ཤེས་བྱ་བའི་བར་གསུངས་ལ། དེའི་ཞར་བྱུང་ལ་དབང་ཤེས་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རྩྭ་བའི་བྱིར། མདོར། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡི་

ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་
འཆད་པ་ལ། གཤམ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །

མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལུང་དང་འགཤམ་བའི་སྒྲིན་
སྤང་བའི་ཕྱིར། མདོར། དེར་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་སྤྱིའི་
སྒྲིད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། བསགས་
པ་དག་ནི་ཆོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགཤམ་བ་སྤང་བའི་
ཕྱིར། མདོར། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན་ནི། །དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྤིང་མ་
ཡིན། །རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་
ལྷོག་པ་ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ།
དེ་དག་གིས་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ཆར་ཕྱིན་ཏོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་པར་
འཇིན་པ་ནི་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་གྱི་
ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དང་པོར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་
ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟོག་པ་མེད་པར་བྱུང་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་
པར་བཀག་ཅིང་། དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་སྤྱི་དོན་དུ་སྟོབ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་
འཇིན་པ་སྟེ་སྤང་དེ་ཉིད་ཀྱང་བཀག་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་

ནི། ལྷ་ཚོགས་སྤང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱིར་དོན་ཁས་
སྤངས་པའི་ཆེན་ཡང་། དོན་དུ་མ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡང་དུ་མར་ཐལ་བ་སོགས་
པ་རོལ་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་བ་ནི། རས་སོགས་
གཟུགས་ནི་གཅིག་ཡིན་ན། ཞེས་བ་མན་ཆད་དོ། །དེ་བས་ན་གཞུང་འདི་
དག་གིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བདག་གཉིས་སུ་ལོག་བར་རྟོག་བ་དག་
སེལ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་བ་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་བ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་
སྐྱབ་པའི་རིགས་བ་སྤྱིར་བསྟན། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་བ་
སོ་སོར་བཤད། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་། དབང་ཤེས་རྟོག་
བྲལ་ལ་རིགས་འགལ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་
བ་བཤད་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་བ་
དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་།
དབང་ཤེས་རྟོག་བ་ཡིན་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་བ་ཡིན་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དགག་བ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲུར་བ་ཡི། རྟོག་བ་དང་བྲལ་
མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་སྤྲས་ན། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་བ་
འདི་དག་རྟོག་བ་དང་བྲལ་བར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་བ་ལ་
སོགས་པའི་མངོན་སུམ་འདི་དག་རྟོག་བ་དང་བྲལ་བར་ནི་རང་རིག་མངོན་

སུམ་སྒྲིང་ཚུལ་ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་མིང་ངམ་བརྒྱལ་བ་རྟོན་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱོདོན་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པས་བྱུང་ལ། དབང་ཤེས་རྣམས་ནི་རང་གི་སྒྲིང་ཡུལ་རང་མཆོན་འཛིན་པས་
 བྱུང་པས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སོ་སོ་རང་གི་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་གྱིས་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར། མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། །དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་
 དང་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་རང་རང་གི་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་རྣམས་ལ་སྒྲིང་
 བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་
 དག་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་རང་གི་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་གིས་རྟོག་བྲལ་དུ་
 གཞལ་བ་ལ་བྱས་ན་སུ་ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདི་ཙམ་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྤྱོད་པས་པའང་སུ་ཡོད་སྒྲོས་ཤིག །

དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲིང་
 ཚུལ་གྱིས་བྱུང་པར་བསྟན་ནས་རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་མངོན་
 སུམ་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས་སྒྲུབ་བའི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་
 ན་ཡང་དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་སེམས་
 རྟོག་པ་འཕྲོ་བ་བསྐྱུས་ནས། རང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་
 མེད་པར་གནས་པའི་ཆེ་ནའང་མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུགས་དག་ནི་མཐོང་

བའི་སྒོ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་དེའི་ཆེའང་གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་སྐར་ཡང་རྗེས་ཀྱི་བྱ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་བར་བཞག་པའི་
གནས་སྐབས་ན་ཅི་ལྟར་གྱུར་སྟམ་དུ་ཅུང་བད་ནམ་པར་རྟོག་པ་ན་མཉམ་བར་
བཞག་པའི་ཆེ་ཁོ་བའི་ནམ་རྟོག་འདི་འབྲར་འགྱུར་ཞེས་རིག་དགོས་པ་ལ་
སྐར་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟོག་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་ཤེས་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ནི།
གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱེད་པར་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་
རྟོག་པ་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་དང་བད་སྟོར་རྟོག་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིང་བ་འབྲ་བར་
འགྱུར་ནའང་དེ་ལྟ་མིན་པས་རྟོག་པར་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །ཡང་ན་གཞུང་
འདི་དག་གི་འབྲེལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གྱི་ནམ་རྟོག་མིང་རྟོན་ཅན་ཞེས་
པར། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བད་རྟོན་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱོད་ན་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པས་བྱུང་ལ། དབང་ཤེས་ནམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བད་སྟོར་རྟོག་པ་
དང་དབང་ཤེས་ཡུལ་སྒྲིང་ཚུལ་མི་འབྲ་བར་སྐྱས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་འཆད་པ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་མིག་ཤེས་
སོགས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་རང་མཆོན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དབང་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱེད་པར་གཟུགས་སོགས་ནི་ཡུལ་
དུས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་དབང་ཤེས་དེས་མཐོང་བར་མི་

འགྱུར་བས་ཁྱབ་ཅིང་། གཟུགས་སོགས་ཁྱད་པར་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་
 གྱི་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་གྱི་སྒྲིང་
 བའི་སྒྲོ་དབང་ཤེས་མེད་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཆོན་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། དབང་ཤེས་རྣམས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་རང་མཆོན་རྣམས་ལ་དོན་
 དམ་པར་སྐྱ་སྐྱོར་དགོས་ནའང་། ཁྱད་པར་རང་མཆོན་རྣམས་ལ་དོན་དམ་
 པར་སྐྱ་དག་ནི་འཇུག་པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་བརྟེན་
 འཇུག་པ་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་མཆོན་ལ་དོན་དམ་པར་བརྟེན་
 སྐྱོར་ན། བྱམ་སོགས་ལ་བརྟེན་སྐྱོར་བའི་རྟོག་པ་མ་འབྲུལ་དགོས་པས་དེ་ལ་
 རི་ལྟར་སྒྲིང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བྱམ་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་
 འབྲེས་པར་སྒྲིང་བས་བྱམ་གསལ་པན་ཚུན་རང་བཞིན་འབྲེས་དགོས་ནའང་།
 ཁྱད་པར་བྱམ་གསལ་སོགས་པན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་ནའོ། །

དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་
 འགལ་བར་ཐལ། སྐྱ་རྣམས་ཡུལ་ཡང་སྟེ་སྐྱ་དོན་གང་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དེ་
 རྣམས་ཉིད་ནི་བརྟེན་སྐྱོར་བར་བྱེད་པས་དོན་དེའི་མིང་འདི་ཞེས་ནི་འབྲེལ་བ་
 བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱ་དོན་སྒྲིང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་རྟོག་པའི་
 སྒྲིང་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དབང་བོའི་ཤེས་པའི་དངོས་
 ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ནི་རང་
 མཆོན་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །སྐྱ་དོན་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་

དེའི་ཆེ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དོན་རང་མཚན་སྒྲུང་བ་ནི་མེད་པས་བྲུབ་པའི་
 བྱིར་རོ། །སྒྲུ་མ་ལ་བྲུབ་པ་ཡོད་དེ། རང་འཛིན་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་
 ཡིས་ནི་དོན་ནམས་བྲུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གལ་ཏེ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། མིག་
 ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཆེ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྟེན་སྦྱོར་བ་ནི་
 མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 བ། མིག་ཤེས་ལ་དོན་གཟུགས་སོགས་སྒྲུང་བ་ན་ཡང་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་
 བརྟེན་སྦྱོར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་སོ་སྟུང་བའི་
 རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིས་དངོས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཀྱི་མིག་གི་
 དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་
 བ་མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལའང་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་གཞན་གྱི་
 དག་ཅེས་གྱིས་གཟུགས་དེ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་སྒྲུང་དགོས་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་

གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་ཡང་དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུ་དོན་འཛིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་དག་
 དང་པོ་ནས་རང་རང་གི་མིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་
 ཚུལ་ཅན། བྱོད་རང་མིང་དང་བརྟེན་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་གོང་ནས་
 གཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བརྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་མཐོང་
 ཅེས་གྱིས་བྱུང་བའོ་སྟུང་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། རྟོག་
 བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ཅེས་སོགས་ཏེ། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་སྐྱས་པ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་
 ལྟར་འབྲེལ་ཏེ། བློ་ལ་དོན་སྤང་བ་ན་ཡང་། ཞེས་པར་བློ་ལ་ཤེས་ལ་
 གཟུགས་སྤང་བ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྟུ་རྟུ་རྟུ་བ་ནི་གཟུགས་
 སོ་སྐྱུ་ལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱུ་རྟུ་གྱི། དབང་ཤེས་
 གྱི་སྤང་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱུ་རྟུ་ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་
 གཟུགས་མཐོང་བའི་བློ་ལ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀ་གཟུགས་སོ་སྐྱུ་ལ་དུ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པའང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཤེས་པ་ཐ་དད་པར་མ་
 མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། ཡུལ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱད་གཅིག་ལ་འཇུག་
 པའི་བྱིར། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཡིན་པར་འགལ་ཏེ། རྒྱད་གཅིག་ལ་
 རྫོ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་མི་སྤྱད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་རིགས་པ་ཅན་དག་སྤོ། །

དེའི་ལན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། བློ་ལ་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་
 བའི་ཆེ་འདི་གཟུགས་སོ་སྐྱུ་ལ་དུ་རྟོག་པ་ན་རྫོ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མ་མཐོང་བ་
 བྱི་འབྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་གྱི། རྫོ་དེ་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་དེ་
 ཡང་འདི་ལྟར་རྒྱད་གཅིག་གི་རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཁ་ཅིག་ཡུལ་
 གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་པའི་བྱིར་སྐྱུ་སོ་དག་དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་
 ཞེན་པ་ཡིན་ལ། རིམ་ཞེས་པས་འབྲུལ་རྒྱ་གཞན་ཡང་སྟོན་ཏེ། རྫོ་ཁ་ཅིག་

རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་འཇུག་པ་སྐྱར་
བའི་སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ལོ་ཞེས་པའོ། །

འདིར་སྟོང་བར་སྒྲོས་ལན་སྟེ་མ་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་རྒྱུད་གཅིག་
ལ་སྒྲེ་བར་འདོད་པའི་ལན་དང་། སྒྲིབ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྒྲོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་
མི་སྤྱིད་པར་འདོད་པའི་སྒྲོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་
ཁོ་བོ་ཅག་ལན་འདི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཁོ་བོ་འདི་ལ་མགུ་
བ་མི་སྟོན་པས་སྒྲིབ་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བཤད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བོད་ཀྱི་རྟེན་གྱིད་དག་ཀྱང་དེ་སྟོར་སྟོང་
ཞིང་། འཇུག་པ་སྐྱར་བ་གཅིག་གི་འབྱུང་རྒྱུར་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་དོ་
ཞེས་སྟོང་མོད། འཇུག་པ་སྐྱར་བ་ཞེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་སྟེ་སྒྲིབ་པར་མ་ཆོད་དུ་
བྱུང་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་སྟེ་སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་རང་ལུགས་
ལ་མི་བཞེད་ན། འབྲ་བ་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། །ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་
ཏེ། །འབྱུང་སྒྲིབ་སྒྲོང་གི་ཐ་དད་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཇི་
སྟོར་སྒྲོང་། འཇུག་པ་སྐྱར་བས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་
ལེན་པར་འདོད་པས་ནི། སྐད་ཅིག་སྟེ་སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས། ཏྲག་པར་སྒྲོ་
འདོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་མ་གཏད་པར་བྱེད་དོ། །

འོ་ན། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཇུག་པ་
སྐྱར་བས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇུག་པ་
སྐྱར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ། མཐོང་བའི་རྒྱུར་སྟོང་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི།

གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱུ་ལྷན་པ་འགོག་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་གཉིས་མ་སྤྱེད་པས་
ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རྒྱུ་མཁན་པོ་ན་རེ། སྤྱེད་རང་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་སློ་
དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱེ་བས་རིམ་གྱིས་འབྲུང་ཡང་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་གཅིག་
ཏུ་ཞེན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རེད་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་
མེད་པའི་ཡིད་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པོ་དག་
གཅིག་ཏུ་ཞེན་པར་འདོད་པས་སྤྱོད་མེད་ཅེས་འཆད་མོད། རིགས་པ་ཅན་པ་
དག། འཇུག་པ་སྤྱར་བ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱུ་ལྷན་པའི་ལེན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་
དངོས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་དང་ལན་འདོད་ན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མགལ་མེ་
སྤྱར་དུ་བསྐྱོར་བ་ན། མཛོན་སུམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དུ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་དག་མགལ་མེ་སྤྱར་དུ་བསྐྱོར་བ་ན།
སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲུང་བ་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱུ་ལྷན་
པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། ཞེས་
པའི་སྤྱོད་འཕེན་པ་ནི་རང་ལའང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བ་གཞན་ནི་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་། ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ། ཞེས་པ་ལའང་། འདྲ་བ་
གཞན་ནི་ཡོད་པའི་སྤྱིར་། ཡི་གེའང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་འགྱུར། ཞེས་
མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་རང་ལུགས་ལའང་། མཐོང་རྟོག་ཅིག་ཅར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་
འབྲུལ་པ་དང་། མཐོང་རྟོག་རིམ་གྱིས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་གཉིས་ཡོད་

པ་ལས། དང་པོར་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་འབྲུག་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པའི་འབྲུལ་རྒྱུ་འབྲུག་པ་ལྟར་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །བཤད་པར་བྱ་བ་
མང་ཡང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མཚོན་པ་ཅམ་ལས་མ་བྲིས་ཤིང་། ཁོ་པོ་
འབའ་ཞིག་སྤྲོ་བའི་རྒྱ་མཚོག་སྟེ། གཞན་དག་ནི་སྐབས་འདིར་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ལ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ལྷག་བསམ་འཛིན་ཏོ། །

ད་ནི་དགྲུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་
དང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྗེས་ཐ་དད་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་འབྲུག་
ན་རྣམ་རྟོག་གིས་སྐད་ཅིག་སྤྲི་བའི་བར་བཅད་པས་གཟུགས་མཐོང་བའི་
མིག་ཤེས་རྒྱན་ཆད་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་རིགས་པ་ཅན་པ་
ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་
གཟུགས་ལས་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི་ཚོས་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོ་སོགས་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོ། རྣམ་རྟོག་དེས་མིག་ཤེས་སྤྲི་བར་གཅོད་པ་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ཏེ་བར་གཅོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་མགལ་མེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོར་བ་ན་གཞན་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་
བྱས་ཤིང་། འབྲུག་པ་ལྟར་བས་མེད་ཆ་ཤས་དག་གཅིག་ཏུ་འཛམས་སྐྱར་
ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གཟུགས་འཛིན་
མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་ནི། ད་ལྟ་དངོས་
པོ་མེད་པ་འཛིན་པ་ལས་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་
སྤྲོ་ལ་རྟོག་པས་བར་གཅོད་མི་བྱས་ཤིང་། འབྲུག་པ་ལྟར་བས་སྤྲི་བའི་འཛམས་

སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་བ་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་གཟུགས་འཛིན་ཏྲིག་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ན་འང་དེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་སྤྱི་བར་གཅོད་མི་རུས་
བར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དངོས་པོར་ཡོད་པས་སྒྲ་ཡུལ་དངོས་པོར་
མེད་པའི་ཏྲིག་པ་ལས་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་
ཞེས་སོ། །

དེའི་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པ་
འཛིན་པ་ལ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བར་གཅོད་མི་རུས་ཞེས་སྒྲས་བ་དེ་
མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་བཀག་ནས། འདུག བ་སྒྲུབ་བས་སྒྲ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་
འཆ་མས་སྒྲུབ་ཞེས་སྒྲས་བ་དེ་འགོག་པ་ནི། ས་རྩ་ས་ཞེས་སྒྲུན་བར་
བརྗོད་པའི་ཆོ། ས་རྩ་སའི་ཡི་གེ་འང་ཅིག་ཅར་ཐོས་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཡི་གེ་དེ་དག་འདུག་པ་སྒྲུབ་བས་གཅིག་ཏུ་འཆ་མས་སྒྲུབ་ཏེ་ཐོས་པའི་བྱིར།
འདོད་ན་དང་པོར་ས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ར་ཐོས་པའི་རིམ་བ་ལས་རོ་གོ་ཞིང་།
དང་པོར་ར་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ས་ཐོས་པའི་རིམ་བ་ལས་མ་ཆོགས་པའི་བྱིར་
བར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་རེ་ ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ར་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་
གཉིས་ཀའི་ཆོ་ཡང་ས་དང་རེ་ ཅིག་ཅར་ཐོས་བར་བྱིར་བར་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །

གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ཏེ་སྒྲུབ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་སྤྱི་
གཅིག་ཏུ་འཆ་མས་སྒྲུབ་ནས་སྒྲོ་ལ་ཅིག་ཅར་སྒྲ་བ་ཅམ་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་མེད་དོ་

ཞེན། ཁྱོད་སློ་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་
 འདིར། གཟུགས་སོགས་དོན་དུག་པོ་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་རུང་བར་
 འདུས་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་
 བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་ཡོད་པ་ནི། འཇུག་ཤེས་དུག་ཀ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ནི་མི་རུང་
 བས་རེ་རེའང་འཇུག་ཤེས་གཞན་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆོད་ཅིང་སྐྱེའོ་ཞེས་
 འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་ཆེ་འཇུག་ཤེས་དུག་བར་ཆད་པ་མེད་
 བར་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་སློ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 འཇུག་པ་སྦྱར་བས་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཇུག་ཤེས་ལྟས་བར་ཆོད་ཀྱང་འཇུག་པ་
 སྦྱར་བས་བར་མཆོད་པར་སྒྲུང་བར་འདོད་ཅིང་། མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་
 གོ་ས་རྩ་ས་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཡུལ་ཡི་གོ་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་བར་མ་ཆད་
 དུ་འདྲེས་ཤིང་འབྲེལ་ཆགས་པར་ཐོས་ཀྱང་། དེ་ཅུམ་གྱིས་འཇུག་པ་སྦྱར་བ་
 མེད་པས་བར་ཆོད་པར་སྒྲུང་འོ་ཞེས་སྟེ་བ་དེ་འོ་མཆར་འོ། །ཞེས་འགལ་བ་
 བསྟན་པའོ། །སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་དཔེའམ་འགྱུར་མ་དག་པ་སྟེ། ཤེས་པ་སྐྱད་
 ཅིག་དང་འདྲེས་ཀྱང་ཞེས་གཞོན་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་ཡི་གོའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྟོན་སོ་ན་
 གནས་ཤིང་། སྟོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིར། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལའང་
 རྒྱུན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སློ་དུ་མ་ནི་ཅིག་ ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་འཐད་པ་ཡིན་
 ལོ། །

གཞན་ཡང་། འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན། ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

ཆོད་ཅེས་འདོད་པ་ལ་ནི་སྒྲིན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དབང་
 བོ་དུག་ཀ་དོན་ནམས་དང་ཡུལ་རུང་བར་འདུས་པའི་ཆེའི་གཟུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་དང་། མིག་དབང་དང་གཟུགས་ཁོ་ན་ཡུལ་རུང་བར་འདུས་པའི་
 ཆེའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཤེས་ལྡན་བར་ཆད་དང་
 བཅས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྐད་
 ཅིག་སྒྲི་ཕྱི་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྒྲི་ནས་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་
 ལ་ཡང་བྱད་མེད་པས་ནའོ། །འཇུག་པ་སྒྱུར་བས་སྒྲི་གཅིག་ཏུ་འཆོམས་
 སྒྱུར་ཏེ། ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་
 རྒྱུན་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལའང་ཡུལ་རིམ་ཅར་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 སྒྲིན་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲི་ན། ཡིད་གཟུགས་
 མཛེས་ལ་ཆགས་པའི་ཆེ་སྒྲི་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྒྲི་བ་
 ཅི་ཞེ་ན། སྐབས་ལ་ལར་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་
 འགའ་ཞིག་སྒྲི་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཉེ་བ་ལའང་འཛིན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཆགས་པས་སྒྲི་འཛིན་སོགས་གཞན་སྒྲིད་པའི་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མ་ཆད་ནས་མ་
 སྒྲིས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་དུ་མི་རུང་
 བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྩོད་འདོད་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་
བྱེད་དག་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་། ཡིད་གཟུགས་
མངོས་ལ་ཆགས་པའི་ཆེ་སྒྲ་འཛིན་སོགས་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་རྩོད་བ་
འདི་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་རེད་ཀྱིས་ངེས་སྒྲ་སྒྲས་པ་འདི་
ལ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་
དེ། རྟེན་གས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྩོད་བ་འདི་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་
བོ་ཅག་ནི་ངེས་སྒྲ་བ་ཤད་པའི་ལན་ཀྱིས་རྩོད་བ་སྤོང་ཞིང་། བྱེད་སྒོ་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་མི་སྐྱེ་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་དགོས་མོད། དེ་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་པའི་
སྐབས་ནམ་དུ་ཡང་སྒྲ་འཛིན་བ་མི་སྤྱིད་དགོས་པ་ལ། མིག་གིས་ཟུང་ལའི་
གཟུགས་ལ་ལྟ་ཞིང་ན་བས་རྒྱད་མངས་ཀྱི་སྒྲ་ཉན་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་
མཐོང་བའི་བྱིར། བྱེད་ཀྱིས་སྒོ་དུ་མ་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་
པའི་རྟེན་གས་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོན་འདི་བྱེད་རང་སྒོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་
འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར། དངོས་རྟེན་གས་སྒྲོབས་དང་ལྟན་འདོད་ན། ཞེས་སོགས་
རྟེན་གས་སྒྲ་མའི་དོན་བཀག་ནས། གཤམ་ཏེ་འགཤམ་མེ་མཐོང་བ་བཞིན། ཞེས་
པའི་དཔེ་འགོག་པ་ནི། མགཤམ་མེ་སྒྱུར་དུ་བསྐྱོར་བ་དེ་འཁོར་ལའི་རྣམ་པར་
མཐོང་བ་ནི་འཇུག་པ་སྒྱུར་བས་མའི་ཆ་ཤས་སྒྲ་བྱི་དག་གཅིག་དུ་འཆམས་
སྒྲོར་བ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མགཤམ་མེ་ལ་སོགས་སྒྱུར་དུ་འཇུག་
པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་མིག་དབང་བསྐྱེད་པ་ལས་འཁོར་

ལོར་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
དགག་པ་ནི། གུན་ལས་བརྟམ་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་སྤྱིད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ལ་ན་རེ། བརྟམ་ལྷང་བའི་སྐྱེས་བུའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ལས་སོགས་པ་སྤྱིང་བའི་རྣམ་པས་
འབྲུག་པ་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་
པའི་བྱིས་པའི་དབང་སློ་བཞིན་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་
མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བྱིས་པའི་རྒྱད་ལ་བརྟམ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་
ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སྒྲའོ། །

དེ་ལ་དཔེ་བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེའི་
ཁུབ་པ་དགག་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་ནི་ལྟར་ན། བྱིས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བརྟམ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པའི་བྱིར་རོ། །
འདོད་ན་དེའི་བྱིར་བྱིས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤང་དོར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། མཛོན་
སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་བྱིས་པ་བཀྲེས་པས་བས་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་བྲན་པ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བྱིས་སློ་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དགག་པ་ནི།
བྱིས་པ་དེ་ནི་བྱིས་ནར་སོན་ནས་ཀྱང་བརྟམ་ལ་བྱང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་
ཅོམ་ནས་བརྟམ་ལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་བྱིས་པའི་རྒྱད་ལ་བརྟམ་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡིད་རྟོག་མེད་ཡོད་པ་

དེས་ན་དེས་བྱིས་བཟད་དེ་འཛིན་པར་འདོད་ཅེ་ན། བྱིས་པའི་ཡིད་ཤེས་ད་ལྟ་
 རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་བྱིས་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་
 དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་ད་ལྟ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་བྱིས་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་
 མཚུངས་སོ། །

འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞིའི་དོན་ལ་རྒྱ་བོད་གྱི་
 འགྲེལ་བྱེད་མཁས་པ་དག་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། གལ་ཏེ་བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་
 རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་འདི་འདྲ་འདི་
 ཡང་ལྷག་ལྷན་ཡིན་ཞེས་བཀག་ནས། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཡིན་
 ཏེ། དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རིགས་པ་དེ་
 བཟད་ལ་བྱང་བའི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འང་སྒྲུབ་བར་རིགས་སོ། །
 ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བྱིས་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་བརྗོད་
 བྱ་སྟེ། །དབང་པོའི་སྒྲོར་ནི་མཚུངས་བྱིར་དོ། ཞེས་པའི་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲེ་སྟེ། དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་འགྱུར་ཞེས་པ་
 ཡན་གྱིས་བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་བཟད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་
 པ་བཀོད་པ་དེའི་ཁྲབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཚོས་བཀག་ནས། བཟད་ལ་བྱང་བའི་
 དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། དབང་སྐྱེས་ལ་སོགས་བྱིར་ཞེས་སྟོས་པ་
 དེ་འགོག་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཚོས་ཅན། བཟད་ལ་
 བྱང་བའི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེ་
 སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་བྱབ་ཅིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་། མི་མཐུན་

སྟོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་སྟེར། བརྟམ་བྱང་བའི་དབང་ཤེས་རིགས་པ་
 ཅན་པའི་ངོར་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་དཔེར་བཞོན་གྱང་
 དཔེ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེས་བསྐྱབ་བྱའང་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟ་བུ་དཔེར་འགོད་
 པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དཔེ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མཚུངས་པའི་སྟོན་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། བརྟམ་བྱང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོར། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་མ་ཐུན་དཔེར་སྟོན་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། བརྟམ་བྱང་བའི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཡིན་
 པ་འདིར་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། དཔེ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་
 བསྐྱབ་བྱའང་འགྲུབ་པའི་སྟེར་རོ། །དེར་ཐལ། བརྟམ་བྱང་མ་བྱང་གི་དབང་
 ཤེས་གཉིས་ཀའང་རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོར་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི།
 དབང་པོའི་སྟོར་ནི་མཚུངས་པའི་སྟེར་རོ། །བརྟམ་བྱང་བའི་དབང་ཤེས་རྟོག་
 མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་འབྲུལ་པར་བསྟན་པ་
 འདིས་ནི། སྟོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་དང་སོགས་པ་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པའང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འབྲུལ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྱང་
 དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་རྟགས་སུ་བཞོན་པ་དང་འདྲ་བར་ལྷག་ལྷན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ།
 དབང་ཤེས་དོན་སྟོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དབང་ཤེས་མིང་
 སྟོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིགས་དོན་གཞན་རྩིས་

ལ་སྐྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟེན་པ་འདོད་པ་དགག། །འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་
འཛིན་པའི་རྟེན་པར་འདོད་པ་དགག། །འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་རྩལ་གྱུ་ཡོད་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །རིགས་རྩལ་གཞན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །རིགས་
རྩལ་གཞན་མེད་ཀྱང་སྤྱིའི་སྐྱ་སྒོ་འདུག པ་འཐད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་སུ། རིགས་སོགས་སྐྱར་བ་ཡི། །རྟེན་པ་
དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རིགས་སོགས་སྐྱར་བའི་
རྟེན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པས་འདིས་དེའི་སྐྱབ་
བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་དག །
དབང་ཤེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
སྤྱི་བྱུང་བསྐྱབས་ནས་རིགས་པ་སྟོན་པ་ནི། བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་ནི་བྱེད་
པར་བྱས་གཞི་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་དེ་དག་གི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ནམས་ནི་དང་པོར་སོ་སོར་བརྒྱང་
ནས་བྱིས་དེ་དག་བསྟོམས་པར་བྱ་སྟེ། བྱེད་ཆོས་ཀྱིས་བྱས་གཞི་བྱེད་པར་
དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་རྟེན་པ་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སོ་སོར་འཛིན་པ་མེད་ན་བྱིས་
བསྟོམས་ནས་བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱེད་ཆོས་དང་
བྱས་གཞི་དོན་གཞན་བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྐྱར་ནས་འཛིན་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་
ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །

འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་འདི་ལ་རིགས་སོགས་རྩལ་
ལ་སྐྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟེན་པ་འང་མེད་དེ། རིགས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་

རྩམ་ལ་སྒྲིབ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ནའོ། །དེར་ཐལ། རིགས་དོན་གཞན་དང་
ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །

གལ་ཏེ་རིགས་སོགས་ཀྱི། བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་
མི་འཐད་དེ། བ་ལང་གི་སྒྲི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བ་
ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲི་སྒྲི་དང་། རོག་སོགས་འདུས་
པའི་དོན་སྒྲི་གསལ་བར་སྒྲུབ་གི། དེ་ལྟ་བུས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་བ་ལང་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་བྱིར། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲི་
དོན་གཞན་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་
ཀྱིས་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲི་རྣམས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་ན།
ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་རྣམ་པ་ཡིས། སྟོང་པར་བཟོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲི་འཛིན་
ཤེས་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་དེ་ཉིད་དབང་ཤེས་ལའང་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲི་
འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ཉིད་
རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་སྒྲི་ཉིད་ཡིན་
ཡང་དེ་ལྟ་བུ་མིག་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་མེད་དེ། དེ་
ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་བས་ཁྱབ་ཅིང་། དབང་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

རྣམ་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་བྲུབ་ལ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་
རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་ན་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སྒྲུང་ཡུལ་གསལ་བར་
སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཐ་དད་པར་མ་བྲུབ་ན།
སྒྲོ་ཐ་དད་པ་འང་ཉེད་དགའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་འཇིན་པའི་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་
པ་ནི། གྲེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་དག་ན་རེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་
འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་འཇིན་པའི་སྤྱིར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེ་ན།
འདི་ནི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་ཏེ། བྱོད་རང་གིས་འཕྲོད་འདུ་དབང་པོའི་ཡུལ་
ལས་འདས་པར་ཁས་སྒྲངས་པས། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོས་འཕྲོད་འདུ་འཇིན་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་འཕྲོད་འདུ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་
སོགས་ན་རེ། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་རྫས་སུ་བྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་སྟེང་
མ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་སྟེང་གི་སྐྱ་སྐྱོར་བའི་སྤྱིར་དང་། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་
ཅས་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་བའི་སྤྱིར། དེ་དག་ནི་སྟེང་མ་དང་སྟེང་བ་ལང་དང་
རྩ་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་
མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པའི་གཞུང་། སྟེང་མ་འདི་ལ་སྟེང་བ་ཞེས་
སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་པའི་དོན་ལ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་དག་འདི་ལྟར་འཆད་
དེ། སྟེང་མ་ལ་སྟེང་བ་རྩ། རྩ་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ཡང་རིགས་པ་

ཅན་པ་ཁྱོད་རང་གིས་བྱས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་གྲགས་
 ཀྱི་རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་མ་གྲགས་སོ། །ཞེས་ཆོག་གོང་འོག་ནོར་བའི་སྒྲོན་
 རྒྱུད་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི་དེས་འཕྲོད་འདུ་ཞིགས་པ་ལ་པན་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

ཁོ་ལོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། སྒྲུལ་མ་འདི་ལ་སྒྲུལ་བྱེད་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་
 འདི་དག་ཀྱང་། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་སྒྲོར་བ་པོ་རང་གིས་
 འདོད་པས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་བཤད་འཕྲོད་འདུའི་
 འབྲེལ་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྩ་བ་ལང་ལ་འཕྲོད་འདུའི་
 འབྲེལ་བ་བྱུ་བ་བ་ཞིན་དུ་བ་ལང་ལ་ཡང་རྩ་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་བྱུ་བ་
 པར་བྱེད་མེད་པས། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟར་རྩ་ལ་བ་ལང་
 ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པ་ལ། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་
 ན་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི། རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མིན་
 པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། བ་
 ལང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ནི་མགོ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དང་སྟོང་གི་
 བར་རྣམ་པར་ཆད་པར་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་བར་མ་ཆད་དུ་དམིགས་པ་ན།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ཅུམ་ལ་འདོད་པས་བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲོར་བ་
 ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྒྲུལ་མ་ལ་སྒྲུལ་བྱེད་སྒྲུ་སྒྲོར་བ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བའི་དབང་
 གིས་མ་ཡིན་ན་ གང་གིས་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲུ་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་བཞི་སྟེ། སྒྲུལ་མ་དེ་

རྣམས་ཀྱིས་སྣམ་བུ་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་ནི། སྣལ་མ་རྒྱུན་གྱིས་
འདུས་བྱས་པ་ལས་སྣམ་བུ་དེ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི།
རི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་པའི་སྣམ་བུ་དང་སྣལ་མ་བརྗོད་པ་མིན་པས་
འཕྲོད་འདུའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། འཕྲོད་འདུ་ནི་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པར་སྒྲས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་སྒྲར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་གང་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། སྣལ་མའི་སྒྲུབ་
ཏེན་ནི་སྟོན་པ་ན། དེ་སྣམ་བུ་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ནི། འགའ་ཡིས་རྒྱ་
སྣལ་མ་ལ་འབྲས་བུ་སྣམ་བུར་སྒྲོ་བཏགས་པའམ་ཡང་དེའི་ཆེ། སྣམ་བུ་ལས་
སྣལ་མ་གཅིག་ནི་བཀར་བར་བྱས་ནས་སྒྲར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་ཆེ་ནི། འབྲས་བུས་ཀྱི་སྣལ་མ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་
ནས་འཇུག་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་པས་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་
མིན་ནོ། །

སྣལ་མ་བཏགས་བེན་པའི་ཆེ་འདི་སྣམ་བུའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲུར་བ་ནི།
སྣལ་མ་ཐག་པ་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་དང་པན་
གདགས་བྱ་དང་པན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ་དུས་མཉམ་པའི་སྣལ་མ་པན་
ཚུན་གྲོགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་པན་བཏགས་ཏེ། སྣལ་མ་རྣམས་བར་རྣམ་པར་
ཆད་པ་མེད་པར་ལིངས་པོ་གཅིག ཏུ་སྒྲར་བ་ཉིད་ལ་དེ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་
བྱས་ནས་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྒྱ་སྒྲུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་། དང་པོ་
ཡི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དེ་ལ་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་མིང་འདོད་པས་བརྒྱ་སྒྲུར་

བ་ཡི་སྒྲོང་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་མིང་དེ་ལས་དོན་དེ་འབྱུང་མེད་ཅན་
 དུ་ཤེས་པའི་བྱིར། དོན་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འབྱུག་པ་
 ཡིན་གྱི་འསྐྱོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་མིང་དུ་
 འབྱུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རིགས་སོགས་རྫས་གཞན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།
 དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དང་སྐབས་གཞན་དུའང་
 བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་དག་མ་ཤེས་པ་ལས་གཞུང་གི་དོན་རྟོགས་
 དཀའ་བར་མཐོང་བས་རིགས་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པའི་ཚུལ་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་རིགས་པ་དག་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཀྱང་བྲམ་བེ་རྒྱུ་མིག་གི་རྗེད་
 སྒྲ་འབྲང་བ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་། དང་སྒོང་གཟེགས་བཞུག་གི་རྗེས་སྒྲ་
 འབྲང་བའི་བྱིར་གཟེགས་བཞུག་པ་དང་། འུག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲངས་པའི་
 བྱིར་འུག་སྒྲུག་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ནང་གསེས་གྱི་འདོད་པའི་
 བྱེད་པར་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲི་མཚུངས་པ་
 ཡིན་པས་འདིར་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཐུན་མོང་དུ་འཆད་དོ། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད། རྫས་དང་ཡོན་
 ཏན་ལས་དང་སྒྲི། །བྱེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་དུག །ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅམ་དུ་ཟད་
 གྱི་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲའོ། །དེ་ལ་རྫས་ནི་དགུ་སྟེ། རྒྱུ་མིག་གི་མདོ་
 ལས། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། དུས་དང་།
 རྒྱུགས་དང་། བདག་དང་། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྫས་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་

དོ། །འདི་དག་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་རྣམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་
པ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་སྤྱོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་
བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱ་བ་དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པ། འདུ་བའི་རྒྱ་རྒྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་
ལས། རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་ནི། བྱ་བ་དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ།
འདུ་བའི་རྒྱ་རྒྱུར་པ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །འདུ་བའི་རྒྱ་རྒྱུར་
པ་ཞེས་པ་ནི། རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་བདག་ལྟན་ཅིག་འདུ་བའི་རྒྱ་
རྣམས་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །རྣམས་དེ་དག་གྲང་རྟག་པའི་རྣམས་དང་། མི་རྟག་
པའི་རྣམས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་
རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། ས་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་རྩལ་སྤྲན་རྣམས་ནི་རྟག་པ་
ཡིན་ལ། རྩལ་སྤྲན་གྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པར་འདོད་
དོ། །

དེ་ཡང་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཚོ་མ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མ་
ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་པན་ཚུན་སྤང་
བས་ལྡན་པ་ཅམ་སྦྱེད་གྱི་རྣམས་མི་སྦྱེད་དེ། རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ཚོ་མ་མེད་
སྤྱིར། ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་འོ། །དེ་སྤྱིར་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་
ཅན་གཅིག་ལའང་། སའི་རྣམས་དང་ཚུའི་རྣམས་ལ་སོགས་པ་རགས་པའི་རྣམས་
བཞི་ཡོད་ལ། དེའི་སའི་རྣམས་ནི་སའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱིས་བརྩམས་ཞེས་སོགས་

སུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སའི་རྩལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་རྩལ་སྤྱོད་རིགས་མ་སྤྱོད་
 རྩལ་སྤྱོད་དང་པ་དག་ཡུལ་འདུལ་འབྱུང་བུ་སྤྱོད་པ་ན། ཐོག་མར་རྩལ་སྤྱོད་
 རྩལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་རྩལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྩལ་སྤྱོད་དེ་རྩལ་སྤྱོད་
 ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་སྤྱོད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྩལ་སྤྱོད་རྩལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་
 སྤྱོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྤྱོད་རྩལ་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་རོ། །དེའི་འོག་དུ་ཡན་ལག་
 རྩལ་སྤྱོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་སྤྱོད་བར་འབྱུང་རོ།
 །བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་དག་ཚོགས་པ་ན་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་སྤྱོད་ན། རི་ལྟར་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་གི་རྩལ་ལ་སོགས་
 པ་རེ་རེ་བདག་ལ་བྱམ་པའི་ཐ་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་དག་ཚོགས་པ་
 ན་ཡང་། བྱམ་པའི་ཐ་སྤྱོད་མི་འཇུག་པར་འབྱུང་རོ། །རྩལ་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱོད་པ་
 ལས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་རྩལ་སྤྱོད་གཉིས་པའི་མིང་ཅན་སྤྱོད་འོ། །དེ་ནི་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་དེ་ལ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་ཞེས་ཀྱང་ཐ་སྤྱོད་
 དུ་བྱའོ། །རྩལ་སྤྱོད་དུ་མ་སྤྱོད་པས་བསྤྱོད་པའམ། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལྟ་བུ་
 ཡན་ལག་ཅན་གཞན་གྱིས་བསྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
 ཡིན་པས་དེའི་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་ནི་རགས་པ་ཞེས་ཐ་སྤྱོད་བྱའོ། །

དེས་ན་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་སྤྱོད་པར་
 བྱས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱས་ལ། ཡན་
 ལག་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། རྩལ་སྤྱོད་པ་རེ་རེ་བདག་དང་། རྩལ་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱོད་
 པས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་དང་། རྩལ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་སོགས་

བ་སྤང་བས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་
ནི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉི་
གའོ། །

དེ་དག་གིས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྩལ་སྤྲོན་
རེ་རེ་བས་བརྩམས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོས་བརྩམས་པ་དང་། ཡན་
ལག་ཅན་རགས་པས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནོ། །རྩལ་སྤྲོན་རེ་རེ་བ་ནི་
ཡན་ལག་ཅན་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ནི་
ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྒྲུང་བས་རྩལ་སྤྲོན་ཞེས་བྱ་བའི་
རགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྩལ་སྤྲོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །

གཞན་ཡང་རྣམས་དགྲུ་ལས་ནམ་མཁའ་སོགས་ལྟ་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་
སོང་བའི་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ས་སོགས་བཞི་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་
པའི་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྩལ་སྤྲོན་རེ་རེ་བ་དག་རྟག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི།
རྩལ་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ལ། རྒྱ་ཡོད་ན་ཚོམ་བྱེད་ཡོད་དགོས་པ་ལ་རྩལ་
སྤྲོན་རེ་རེ་བ་དག་ལ་ནི་ཚོམ་བྱེད་མེད་དེ། གཞན་དུ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་
ཡན་ཆད་ནི་ཚོམ་བྱེད་ཀྱིས་བརྩམས་པས་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་
པའོ། །ཞེས་སྟེ། །

ཡོན་ཏན་ནི་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་སྟེ། ཀང་མིག་གི་མདོ་ལས། གཟུགས་དང་།
རོ་དང་། སྤེ་དང་། རེག་པ་རྣམས་དང་། གངས་དང་། ཚད་དང་། སོ་སོ་བ་དང་།
ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།
སྒྲོ་རྣམས་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤང་བ་
དག་དང་། འབད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་གོ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀ་མ་
ལ་ཞི་ལས། དང་གི་སྐྱེལ་ས་ལྟེ་བ་ཉིད་དང་། སྦྱུ་མ་པ་དང་། འདུས་བྱས་པ་
དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་རྣམས་གཟུང་དོ། ཞེས་གསུངས་
ཞིང་། གླུ་བས་གཞན་དུ་རྩོ་བ་དང་གཞེར་བ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པས་དེ་
ལྟར་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་འོ། ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རྩ་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་
ཏན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ། འདུ་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ། ལྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། རྟོག་
གོ་འབར་བ་ལས། རྩ་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ། འདུ་བ་
དང་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་དེའི་རྒྱ་མེད་པ། ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་
ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་རྟག་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་
ནི་རྩ་ལ་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། རྩ་ནི་རྟགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་
དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་རྩ་སུ་སྐྱབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་
ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་རྩ་སུ་བཞག་པའི་སྤྱིར་དོ། ཡོན་ཏན་ལ་ནི་
ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པས་ཡོན་ཏན་ནི་རྟགས་ཁོ་ནའོ། །

འོ་ན་ཡོན་ཏན་གང་རྩ་གང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཡོན་ཏན་གང་དང་
ལྡན་པས་རྩ་གང་དུ་དཔག་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་མིག་གི་གཟུང་བྱ་སྟེ།

རྩིས་ས་ཚུ་མེ་གསུམ་ལ་གནས་སོ། །རོ་ནི་ལྷེ་དབང་གི་གཟུང་བྱ་སྟེ། ས་དང་
 ཚུ་ལ་གནས་སོ། །དྲི་ནི་སྒྲིའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་སྟེ་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རེག་
 བེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་སྟེ་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུང་ལ་གནས་སོ། །གངས་ནི།
 གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་
 ཡང་རྩིས་གཅིག་དང་། རྩིས་དུ་མ་ཡིན་ལ། གངས་གཅིག་ནི་རྩིས་གཅིག་
 དང་། གངས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩིས་དུ་མའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། བུམ་པ་
 གཅིག་ནི་བུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། བུམ་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡང་མ་ཡིན། བུམ་པ་
 ལས་རྩིས་ཐ་དད་ཅིང་སྒྲ་མེད་པའི་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་གཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱ་
 འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་ལ། །སྐྱ་དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། བུམ་པ་གཅིག་
 གོ་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་གཉིས་
 དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེས་རིགས་བསྒྲེའོ། །

གངས་དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྩིས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ།
 གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འདུའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར།
 མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། ཞི་བ་འཚོས། སྤང་པོ་སོགས་
 ལས་ཐ་དད་པའི། གངས་ནི་སྒྲ་བར་བྱོད་འདོད་དེ། ཞེས་སོ། །འོངས་ཆོད་
 དམ་ཆོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། རྩིས་གང་ལ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་
 པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུང་དུ་དང་རིང་པོ་དང་།
 སྤང་དུའོ། ཆེན་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའོ། །རྟག་པའི་ཆེན་པོ་
 ནི། རྣམ་མཁའ། དུས་སྟོན། བདག་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེན་

པོ་འོ། །མི་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རྩལ་སྤྲོད་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་
རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཆུང་དུ་ཡང་གཉིས་ཏེ།
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པོ། །རྟག་པའི་ཆུང་དུ་ནི། རྩལ་སྤྲོད་ཡིན་ལ་རྒྱུ་པའི་
མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་ཆུང་དུ་ནི། རྩལ་སྤྲོད་གཉིས་ཀྱི་
བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྩལ་སྤྲོད་རབ་གསུམ་ཡན་
ཆད་འབྱར་བའི་རྩས་ལ་རིང་པོའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ། རྩལ་སྤྲོད་གཉིས་འབྱར་
བའི་རྩས་ལ་སྤང་དུའི་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པ་བརྟེན་ཅིང་། རྩལ་སྤྲོད་རབ་རེ་རེ་
བ་ལ་རྟག་པའི་སྤང་དུ་བརྟེན་པར་འདོད་ལ། ཉམ་མཁའ་སོགས་ལ་རིང་སྤང་
གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པར་མ་བཤད་དོ།

གལ་ཏེ་རྩལ་སྤྲོད་རབ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྡན་པའི་ཆེན་པོ་དང་
རིང་པོ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དང་། རྩལ་སྤྲོད་རབ་ཀྱི་ཆུང་དུ་དང་སྤང་དུ་ལ་ཡང་
བྱུང་པར་ཡོད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རིང་པོ་
འོན་ཅིག། རིང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེན་པོ་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་
མཐོང་བ་ལས་ཤེས་ལ། རྩལ་སྤྲོད་རབ་དང་དེའི་ཆུང་དུ་དང་། སྤང་དུ་སོགས་
ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་དེ་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བའི་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པོ་
ཞེས་ཟེར་དོ།

མདོར་ན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་བྱམ་པ་ལ་མཆོན་ན།
བྱམ་པའི་ཆེན་པོ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་ལས་རྩས་ཐ་དད་པ། བྱམ་པ་
ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་འདུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ། བྱམ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་

པའི་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་དོ། །བྱམ་པ་ལ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཆེན་
པོའི་སྒྲི་འབྲུག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་བྱམ་པ་
ལས་རྗེས་གཞན་ཡིན་པར་བྱམ་པ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བྱམ་པ་ཆེན་པོར་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་གཟུང་བྱ་བ་དང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲི་ཞིང་། དེས་
གཞན་དག་ཀྱང་མཚོན་པར་བྱའོ། །

འོན་ཏེ་ལྷན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ན། སྒྲི་
རུ་ར་སོགས་ལ་སྐབས་འགར་ཆུང་དུ་འབྲུག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་
གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཆུང་དུ་འབྲུག་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། བཏགས་པའི་སྒྲི་དག་
ལ་ནི་རྒྱ་མཚོན་དངོས་པོ་པ་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲི་དེ་དོན་དེ་ལ་
དངོས་སུ་འབྲུག་ན་དོན་དེ་ལ་སྒྲི་དེ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་དངོས་པོ་པ་ཡོད་དགོས་
སོ། །སོ་སོ་བ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཞི་བ་འཚོས། གང་ཞིག་པན་ཚུན་བ་
དད་པ། སོ་སོ་བར་བརྗོད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། བྱམ་པ་སྤྲུལ་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་
མཚོན་ན། བྱམ་པ་དང་སྤྲུལ་བྱའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་བྱམ་སྤྲུལ་གཉི་ག་མ་ཡིན་
ཞིང་། གཉི་ག་ལས་རྗེས་བ་དད་པ། བྱམ་སྤྲུལ་གཉི་ག་ལ་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཞིང་། བྱམ་སྤྲུལ་གཉིས་པན་ཚུན་སོ་སོ་བར་འབྱེད་པའི་སྒྲི་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་དང་། སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་མེད་ན་བྱམ་སྤྲུལ་སོགས་སོ་
སོར་བར་ཞེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བེད་རོ། །

ལྡན་པ་ནི། གང་སྤང་པའི་རྗེས་རྣམས་སྤང་བའམ་བར་མེད་པར་འཛིན་

པའི་ཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྤང་བ་རྩལ་དེ་དང་དེ་བར་མེད་པར་
བརྗོད་པའི་སྒྲིང་དོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དཔེར་ན་སྒྲིང་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིང་
མ་པན་ཚུན་འདབ་འབྱར་དུ་གནས་ཤིང་སྤང་བ་དག་ལ་བར་མེད་པར་འཛིན་
པའི་སྒྲིང་བའི་རྒྱ་ནི། སྒྲིང་མ་དེ་དག་པན་ཚུན་སྤང་པའི་ལྡན་པ་སྒྲིང་མ་དེ་
དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཤམ་ཏེ་དེའི་ཆེ་སྒྲིང་མ་དེ་དག་སྤང་བ་ལས་བར་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་
དོན་གཞན་མི་སྒྲིང་སྒྲིང་མ་རྣམས་མ་སྤང་བ་ན་འང་བར་མེད་པར་འཛིན་པར་
ཐལ་ལོ། །གཤམ་ཏེ་སྒྲིང་མ་རྣམས་སྤང་བ་ན་བར་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་དོན་
གཞན་སྒྲིང་ག་ལ་དགོས། སྒྲིང་མ་རྣམས་སྤང་བ་ཉིད་སྒྲིང་མ་རྣམས་བར་མེད་
པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་འོ་ཞེ་ན། སྒྲིང་མ་རྣམས་སྤང་བ་ཉིད་སྒྲིང་མ་ལས་དོན་
གཞན་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་མ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲིང་མ་རྣམས་སྤང་པའོ་
སྒྲིང་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་བར་མེད་པའོ་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་བའི་རྩལ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བ་ནི་
ལྡན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྩལ་རྣམས་སྤང་པའི་ལྡན་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་
ན། ས་ཚུ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་བ་ལས་སྒྱ་གྱ་སྒྱེད་ལ་མ་སྤང་བ་ན་མི་
སྒྱེད་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་བས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་བ་ནི་དངོས་
པོར་གྲུབ་པས་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ལྡན་པ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བོ། །ཞེས་བེད་
རོ། །

རྣམ་དབྱེ་ནི། རྩལ་གང་སྤང་མ་བྱེ་བ་ལས་ཕྱིས་བྱེ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་

ལ་སྤང་བ་ཞིག་པའམ། སན་ཚུན་གྱེ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་བ་སྟེ། གྱེ་རྒྱའི་ཆོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་ཆོས་
 གྲང་ཡིན་པ་ཞིག ཏུ་འདོད་ལ། འདི་མེད་ན་སྤང་བར་མེད་པའི་རྣམ་གཉིས་
 ཕྱིས་གྱེ་བ་ན་བར་དང་བཅས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །སོ་སོ་བ་དང་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྣམ་དགྱེན་གྱི་རྣམ་སན་ཚུན་སྤང་
 སྤང་བ་ལས་ཕྱིས་གྱེ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། སོ་སོ་བ་ནི་དང་པོ་ནས་རྣམ་སོ་
 སོར་ཡོད་ཅིང་མ་སྤང་བ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལ། གཞན་ནི་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ལ་
 མཚོན་ན། གང་གི་ཆེ་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ཅིག་གནས་པ་ན་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཀ་བ་
 བལྟོས་ཏེ་གཞན་ནོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་དང་། དེ་ ལྟ་ར་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་བུམ་པའི་ཆོས་བུམ་པ་ལས་རྣམ་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །གཞན་མིན་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་ཆེ་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 བུམ་པ་ལ་ལྟོས་མེད་གཞན་མིན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་དང་།
 ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་སྟེ་བུམ་པའི་ཆོས་བུམ་པ་ལས་རྣམ་
 གཞན་དུ་གྱུར་བའོ། །དེས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་དག་གྲང་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ལ་
 སྤང་བུང་དུ་འདོད་དེ་རྒྱང་མིག་གི་མདོ་ལས། གྲངས་དང་། ཆད་དང་། སོ་སོ་
 བ་ཉིད་དང་། ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དགྱེ་བ་དག་དང་། གཞན་ཉིད་དང་།
 གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་དང་། ལས་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་དང་འདུ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

སྒོ་ནི་ཤེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་མིག་གི་མདོ་ལས། སྒོ་དང་དམིགས་པ་དང་
ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་
མཚན་གཞི་ནི་འཇུག་ཤེས་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྱུང་རང་གི་ངོ་བོས་རིག་པ་
མི་འདོད་ཀྱི། སྒོ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་འདོད་དེ། ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས།
དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནའང་། གཞན་དག་གིས་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ནི་
མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྒོ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

བདེ་བ་ནི་སེམས་པ་དང་། སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་།
འདོད་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་། སྤང་བ་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། འབད་པ་ནི་ཚོལ་བ་སྟེ།
འདི་དག་གྱུང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་བཅས་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། ཤེས་པ་ཡིན་ན་མིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བའི་ཆེ་
ཕྱིའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དང་ནང་དུ་སེམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་འགྱུར་ནའང་། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་བཅས་པོ་ཡིན་ན་རང་རིག་གིས་སྟོང་བ་མི་འཐད་ཅིང་། དུས་
མཉམ་པའི་ཤེས་པའང་མེད་ན་གང་གིས་རིག་པར་བྱེད། གཞན་ཡང་བཅས་
པོ་ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་གྱུང་གཞན་
རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་སྟོང་བར་ངེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བདེ་སྐྱུ་ག་ནི་
བདག་ལ་འདུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་བདག་ལས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་

གིས་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ལ། བདག་ལ་འདུ་བའི་ཡིད་
ཤེས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྐྱོན་ས་རིག་པར་བྱེད་པས་རིག་བྱེད་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡང་
མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་གསུམ་ལྟན་རགས་པའི་
རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་མཐུས་ཐུར་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འབྲེན་པའོ། །
གཤེར་བའི་རྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཚུའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། རྩོམ་པའི་མེད་ཡོན་ཏན་
དང་། ཐུམ་པའི་མར་ལ་སོགས་པ་ས་དང་ཆུ་མདུན་པའི་རྣམས་འགའ་ཞིག་གི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གྱུང་ཡོན་ཏན་ཅན་དག་ལས་དོན་གཞན་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདུས་བྱས་པའི་གསུམ་སྟེ། རྟུགས་དང་། བག་ཆགས་དང་། གནས་
པ་འཇིག་པའོ། །རྟུགས་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླང་ཡིད་དེ་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་
འབད་པས་རྩོམ་པའི་བྱེད་པར་ལ་སྟོས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མདའ་
འཕངས་པའི་ཆེ་འབད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མདའ་བར་དུ་མི་ལྟང་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་མདའ་དང་མདའ་འཕེན་པའི་
འབད་རྩོམ་སོགས་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །བག་ཆགས་ནི་རང་གི་
རྒྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་རུས་
པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བ་དག་ལ་སྤྱིས་བྱ་བ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལས་ཡོད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། མཐོང་ཐོས་
སོགས་ཀྱིས་བག་ཆགས་མ་བཞག་ན་སྤྱིས་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
ཟེར་རོ། །གནས་པ་འཇིག་པ་ནི། ལུས་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་།

འབད་པས་གཞན་དུ་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱང་འབད་པ་བཏང་བ་ན་དེ་ཞིག་
ནས་སྤར་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཏ་ལའི་ལོ་མ་
སོགས་ཡུན་རིང་པོར་བལྟ་བ་པ་འབད་པས་བརྒྱུང་ཡང་། འབད་པ་བཏང་བ་
ན་སྤར་བལྟ་བ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུའོ། །

ཆོས་ནི། ལྷས་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་བར་གནས་པ་དང་།
ཟླ་མའི་བྱིམ་དུ་གནས་པས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་གནས་པ་
དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་སྟེག་དང་། སྦྱིན་པ་སོགས་ལས་མ་མཐོང་བའི་
འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །གང་ཆོས་སུ་བཤད་པའི་ལས་
རྣམས་ལས་ལྟོག་པ་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་སྦྱུག་བསྐྱེད་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་
ལས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །

དེ་དག་ལས་སྦྱོང་དང་། བདེ་སྦྱུག་དང་། འདོད་སྤང་དང་། ཆོས་ཆོས་
མིན། འདུས་བྱས། འབད་ཚུལ་ཏེ་དགྲའི་བདག་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། སྦྱོ་
ལྟ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་
གསུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བཙུ་ལྟར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཡང་བདག་གི་ལུས་
དབང་སྦྱོ་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་སྦྱོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཏེན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་རང་ལ་འདུ་བའི་རྒྱ་
བྱེད་པ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ། །མི་འཇིག་པ། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་
འདོད་ལ། ལྷས་བུ་དང་གང་ཟག་ཀྱང་དེའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

བདག་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་

གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་ཤིང་ནས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་སུ་ཡིན།
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
ལས་བྱས་པ་ཚུས་ཟོས་ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་། སྤང་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་
ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་བྱ་བ་པོར་གྱུར་པའི་བདག་ངེས་པར་བརྟག་
པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལས་བྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པར་ངེ་
ལྟར་འཐད་དེ། དེར་མ་བཟད་བདག་རྟག་པ་སྤྱི་བ་དང་འཆི་བར་ཡང་ངེ་ལྟར་
འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་རང་གི་ངོ་མོས་ལས་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་
མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དང་འབད་པ་དང་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་
ལ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱེད་པ་
ལ་བདག་གིས་ལས་བྱེད་པར་བརྗོད་ཅིང་། བདག་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་འདྲ་བ་ཉིད་བདག་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ལ་འདྲ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཉིད་
བདག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་
སྒྲིན་ནམ་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་
ངེས་མཐུན་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ལུས་དང་དབང་པོ་དང་། རྩོད་དང་། ཆོར་བ་སྤ་
ན་མེད་པ་དག་དང་འབྲེལ་པ་བདག་ལ་གསར་དུ་འདུས་པ་ནི་བདག་དེའི་སྤྱི་
བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

དེ་ཡང་ལུས་དང་། དབང་པོ་དག་སྤང་པ་ནི་ལྟན་པ་ཡིན་ལ། ལྟན་པ་དེ་

ཡང་བདག་ལ་ལྟན་ཞིང་། སྒོ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་སྐྱབས་དག་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་བདག་ལ་འདུ་བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ལྟན་པ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་
 པའི་རྣ་བའི་བྱ་གཞི་བདག་དང་ལྟན་ལ། དེ་དང་ཡང་ན་མ་མཁའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་རྣ་བ་ལྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲིན་ཉི་བར་སྒྲངས་པའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་སྒོ་
 དང་ཆོར་བ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི་བདག་འདིའི་འཆི་བར་བརྗོད་དོ། །བདག་
 དེའི་གསོན་པ་ནི། ལུས་དང་བཅས་པ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་
 གསོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡིད་དང་ལྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཆོ་བ་ནི། བདག་
 ལ་འདུས་པའི་མིག་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོད་པའི་སྤྱིར་བདག་འདི་ལ་
 འཆོ་བར་རྟོག་ཅིང་བརྗོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རྟོན་དང་། འབྲས་བུ་
 བྱེད་པ་པོ་བདག་ལ་འདུས་པ་དག་ལ་གཞོད་པ་ནི། བདག་ལ་གཞོད་ཅིང་འཆོ་
 བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་ཡིན་པས་བདག་ལ་ལུས་དང་དབང་པོ་
 གསར་དུ་འདུ་བ་དང་། སྒར་ཡོད་འབྲལ་བ་སོགས་མི་རུང་ན། རྣམ་མཁའི་
 ཁམས་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་འདུ་འགོད་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདི་ལྟ་བུས་བདག་སྐྱབས་པར་བྱེད་དེ། བདག་
 ཅེས་པའི་ཆིག་ཆོས་ཅན། ལུས་དབང་ཡིད་སྒོ་ཆོར་བའི་ཆོགས་ལས་མ་
 གཏོགས་པ་གཅིག་བརྗོད་དེ། གཅིག་ཆིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བུམ་པའི་སྐྱ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་བདག་ཕྱང་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་
 རང་རྒྱ་བར་སྐྱབས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་

བཅས་ཏེ། སློག་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་འདིའི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི་གཞུང་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་བས་བདེར་མ་གྲིས་
སོ།།

གཞན་ཡང་རྣ་བ་མ་ཕྱག་པ་ན་རེ། མངོན་རྗེས། ཉེར་འཇལ། སྤྱ་བྱ་བ།
ངོ་ཤེས་བྱ་བ་ལམ་གྲུབ་པས་མཐོང་བ། གཙུག་ཁྱེ་ཆོམ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཁྱེ་
ངས་པ། མི་ལམ། མི་ལམ་གྱི་མཐའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལུས་དང་
དབང་པོ་དང་སྒོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རིག་པར་བྱེད་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
རང་རྒྱུ་ལ་རག་ལས། སྤྱེ་བ་དང་ལྡན། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དང་ལྡན། རྟགས་པའི་
བདག་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། འདུས་བྱས་བསྐྱེད།
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱེས་བྱ་གཞན་གྱི་སེམས་བཞིན་ནོ། ཞེས་པས་
བདག་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ། བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ནི། འདོད་
པ་དང་སྤང་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་
པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཙུགས་སོགས་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་འདོད་སྤང་སོགས་ལ་རྟེན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ནས་རྟེན་དེ་རྗེས་གཞན་
བརྒྱད་པོ་ཡིན་པར་བཀག་པ་ན། འདོད་སྤང་སོགས་ལ་རྗེས་གཞན་བརྒྱད་པོ་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ཡོད་པར་འབྲུབ་པས་བདག་ཡོད་པར་འབྲུབ་པའོ་
ཞེས་ཟེར་རོ།

ཡང་གསལ་བྱེད་པ་ན་རེ། ལྷ་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཙུགས་སོགས་འཇིན་
པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ། བདག་གིས་

ཞེས་པའི་ཤེས་པས་འཆམས་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གར་མཁན་གྱིས་
སྒྲིན་མ་བསྐྱོད་པ་ན་འདིར་འདུས་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོས་འཕང་བར་
བྱའོ་ཞེས་བད་ཆད་བྱས་པ་ན། སྒྲིས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་འཕང་བར་བྱའོ་
སྒྲུམ་པའི་ཤེས་པ་དུ་མའི་རྒྱ་གར་མཁན་གྱིས་སྒྲིན་མ་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཕྱ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

རྟགས་འདིས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་
མོང་གི་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན། རྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་བདག་ལས་
གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རིགས་པ་འདི་
དག་གི་ཚུལ་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་ནི་ཆེས་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་
བྲིས་སོ། །

གཞན་ཡང་བདག་དེ་ནི་བཅིངས་ཐར་གྱི་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ། ཤེས་པ་དང་། འབད་པ་དང་། བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་
སོགས་པ་ཇི་སྲིད་དུ་བདག་ལ་འདུ་ཞིང་། དེ་དག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་
ཡིན་པའི་ལས་བསགས་པ་ན། ཆོས་ལས་ནི་བདེ་བ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་
འདོད་ཆགས་འཕེལ་ལ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་
ལས་ཞེ་སྤང་འཕེལ་ཏེ། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་
འཇུག་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་ལ་དབང་ཡིད་སོགས་འདུས་ནས་ཆོས་
དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་པ་ནི་བདག་མ་མཐོང་བས་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་། བདག་ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་

དོན་གཞན་ཡིན་པ་ལ་དེ་དག་བདག་ལ་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་
འཇུག་ཏེ། བདག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་གསོག་པ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཆེ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་
བསྐྱོམས་ཏེ། བདག་དབང་སོགས་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་ནས་
བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཆོག་གི་དོན་དུག་གི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་
ཚུད་པ་ན། བདག་ནི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ།
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་ཡང་གསོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ལས་
གསར་པ་མ་བསགས་ཤིང་རྟིང་བ་ཟད་པས་སྤར་སྒྲངས་པའི་ལུས་དང་དབང་
པོ་དང་སྒྲོ་དང་བདེ་སྒྱུག་འདོད་སྤང་སོགས་བདག་དང་བྲལ་ཞིང་། གསར་
པའི་ལུས་དང་དབང་པོ་སོགས་མ་སྒྲངས་པས། བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་
དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ཆ་དེ་བདག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཐར་བ་ཐོབ་
ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པའི་བདག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ནི་དེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་ནི། །ཐམས་ཅད་སྒྲངས་
ནས་ངེ་མེད་པའི། །ཡོངས་སུ་འདའ་བར་དེ་འགོ་སྟེ། །ཤིང་ཟད་པ་ཡི་མེ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་སོགས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅད། །དྲངས་ནས་
སྤང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཡིད་ལ་བདག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ནི། །བྱེ་བྲག་པ་ཡི་ཐར་
པར་ཤེས། །ཞེས་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །

སྒྲི་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
གྱི་རྣམ་གཞན་ལ་ནི་མི་བཏྱེན་ནོ། །འདི་ཅེས་མངོན་ཞེ་ན། གང་སྐྱེ་འཇིག་དང་

ལྷན་པ་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན། སྒྲ་ཡང་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པས་སྒྲ་རྩལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
པར་བྱུང་ལ། རྣམ་མཁའ་ལས་གཞན་པའི་རྩལ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིགས་པ་ན།
རྣམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཇི་ལྟར་ཞིགས་ཞེ་ན། ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་བཞི་ལ་བརྟེན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ན་ས་སོགས་གང་ཡོད་དུ་སྒྲ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་
སྤྱིར་དང་། ས་སོགས་བཞི་ལས་ལོགས་སུ་ཆད་པར་སྒྲ་ཐོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
བདག་གི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རོལ་ཏུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་
སྤྱིར་དང་། བདག་གཞན་དུ་མས་སྤྱན་མོང་དུ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱོད་ས་
དུས་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣ་བས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་དུས་ཀྱི་རྩལ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། ཀླང་མིག་གི་མདོ་ལས་འབྱེ་
བ་དང་། སྒྲ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་བ་དང་ཅིག་ཅར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་
བ་དང་སྐྱར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པས་རྩལ་
ཐ་དད་ཅིང་། ཡུན་རིང་བའོ་སྐྱར་བའོ་སྦྱུང་བ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་
པའི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཡུན་རིང་བ་དང་སྐྱར་བ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
གང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དེ་ལ་དུས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཡུན་རིང་སྐྱར་སྐྱར་བུལ་
སྒྲ་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟགས་ལས་དུས་ཀྱི་རྩལ་ཡོད་པར་རྟོགས་

པར་བྱའོ། །

འོ་ན་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་རིམ་སྟུ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་བརྟེན་ཞེ་ན། འདི་
ཤར་རོ་སྟམ་པ་ནས་འདི་སྟངས་འོ་ལག་གོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་
བཅུའི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པར་བརྟེན་ལ། དེ་
དག་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དེ་ལ་སྟོགས་ཞེས་བརྟེན་དོ། །
ཤར་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་གཞན་དུ་དོན་གང་གིས་སྦྱབ་ཅེ་ན། ཤེས་པ་རྣམས་
ཐ་དད་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིམ་རིམ་སྟུ། རྟགས་
གང་གིས་དཔག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལྔ་དང་ཡུལ་ལྔ་སྤྱད་པ་ཅིག་ཅར་ཉི་
ཡང་། ཤེས་པ་ལྔ་ཅིག་ཅར་མི་སྦྱེ་བའི་རྟགས་ལས། དབང་པོ་དང་དོན་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ། དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བརྟེན་དོ་
ཞེས་སྦྱས་སྟེ། ཀྱང་མིག་གི་མདོ་ལས། ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྦྱེ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་
རྟགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །

དེ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟག་པར་འདོད་ལ། རྟ་
བའི་སྒྲོར་ཁྱགས་དུས་མིག་གི་སྒྲོར་མ་ཁྱགས་པ་ལ། སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉི་ཆེ་བར་འདོད་དོ། །

དོན་དེ་དག་ཀྱང་ཞེ་བ་འཆོས། འདིག་པ་ལ་སོགས་གཏན་ཆིགས་
ཀྱིས། །སྒྲ་རྣམས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཡིན། །དེ་ནི་ནམ་མཁར་འགྱུར་བ་མིན།
ཞེས་དང་། གང་ལས་མཆོན་ཉིད་མི་འབྲེའི་རྒྱ། །དེ་ནི་དུས་ཞེས་བྱ་བར་
བརྟེན། །ཤར་དང་གཞན་སོགས་སྒྲོ་རྣམས་ལས། །སྟོགས་ཉིད་རྣམས་སུ་དཔོག་

བ་ཡིན། །ཤེས་པ་རིམ་གྱི་སྒྲེ་བ་ལས། །ཡིད་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འདོད། །
 ཅེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །རྗེས་དགུ་དང་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་པན་ཚུན་ཉེན་དང་བཟེན་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་ཆོག་གི་དོན་ལྷག་མ་དག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་ནི་ལྷ་
 སྟེ། ཀྱང་མིག་གི་མདོ་ལས། འདེགས་པ་དང་། འཛོག་པ་དང་། བརྒྱུད་པ་
 དང་། བསྐྱམས་པ་དང་། འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་
 དོ། །དེ་ཡང་འདེགས་པ་ནི། སྟོང་སྟོགས་ཀྱི་ལྡན་པ་དང་། འོག་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་སྒྲི་ལས་སྒྲིས་ཤིང་། འོག་ནས་སྟོང་དུ་འཕྲེན་པའི་བྱ་བ། འདེག་བྱ་
 དང་། འདེགས་བྱེད་འོག་ནས་སྟོང་དུ་འཕྲེན་པའི་བྱ་བ། འདེག་བྱ་དང་།
 འདེགས་བྱ་གཉིས་ཀ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །སྟོང་གི་རྣམ་དབྱེད་དང་
 འོག་གི་ལྡན་པ་ལས་སྒྲིས་ཤིང་གཞན་བྱ་དང་། འཛོག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་
 རྗེས་ཐ་དད་པ་སྟོང་ནས་འོག་དུ་འབབ་པའི་བྱ་བའི་ངོ་བོ། སྒྲིས་བྱའི་ཚུལ་བ་
 ལ་སྒྲིས་པ་ནི་འཛོག་པའོ། །བསྐྱམས་པ་ནི། དབྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་རྗེས་བྱང་པོ་འཁྱོག་པོ་ཉིད་དུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ན་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ།
 བསྐྱམས་བྱ་དང་བསྐྱམས་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་སོ། །བརྒྱུད་
 བ་ནི། གང་གི་མཐུས་ཀྱང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འཁྱོག་པོར་
 གནས་པ་བྱང་པོ་ཉིད་དུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བརྒྱུད་བྱ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་གཉི་ག་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །འགོ་བ་ནི། འགོ་བྱ་དང་འགོ་
 བ་པོ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ལྷུལ་དང་སྟོགས་ལ་སོགས་པ་

གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའོ། །

དེ་ཡང་། ལས་དང་པོ་བ་བཞི་ནི། དུལ་དང་སྤྱོད་གས་ངེས་པ་ཅན་གྱི་
ནམ་མཁའ་སོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འགོ་བ་ནི་མ་
ངེས་པའི་སྤྱིར། དུལ་དུས་སྤྱོད་གས་ཐམས་ཅད་པའི་ལྡན་པ་དང་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤར་དུ་འགོ་བའི་ཆོ། དེ་དུས་ཀྱི་འགོ་བ་ནི། ལུབ་ཀྱི་སྤྱོད་གས་
ལས་དབྱེ་བའི་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཤར་སྤྱོད་གས་དང་སྤང་པའི་ལྡན་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ལས་ལྟ་ཁོ་ན་སྟེ། འབྲམ་པ་དང་། གཡོ་བ་དང་།
སྤོ་བ་སོགས་ནི་འགོ་བའི་ཁོང་དུ་འདུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལས་འདི་ཡང་། ལུས་ཅན་གྱི་རྗེས་ལ་གནས་པའི་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་
དབྱེའི་རྟགས་ལས་ཡོད་པར་གྱུབ་པོ། །མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བྱང་དུ་ཡང་འདོད་
དེ། ཀྱང་མིག་གི་མདོ་ལས། ལས་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་དང་འདུ་བའི་སྤྱིར་
མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། སྤྱི་ནི་གང་ལ་རང་ཉིད་
རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་བྱུན་མོང་གི་སྐྱོ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ།
དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཁྲབ་པའི་སྤྱི་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱི་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ལ་
འཇུག་ཅིང་། གསུམ་པོ་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་ལ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་
ཡོད་པའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱོ་
དོན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱོ་སྤྱོད་དེ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བྱེ་
བྲག་མ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱི་ནི། རྗེས་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། ལས་

ཉིད་དང་། བ་ལང་ཉིད་དང་། ཤིང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རྫས་ཉིད་ནི་
རྫས་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱིར། ཉི་ཆེ་བའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་བ་ལང་ཉིད་ནི་བ་ལང་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་ལང་ལས་རྫས་གཞན་དུ་
གྱུར་པ། བ་ལང་ངོ་སྟམ་པའི་སྐྱེ་འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱ་དང་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
ཅིང་། དེ་འབྲའི་སྐྱེ་སྐྱེ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་དང་། སྐྱོད་དུ་གྱུར་པ། བ་ལང་གི་
གསལ་བ་རྣམས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་ས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །འདི་ནི་
བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉི་ཆེ་བའི་སྐྱེ་གཞན་དག་ཀྱང་
མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ཆེ་བ་ལང་
ངོ་སྟམ་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་དབང་ཤེས་
ཡིན་ལ། མིག་གིས་བ་ལང་མཐོང་བའི་ཆེ་བ་ལང་ངོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་
པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་དགོས་ནའང་། དེ་ལྟར་འཐད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་བ་ལང་གི་སྐྱེ་དེ་ནི་བ་ལང་གི་སྐྱེ་
འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་འབྲའི་སྐྱེ་
ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། གལ་ཏེ་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བ་ལང་ངོ་
སྟམ་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མེད་ན། རི་ལྟར་དཀར་ཟལ་དང་།
ནག་སྐྱར་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། དཀར་ཟལ་

དང་། ཅན་དན་ལའང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱེད་རོ། །

དེས་ན་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོ་སྐྱོ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
སྐྱེ་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ། དེ་ཡང་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པར་ཤེས་
པ་རྣམས་གཞན་གྱི་གཟུང་གྱུར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྱུར་བོ། །དེ་ལྟར་
གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པར་
གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མི་རྟག་ན་སྐྱེ་ཞིག་རྗེས་གྱི་གསལ་
བ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རྟག་པར་འདོད་དོ། །

བྱེ་བྲག་ནི། རུལ་སྤ་རབ་དང་། བདག་སྟོགས་དུས་ནམ་མཁའ་སོགས་
རྟག་པའི་རྣམས་ལའང་འཇུག་པ་འཁོར་བའི་མཐར་གྱུར་པའི་གྲོལ་བའི་བདག་
ལ་ཡོད་པའི་མཐར་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་དེ། མདོར་ན། ཆོས་གང་གིས་རང་གི་རྟེན་
དེ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་
པར་དུ་འདོད་དེ། འདི་མེད་ན་ཆོས་གང་ཡང་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན། རྣམ་མཁའ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་
ཅིང་། རྣམ་མཁའི་ཆོས་རྣམ་མཁའ་དེ་རྣམས་གཞན་ས་ཆུ་སོགས་ཐམས་ཅད་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་མཁའི་
བྱེ་བྲག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

འདུ་བ་ནི། དུལ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་གྱུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཆོས་

རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། འདི་ལ་འདི་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་
གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྟེན་རྫས་སོགས་དང་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གཉིས་
སྤང་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་
རྫས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའོ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་གཟུགས་ཡོད་དོ་སྒྲིམ་དུ་
འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་བ། བུམ་པ་དང་གཟུགས་སྤང་ཅིང་
འབྲེལ་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་མེད་ན་བུམ་པ་དང་གཟུགས་སྤང་པ་ན་འང་བུམ་
པ་ལ་གཟུགས་ཡོད་དོ་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པ་མི་སྦྱེ་བའམ་ཡང་ན་མ་སྤང་པ་ན་
ཡང་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་དང་གཟུགས་གཉིག་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་
ཏེ། བུམ་པ་འཛིན་པ་དང་བུམ་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་
ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ལྡན་པ་དང་འདུ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལྡན་པ་ནི་ཆོས་སྤང་
པ་གཉིས་བར་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མིན་ལ། འདུ་བ་ནི་རྟེན་ལ་
བརྟེན་པ་ཡོད་པའི་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་བྱུང་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ཡང་སྦྱར་སྤང་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་འདུ་བའི་
འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སོ་སོར་སྦྱེ་བས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལྡར་
འགྱུར་ཏེ། སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་
བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུས་པའི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འསྦྱོར་བའི་བྱུང་
པར་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བའོ། །

དེ་དག་གྱང་དཔེར་ན་བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་

དང་། བུམ་པ་སྤང་པའི་སྤང་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། བུམ་འཛིན་
དབང་པོ་དེ་དང་། བུམ་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སོགས་ནི་སྦྱོར་བའི་འདུ་བའི་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྦྱི་གཟུགས་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་དང་བུམ་འཛིན་དབང་པོ་ནི་འདུས་པའི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
ཅིང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་སྤྱ་སྤང་པ་ལྟ་བུ་ནི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་རྣ་བ་ནི་
ནམ་མཁའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཡོན་
ཏན་རྩམ་ལ་འདུ་བའི་སྦྱར་རོ། །

རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་སྤྱ་ཉིད་ནི་འདུས་པའི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།།
ས་སྦྱོགས་ཀྱི་བུམ་མེད་དང་། བེག་གི་དབང་པོ་ནི་འབྱོར་བའི་བྱད་པར་གྱི་
བྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེས་གཞན་དག་
ལའང་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མེད། རྩམ་ལས་གཞན་ལ་
ཡོན་ཏན་མི་བརྟེན། སྦྱི་ལ་སྦྱི་གཉིས་པ་རྩམ་སུ་མི་འགོ། ལས་ནི་མི་རྟག་ གྱེ་
བྲག་དང་འདུ་བ་ནི་རྟག་པར་འདོད་དོ། །དེ་དག་གིས་གྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་
ཅན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རགས་པ་ཅམ་བཤད་ཟེན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟའི་
གཞུང་འཆད་པ་པོ་དག་ལ། སྦྱོགས་སྤྱ་མའི་འདོད་པ་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མི་སྤྲང་
བས། སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་བ་འཚོ་དང་། མཁས་མཚོག་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་
ཆད་ཆེན་ཅ་འབྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་
མདོ་ཅམ་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་ན་རེ། གསལ་བའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རིགས་སོགས་མེད་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་
 རྗེས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་བ་ལང་དོ་སྙམ་པའི་སྐྱོ་སྒོ་ཐུན་མོང་བ་འཇུག་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཚས་དུ་མ་ལ་སྐྱོ་སྒོ་ཐུན་མོང་
 དུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཚས་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། གསལ་བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རྗེས་ནི་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རིགས་སོགས་
 ཡོད་པ་ལ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་དེ། ཏྲགས་དེ་ལ་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་དོན་གཞན་དབྱུག་པ་ཁོ་ནའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་པ་མ་ཐུན་དཔེ་མོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།
 དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་། སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པའི་འབྲེལ་བ་
 ཀྱན་རྗེས་ལས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་དབྱུག་
 པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ན། དབྱུག་པ་ཡན་གར་བ་ལ་ཡང་དབྱུག་པ་
 ཅན་དུ་ཞེས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་དཔེ་བཀག་ནས་དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་རྒྱ་མཚན་དོན་
 གཞན་གྱིས་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་གྱིས་གཞོད་པ་
 བསྟན་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་རྒྱ་མཚན་རྗེས་གཞན་ལ་
 ལྟོས་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། མི་འཐད་དེ། ཚིག་གི་དོན་དུག་ལ་དངོས་པོ་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་དང་། ཁང་བཟང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མ་ཆར་དུ་

དངར་བ་ལ་སྤེང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པ་ཡང་ཆིག་གི་དོན་
 ཟུག་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཁང་བཟང་རྣམས་ལས་རྫས་གཞན་
 པའི་སྤེང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཆིག་གི་དོན་ཟུག་ལས་
 གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁང་བཟང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་
 སྤེང་བ་ཁང་བཟངས་ལ་བརྟེན་ན་སྤེང་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྫས་ལ་བརྟེན་
 དགོས་པའི་སྤྱིར། ཁང་བཟངས་རྫས་སུ་འགྱུར་ནའང་ཁང་བཟངས་ནི་དོ་ཤིང་
 སོགས་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱི་རྫས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་
 མཐུན་ཀྱིས་རྫས་ཚུལ་པ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཁང་པ་ནི་རྫས་རིགས་མི་མཐུན་སྤེང་བའི་ལྟན་པ་ཡིན་ཀྱི་
 རྫས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁང་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤེང་བ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མ་
 ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཆིག་གི་དོན་ཟུག་གི་ནང་
 ནས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན་རྫས་དང་ལས་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ། ལྟན་པའི་རང་
 བཞིན་ཀྱི་ཁང་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། འདུ་བ་དང་བྱེ་བྲག་གྲང་ཡིན་པར་མི་
 འཐད་དེ། ཏེན་འདི་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་
 ཏེན་ཆོས་གཞན་ལས་ལོག་པར་འཇིན་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་སྤེང་བ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ་རིགས་ནི་ལྟན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་
 མི་འགལ་བས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ན་ཁང་པ་གཅིག་གྲང་ཁང་པའི་སྤེང་བའོ་
 ཞེས་རྫོང་ཅིང་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤེང་བ་རིགས་སུ་ལྟན་པའི་སྤྱིར།
 དཔེར་ན་ཤིང་ཉིད་རིགས་སུ་ལྟན་པས་དཔེ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཤིང་ཞེས་

བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྤང་བ་རིགས་ཡིན་ན། སྤང་བ་མང་པོ་ལ་སྤང་བ་དེའི་སྐྱ་
 རི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་འཇུག་ན་སྤང་བ་མང་པོ་
 ལ་ཡང་སྤང་བ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྤང་བ་ཡང་རིགས་ཡིན་ཞིང་།
 རིགས་ལ་རིགས་གཉིས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། །རྟགས་སྤྱི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་ལས་ཁས་ལེན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁང་པའི་སྤང་བ་ལ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་
 ཡང་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་འཇུག་ན་སྤང་བ་ལ་ཆེན་པོ་ཡོད་དགོས་པ་ལ།
 ཆེན་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྫས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ལ། སྤང་བ་རིགས་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟགས་སྤྱི་བྱུང་གོང་དུ་ཁས་སྤངས། སྤྱི་མ་རྣམས་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་ལས་ཁས་ལེན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱ་དེ་དོན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ཡོད་ན། དངོས་
 དང་། མེད་ན་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཁང་པའི་སྤང་བ་སོགས་ལ་
 ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཏགས་ནས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། སྤང་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་
 པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཁང་པའི་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་
 ཉེ་བར་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་མིན་པར་ཐལ། རི་བོ་སོགས་ཆེན་པོ་དངོས་
 དང་ཆེན་པོར་བྱུང་མེད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དོན་
 དེ་ལ་སྐྱ་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་དངོས་མིང་གི་དོན་དུ་འདོད་
 པའང་མི་འཐད་དེ། བྱོད་རང་དོན་དེ་ལ་སྐྱ་དེ་དངོས་སུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་

འགའ་ལ་ཡང་རྒྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་པའི་བྱིར། རི་
ལྟར་མཚུངས་ན་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་དྲུག་པོ་ནམས་ལ་ཆོག་གི་དོན་
ཞེས་པའི་སྐྱ་དངོས་སུ་འཇུག་ཡང་རྒྱ་གཞན་གང་ལ་སྟོས་པར་མཐོང་སྟེ།
དྲུག་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་རི་ལྟར་དོན་དེ་ལ་སྐྱ་དེ་ཐོག་མར་བར་སྐྱར་ཞིང་གྲགས་པ་
ལས་དོན་དེའི་མིང་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་། དོན་
དེ་དང་འབྲེལ་བའམ་ཆ་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་བྱིར། བྱིས་དོན་གང་ལ་དེ་
སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་པལ་བ་བཏགས་མིང་ཡིན་གྱི་བཏགས་མིང་གི་ཡུལ་
དངོས་པོར་མེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱ་སྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་བྱའི་དངོས་པོ་
མེད་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་བཏགས་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གྲགས་པ་ལས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ནའང་།
གྲགས་པ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་རི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། གྲགས་
པ་བརྟེན་རྗེས་འགྲོ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། བརྟེན་པའི་ཡང་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འགྲོ་ཅན་
ཡིན་ལ། འདོད་པས་བརྟེན་སྐྱར་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་
རང་དགར། མིང་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དཔེར་
ན། ལྟེན་སྐྱར་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་མེ་རྟོག་ཕྱིང་འཛིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
མིང་དང་། སྐྱའི་ཆ་ཤས་ལ་རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་
བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་རིགས་རྫས་གཞན་མེད་ཡང་སྐྱའི་སྐྱ་སྟོ་འཇུག་པ་འཐད་པའི་

ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་རྗེས་
གཞན་མེད་ན་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་འདུག་པར་ངེ་ལྟར་
འགྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་སྤྱི་རྗེས་གཞན་མེད་
ཀྱང་ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་
རྗེས་ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་། དེས་
བཞག་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པའི་
དངོས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་བསྤྱོད་པའི་
རྒྱ་བྱེད་པ་ཡི་ནི་དོན་དེ་དག་ལ་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་དེས་རིགས་གཅིག་པ་དེ་
ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་
སྤྱི་རྗེས་གཞན་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་རིགས་གཅིག་བསྤྱོད་པས་སྤྱི་
འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གསལ་བ་རྣམས་བཞིན་དུ་དེ་འཛིན་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་
མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཤིང་
གསལ་རྣམས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འང་ཚོས་ཅན། ཤིང་གསལ་དེ་
བཞིན་དུ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བག་ཆགས་
བཞག་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གསལ་ཐ་དད་རྣམས་རིགས་ཐ་དད་མིན་པར་ནི་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་ཤིང་
གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཡང་། སྤྱི་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གསལ་དེ་རྣམས་འབྲས་བུ་རིགས་

གཅིག་མེད་པ་དང་བྲལ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་དེ་
ཤིང་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱིར།

དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཤིང་
ཞེས་པའི་མཉན་བྱ་འཇུག་པ་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་གཞན་
སེལ་བའི་སྤྱི་དེའི་མཐའ་ཅན་ནམ་རྒྱ་མཚོན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་
པོ་རྣམས་ལ་དེ་བྲལ་བྱེད་དུ་ཡོད་ཅིང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་
པར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་ཤིང་སྐྱ་སྐྱར་བ་དེའི་སྤྱིར་དོ། །

གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་
པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན། དེ་
བརྗོད་པས་བྱམ་པ་གོ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ནི།
སྤྱི་རོལ་བྱམ་པ་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་བྱམ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་གཙོད་
པའི་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་རྟོག་
པ་ལ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་དོན་བྱེད་པ་དེའི་མཐའ་སྤྱག་
པའི་བྱམ་པ་རྣམས་དང་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བ་དེས་ན་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་
བའི་སྤྱི་ནི་བྱམ་པ་རང་མཚན་གྱི་མཐའ་སྤྱག་པའི་སྤྱིར་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་
མཉན་བྱ་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་བརྗོད་ཀྱང་བྱམ་པ་རང་མཚན་གོ་བར་བྱེད་
པར་བརྗོད་དོ། །

ངག་དོན་ནི་བྱམ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་རོལ་བྱམ་པ་བྟོད་གྱི་སྐྱ་དོན་མ་ཡིན་
ཀྱང་། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་བརྗོད་པས་བྱམ་པ་གོ་རྒྱས་ཏེ། བྱམ་

པའི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་དེ་བུམ་པ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་
བུམ་སྤྱི་ཡིན་པའི་བྱིར།

འོ་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་
དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་དག་ལ་
རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་བྱི་རོལ་གྱི་བུམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་བུམ་པ་ལྟ་
བུ་དང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་
ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། བག་ཆགས་
ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་སྒྲུང་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ་འོ་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་
ནའང་བུམ་པ་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རོ། །
དེས་ན་བུམ་པའི་རྣམ་པའང་བུམ་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བུམ་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱར་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྣམ་པ་དེ་ནི་མཉན་བྱས་བརྗོད་པ་ན་བུམ་པའི་དོན་གྱི་ཆ་གང་ཡང་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་ཡོད་དེ་བུམ་སྤྱི་ལས་བུམ་པའི་
ཆ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་རྟོགས་ན་བུམ་པ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་བུམ་སྤྱི་
བརྗོད་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

འོ་ན་བུམ་སྤྱིས་རྟོགས་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་
བརྗོད་པའི་ཆེ་བུམ་པའི་ཆོས་གང་རྟོགས་ཤེ་ན། དེའི་ཆེ་བུམ་སྤྱིས་བུམ་པའི་
དོན་གྱི་ཆ་ནི་ཅི་བརྗོད་ཅེས། འདི་བ་དེ་ལ་བུམ་པའི་ཆོས་གཞན་བུམ་མ་ཡིན་

སེལ་ཞིང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཆེད་བརྗོད་དོན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་ནའང་དོན་གྱི་ཆ་གང་རྟོགས་པར་འགྱུར་
ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་
པ་དེ་བརྗོད་པ་ན་ངེ་ལྟར་དོན་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་
མིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དེ་ཡང་དོན་བུམ་པ་ལ་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་
ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱོད་དོན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་
པ་ཡིན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། བུམ་གསལ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་བུམ་
པའི་སྤྱི་སྤྱི་ནི། བུམ་གསལ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་བུམ་སྤྱི་རྟོགས་པའི་
དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བུམ་གསལ་ལ་
རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་རང་མཚན་མཐོང་བ་གོམས་པས་
བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྦྱལ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་
པ་དེའང་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
པར་ཐལ། བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་སྒོ་ལས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་
ཞེས་པའི་རྗེས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་པ་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་
སོགས་མེད་ལ། གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ནི། དོན་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བར་མ་
བད་སྒྲུང་བའུགས་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བརྗོད་པ་ན་
དོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་རང་ལ་

སྒྲུང་བ་དེ་དོན་བྱམ་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བར་མ་བྱེད། རང་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་
བྱམ་པའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བ་ཉག་ས་ཤིང་སྒྲུང་བ་ཉག་ས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ས་པ་
ཡིས་རང་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་གཞན་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་རྟོག་ས་པའི་བྱིར་
ཡང་བྱམ་པའི་སྒྲ་དོན་གང་ཡིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་
བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་བྱི་རོལ་བྱམ་པ་མི་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་ཏུ་
འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་འགའ་བ་མེད་དོ། །

དེར་མ་བྱེད། རྗེས་འགྲོ་ཅན་སྐྱས་རྗེས་འགྲོ་ཅན། །དོན་གྱི་འབྲས་ཡིན་
ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་ཡང་སྟོགས་འདི་ལ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
རྟོག་པ་ལ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་བྱམ་པའི་སྒྲ་དོན་ཡིན་ན། བྱམ་
སྒྲ་ལས་བྱམ་སྒྲི་གོ་བ་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་བྱམ་སྒྲ་ཡིས་ངེས་
པར་སྒྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་
འདི་དོན་བྱམ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲི་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་བྱ་ནི་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་བརྗོད་
པར་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་རིགས་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་སྒྲི་མང་པོ་དག་
གིས་གོང་དུ་རྣམ་པ་སྐྱས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་
རྟོགས་ཀྱིས་བཀག་ནས་དོན་གྱི་ཆ་ལ་འདི་རྗེས་འགྲོ་ཞེས་སོགས་སུ་བྱམ་
འཛིན་རྟོག་པ་བྱམ་སྒྲི་དང་བྱམ་པའི་སྒྲ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་སོགས་དངོས་
འགའ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་ཉི་བར་སྒྲུངས་མོད། དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དོན་གང་ལ་བེར་

གཏོལ་མ་བྱང་བས་ནོངས་སོ། །

གཞན་སེལ་སྐྱོད་ཡིན་པ་དེ་ན། བརྒྱ་སྐྱོར་བའང་སེལ་བའི་སྐྱོན་ས་
 སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་གི་བྱིར་
 དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། དང་པོ་བ་ལང་གི་བརྒྱ་སྐྱོར་བ་ཡི་དུས་ནའང་བ་ལང་
 རང་ཉིད་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་ན་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ནམ་དགོས་པའི་བྱིར་དུ་
 སྐྱོར་ལ། དེ་ལྟར་བརྒྱ་སྐྱོར་བའི་ཆེ་ནའང་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྒྱ་ས་བསྟན་པའི་
 དོན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་ནོག་
 སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་གཞན་སེལ་བ་ལང་
 ཞེས་པའི་སྐྱོར་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྐྱོད་ཡིན་ལ། དེས་ན་བརྒྱ་སྐྱོར་
 བ་ལང་གཞན་སེལ་བའི་སྐྱོན་ས་བརྒྱ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོར་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྒྱ་སྐྱོར་བའི་ཆེ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ། རོག་
 སོགས་མ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཁ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལར་ནོག་སོགས་
 དེ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། གཞན་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྟན་པ་སེལ་ཞིང་
 རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐྱོན་ས་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱོར་དང་བརྒྱ་ས་བྱེད་པར་
 འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དེ་ནི་སྐྱོད་དངོས་པོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ས་བརྒྱ་ས་བྱེད་པ་
 ལ་མི་རུང་ངོ། །

ཀྱང་པ་བརྒྱད་གྱི་ངག་དོན་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཞེས་པའི་
 སྐྱོར་བྱེད་པའི་ཆེ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་
 ཉིད་སྐྱོད་དུ་བྱས་ནས་སེལ་བའི་སྐྱོན་ས་བརྒྱ་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རོག་སོགས་

འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་བ་ལང་
ཞེས་པའི་སྐྱབ་དང་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྐྱར་བཤད་རྣམས་ཀྱི་མཐུག་བསྐྱབ་པ་ནི། རིགས་སོགས་རྗེས་སུ་ཡོད་
པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་། གཞོད་བྱེད་མཐོང་བ་དེའི་བྱིར་རིགས་སོགས་
རྗེས་གཞན་དང་དེ་ལྡན་པའི་རྗེས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ནི་དོན་
ལ་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་སྐྱོར་མི་སྟོར་ཏེ། གཞན་ལས་སྟོག་
པར་སྐྱར་བའི་གཞན་སེལ་བའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱར་རྣམས་ཉིད་ནི་སྟོར་བའི་བྱིར་རོ། །
གཞུང་འདི་ལྟ་དབང་སྟོའི་འབྲེལ་བར། དེ་བྱིར་རིགས་སོགས་དེ་ལྡན་ནི། །
དོན་ལ་ཡོད་མིན་དེ་ལ་སྐྱེ། །མི་སྟོར་གཞན་ལས་སྟོག་པ་ལ། །སྐྱར་རྣམས་ཉིད་
ནི་སྟོར་བྱིར་རོ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་བཏོན་ནས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་
ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མཛོན་སུམ་མོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལས། རིགས་སོགས་སྟོར་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱབ་
བྱེད་རིགས་སོགས་རྗེས་ལ་སྟོར་བ་མི་སྟོར་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
ནས། རིགས་སོགས་རྗེས་ལ་སྟོར་བ་མི་སྟོར་གྲང་། མིང་དོན་སྟོར་བའི་རྟོག་
པ་ནི་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་གྲང་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་བཅས་སོ་སྟུམ་པ་ལ། མིང་
དང་སྟོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མཛོན་སུམ་མོ། ཞེས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་
པར་བཤད་ནས་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བྲུག་ལས།

དང་པོ་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གསུང་གིས་སྤྱི་བ་ནི། གཟུགས་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། མིང་དོན་སྦྱར་འཛིན་དེ་ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ་
མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་ཚོས་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པས་
སྟོང་བའི་སྤྱིར་བྱུང་སྟེ། མིང་སྦྱོར་རྟེན་པ་ཡིན་ན་དོན་གང་ལ་དང་པོར་མིང་
དེ་བརྟུང་བྱས་པ་དེ་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྟེ་དེ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིས་དོན་དེ་དང་
རིགས་འདྲ་བ་གཞན་མཐོང་བ་ནའང་འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་རྟེན་པ་ཡུལ་གཞན་འཛིན་ཡང་དབང་ཤེས་མཐོང་བའི་
རྟེན་གསུང་གིས་སྤྱི་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་ན། རྟེན་པ་ཡིན་
པས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་པ་ཡུལ་གཞན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་
སོགས་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་
བར་གྱུར་པ་དེར་ནི་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཟུགས་དེ་ཡི་བརྟེན་མི་འཛིན་ཞིང་།
བརྟེན་དེས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་རྟེན་པའང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱུད་
གཅིག་ལ་རྟེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་དོན་མི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གསུང་གིས་སྤྱི་བ་ནི། དབང་སྤྱིས་
ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཡིན་ན་སྤྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྟེན་པ་ཡིན་
པ་གང་ཞིག །གང་ལ་སྤྱི་ནི་ངས་པར་འགོད་པའི་སྤྱི་དོན་ཞིག་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྟེན་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་དགོས་པས་བྱུང་བའི་
སྤྱིར། འདོད་ན། རང་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཡིས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན།

ཕྱི་དོན་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་རྟོག་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པ་ནི། སྒོ་ཀུན་རྟོག་
 པ་ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་ཞིང་རྟོག་པ་ན།
 གཟུགས་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་
 གཟུགས་མཐོང་བའི་སྒོ་འོ་ཞེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞིང་བླན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བླན་པ་སྤྱོད་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱིར་རོ། །སྒོ་ཀུན་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མོད། སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་
 བེ་རྟོག་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ཀུན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོག་པར་འདོད་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ་དེ་ལས་ཐ་
 དད་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་
 ལ་འདི་གཟུགས་སོ་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པ་དང་། འདི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་
 པའོ་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་གཉིས་ཡོད་དགོས་པ་ལ་རྒྱད་གཅིག་ལ་
 དེ་ལྟར་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ངོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་དུས་མཉམ་པས་སྤྱོད་ངམ། འོན་ཏེ་སྤྱིས་འབྱུང་བས་
 སྤྱོད་། དང་པོ་ལྟར་ན། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ནི་དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པར། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་
 བ་མེད་ཅེས་པ་དེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་འཛིན་
 རྟོག་པ་སྤྱོད་བའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ནི་བླན་པར་འགྱུར་

བར་ཐལ། རང་དུས་ན་འདས་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྒོའི་སྙམ་དུ་རྟོག་པའི་
 སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱན་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་
 ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དེ་སྤྱོད་བ་སྒོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་སྤྱོད་
 གི་སྒོན་དུ་དེ་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱན་པ་ཡིན་ན་སྒྲོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
 ལྷ་སྒྲོན་རང་གི་སྒོའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་སྒྲོན་གི་སྒོ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་རང་
 གཞན་མཆོད་སྒྲོན་གི་སྒོ་ཡོངས་སུ་གཙུག་པའི་ལྷ་སྒྲོན་གི་སྒོ་གཉིས་རང་
 དུལ་རང་ལ་སྒྲོག་གྱུར་ཡོངས་སུ་གཙུག་པའི་རོ་བོར་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། སྤྱོད་རང་དུས་ན་འདས་པའི་དུལ་བྱན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདི་དག་ཏུ་བོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་དག་གིས་ནི་ནོར་བའི་སྤང་བ་
 བརྒྱད་མར་གྲིས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནི་རང་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་
 བྱན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ན། སྒྲོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་འདས་པའི་དོན་
 རིག་སྤར་རང་རྒྱད་ལ་བྱུང་བར་ཆད་མ་ཅིས་བྱུང་སྟེ་ཆད་མས་མ་བྱུང་བར་
 འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཞིང་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གྲང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན།
 རང་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པའི་སྒོ་ཡིན་པ་བྱུང་། ཟུར་བྱི་མའང་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་སྤར་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་མ་སྤྱོད་ན། དེ་སྤར་རང་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་
 བར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལྡན་གི་དཔེ་དག་དང་བལ་བས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་པ་དག་གཟུགས་སོགས་དེའི་ངོ་བོར་ནི་སྒྲུང་བ་ཅན་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པར་བྱུང་བའི་སྒྲོས་གཟུགས་སོགས་མདོན་
 སུམ་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འདས་ཟེན་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 ཞེས་གྲང་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་དེ་མ་ཐག ཏུ་བྱུང་བས་མདོན་སུམ་དུ་
 འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲོང་བར་འདོད་པས་སྒྲོག་གྲུར་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཚད་
 མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེས་ན་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་ཞེས་སྐད་ཅིག་དུ་མ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྒྲེ་བའི་ཆོ།
 གཟུགས་འཛིན་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་རང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་
 འཛིན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཁོ་ན་སྒྲོང་བར་འགྱུར་གྱི། དེའི་སྒྲར་བྱུང་བའི་སྒྲོ་དེ་
 དག་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་
 པའི་སྒྲོང་བྱེད་རྟོག་མེད་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་སྒྲོང་བའི་ཞེས་པ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཡང་།
 དུལ་རང་ལས་རྗེས་གཞན་འཛིན་པའི་དབང་ཞེས་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་
 ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་ཞེས་པ་དུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་
 གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཞེས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བྱེད་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཞེས་གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། བད་བྱ་མི་རུས་པ་སྟེ་སྒྲོ་དོན་མ་ཡིན་པའི་རང་མཆོན་སྒྲུང་དུ་
 ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར།

ལྟ་བུ་རང་མཆོན་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་རང་མཚན་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
མེད་པའི་སྲིད། བྱེད་སྟེ། སྤྱི་བརྗོད་ངང་ཚུལ་ཅན་སྒྲུང་དང་རྟོག་པའང་དེ་དང་
དོན་གཅིག་པ་སྟེ་སྒྲུང་དོན་དང་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་
བྱེད་པའི་སྲིད་རོ། །

གལ་ཏེ་རང་མཚན་སྒྲུང་པའི་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་དེ་དང་རྒྱ་རིགས་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་
ཡིན་པར་རིགས་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་
རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་ནི་རྒྱ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་
པའི་སྲིད་རོ། །

དུག་པ་བརྒྱུད་ལ་མི་སྟོས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་
ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་
ཡིན་ན་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་ཐལ། མིང་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་
ན་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་སྤྱི་རོལ་དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་ལས་མིང་
དོན་སྟོར་བ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་
སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་པོ་བའི་རྣམས་པ་ཉིད་ལས་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་སྟོ་སྟེ་
བར་འགྱུར་བས་བྱེད་པའི་སྲིད།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་བརྟན་པ་ལ་སྟོས་ནས་རང་འབྲས་དབང་པོའི་
སྟོ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་རྣམས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན། ཏྲགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་དངོས་སུ་
 ཚུལ་གསུམ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད། དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འཇལ་བའི་རྗེས་
 དཔག་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། དངོས་སུ་རང་གི་བད་བྱ་བ་
 ཉིད་ལ་ཕན་བཏགས་ནས་བྱ་བ་དེ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་དབང་སྒྲིའི་འགྲེལ་བར། དེ་ནི་མདོན་སྟོགས་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར། །བྱ་བས་དབང་སྒྲོ་འགྱུར་བའང་མིན། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་བཏོན་
 ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱིས་རང་གི་བད་བྱ་
 བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཅིང་། བྱ་བ་དེ་ལས་གཟུགས་འཛིན་དབང་སྒྲོ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བའང་མིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་རང་ལ་དངོས་སུ་
 མདོན་དུ་སྟོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་གཟུགས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་བད་བྱ་
 བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་ན། རྒྱུན་གསུམ་རྒྱས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཆེ་དབང་ཤེས་
 སྐྱེ་ལ། མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་རང་གི་སྒྲིང་
 ཡུལ་སྤྱོད་ན་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་བད་བྱ་བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་
 ཞིག །རྒྱུན་གསུམ་རྒྱས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་དུས་གཞན་དུ་འང་། བད་བྱ་
 བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ལར་ཡང་རྣམ་པར་གཡེངས་
 ནས་བད་མ་བྱ་བ་སྤིང་བའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རིམ་ཀྱིས་བད་བྱ་བ་དང་མིག་ཤེས་གཉི་གའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་
 ཏེ་གཟུགས་ཀྱིས་དང་པོར་བད་བྱ་དངོས་སུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་མིག་ཤེས་

དངོས་སུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་དེ་རང་འབྲས་བུ་བྱ་བའི་ཤེས་
པ་བསྐྱེད་ནས་མ་ཞིག་པར་འདོད་དགོས་པས་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གྲུབ་
དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མ་ཞིག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྟག་པས་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་པ་ལ་སྤར་མི་སྐྱེད་ཅིང་བྱིས་སྐྱེད་པའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་
སྤར་བུ་བྱ་བའི་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་མིག་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་བུ་བྱ་བའི་སྐྱེད་བྱེད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིའི་རྒྱ་གཞན་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་སྐྱེད་ཅིག་སྤར་མས་བུ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་ལ། བྱི་མས་དབང་
ཤེས་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་བྱ་བའི་དོན་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་
ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་དེ་ལ་
བུ་བྱ་བའི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་བུ་བྱ་བའི་ལྟོས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་
ནས་མི་ལྟོས་པའི་སྐྱུ་བྱེད་བཤའ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་
སྐྱེད་པ་དེ་ལ་བུ་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བུ་བྱ་བའི་རི་ལྟར་
བུ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་བུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་།
དབང་ཤེས་ནི་བུ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་སྤོན་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་རང་
མཚན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་བ་ནི། དེ་ལྟར་རི་སྐྱེད་བཤའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བུ་
ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་ཅུ་མ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི་བྱུང་པར་རང་མཚན་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་
ལ་ལྟོས་པར་མི་རུང་ངོ། །དེའི་བྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་

མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་གྱི་དབང་ཤེས་སྒྲེ་བ་བརྒྱུ་ལ་མི་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་སྒྱིར་མིག་དང་
གཟུགས་དག་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་འདི་
སྟར་གྲོལ་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲེ་བ་ལ་དབང་སོ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འོ་ན་ཅིའི་སྒྱིར་ཡུལ་དབང་གཉིས་
ཀ་ལ་རག་ལས་ནས་སྒྲེ་བ་དེ་ནི་དབང་ཤེས་དང་། མིག་ཤེས་ཞེས་སོགས་
དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་གྱི་གཟུགས་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཐ་
སྙད་དེས་མི་བརྗོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དགོས་པ་དེའི་ལན། ཚད་མ་མངོན། ཐུན་
མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡི་སྒྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་འཆད་པ་ནི་རྟོག་པ་སྒྲོན་དུ་གཏོང་བདག་པོངས་པས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་གྱི། མིང་དེས་དོན་དེ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་
ཐ་སྙད་དེས་པར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

མིག་ཤེས་ཞེས་སོགས་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ལའང་།
གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དེ་དང་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་
བར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དེ་དག་ནི་རང་འབྲས་མངོན་
སུམ་དེ་དང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྱིར། དཔེར་ན་
རྩེ་སྒྲི་དང་ནས་གྱི་སྒྲུ་གྱུ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་རྣམས་ནི་དེ་སྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་གཟུགས་ཤེས་ལ་མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཐ་
སྙད་དེས་གང་རུང་ཅིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱར་བར་བྱ་
 བའང་དོན་དེའི་དངོས་མིང་ལ་བྱབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ། དེའི་ཕྱིར་མིག་ཤེས་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱོད་ཀྱི་བརྟེན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དེ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱོད་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཆོས་
 ཅན་བྱོད་ཤེས་པ་དེ་འདྲའི་དངོས་མིང་དུ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཚྭ་ག་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེའི་དངོས་མིང་གི་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་དེ་ཐུན་མོང་མིན་
 པར་གོ་རུས་པ་ནི་བྱོད་ལ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གསུམ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ལ། ཆོད་མ་
 མདོར། གལ་ཏེ་དེ་གཅིག་ཏུ་མི་རྟོག་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་པོ་དེ་འདྲུས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། གང་ཡང་སྐྱེད་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྗེས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གྲུང་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲུལ་བཞོད་པ་དེའི་དོན་ཁས་
 སྤངས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲུལ་བཞོད་པ་ནི། བྱོད་རང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲུལ་པ་དབྱིག་
 གཉེན་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ལུང་ལས་དབང་ཤེས་སྤྲུལ་རྗེས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་སྒྲོས་ནས་རྗེས་དུ་མ་ཆོགས་པའི་
 སྤྱིའི་ལུས་གང་དུ་བཞུགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་སྤྲུལ་ནི་བསགས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་མདོ་ལས་བཞུགས་པས། བསགས་པ་དག་ནི་

ཆོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོགས་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ལ་སྤྱི་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་འཛིན་
བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དབང་ཤེས་སྤྱི་སྒོར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱི་སྒོ་གདོན་མི་བ་
བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྤྱས་པ་ནི་ལུང་དང་ཁས་སྦངས་གཉི་ག་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་སྤྱིར། ཚད་མ་མདོར། དེར་དོན་དུ་མས་
བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། རང་དོན་སྤྱིའི་སྤྱད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་
འཕྲོས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ལུང་དོན་བཤད་དེ་དེའི་འགལ་
བ་སྦང་། ལུང་གི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྦང་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུལ་སྟན་རེ་རེ་བ་དག་
རུལ་སྟན་དོན་གཞན་དང་ནི་འདབ་འབྱོར་དུ་མདོན་པར་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་
རུལ་སྟན་རེ་རེ་བ་ལས་གཞན་ཆོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་
དེ་དག། །བསགས་པ་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་དག་ནི་རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་
པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རུལ་སྟན་གཞན་དག་འདབ་འབྱོར་དུ་
གནས་པ་མེད་པར་ནི་རུལ་སྟན་རེ་རེ་བ་ལས་བྱུང་པར་ཅན་རུལ་དུ་མ་
ཆོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་མེད་པས་བྲལ་ལ། དབང་ཤེས་དེ་དག་རུལ་
སྟན་སྒྲ་མེད་གཅིག་ལ་འཛིན་བྱེད་དུ་ངས་པ་མིན་པས་བྲལ་བའི་སྤྱིར། དབང་
ཤེས་རྣམས་རྗེས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲ་མེད་རེ་རེ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་
པར་རུལ་རྗེས་དུ་མ་ཆོགས་པའི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་
སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་མཆན་འཛིན་པར་བཤད་པ་མིན་པས་སྤྱི་སྒོར་ཐལ་བར་

མི་འགྱུར་རོ། །

ཀར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངག་དོན་ནི། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོང་གིས་དབང་
ཤེས་རྣམས་སྦྱི་འཛིན་རྟོག་པར་བསྟན་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། བྱོང་གིས་དབང་
ཤེས་རྣམས་ལ་རྩལ་ཐོན་སྒྲུ་མེད་མི་སྤང་གི་རྩལ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་
སྤང་ངོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་དུ་མ་ཚོགས་པ་
དེ་རྣམས། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱི་མཆེད་ཡིན་པར་བྱུང་མེད་པས་སྦྱི་མཆེད་ཀྱི་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཡང་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྩལ་རེ་རེ་བ་དབང་ཤེས་ལ་མི་
སྤང་བར་དུ་མ་ཚོགས་པ་སྤང་དགོས་ན་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་
ལག་ཅན་མེད་པའི་སྦྱིར་ཡན་ལག་རྩལ་དུ་མ་དབང་ཤེས་ལ་ཅིག་ཅར་སྤང་
བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྦྱོ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་དུ་མ་
འཛིན་པ་སྤིང་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ངོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཉིལ་
སོགས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བོ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མེད་
པར་ཐལ། རྟོག་སོགས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ཁས་སྤངས་
དང་ཡང་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱོ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་སྤིང་ན། ཉིལ་
སོགས་ཐ་དད་དུ་མའི་ལུང་པོ་ལ་ངི་ལྟར་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྤང་བ་ཡིན།
འདི་ལ་འཇུག་པ་མཁྱོགས་པས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

པའི་སྒྲོན་སྒྲོང་མི་འཐད་པར་སྒར་བཤད་ཟེན་ཏེ། །གཞན་ཡང་འཇུག་པ་སྒྱར་
བས་ཅིག་ཅར་འཛིན་ན་འབྱུང་ཆུན་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་ཁུངས་ནས་རིམ་
བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ངེ་ལྟར་རིམ་མིན་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་
པ་སྒྱར་བ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོ་ནམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
འཇུག་པ་སྒྱར་བར་དུས་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ། ཅི་ལྟར་དེ་དག་ལ་འགའ་ཞིག་
རིམ་མིན་སྒྲུབ་བ་དང་། གཞན་ནི་རིམ་ལྡན་སྒྲུབ་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་
འགྱུར། དེའི་སྒྲིབ་དོན་ཀྱན་འཛིན་པ་ལ་ཤེས་པ་འདི་དག་ནི་རིམ་མིན་ཅིག་
ཅར་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱུག་གི་དག་དོན་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་
ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་སྒྱར་
བས་བྱབ་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ། བྱོད་ཡིན་ན། རང་གྲུབ་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་མི་སྒྲོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་འཛིན་དགོས་པའི་སྒྲིབ། ཅ་བར་འདོད་
ན། སྒྲོ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པ་འགའ་ལོ། །

གཉིས་པ་བྱ་བོ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་།
དེ་ལས་འསྐྱོས་པའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲོ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ན། སྒྲོ་གཅིག་ལ་བྱེ་མ་ལེབ་སྤྲེལ་སོགས་གཟུགས་དུ་
མའང་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་འདྲ་སྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲེམ་ལེབ་དང་། མ་བྱའི་མདོངས་སོགས་མཐོང་བའི་ཆེ་སྒྲོ་
སེར་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུབ་བ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་སྒྲོ་

སེར་སོགས་དུ་མ་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་བཟུང་བ་དེ་
བས་ཀྱང་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་སྡོ་སེར་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཅིག་ཡིན་
པར་འདོད་པ་འདི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་
མ་བྱའི་མདོངས་ལ་ལྟ་བུའི་ཆེ་སྒྲུབ་བའི་སྡོ་སེར་སོགས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཆ་
མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། རྩ་སྒྲ་ཚོགས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་སྤང་པོ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་སྒྲ་ཚོགས་པ་དེ་
བཞིན་ནོ། །

སྡོ་སོགས་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། རྒྱན་མཁན་པོ་འདི་
ལྟར་བཞེད་དེ། གཤམ་ཏེ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་སྡོ་སེར་སོགས་པན་ཚུན་སྒྲུབ་ས་
པར་དམིགས་ཀྱང་པན་ཚུན་བར་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རེག་
བྱའི་བྱུང་པར་གཅིག་ལ་འདྲུ་བའི་སྤྱིར་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྡོ་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བར་ཆད་པ་མེད་ཅིང་རེག་བྱའི་བྱུང་པར་གཅིག་ལ་འདྲུ་བ་
ནི་སྒྲུབ་པུ་བྱ་བོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལའང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་སྡོ་
སེར་སོགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྒྱ་
ཚོགས་སོ་སོས་བསྐྱབ་དགོས་པར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་
འཆད་དོ། །

ལྟ་དབང་སྡོ་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། རས་བྱ་ལ་སོགས་ལ་སྡོ་སོགས། །
རྣམ་པ་ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཏོན་ནས། གཞན་ཡང་ཚོན་སྒྲ་
ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བའི་རས་བྱ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་སྡོ་སེར་སོགས་སྡོ་ལ་

རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་སྡོ་སེར་ཀྱང་སྒྲོ་ལ་རྣམ་པ་ཐ་
 དད་དུ་སྒྲུབ་བར་མཆུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རས་ཁྱའི་སྡོ་སེར་ཐ་དད་ཡིན་པ་
 བཞིན་དུ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་སྡོ་སེར་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་
 ཀྱང་པ་གོང་མ་གཉིས་དང་རིགས་པ་རྣམ་གྲངས་པར་འཆད་དོ། །འདི་ནི་
 འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་གསལ་བར་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ལ་ཡིད་
 བརྟན་མི་སྒྲུབ་དོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲུམ་བྱ་ཁྱ་ཐོ་སོགས་བཅས་མ་དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་གི་
 གཟུགས་འབའ་ཞིག་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ཞིང་། བཅས་མ་མ་
 ཡིན་པ་མ་བྱའི་མདོངས་སོགས་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཉིད་སྒྲ་
 ཆོགས་པར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པས་མི་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མ་བྱའི་མདོངས་
 ལ་སྡོ་སེར་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ཁྱ་ཐོ་གཞན་མཐོང་བ་དོ་མཆར་རོ་ཞེས་ཏེ།
 དག་དོན་ནི། མ་བྱའི་མདོངས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡོ་སེར་སོགས་
 ལས་རྗེས་གཞན་པའི་ཁྱ་ཐོ་མེད་དེ། དེ་འདྲ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར།
 འོན་ཏེ། སྒྲུམ་བྱ་སོགས་བཅས་མ་ལ་ནི། སྡོ་སེར་སོགས་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཞིང་
 བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་སྡོ་སེར་སོགས་ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་དོ། །
 ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་མའི་སྡོ་སེར་སོགས་སྒྲུབ་བ་དང་བཅས་མ་
 མ་ཡིན་པའི་སྡོ་སེར་སོགས་སྒྲུབ་བའི་སྡོ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ནི་རིམ་ལྡན་
 དོན་མང་དང་། གཅིག་ནི་རིམ་མེད་དོན་གཅིག་གིས་འཇིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཅར་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སྒྲ་

ཆོགས་སུ་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟེན་གས་པའི་བྱིར། མ་བྱའི་མདོངས་
ཀྱི་སྒྲོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་
དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་དབང་
པོའི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་ཆོགས་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་སྒྲུབ་
བའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་སྒྲུབ་བ་དེ་ཐ་དད་དུ་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྒྲུམ་བྱའི་སྒྲོ་སེར་སོགས་རྩས་ཐ་དད་དུ་
བཞག་པ་འདི་རྣམས་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཆད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་སྟེ་མི་
འགྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བས་ཐ་དད་དུ་
འཛོག་མི་རུས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་སྒྲོ་བོ་སོགས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲོ་ཆོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་
པ་ཅན་པ་ཁྱོད་རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་དང་འགལ་ཏེ། བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་སྒྲོ་བོའི་རི་མོ་
སོགས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོ་ཆོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲོ་སེར་སོགས་རིགས་མི་མཐུན་
གྱིས་བརྩམས་པ་གང་ཞིག་ རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་
ཚོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་བྱུར་བྱུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཁས་སྒྲུངས་སོ།

གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་སྒྲོ་ཆོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་མིན་གྱི།
སྒྲོ་སེར་སོགས་སྤད་པའི་ལྡན་པ་སྒྲོ་ཆོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་བྱའི་

མདོངས་ཀྱི་སྒྲོ་སེར་སོགས་སྤང་པའི་ལྷན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་མ་
འབྱུལ་བ་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་མེད་
པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ལྷན་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་བརྟེན་
བ་བྱུང་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་ལྷན་པ་ཁ་བོ་དངོས་མིན་གྱང་ཁ་བོ་དངོས་དང་སྒྲོ་
སེར་སོགས་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བར་ཆོས་མཚུངས་པས་སྤང་བོར་ཉེ་བར་
བཏགས་ཏེ་སྒྲོ་སེར་སོགས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་འབྲེལ་
ལྷན་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྒྲོ་སེར་སོགས་ཁ་བོར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་
བརྟེན་པའང་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྒྲོ་སེར་སོགས་རེ་རེ་བ་ལ་ཁ་བོ་
དངོས་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བས་སྒྲོ་སེར་སོགས་རེ་རེ་ཡང་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་
ལ་ཁ་བོར་སྤང་དགོས་པ་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་རེ་རེ་བ་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་ལ་
སྒྲོ་སེར་སོགས་སྤང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་ན་རེ་སྒྲུལ་བྱ་སོགས་བཅས་
མའི་ཁ་བོ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་སྒྲོ་སེར་སོགས་སྤང་བ་
ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ན་སྒྲོ་སེར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཁས་སྤངས་འགལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་ནམས་ཚུལ་མེད་སྤྱིར། །རི་མོ་སོགས་སྒྲོ་སེར་སོགས་
མིན། ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཡིན་གྱང་། སྒྲོ་སེར་
སོགས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མ་སྒྲོ་གཅིག་ལ་སྤང་བར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲུལ་
བྱའི་སྒྲོ་སེར་སོགས་སྤང་པའི་ལྷན་པ་གཅིག་ཉིད་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་

སུ་སྐྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཁས་སྐྱངས་དང་ལག་ལ་ཏེ། གཟུགས་མེད་
 ཕྱིར་ལྟོན་སྒྲ་ཚོགས་མིན། ཞེས་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟའི་ལྟོན་པ་དེ་ཁ་
 བོ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཅན་ལྟ་བུ་ཁ་བོ་དངོས་ཡིན་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པས་ཁོ་བོར་བཏགས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པའང་མིན་པར་ཐལ། དེ་
 ཡིན་ན་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་བོ་དངོས་ཡིན་དགོས་པ་ལ་
 ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །ཆ་མེད་རེ་
 རེ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཚོགས་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཅེས་པ་བྱབ་པའི་
 མཐའ་ལས་ཁས་སྐྱངས་སོ། །

གཞུང་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་དག་གིས་འཆད་
 ཤེས་པ་མ་བྱུང་ངོ། །ཁོ་ན་རེ་བཅོས་མ་དང་བཅོས་མ་མིན་པའི་ཁ་བོ་གང་
 ཡིན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྡོ་སེར་སོགས་རེ་རེ་ཁོ་ན་མཐོང་གི་སྒྲ་ཚོགས་
 སུ་སྐྱང་མི་སྲིད་ལ། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྡོ་སེར་སོགས་བསྐྱེས་ཏེ་སྒྲ་ཚོགས་
 སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་མང་ངོ་
 ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་ནི་གཟུང་བ་ལ་རྗེས་ཀྱི་སྟོ་
 ཡིས་བསྐྱེས་ནས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་
 པས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྟོ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་
 མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྱི་མ་དང་གསལ་བ་དངོས་
 སུ་ཁས་སྐྱངས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གྲོ་སེར་སོགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་པར་
གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་སྤྱིར་རྟོག་པས་གྲོ་སེར་སོགས་དོན་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་དུ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་ཞིང་། རྟོག་པ་ནའང་དབང་ཤེས་དེ་དག་གིས་གྲོ་
སེར་སོགས་རེ་རེ་བ་གཞན་དག་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་
གཉིས། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲར་བ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་སྒྲ་
ཆོགས་དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་མི་རིགས་ན།
རེ་ཤིག་གཅིག་བྱའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ནི་ངེ་ལྟར་སྒྲར་། ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲ་
ཆོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། ཞེས་སྒྲས་པ་ལ། གྲོ་སེར་སོགས་སྒྲ་
ཆོགས་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་ན། རྣམ་པ་སྒྲ་
ཆོགས་སྒྲོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་ཞེས་རྩོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ། བྱི་དོན་འགོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དང་། བྱི་དོན་
ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མ་བཅོས་པའི་ཁ་པོ་
མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲར་བའི་གྲོ་སོགས་སྤྱིར་བྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་
དང་། བྱི་དོན་རིགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགག་
པ་དང་། བྱི་དོན་མེད་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་
ལ་རང་སྤྱིའི་ལུང་འགལ་སྒྲར་བ་དང་། དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྒྲར་བའི་གྲོ་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་སྒྲོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱི་དོན་དང་།

གཞུང་གི་དོན་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རི་ལྟར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཞུང་སྤྱིའི་
བསྐྱ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་འདི་དག་ལས། གང་ཞིག་ནི་དང་བའི་དོན་དང་།
གང་ཞིག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན། དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ཡང་རི་ལྟར་བྱེ་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ཉིད་ལས། གང་གི་སྒྲོན་ས་དང་དོན་དང་ངེས་
དོན་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་ཡབ་
སྤྱུ་སྤྱུ་ནི། སྒྲོ་གྲོས་མི་བད་པས་བསྟན་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། བཟོད་
བྱ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཙུག་པོར་སྟོན་པའི་མདོ་སྤེད་ཀྱི་དག་ནི་དང་བའི་དོན་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་དེ་
ཅམ་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལས་གོང་དུ་བྲངས་ནས་དོན་གཞན་དུ་
བཤད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

མདོ་སྤེད་གང་བཟོད་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཙུག་པོར་སྟོན་པ་དེ་
དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེས་རི་ལྟར་
བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་བཞེད་ལ།
དེའི་སྤྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ཐ་མ་དང་བའི་དོན་དང་། བར་བ་ཉིད་ངེས་
པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྤྱུ་མཆེད་ནི། མདོ་དེའི་དོན་མདོ་གཞན་གྱིས་

བཤད་དགོས་པ་ལ་བྱང་བའི་དོན་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་མདོ་དའི་དོན་
གཞན་གྱིས་བཤད་མི་དགོས་པར་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་ཆོག་པ་
ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཞིན་ཅིང་། དེས་ན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡང་བྱང་
དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་དའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་
སྒྱིར། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་གྱིས་དའི་དོན་
བཤད་མི་དགོས་པར་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་ཆོག་པའི་སྒྱིར་རོ། །དེ་
བས་ན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་
འབྱངས་ཏེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་
བཞིན་ཅིང་དའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཐེག་བསྟུས་དང་། བྱང་ས་དང་། གཏན་ལ་
དབབ་པ་བསྟུ་བ་དང་། མདོ་སྒྲིའི་རྒྱན་དང་། དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཅ་འགྲེལ་
སོགས་ལས་བཤད་ལ། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་། བྱང་
ངེས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་བཞིན་དེ། སློབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས།
བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྟུར། བྱང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཐེག་བསྟུས་འི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
བཤད་པའི་སྒྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྒྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བཤད་པ་བྱང་
དོན་ཡིན་ཏེ། དེར་སྒྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི། གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཞེས་པ་ལ་རང་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་

གྲུབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་
 རིགས་པས་གཞོན་པའི་སྤྱིར་བཏང་དོན་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་བཏང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་དོ་བོ་གཏན་མེད་ནས་དོ་བོ་མེད་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དོ་
 བོ་མེད་ཚུལ་བྱུང་པར་བ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་པ་ལ་དགོངས་
 ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མཚན་
 ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། དེས་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་
 ལས་ཀྱན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
 བདེན་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་དང་དགོངས་གཞི་
 སོགས་བཤད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་རིགས་
 པས་གཞོན་པ་མི་འབབ་པའི་སྤྱིར་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲང་ཡབ་སྐུས་གྱི་
 དགོངས་པ་མདོར་བྲིལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་གཞུང་
 དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ཞིབ་དུ་བཀོད་ན་མངས་གྱི་དོགས་ཏེ་
 འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། དོ་བོ་ཉིད་ནི་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་
 བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ལ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི། གཉིས་སྒྲང་གི་བག་ཆགས་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གནས་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་ངན་པས་ཉེ་བར་

བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲོ་བྱར་དུ་སེམས་རྒྱུད་ལ་བསྒྲོས་པ་དག་གོ།
གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་ནི། གཙུ་ཐོར་གཞན་དབང་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡོངས་
བྱུང་དང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞིར་བྱས་ཏེ། སྒྱུན་ཅི་ལོག་ཏུ་
སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །གདགས་གཞི་དེ་དག་ལ་བག་ཆགས་དེ་དང་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ངེ་ལྟར་ཀྱན་བཏགས་པའི་དོ་ཐོ་ནི་གཉིས་ཏེ། བཏགས་པ་
དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་
ནི། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་
དག་ལ་རང་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །འདིར་ཡང་ཀྱན་
བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲེལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲི་དོན་བྱུང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་
སྒྲོ་འདོགས་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་རང་ལས་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་
མིག་ཤེས་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་བྱུང་བར་སྒྲུང་
བའང་རྟོག་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིར་རོ། །ཐལ་བ་དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། བྱུང་
བ་ཡིན་ན་རང་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱུང་བར་སྒྲུང་བས་བྱུང་བའི་སྒྲིར་རོ། །

བཏགས་པ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པ་ནི། བརྒྱུད་ནས་དངོས་
པོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་དོན་མ་བྱུན་དག་གི་སྒྲུང་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་བྱུང་འདོགས་རྟོག་པ་ལ་བྱུང་བར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཀྱན་
བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མ་བྱུང་སྟེ། རྟོག་པ་དེ་དག་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་
མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིར་རོ། །བཏགས་པ་དངོས་པོ་དང་མ་

འབྲེལ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། བག་ཆགས་མི་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 རྟོག་མེད་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དག་ལ་རང་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་བ་གཅིག་
 གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དག་གི་སྒྲུང་
 ཡུལ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་རང་འཛིན་སྟན་སྒྲེས་ལ་ང་རང་དབང་བར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་
 དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན། གུན་
 བཏགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་སྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བཏགས་པ་
 དང་། གུན་བཏགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བཏགས་པ་གཉིས་སུ་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བུམ་འཛིན་
 རྟོག་པ་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་གུན་བཏགས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱངས་ཆད་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་
 དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་ལ་སྒྲུང་བ་ཕྱི་རོལ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ནི་
 གུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ན་ཡང་གུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་ཏེ།
 གཞི་མ་གྲུབ་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟག་
 པ་སྟོ་བཏགས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བཏགས་ཡིན་ན་བརྟུན་པར་
 འགྱུར་ལ། བརྟུན་པ་ནི་གུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ལྟོག་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པ་གུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ནི། ཆད་པར་ལྟ་བ་མི་བཟད་

པ་མངོན་དུ་འོངས་པའོ།། །།

དེས་ན་སྤྲུག་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་སྤྲོ་འདོགས་དང་། དེ་ལ་སྤྲུག་པ་སྤྲང་
 བ་སྤྲོ་བཏགས་ཡིན་ཅིང་། གུན་བཏགས་ཡིན་གྱི་སྤྲུག་པ་ནི་མི་སྤྲོ་བའི་
 ཕྱིར་སྤྲོ་བཏགས་དང་གུན་བཏགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རང་
 འཛིན་ལྟན་སྤྲེས་ལ་རང་དབང་བར་སྤྲང་བ་སྤྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་།
 བདག་རྟག་པ་གཅིག་ཕྱར་འཛིན་པ་སོགས་རང་འཛིན་གུན་བཏགས་ལ་
 བདག་རྟག་པ་གཅིག་ཕྱར་སྤྲང་བ་སོགས་སྤྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་གུན་བཏགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ནོ། །
 བདག་དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་
 དགག་བྱ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་འང་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་། བདག་དེ་ལྟ་བུར་
 རྟོག་པ་ལ་སྤྲང་བ་ནི་གུན་བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ནི་མ་
 ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་བྱེ་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྲོན་པོ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤྲང་བ་སྤྲང་
 བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་།
 རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 ན་ཆད་མས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་
 སྤྲང་བའི་སྤྲོན་པོ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་
 ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དག་ལ་ནི་སྤྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྲོན་པོ་རྒྱངས་ཆད་དུ་

སྒྲིབ་བ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་བ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། གྲུབ་པ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེར་མ་ཟད་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོར་སྒྲིབ་བ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱང་གྲུབ་པ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་རེ་ཤིག་བཞག་གོ། སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོར་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲིབ་བ་དེ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་ནི། ཚེས་གྱི་བདག་འཛིན་ལྟར་སྦྱོར་སྤྱི་ཡིན་ལོ། །

འོ་ན་ང་རང་དབང་བར་སྒྲིབ་བའི་སྤྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་པོ་རང་ལས་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲིབ་བའི་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚེས་གྱི་བདག་འཛིན་ཅིའི་སྤྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་པོ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲིབ་བ་ཅམ་ནི་ཚེས་གྱི་བདག་མ་ཡིན་ཞིང་སྒྲིབ་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཚེས་གྱི་བདག་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲིབ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱི། དེ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྒྲིབ་སྤྱི་མེད་ལ། ངར་འཛིན་ལྟར་སྦྱོར་ལ་ནི། ང་རང་དབང་བར་སྒྲིབ་བར་མ་ཟད། ང་རང་དབང་བར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྒྲིབ་སྤྱི་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཡང་རང་ལ་སྒྲིབ་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གྲུབ་

པར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པས་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་
 ཞེན་སྒྲུང་ས་མེད་དེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་
 ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །སྒྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་པོ་རྩལ་སྤྲོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་
 དང་། དེ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོས་ཆ་མེད་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་
 སྒྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་སྤྱིར་གྱུར་
 པའི་རྩལ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱུབ་པ་ནི་བདག་འཛིན་
 ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པའི་
 དགག་བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྒྲུང་
 བ་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱི་ཏྲག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་
 གྱུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ན་གོང་དུ་
 བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཤིང་། ཡིན་ན། འོག་ཤེས་ལ་
 བདག་འཛིན་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ཅིས་འགོག་ཅེ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡང་། གོང་དུ་བཤད་པ་དག་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱིར་
 བཤད་པའི་སྒྲོ་དེ་དག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་བཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་པ་ལ་སྒྲོས་ཤིང་།
 ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱུབ་པ་དང་། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་

རྟེན་པས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་སོགས་འགོག་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་རིགས་པ་ལ་
མི་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན།
དེ་འབྲེལ་སྟོང་གཞི་ནི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་བདག་འཛིན་གཉིས་གང་ཡང་མ་
ཡིན་ཞིང་། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་
བདག་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྣང་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པར་
གཞག་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་གཟུང་རྣམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་།
དེ་སྟོང་བྱེད་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས་
ནི་སྤྱིར་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ཆད་
མས་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་གཞི་མ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར་སྟོང་བྱ་སྟོང་བྱེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྟོན་འཛིན་
མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཛིན་རྣམ་ལ་གཟུང་
རྣམ་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་མེད་དེ། འཛིན་རྣམ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་

བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སྤྱི་རོལ་དེ་ཡང་མདོ་སྤྱེ་བ་དག། །རང་ལས་དོན་གཞན་
པའི་ཡུལ་རིག་པ་དང་། །རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པའི་སྒོ་
ནས་རང་རིག་གཞན་རིག་ཏུ་འཛོག་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱོད་པོ་
སོགས་ཀྱང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་དང་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་སྒོ་
ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཉིད་གཞན་རིག་དང་རང་རིག་གི་བྱུང་བར་དུ་འདོད་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྟོག་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་གང་གི་ཆེ་སྒོ་གཅིག་ལ་འཛིན་ནམ་དང་གཟུང་ནམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་
པར་ངེས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བར་
འགྱུར་གྱི། །སྒོ་གཅིག་ལ་དེའང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་མ་ངེས་པར་དེ་གཉིས་ཐ་
དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་དེ། །བྱུང་གཞི་སྒོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་བར་དེའི་བྱུང་ཆོས་སྒོ་
ཡུལ་དུ་མི་འཆར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་ནམ་དང་
འཛིན་ནམས་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དང་། །དེ་གཉིས་སྤྱོད་
བྱ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། །གཟུང་ནམ་གཞལ་བྱ། །འཛིན་ནམ་ཆད་མ།
རང་རིག་འབྲས་བུའོ་སྒྲུལ་དུ་ངེས་པའི་སྒོ་ལ་སྒོ་གཅིག་གི་འཛིན་ནམ་དང་
གཟུང་ནམ་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་ཞིང་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་དེ་
ཀུན་བཏགས་ཡིན་གྱི་ཆོས་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་བདག་ཡིན་ན་ཆད་མས་
ཁེགས་དགོས་པ་ལ་སྒོ་གཅིག་གི་འཛིན་ནམ་དང་གཟུང་ནམ་ཐ་དད་ཡིན་

པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐ་དད་ཡིན་པ་ནི་རྟོག་
པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་སློ་གཅིག་གི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་བ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་
གོ། །དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་རིགས་པའི་དགག་བྱར་བྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། འདི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་སམ་ཀུན་བཏགས་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་ཡིན་གྱི་ལྟན་སྤྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་སྤྱིས་ཡིན་ན་
གྲུབ་མཐས་སློ་མ་བསྐྱར་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡོད་
དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་
ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྤང་ན་ཡང་། མང་བར་འགྱུར་བས་མདོར་བསྐྱས་པ་
ཅམ་ཞེས་གོ་བདེ་བར་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་དག་ལ་ནི་སྤེ་བདུན་རང་
ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་སྤྱོད་མཐོང་ཅམ་
ཡང་མི་སྤང་བས་གཞུང་གཞན་ནས་བཏུས་ཏེ་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་སྤྱིག་པར་
བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་
ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་འདྲའི་ཞེས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་

པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་གྱིས་པ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
 ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཉིས་སྒྲིབ་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་འབྲས་
 བུ་སྐྱེས་ཀྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་རྫས་ཡོད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རྟོག་པས་བཏགས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གཞན་དག་ན་རེ།
 གཟུང་འཛིན་ཏུ་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱབས་འདིར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་
 པོར་མེད་པས་མཛོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་། ཆོས་
 ཉིད་མཛོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། རྫས་སུ་མ་
 གྲུབ་པས་བཏགས་ཡོད་ཏུ་འདོད་དགོས་ཤིང་དེ་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 འགལ་བའི་སྤྱིར་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །

དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་
 ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པས་ཏྲག་ཏུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་ལས་གཞན་ཏུ་རྒྱེན་གྱིས་བྱ་
 བར་མི་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་
 འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་གཞན་

དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་
 རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དཔེར་ན་མེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཆ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དང་ཤེས་པའི་འཛིན་རྣམ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དོ། །

དེ་ཡང་གང་གི་ཆེ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲུང་གི་ངི་མ་
 ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་དག་སྟེ། སྤྱི་ངོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གཉིས་སྒྲུང་གཏན་མེད་
 པར་གྱུར་ནས་ནང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྤྱོད་རིག་གི་ཆ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 བདེན་པས་སྟོང་བར་རྟོགས་ཏེ་དེ་འབྲེལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་འཛོམས་
 རུས་པར་གྱུར་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་
 རྣམ་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའམ། འཛིན་རྣམ་ཤེས་པའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོག་རུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 ན་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་
 མེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་སྟོན་གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་འཛིན་རྣམ་དེ་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པའི་རང་རིག་ཡིན་པར་ངེས་པས་འཛིན་རྣམ་དེ་གཟུང་
 རྣམ་དང་རྫས་གཅིག་ཅིང་། དེ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་
 པར་ངེས་ཀྱང་། འཛིན་རྣམ་གྱིས་གཟུང་རྣམ་འཇལ་བ་ན་གཉིས་སྒྲུང་མེད་
 པའི་སྟོན་ས་འཇལ་བས། འཛིན་རྣམ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་

སྤྱིང་བ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གཟུང་ནམ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པར་མ་ངེས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་སོ། །

མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་གཟུང་ནམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ངེས་ན་གཟུང་ནམ་
ལ་རང་ཡུལ་སྒྲུང་བའི་ཆེ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་དེ་འབྲུལ་བར་ངེས་
དགོས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ནི་གཞན་རིག་མདོན་སུམ་ལ་རང་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་
དུ་སྒྲུང་བ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ངེས་པ་ལ་འཇིན་ནམ་གྱི་དོན་ལྡན་གྱི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དེས་དགོས་ཤིང་། དེ་
ངེས་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གསལ་རིག་རང་གི་སྤྱིང་བ་
ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་མདོ་སྡེ་པས་ནི་འཇིན་ནམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཁ་ནང་བལྟས་
སྤྱིང་བའི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ངེས་ཤིང་། དེ་ལ་འཇིན་ནམ་གྱི་ཐ་སྙད་
ཐོགས་ཀྱང་འཇིན་ནམ་གྱི་དོན་ལྡན་གྱི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་འཇིན་ནམ་དང་གཟུང་ནམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་ཞིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་དཔྱེད་པའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཤིང་། མདོར་ན་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པའི་
སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་

ཆོས། གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞན་
 དབང་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་སྤྱིང་བྱར་
 གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་གང་ཞིག །གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་
 གསལ་རིག་ཅེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་སྤྱི་འབྲུག་བ་བཤད་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། རང་ཤེས་པའི་གཞུང་འཛིན་ཐ་དད་
 དུ་བདེན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་།
 འཁོར་ལོ་ཐ་མར། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་གཞུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མི་བདེན་
 པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་སྒྲུང་གི་བཞིན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་
 འགལ་བས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྒྲུང་གི་བཞིན་གྱི་དོན་རིགས་པས་གཞོད་
 མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྒྲུང་གི་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་སྟོན་པ་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པར་དགོངས་ཏེ།
 རི་ལྷ་རི་ལྷར་དོན་བསམས་པ། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་
 སྒྲུང་གི་བཞིན་གྱི་དོན་དེ་དག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པོ་ཞེས་དམ་
 བཅས་ནས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྒྲུང་གི་
 བཞིན་གྱི་དོན། དེ་དག་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཚུལ་
 སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིག་པ་ནི། གཅིག་
 ལ་སྒྲ་ཆོགས་དེ་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། རང་ཤེས་པའི་གཞུང་
 རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་འགོག་པ་ནི། ཡོངས་གཙོ་ནང་ཡིན་

སྤྱི་རོལ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་
བཤད་པའི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དེ་དག་རིགས་པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཞེགས་པའི་
སྤྱིར། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དུ་བཤད་པ་དེ་ངས་དོན་དུ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་སྤྱིར་གཉིས་སྟོང་
གང་ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་སོ། །

འོ་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་ངས་དོན་ཡིན་ན། གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་
བར་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་
སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འང་གང་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་བཤད་
ནས་འཁོར་ལོ་བར་བའང་བྱེད་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་
པ་འདི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་སོ། །

འོ་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དེ་དག་རིགས་པས་
གཞོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་གཞི་སྟོན་པ་ནི། མ་རིག་གིས་བསྐྱད་བདག་
ཉིད་ལ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དགོངས་གཞི་དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་སྟོན་པ་ནི། བ་རོལ་མཐོང་མིན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་རོལ་དཔྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་
པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་རོ། །

དེ་ཡང་འདིར་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའི་གཞི་འདིངས་བར་འདོད་ནས་གསུང་

རབ་ཀྱི་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བྱང་ངེས་སྤྱེ་ནས་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ཇི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་ཅིང་དེའི་
སྤྱིར་སྤྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ཏེ། འདིར་ནི་
དགྲུས་མ་འཆད་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རིགས་པ་དག་རྒྱས་པར་ཆད་འབྲས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱིའི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེ་མ་ལེབ་
ཀྱི་ཁ་བོ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱང་བའི་སྡོ་སོགས་ནི་སྤྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་བསམས་པ་ན་དེ་ལྟ་དེ་
ལྟར་སྤྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་དང་ནམ་པར་བྲལ་ཞེས་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་འཁོར་
ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དང་། དེའི་དགོངས་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཆད་ལྡན་ནམས་
ལས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། སྤྱི་ཇི་བཞིན་ཀྱི་དོན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་
གྲུབ་པའི་སྟོན་མ་འོངས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་སྤྱི་དོན་མིན་ན་ཡང་སྟོ་དེ་འདྲ་གཅིག་ལ་སྡོ་སོགས་སྤྱི་
ཆོགས་དེ་རང་ལས་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤྱང་བར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་མ་འབྲུལ་
བ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤྱང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོ་དེ་ལ་དོན་
དུ་སྤྱང་བ་ནམས་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འདིར་འདོད་ན་དེ་
ལ་དེས་རིགས་པའི་དགག་པ་ཅི་བྱ་སྟེ་ཅིའང་བྱར་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་སྟོ་དེ་ནི་
རང་དོན་དུ་སྤྱང་བ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
 དགག་པ་ནི། དེའི་སྤྱིར་སྤྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་བོ་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་སོགས་དེ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་
 རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་ཚོགས་
 དེ་དག་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་། ཆ་མང་པོ་ཅན་ལ་
 ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་མ་གྲུབ་ན་རིགས་
 པ་ཅན་པ་སྤྱོད་རང་གིས་ཡན་ལག་ཅན། ཆ་མེད་རྟག་པས་བྱབ་པར་ཁས་
 གྲུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

འོ་ན་རིགས་པ་ཅན་གྱི་ངོར་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་དགག་པར་བྱ་ཡང་རང་
 སྤྱི་དོན་དུ་སྒྲ་བ་དག་གི་ངོར་ངེ་ལྟ་བུས་དགག་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་དོན་
 འགོག་པ་ཚུང་གཞི་གང་ལས་འསྐྱོས་པའི་སྤྱོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བ་པོ་རིག་པ་ཅན་
 པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁས་གྲུངས་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་
 ལྟར་གསུངས་ལ། རང་སྤྱི་དོན་སྒྲ་བ་དག་གི་ལྷགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 རྒྱས་པར་ཆད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པས་འདིར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ།

འོ་ན་སྤྱི་རོལ་མེད་མོད་ནང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་འཇིན་བདེན་པའང་མེད་
 དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དབང་ཤེས་རང་ཉིད་སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་ནས་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་གསལ་རིག་གི་ཆ་ནི་ནང་འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞིང་།
 རང་ལ་སྒྲུང་བ་སྤྱི་རོལ་ལྟར་གནས་པའི་རྣམ་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་གཟུང་རྣམ་

ཡིན་ལ། ནང་སྟོ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་དུ་བདེན་པ་ཡོད་ན། དེ་གཉིས་ཐ་
དད་དུ་བདེན་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན། བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་
རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་སྟོང་བྱ་སྟོང་གྲེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

དེས་ན་ཤེས་པའི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་
མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲིབ་ཞིང་ཞེན་པ་ནི་བསྐྱད་
བའམ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པ་ན་དེ་ལ་སྟོས་པའི་འཛིན་པ་བདེན་
པ་ཡང་ཁེགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་ལ་དོན་ལ་སྟོས་
པའི་འཛིན་པ་བདེན་པ་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་བ་བདེན་པ་བ་མེད་
པའི་སྒྲིབ། ཁྱབ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེ་ལ་གང་རུང་གཅིག་ནི་བདེན་པར་མེད་པས་
ཀྱང་གཉི་ག་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ།

གསུམ་པ་སྒྲིབ་པའི་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་བསྟན་
པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེའི་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ།
།གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་དོན་དམ་དུ་གྲེད་པར་ཤུགས་ཀྱང་བཤད་དེ།
སྟོབ་དཔོན་དེས་ཇི་སྐད་དུ། བྱང་སེམས་ཆོས་བདག་མེད་དུ་མཁྱེན་པས་ནི་
གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་རིག་པ་ཁོ་ན་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་ལ་རང་སྤྲེའི་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། རང་སྤྲེ་དབུ་མ་པ་ལ་
སོགས་པ་ན་རེ། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོ་ལས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་
གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྒྱ་འབྲས་མཆོན་མཆོན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་སུ་གཉིས་ཆོས་སོ་
སོར་བྱེ་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི་དངོས་པོའི་གནས་
ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་
ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། རྟོག་པ་དེས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པའམ་
འབྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཆོས་དེ་དག་གི་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་
ཀྱང་བསྐྱེད་པའམ་སྒོ་བཏགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་དང་འཇིན་པའི་
རྣམ་པ་ལས་མཆོན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཟུང་འཇིན་གཉིས་
སུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པས་བཞག་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་
ཅིང་རྟོག་པས་བཞག་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་སྒོ་བཏགས་
ཡིན་པ་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཆོས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་
དམ་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་དུ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཕྱང་པོའི་མཆོན་ཉིད་སྐྱུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་
མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པ་ཡིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དང་། མཆོན་
བྱ་ཐམས་ཅད་བྱ་བས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་
ཆ་བདེན་པར་གྱུབ་ན། མཆོན་མཆོན་རྣམས་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་དགོས་པས། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་

གྲུབ་པ་མིན་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀྱིས་བྲུབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་དེས་ཀྱང་ཆོས་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲུལ་བའོ། མཚན་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དག་ཐ་མ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲུབ་པ་འབྲང་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་པས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོའི་དགོངས་
པ་དེའི་ལུགས་ལ་བཤད་མི་དགོས་པའི་སྒྲུབ་དང་། དེས་ཀྱང་ཞེས་པ་སྒྲུབ་
སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་རོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཉི་ག་རྣམ་རིག་པའི་བཤད་
པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

རང་སྡེ་དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ན་རེ། སྒྲུབ་མེད་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་
ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །
གང་ལ་དགོངས་ན། མ་རིག་གིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ངེ་ལྟ་
བའི་རང་གི་རྒྱུན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལ་ལྟས་ནས། རང་ལ་སྒྲུབ་བ་རྣམ་པར་རིག་
པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་
སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ལ་སོགས་ཀྱིས་དབང་པོ་བསྐྱད་པའི་
སྒྲུབ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲུབ་པོ་ཡོད་
པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། པ་རོལ་མཐོང་བ་མིན་
པའི་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་ངེ་ལྟར་བསྐྱུན་པ་བཞིན་རིག་
པས་བྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་བསྐྱུད་པ་དག་གིས་གཟུང་

འཇིན་རྩལ་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ན་རང་ལ་སྒྲུང་བ་དོན་དུ་ཞེན་པ་དེ་
ནི་མེད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་སྒྲོད་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེ་འབྲེལ་གྱི་འདུལ་བྱའི་དོར་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྟོན་པ་རེ་ཤིག་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་མཐུན་གྱང་
མ་མཐུན་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཆེན་གཟིགས་སྒྲུང་ས་ཉིད་མཛད་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་
ཐུགས་ནི་བཅེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཕྱི་རོལ་སྒྲོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་སྒྲོ་དེའི་
བདག་ཉིད་དུ་སྒྱུབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་སོགས་དུ་མ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་
གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་རིགས་པས་ཁེགས་ལ། རྣམ་པ་དུ་མ་སྒྲོ་གཅིག་
གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་
སྒྲོ་ཆོགས་པ་སྒྲུང་བའི་ཆེ་ཤེས་པ་དེའི་བྱུང་པར་རམ་ཆ་ཤས་རྣམ་པ་དེ་
རྣམས་ཤེས་པ་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་བརྟེན་པ་མེད་དེ་ཡོད་ན་རང་རིག་
མདོན་སུམ་གྱིས་སོ་སོར་མཐོང་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བྱས་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རྩལ་གྱི་རྟོག་པས་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་དེ་རང་རིག་ལ་དེ་
ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྩལ་སུ་འབྲངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་
ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོ་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་

བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྲུལ་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་རི་ལྟར་སྤང་བ་
དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་རང་རིག། གིས་སྤྱོད་བས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྲུལ་བ་ཤར་
བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སྤྲོ་ཆོགས་གཅིག་གི་རོ་བོར་འགྱུར་
བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེའང་རྣམ་པ་དུ་མ་སྤྱོ་གཅིག་གི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོན་དེ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། རས་ཁ་པོ་
སོགས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་ཆེ་སྤྱོ་སེར་སོགས་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་
གཅིག་ཡིན་ན། ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆ་
ཅན་ཤེས་པ་རྣམས་གཞན་རྣམ་པར་དབྱེ་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱོན་པོ་དང་
སེར་པོ་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྤང་བའི་རྣམ་དབྱེ་
མེད་པར་འགྱུར་དོ། །

གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱོ་སོགས་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ན་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཡིན་ཞིང་། ཡན་ལག་གི་སྤྱོ་སེར་སོགས་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཡོད་
གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤྱོ་སེར་སོགས་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་གི་སྤྱོ་སེར་སོགས་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་ཅན་ནི་རྣམ་པར་
གསལ་བ་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་གྱི་སྤྱོ་སེར་
སོགས་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལྟར་དོན་སྤྲོ་ཆོགས་གཅིག་མིན་བཞག་ནས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྤྱོ་གཅིག་
གི་བདག་ཉིད་དུ་འཐད་པའི་ཚུལ་སྟན་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་མེད་

ན། ཡན་ལག་རྩལ་ཐ་དད་དུ་མས་སྒོ་གཅིག་རི་ལྟར་སྐྱེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་བྱེ་
 བྲག་པ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དབང་པོ་དང་ལ་སོགས་པས་དོན་དང་བདག་
 ཉིད་རྣམས་རེ་རེས་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་
 རྩལ་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྤང་པས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་
 བཞིན་དུ། རྩལ་སྤོང་རེ་རེས་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེད་ཅིང་ཡན་ལག་རྩལ་གཞན་
 མེད་ཀྱང་རྩལ་སྤོང་པན་ཚུན་འདབ་འབྱར་དུ་སྤང་པའི་བྱེད་པར་སྐྱེས་པར་
 གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རྩལ་སྤོང་མང་པོ་ཆོགས་པ་དག་ཅིག་ཅར་དབང་སྒོའི་རྒྱར་
 འབྱར་ཡང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་ཡིན་པས་གཟུང་དོན་དུ་འབྱར་
 ན། དབང་པོ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་གི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་
 དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་
 མེད་པས་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་དེ་ལས་སྒོ་དབང་ཤེས་གང་དུ་སྒྲང་
 བའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གཏོད་བྱེད་དེ་ནི་དབང་ཤེས་དེའི་
 གཟུང་བར་བརྗོད་ཀྱི། རྒྱ་གཞན་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་དོན་དག་དོན་
 དུ་བྱིས་ན། རྣམ་པ་དུ་མ་སྒོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་
 ཅན་རྩལ་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྩལ་དུ་མ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱར་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་གཅིག་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནོག་སོགས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། སྒོ་
 གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་མི་སྤྱིད་པ་ལ་སྒྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་

དེ། ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡན་ལག་ནོག་སྟོག་
ཤལ་སོགས་དང་བཅས་ཅིག་ཅར་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྟོ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན་སྟོག་ཤལ་སོགས་མཐོང་མེད་པར་ནི། བ་ལང་ཤེས་བ་མཐོང་བ་མེད་པས་
བསལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་པན་ཚུན་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་
ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། རོག་སོགས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་བ་ལང་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་དག་ཡིན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་བྱད་པར་དུ་བྱས་
ནས་འཛིན་པས་བྱབ་པས་བ་ལང་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་དག་ཅིག་
ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་བ་ལང་
གི་ཡན་ལག་ནོག་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱིད་རྣམས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་
འཛིན་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་རྣམས་པན་ཚུན་བྱད་པར་དང་བྱད་
པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྤངས་སོ།
། གཞན་ཡང་བ་ལང་གི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་དང་། དེའི་སྤྱི་བ་
ལང་གི་རྣ་བ་ཉིད་དང་གཡོ་འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྡན་པའང་ཅིག་ཅར་
འཛིན་པ་སྲིད་པ་མིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་རྣ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་དང་
ལས་དེ་རྣམས་པན་ཚུན་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དུ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདོད་ན་བ་ལང་གི་རྣ་བ་སྟོན་པོ་འགྲུལ་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་ཤེས་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ནོག་སོགས་
 རྣམས་ཀྱིས་བ་ལང་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་བྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བ་ལང་གི་དེ་མ་ཉིད་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་སྟོན་འདོད་ནས་
 བ་ལང་གི་རྩ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་རྩ་བྱད་གཞི་དང་བ་ལང་བྱད་ཆོས་ཡིན་
 པས་བ་ལང་གིས་རྩ་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ཞིང་། བྱ་ཡུ་སོགས་ལས་
 བྱད་པར་དུ་ཤེས་པ་འདོད་དེ། བ་ལང་རྩ་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲར་བའི་ཆེ་རྩས་
 བ་ལང་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ནོག་སོགས་དང་བ་ལང་
 བྱད་པར་དང་ནི་བྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པའི་གཞན་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་ནོག་སོགས་དང་བ་ལང་གཉིས་ལས་ཡན་ལག་གམ་བྱད་
 ཆོས་ཉིད་དུ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཉེ་བར་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
 ཅིག་ཤོས་དེ་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། ནོག་སོགས་ཀྱིས་
 བ་ལང་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མིན་ནོ། །

ཡང་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བ་
 ལང་དེ་ནོག་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་ཤིང་ཡན་ལག་དང་ཡན་
 ལག་ཅན་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སུ་སྒྲུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱད་པར་དང་ནི་
 བྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྲུར་བའི་སྟོ་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅན་
 ཡིན་པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ནོག་སོགས་རྣམས་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་
 ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ནོག་སོགས་

དང་བ་ལང་དེ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྤྱུ་སྤྱུར་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱིས་
དབང་ཤེས་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་དག་གི་བཤའ་བ་བྱེད་པ་གཞན་
དག་ནི་སྒྲོགས་པར་ཟད་དོ། །

བཞི་བ་རང་གི་ཁས་སྦངས་དང་ཡང་འགལ་བར་ཐལ་བ་ནི། སྒྲོ་གཅིག་
གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པའི་གཞན་སྡེ་དག་གི་
གཙོ་བོ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་ཁས་
སྦངས་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་སྒྲོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་
བསྟན་པ་ནི། བ་ལང་རང་ཉིད་གྱིས་བ་ལང་དང་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
པ་གང་དུ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་མི་རུས་གྱིས། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་རིགས་དང་
ལྡན་པས་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་བ་ན་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་དག་
ལས་བྱད་པར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིག་པ་
ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ཁྲོད་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པས་སྒྲོ་གཅིག་གིས་
དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཁས་སྦངས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲ་དང་བ་ལང་སོགས་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་
ཡང་སྒྲོ་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་གྱི་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ།
བ་ལང་སོགས་རང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས་ཐ་དད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་
རུས་པ་མེད་ཅིང་བ་ལང་མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེས་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་སོགས་བ་
ལང་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ཐ་དད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་མ་བཟུང་བའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཁས་སྦངས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲུང་རྒྱུ་པ་ལང་བཟུང་ཞིང་། སྤྱི་མཁའ་ལ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་
སོགས་ཀྱི་པར་ནི་བཟུང་བའི་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
པས་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
ནའང་། སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
དག་གི་འབྲེལ་པ་འཆོལ་ནས་འདི་ནི་འདི་ཡི་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
འབྲེལ་རོ། །

དེ་ནི་གངས་ཅན་ལ་ཁས་སྒྲུང་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བཀོད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། སྤྱི་མཁའ་ལ་
གིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་མི་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
ཅན། སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
སོགས་དེ་ཅན་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
བའི་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
དཔེར་ན་སོར་མོ་མ་བཟུང་བར་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
བའི་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་།

བཞི་པ་དབང་ལེས་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
གལ་ཏེ་དབང་ལེས་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
པར་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
འཛིན། གཉིས་པ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
པའི་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་སྤྱི་མཁའ་ལ་
དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་

ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཆད་མས་ངས་པ་མི་སྤྱིད་
པར་འགྱུར་རོ། །

ཚོས་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་ན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རྟགས་བྱས་པ་
དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་བྱད་
གཞི་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དག་དའི་བྱད་ཚོས་ལྟ་བུར་འཛིན་དགོས་པས་མངོན་
སུམ་དེ་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་བྱབ་
པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། དའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། ཆད་མ་མདོར། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཚོས་
ཅན་ནི། །དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྤྱིད་མ་ཡིན། །རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྙད་གྱིས།
བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དའི་དོན་འཆད་པ་ནི།
ཚོས་ཅན་སྐྱ་དེ་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལྟར་ལོག་ས་གང་དང་གང་ལས་ལོག་པ་དེ་རྒྱ་མཚོ་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱའི་
སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཐ་དད་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་
དད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱ་དེ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྟོན་ས་རྟགས་བྱས་པ་
དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་ནམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་
སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་དག་ནི་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་དོན་རང་མཚན་དང་
བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་པ་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་
སྟོབས་ལས་ངས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དག་གི་སྟོང་ཡུལ་མིན་ནོ། །

རྟག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངག་དོན་ནི། སྐྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱོད་

ཀྱིས་སྐྱ་གཞལ་ཡང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དང་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་
དད་སོགས་མི་སྣང་བར་སྐྱ་རང་མཆོན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ལས་
རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པའི་ཐ་དད་
མི་སྣང་བར་ཐལ། སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པའི་ཐ་དད་ན་ལོག་ས་སོ་སོར་ལས་ལོག་
པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱམ་འཇིན་དབང་ཤེས་ལ་བྱམ་པ་དཀར་པོར་སྣང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནམ། དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ན་བྱམ་པ་དཀར་པོར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་དང་སྣང་ཚུལ་
གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་བྱམ་པའི་དཀར་སོགས་
སྣང་བ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ནི་སྐྱ་ཡིས་
བརྗོད་པའམ་སྐྱ་དོན་མིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་བྱམ་པའི་དཀར་སོགས་སྣང་
བའི་ཆེ་ཡང་བྱམ་པ་དང་དཀར་པོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་ལ་བྱམ་པ་དཀར་པོར་
འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་སྟོ་དེ་དག་ཤེས་པའི་
རང་བཞིན་ནམ་ནམ་པ་སྣང་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་བྱམ་པ་དཀར་པོ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། བྱམ་པ་དཀར་
པོར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ནམས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་
རྟོན་མིག་དབང་དང་ཡིད་དབང་ལྟ་བུ་རྩལ་ཐ་དད་སྐྱ་ཆོགས་པས་ནམ་པ་སྣང་
ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོ་དེ་གཉིས་བདག་རྒྱུན་སོ་སོ་
ལས་སྐྱེ་ཞིང་ནམ་པ་སྣང་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་ཡང་གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་
པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དུག་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་

ཅན་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་མཚོན་གང་ལས་འབྱུང་སྟེ། མི་འབྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་སྟོ་དེ་གཉིས་སེམས་ཀྱི་རྟོན་ནི་གཞན་དང་གཞན་ལས་
སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་ནམ་
ནམ་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ།
ངག་དོན་ནི་སྟོ་དེ་གཉིས་ཚེས་ཅན། བདག་རྒྱུན་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ནམ་པ་
སྒྲུང་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་རྒྱུན་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་
ཞིང་བུམ་པ་དཀར་པོ་དེ་ཁྱོད་གཉིས་ཀའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་སྟོ་གཉིས་ནམ་པ་སྒྲུང་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་ཡང་གཟུང་དོན་
གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྒར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་འདིའོ་
ཞེས་ངོ་ཤེས་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་བ་ལང་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
ན་བ་ལང་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་ཤེས་ཡིན་
པས་བྱུང་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བ་ལང་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་དང་
བ་ལང་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བ་ལང་ངོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྟོག་པ་ནམས། བ་ལང་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ངོ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ནི་རིགས་པས་བསྐྱོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒར་མངོན་
སུམ་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་ནི་བ་ལང་
སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་འཇིན་པའི་ནམ་རྟོག་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་འདིས་ཞར་ལ་གཞན་ཡང་ཁིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། བ་ལང་
ལ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་དེ་དག་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
དང་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་སོགས་བརྗོད་པ་དང་རྣམ་རྟོག་དག་རྗེས་
སུ་འགོ་བ་ལས་རིགས་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པའི་
རིགས་པ་འདི་ཡིས་སུན་སྤྱང་དོ། །

གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་
པས་མ་ཁྲབ་ཀྱང་བ་ལང་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པས་སྤར་
གྱི་བ་ལང་དེ་འདིའི་ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་
དོན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཆེ་ཡང་དབང་
ཤེས་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དང་། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ཡང་
སྤར་གྱི་དེ་འདིའི་ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ནི་སྒྲུང་
བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྤར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་
རྟོག་བསལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་རྩོད་འགོད་དང་རང་ལན་བསྟན་པ་གསུམ།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་དགོད། དེ་ལ་གཞན་ལན་དགག། རང་ལན་

བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིའི་ཚུད་པ་སྤྱོད་པ་པོ་ཉན་ཐོས་གནས་མ་བྱུ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཚུད་པའི་ཡུལ་ནི། མདོ་
ལས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བློ་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་དེའི་དོན། ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་
ནས། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས་ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡིད་མངོན་ཡོད་ན་དེས་དབང་མངོན་གྱིས་གང་
གཟུང་བ་དེ་ཉིད་ཀ་འཛིན་ནས། དབང་མངོན་གྱིས་མ་བཟུང་བའི་དོན་འཛིན།
དབང་མངོན་གྱིས་སྤྲར་སྟོང་བའམ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་འཛིན་པ་ན་
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་ཡུལ་རང་
དབང་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་སྤྲར་བཟུང་བེན་ཁོ་ན་འཛིན་
པའི་བྱིར་རོ། །

ཡིད་མངོན་གྱིས་དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་འཛིན་ན་ལོང་
བ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
བློ་མེད་ཀྱང་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ་
ཞེ་ན། ཚུད་པ་འདིའི་སྟོང་ཚུལ་ཆད་མ་མདོར་མ་གསུངས་པས་འདིར་རྒྱས་
པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞན་ལན་དགག་པ་ནི། སྤྲ་རབས་གྱི་མཁས་
པ་དག །སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོབ་མ་མདོ་འགྲེལ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་

འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གིན་ཏུ་ལེགས་པས་ཀྱན་ལས་བརྟུས་
 གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་། རྩོད་པ་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ན། ལྷ་ར་དབང་གེས་
 གྱིས་གཞུང་ཟེན་ཁོ་ན་འཇུག་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དབང་མངོན་
 གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་ཡུལ་ཡོངས་
 སུ་གཙོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ནའང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཡུལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་
 བྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། གྲུབ་པའི་མཐའ་གཉི་གའི་ལུགས་ལས་བརྒྱལ་
 བར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ས་འགོག་སྟེ། དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་གཞིར་བྱས་ན་མི་འཐད་དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དུ་གྱུར་
 པའི་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ནི་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་
 རྟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡིད་མངོན་གྱི་དུས་ན་འདས་པས་
 བྱུང་ཅིང་། ཡིད་མངོན་གྱིས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རང་གི་སྒྲིང་ཡུལ་དང་ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་པ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡང་ན་གཞུང་འདི་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཚུལ་འདི་མདོ་སྟེ་བའི་གྲུབ་
 མཐའ་ལས་ཀྱང་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་
 དོན་ནི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་རང་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་རྟོད་
 པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དབང་མངོན་གྱི་དུས་ན་འདས་དགོས་

ལ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དབང་མངོན་གྱི་དུས་ན་འདས་པ་ཡི་དོན་ཡིད་
མངོན་དེས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ནི་ཡིད་མངོན་དེ་ལ་དབང་
མངོན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་ཏུ་བསྐྱལ་བས་སྒོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

སྤྱིས་གྱི་རྟེན་གྱི་དག་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡང་མི་འབྱེད་
བར་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་རང་དུས་ན་འདས་ན་དེ་འབྱེད་དོན་མཐོང་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་བཤའ་ཚུལ་གྱི་མོད། རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་
ཡོད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་དོ་མི་
ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་རང་དུས་ལས་དུས་
གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་གྲུབ་དུས་ལས་
དུས་གཉིས་པར་མི་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་དགོས་པས་རྟག་
པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་སྤང་ཡུལ་རྟག་པ་འཇིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་
པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་
ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་དམིགས་གསལ་གྱིས་བྱུང་བར་དང་བཅས་ནས་ཡིད་
གྱི་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
བའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི། མཚན་ཉིད་གྱི་
སྟོན་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར་མ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ལ་ཡིད་མངོན་མེད་པར་ཚོད་པའི་གྲོལ་བ་

འགོག་པའང་དོན་མེད་དེ། ཁོས་ཡིད་མཛོན་དབང་མཛོན་གྱིས་བཟུང་བེན་
འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཁས་སྦངས་ཀྱི་འཐད་པར་ཁས་མ་སྦངས་ཤིང་། མི་
འཐད་པར་ཁས་སྦངས་བཞིན་དུ་འང་སྟོང་དེ་འཐད་པར་ཁས་ལེན་ན་སྟོན་འདི་
ཡོད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་དོན་མེད་ཅིང་། སྤྱོད་པོར་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། དེ་འགོག་པ་ན་ངེད་གྱིས་མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟར་སྦྲས་པ་སྟོན་ཅན་དུ་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་། ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་བཟོན་ཀྱང་རང་རེས་བཞོན་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཉིད་དེ་ཁོས་སྟོན་མེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་འདྲའི་སྟོན་བཟོན་
ལུགས་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྟོང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། སྟོང་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྦངས་ན་ངེད་གྱིས་བཟོན་པའི་མཆོན་ཉིད་
ལ་སྟོན་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་། ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ལས་ཁྱད་
པར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་བེན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལས་བསྐྱོན་ནས་
འཛིན་པའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲལ་བ་ཞེས་པ་ཡིད་མཛོན་གྱི་མཆོན་
ཉིད་དུ་བཟོན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ལ་འདི་
སྟོང་པོ་མེད་དེ། མཆོན་ཉིད་དེ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྦང་གིས་ཀྱན་ལས་བརྟམས་
རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གད་དུ་འང་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་བཤད་ཀྱི། སྟོབ་དཔོན་
སྟོགས་སྦང་གིས་ཆོད་མ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་སྟོབ་
དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་
བཤད་ཚུལ་དེ། ཀྱན་ལས་བརྟམས་འགྲེལ་བྱེད་སོགས་དང་། ཡིད་མཛོན་མེད་

པར་ཚུད་པ་སོགས། འགོག་པ་ལ་སྒྱུར་ཀྱང་། ཁྱོད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་
དེ། ཆོས་གྲགས་ང་རང་གིས་བཞག་པའི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་འདི་ལ་སྒྱུན་
འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པར་འབྱུར་བ་ཤུས་སྤྱད་པའི་རིགས་པར་འབྱུར་རོ། །

དེས་ན་བཤད་པ་བྱེད་པ་དག་གི་ངང་ཚུལ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་དེང་
སང་གི་ཉན་པོ་དག་ནི་འཆད་པ་པོའོ་ཁ་ལ་བལྟ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོམ་པར་སྒྲུང་
རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྒྲོབ་མ་ཁ་ཅིག་ཡིད་མངོན་གྱིས་རང་
གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་
འདོད་པ་བཀག་ནས། དེའི་སྤྱིར་ཡིད་མངོན་རང་དབང་དུ་གཞལ་བྱ་ཡོངས་
སྤྱ་གཙོད་པ་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་འགོག་པ་ནི། དབང་མངོན་སྐད་
ཅིག་དང་པོས་ཡོངས་སྤྱ་གཙོད་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཐེན་པ་ཙན་གྱི་ལས་སྤྱ་
བྱ་བར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་ནི། དེའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སྤྱ་གྱུར་པའི་ཡིད་
མངོན་གྱིས་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སྤྱ་གཙོད་པའི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
བྱེད་ན་དབང་པོ་ལས་སྒྲེས་པ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་དབང་མངོན་སྐད་གཅིག་
གཉིས་པའམ། གཞན་ཡིད་མངོན་དག་ནི་གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ངི་
ལྟར་འདོད་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

འདི་ནི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སྤྱ་གྱུར་པའི་
ཡིད་མངོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་འཛིན་ན་དབང་
མངོན་སྤྱི་མས་ཀྱང་འཛིན་དགོས་ཏེ། གཉི་གའང་དབང་མངོན་སྤྱ་མ་དེ་མ་
ཐག་རྒྱུན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྒྲེ་ཞིང་གཟུང་དོན་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་སོགས་མཚུངས་སོ་
སྟུང་དུ་དགོངས་ནས། དབང་པོ་ཅན་ནམ་གཞན་དག་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན། མངོན་གྱིས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱིས་
གཟུང་བེན་འཛིན་པར་ཁས་སྦངས་པ་ལ། དབང་མངོན་གྱི་མ་དབང་མངོན་སྟེ་
མའི་གཞལ་བེན་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ཀྱང་ཁས་སྦངས་མེད་པའི་ཐལ་
འགྱུར་དུ་འགྲོ་ལོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་ཡིད་མངོན་འགྲོས་གསུམ་པ་ཆེས་
གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

གཞན་ཡང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་རང་དུས་
ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་འཛིག་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བས། དེ་འབྲེལ་དངོས་པོ་
དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོའང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྟག་
ཀྱང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། མི་
འཐད་དེ། རྒྱུན་གྱིས་བྱད་པར་བྱ་བ་མིན་ན། རྒྱུན་དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལན་བསྟན་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་འབྱུང་བ་
དེའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་སྟར་བྱུང་བའི་དབང་མངོན་གྱིས་
བཟུང་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་ལ། རང་གི་སྟར་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལོང་བས་

གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །

ངག་དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། བྱོན་གྱིས་རང་གི་སྒར་བྱང་བའི་དབང་མངོན་གྱིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་ཡུལ་འཛིན་ཀྱང་ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱོན་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྒར་མ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡིད་མངོན་གྱིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་འཛིན་ན། ཆོད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན་ཞེ་ན། དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་རིགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཞིང་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་པ་ཅན་གྱི་དབང་སྐྱེས་སྟོན་ནི་ཡིད་མངོན་དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་མངོན་འདི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་། ཡུལ་དེས་པ་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུས་མཉམ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ། ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ནི་ཡིད་མངོན་དང་དུས་མཉམ་དགོས་པས་ངི་ལྟར་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དུས་མཉམ་པ་འཐད་དམ་སྟུམ་ནས་ཅོད་པ་ནི། དབང་མངོན་དེ་དང་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་

དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིད་མཛོན་དང་དུས་
མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དག་ནི་རི་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཡིད་
མཛོན་བསྐྱེད་པའི་ལྟན་ཅིག་གྲེད་པའི་གྲོགས་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་གྲུབ་མ་
ཟིན་པའི་སྒྲར་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མ་ཟིན་པའི་ཆེ་འབྲས་བུ་ལ་པན་
པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིས་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་འབྲས་བུ་ལ་
པན་པ་ཉི་བར་མི་སྒྲོར་ཏེ་སྒྲུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
འབྲས་བུའི་སྒྲར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཟུང་དོན་ཡང་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་འཛིན་གྱི་དོ་བོ་དང་བཅས་པའམ་དུས་མཉམ་པ་ནི་སྒོ་
དེའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དུས་ཐ་དད་པས་རི་ལྟར་འཛིན་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས།
ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་པར་རྒྱས་པའི་རྒྱ་སྟེ་རྒྱས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་
གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །ངག་དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་
ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེ་རང་དུས་ན་མེད་ཀྱང་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་མི་འགལ་
ཏེ། གཟུགས་ལས་ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་གཟུགས་ཁྱོད་
ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་འཛོག་གྲེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རྒྱ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་དབང་ཡིད་སོགས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་
ཡང་། འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་དེ་རྒྱ་གང་གི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་གྲེད་པར་སྦྱེ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་དེ་ཡིས། དབང་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་འམ་རྣམ་པ་དེ་བཞག་པ་

དང་། དབང་ཤེས་གྲིས་ཀྱང་རྒྱ་དེ་བཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་
ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་ཡིད་སོགས་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མི་
སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཟུང་དོན་ནི་རྒྱ་ཡིན་པར་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཡིད་མངོན་གྱི་
གཟུང་དོན་ཡང་ཡིད་མངོན་དང་དུས་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
དབང་མངོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་
དོན་དུ་འགྱུར་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱབས་དུ་མར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྤངས་ནས་མདོ་སྤེ་བའི་
གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་བཞག་མང་དུ་མཛད་པ་ནི། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་མན་
ཆད་རང་གཞན་གྱི་སྤེ་བ་གང་འགོག་ཀྱང་དེ་དག་པལ་ཆེར་ཆོས་གྱི་བདག་
མེད་ད་ལྟ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བས་རེ་ཤིག་བཀའ་དང་པོའི་
རྣམ་བཞག་དང་མཐུན་པར་བགྱི་བར་བྱ་ཡི། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གཉིས་གྱི་རྣམ་
བཞག་ལ་བརྟེན་ནས་བགྱིར་མི་རུང་སྟེ། རུང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཀྱང་
ཅིའི་སྤྱིར་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གཉིས་གྲིས་བགྱི་བར་མི་
མཛད། དེ་ལྟ་ནའང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་ཀྱང་མདོ་སྤེ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་སོགས་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་དང་། རང་རིག་མེད་པ་
སོགས་ནི་སྒོ་འབྲུལ་བ་ལྡན་སྐྱེས་གྱི་སྤྲང་ཚུལ་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་རྣམ་བཞག་

ལའང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་དང་རང་རིག་དང་བཅས་པའི་སྟོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཞུག་པར་སྦྲ་ཞིང་། སྤྱི་རོལ་རྣམ་པར་
བཞག་པའི་སྟེང་དུ་རྣམ་པ་དང་རང་རིག་གྲང་བཀག་ན་དེ་བས་གྲང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མངོ་སྤེལ་པའི་སྐབ་པའི་
མཐའ་རེ་ཤིག་ཁས་སྦྱངས་ནས་ད་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་ངོར་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་བཤད་བྱེད་ཏོ། །

རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བས་རང་རིག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཞུགས་པར་
སྐྱབ་པ་དང་། མཆོན་གཞི་རང་རིག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས།

གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དག་རང་རིག་
ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཞུགས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མཆོན་གཞི་རང་
རིག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་
རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་ལ། མ་འབྲུལ་བ་ཆང་བར། དབང་མངོན་དང་
ཡིད་མངོན་དང་རང་རིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྐྱབ་
མི་དགོས་ཀྱི། རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབས་པས་རྟོག་པ་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་པར་
ཞུགས་ལ་འབྲུབ་ཅིང་རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྦྱང་

ཡིན་པར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་ལ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་རྟོག་བྱས་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་གསུངས་ཀྱི། མ་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བྱུང་དུ་མ་
 གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་རང་རིག་རྟོག་བྱས་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། བདེ་
 སོགས་དེ་དག་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་སུ་བརྟེན་བྱེད་པར་
 བྱི་རུས་པའི་སྒྲ་དོན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་ལ་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་
 བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་མི་
 བརྟེན་པར་སྤྱོད་བྱ་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་རང་རིག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། བདེ་
 སོགས་ནང་གི་བཅས་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱོད་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་
 དགག། བདེ་སོགས་ཕྱིའི་བཅས་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱོད་རང་རིག་མེད་པར་
 འདོད་པ་དགག། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་སྒྲུང་སྒྲ་མ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་
 ན་རེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་ལ་བཅས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
 གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་བདེ་སོགས་དེ་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེ་ལྟར་རིག། དེས་ན་བདེ་སོགས་དང་བདག་རྟོག་

པའི་དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལྷན་ཅིག་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་རྣམ་ཤེས་གྲིས་
རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ། དེ་
སྤྱིང་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ། དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་
དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱ་མཚན་ཅིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
རང་གི་གཙུག་པོ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ལས་གཞན་མིན་
པ་སྟེ་རྒྱ་ཆོགས་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། འབྲས་སྟེ། རྣམ་རིགས་འབྲས་
བ་དེ་དང་རིགས་འབྲས་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་
རིགས་འབྲས་བ་དེ་དང་རིགས་འབྲས་བ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་
འབྲས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཙ་ཏྲགས་ཀྱི་སྤྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། དེར་ཐལ། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
བར་མ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་དོན་དང་བཅས་ཤིང་དུས་མཉམ་དུ་
ཆོགས་པའི་དབང་པོ་ནད་ལ་སོགས་པས་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
གྱུར་པའི་རུང་བ་དང་། བྱ་ངན་དང་གཏོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྲིས་མ་
དགྲུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་གནས་པའི་སེམས་ཡིད་དེ་རྒྱས་པ་མཐུ་
ཅན་རྣམས་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་
ཞིང་། ཡིད་ཀྱང་དབང་ཤེས་དེ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱ་ཆོགས་དེ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་
བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིར་ཡིད་ཅེས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་བྲངས་པའི་
ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་རྣམས། །རྣམ་གྲངས་

ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

ཡང་ན་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྲོས་སྟེ། ཀླང་པ་དང་པོ་གསུམ་པ་རྩ་བའི་
 ཉགས་སྒྱུབ་པ་ཡིན་པས། བདེ་བ་ལ་སོགས་སྟེ་བར་མཐོང་གི། དེ་ལས་གཞན་
 ལ་མི་སྟེ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་
 བདེ་སོགས་ཤེས་པར་བསྒྱུབས་ཤིང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་
 ཤེས་པར་སྒྱུབ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། དབང་
 ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་
 བདེ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དབང་
 ཤེས་དང་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྟེ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཡིད་ཤེས་
 འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་དང་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྟེ་བའི་
 སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་ཙམ་ལས་མཚུངས་པར་སྟེ་བའི་ཉགས་མ་
 བྱུང་སྟེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དང་འབད་ཚོལ་སོགས་ཀྱིས་
 བསགས་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་བདེ་སོགས་སྟེ་ལ།
 དབང་པོ་དང་དོན་དང་བདག་ཡིད་ལྟ་བུ་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྟེ་བའི་སྤྱིར་ཞེ་
 བ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རི་སྐད་བཞག་པའི་རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་དབང་
 ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་སྟེའི། བདག་ཡིད་ལྟ་བུ་པ་སོགས་
 གཞན་ལས་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་དག་པན་བྱེད་དུ་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ན་སྟེས་བྱ་འགའ་ལ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་

སོགས་པ་དང་སྒོ་དབང་ཤེས་སྒྲེ་བ་དང་མི་སྒྲེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཚོགས་དེ་
 ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་བྱེད་པར་མཐོང་གི། རྒྱ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་
 ལྗོག་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བ་དེའི་སྒྲིབ།

གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོགས་པ་ནམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཚོགས་རྒྱུ་གསུམ་ཁོ་ནས་སྒྲེད་པར་བྱུང་མེད་ན། རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྒྲེས་
 བར་མཚུངས་པ་ལ་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུ་
 གསུམ་ཙམ་ལས་སྒྲེས་པར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་གསུམ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་
 གསེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་དམིགས་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གཟུགས་དམིགས་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་སོགས་ལས། དབང་
 ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་སྒོ་ཡིད་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི། རྒྱ་བདག་ཡིད་མྱད་པ་ཡིན་
 བར་ནི་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཤེས་རང་ཡུལ་གསལ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་
 གཏན་ལ་ཐེབས་པ་དང་། མི་གསལ་བ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 དང་། གང་དུ་འང་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་དག་སྒོ་ཞེས་པ་དབང་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་
 འཆད་པ་དག་ནི། ཐེ་ཚོམ་ཞེས་པ་མི་འགྲིག་ བཞིན་དུ་བསྐྱིག་པར་བྱེད་དོ། །
 འདིར་ནི་ཚོས་མཚོག་གི་ལུགས་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྤྱིང་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིང་བྱེད་རྗེས་གཞན་
 ཡོད་པ་དག་ག་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པས་སྤྱིང་བའི་

ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བདེ་
 སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་
 ལ། དེ་ཡང་རང་ལས་རྩས་གཞན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་
 ལྟར་བདེ་སོགས་དེ་རང་ལས་རྩས་གཞན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་ན། དབང་
 ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 ངམ། རང་ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་
 གང་ཉི་བའི་སྒོ་དབང་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ནས་ནི་བདེ་སོགས་ཉིད་དབང་ཤེས་དེས་ནི་ཅི་ལྟར་
 ཉོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། ངག་དོན་ནི། གཟུགས་མངོས་མཐོང་བའི་
 མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་སྤྱོད་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྤྱོད་དང་དེ་གཉིས་གཟུགས་མངོས་གཟུང་དོན་དུ་ཉི་བ་ལས་སྐྱེ་
 བར་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་བྱུང་སྟེ། དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་གཟུགས་
 མངོས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་རང་ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིང་།
 དེ་ཡང་དང་པོར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་འཛིན། དེའི་རྗེས་སུ་
 ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་སྒོ་ནས་རིམ་
 ཀྱིས་འཛིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་བདེ་སོགས་དེ་སྤྱོད་བ་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་
 མེད་པར་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། གཟུགས་མངོས་མཐོང་བའི་ཆེ་གཟུགས་
 མངོས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བར་

མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོར་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་
 བོ་སྐྱེས། དེ་ནས་དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་བའི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེས། དེ་ནས་
 མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེས། དེ་ནས་དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་བའི་
 ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་སྐྱེ་དགོས་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་འཇུག་པ་མཁྱོགས་པའི་བྱིར།
 བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེ་ན་འོ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་དེ་དང་
 འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། བདེ་སོགས་སྤྱོད་བ་མེད་པར་གཟུགས་
 མཛེས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་
 ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདྲོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་
 མཛེས་མཐོང་བའི་ཆེ་གཟུགས་མཐོང་བའང་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་།
 བདེ་བའང་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱོད་བར་སྒྲུང་ན། གཟུགས་དང་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་
 འཛིན་གྱི་བར་མ་ཆད་དུ་མི་འཛིན་པ་བྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
 གཟུང་དོན་དང་བདེ་སོགས་གཉི་ག་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན།
 དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་གཟུང་དོན་སྤྱི་རོལ་དང་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་
 སོགས་གཉི་ག་དངོས་སུ་ཤེས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་
 སྤྱི་རོལ་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་བྱིར་དང་། དབང་ཤེས་མ་
 འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་བདེ་སོགས་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་མེད་ཀྱང་གཟུང་དོན་སྤྱི་རོལ་དག་
 ལས་སྐྱེ་བས་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱིས་
 དབང་ཤེས་དེ་ལ་ཐན་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། འདིས་རྟགས་

སྒྲུབ་གསུམ་བསྟན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་
 དོན་དག་ལས། །སྐྱེ་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། སྒྲུབ་སོགས་དུ་མས་
 མིག་ཤེས་སྐྱེད་ཀྱང་སེར་པོ་སོགས་མེད་པའི་སྒྲོན་པོས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་
 མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གཉི་གས་དུས་མི་
 མཉམ་དུ་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ཀྱང་། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་སོགས་
 དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་
 སོགས་སྐྱེད་རྒྱས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་སོགས་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་
 པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པའི་མིག་
 ཤེས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར། བདེ་སོགས་སྐྱེ་བ་དེའི་རྒྱུའི་དོན་
 གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་ནི་མ་བཟུང་བར་བདེ་སོགས་དེ་སྤྱིང་
 བར་ནི་འགྱུར་དགོས་ནའང་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །

གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱས་གྲུབ་མེད་བྱིར་ཞེས་པ་
 ཉགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་དོན་འཛིན་
 པ་དང་ལྟན་ཅིག་གམ་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བདེ་སོགས་འཛིན་ཅིང་སྤྱིང་བའི་
 ཆེ་ན། དབང་ཤེས་དེ་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱིས་ནི། བན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཅི་
 ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་བྱིར་ན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་བདེ་
 སོགས་དེས་སྐྱེད་པའི་སྒྲོ་དབང་ཤེས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། བྱིད་རང་
 རིགས་པ་ཅན་པ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་མི་

འདོད་པས་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་རྒྱུ་དོན་ནི་མ་བཟུང་བར། དེ་སྤྱིང་བར་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་
ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེར་ཐལ། དོན་མེད་པར་ནི་བདེ་ལ་སོགས། །མིག་
སོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིང་ན་ནི། བདེ་སོགས་སྤྱིང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་
གཟུགས་སོགས་བྱད་མེད་སོགས་བྱད་པར་ནམ་ཡང་མིག་གིས་འཛིན་ཅིང་
ལྟ་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་
པོའི་སེམས་ནི་ངས་སྤྱིར་དང་། ཞེས་པ་མ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་སྤྱི་དོན་
འཛིན་པར་ངས་ན་ནི་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་
སྤྱིང་བར་མི་འགྱུར་བས་བྱུང་བར་ཐལ། ནང་གི་ཡན་ལག་གིས་པན་འདོགས་
རུས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་
ན། དེ་ཏྲག་ཏུ་ཁ་ནང་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པ་དགོས་པས་སྤྱི་རོལ་མཐོང་བར་མི་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་དང་ནི་དེ་
ཡོད་པ་ལས། ཡུལ་དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་
སོགས་སྤྱིང་བའི་སྒྲོ་ཡིད་ཤེས་ནི་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། རིམ་
གྱིས་འཛིན་ན་དེ་སྤྱིང་བ། །རྣམ་ཆད་མེད་པར་སྤྱང་མི་འགྱུར། ཞེས་སོགས་
གོང་གི་སྒྲོ་ན་དེ་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན་ནི། ཡུལ་ཉི་བ་ཅིག་གིས་བདེ་སོགས་སྤྱིང་
བའི་སྒྲོ་སྦྱེ་ན། ཅིག་ཅར་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་ཡོད་པ་ན།
རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་བདེ་སྤྱོད་དག་ནི་སྤྱིང་བའི་སྒྲོ་ནས་རིག་པར་འགྱུར་
རོ། །

གཤམ་ཏེ་ཡུལ་ཉི་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་སྐྱབ་སོགས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་
 ཡུལ་ཡོད་ཅིང་ནང་གི་ཉིར་ལེན་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་ན་སྐྱབ་བསྐྱེད་སོགས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་བདེ་སྐྱབ་འགལ་བའི་ཅིག་ཅར་
 ཉིར་ལེན་མིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚོན་གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
 ནི་བདེ་སོགས་གྱི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་སོགས་དེ་
 མི་ཤེས་པའམ་བཅས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་སྦྱངས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་བདེ་སོགས་གྱི་ཉིར་ལེན་དུ་མི་འདོད་གྱི་བདག་པོའི་
 རྒྱ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་པོའི་རྒྱ་དེ་ནི་འབྲས་བུས་འགལ་བ་
 དག་ལའང་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་
 བ་གཅིག་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་འུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་བྱ་རོག་ལ་
 སོགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དག་རང་འབྲས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་
 སྐྱེད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའི་ངོ་བོར་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་བདག་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་
 བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་།
 རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་སྤྱིར། བདེ་
 སོགས་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་བདེ་
 སོགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ནི། བདེ་སོགས་རྣམས་ནི་
 རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་འཕོས་པའི་དོན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་ནི་སྒྲིང་བའི་

གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། བདེ་སོགས་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་
 བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་འདི་དག་ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་
 ཟུང་གྱི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན། །དེས་ན་
 དོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་བདེ་སོགས་གཟུང་རྣམ་ཀྱི་ཆ་
 ཟློང་བྱ་ཡིན་ཞིང་། བདེ་སོགས་དེ་དག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 འཛིན་རྣམ་དེས་གཟུང་རྣམ་དེ་དག་ཟློང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་ནི་རང་གི་
 དོན་རྣམ་ཡུལ་བདེ་སོགས་ཟློང་བའི་རང་རིག་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཟློང་བྱ་
 ཟློང་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་ལ།
 དེའི་སྤྱིར་བདེ་སོགས་ནི་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ཟློང་བ་
 མ་ཡིན་ཞིང་། བདེ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་འཛོག་
 པ་ནི། བདེ་སོགས་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའམ། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་
 པ་ལོ། །

དེ་ཟློང་སྤྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་འདོགས། །སྤྱི་རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མིན། །
 ཞེས་པའི་རྟེན་པ་འདི་གཉིས་རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེའི་རྩ་བའི་དཔེ་ལ་མེད་ཅིང་།
 ལྷ་དབང་སྒྲོའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྤྱེབ་སྦྱོར་མི་སྒྲུང་
 རོ། ཞེས་དཔང་ལོ་གསུང་ཞིང་། རྒྱན་དང་། ཉི་མ་སྤྱས་པ། ཡ་མ་རི་ལ་སོགས་
 ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ནའང་མེད་པས། མས་ལྷ་དབང་སྒྲོའི་འགྲེལ་པ་
 བསྐྱར་བ་ན་འགྲེལ་ཆོག་རྩ་བ་ཤར་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་ཟློང་བར་བཤད་

དེ། ཞེས་པའི་དོན་ཡུལ་ལ་མ་གོ་བར་སྤྱི་དོན་ལ་བརྩུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་དག་གིས་བབ་ཅེས་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། དེར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་དག་གིས་བདེ་སོགས་ཁོ་རང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཏུ་བརྩུང་ནས་གཞུང་འདི་དག་སྤྱོད་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་མོད། རང་རིག་མ་དེས་པའི་འཆལ་གཏམ་དེ་ནི་ཁོ་བོས་ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་བཀག་བེད་ཅིང་། འདིར་བདེ་སོགས་ནི་སྤྱོད་བྱ་གཞུང་རྣམ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་ནི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ནི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་རང་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་སྤྱོད་བཅི་འབྲད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཉགས་དེའི་སྤྱོད་ཆོས་དང་དཔེ་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། སྤྱོད་ཆོས་སྤྱི་མ་སྐྱབ་པ། དོན་གང་ཉེ་བས་སྒོ་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་སྤྱིར་བདེ་སོགས་རང་ཉིད་ལ། ཞེས་པ་མན་གྱིས་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདེ་སོགས་སྤྱིའི་བེམས་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱོད་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་སྤྱི་རོལ་ན་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི་སེམས་མེད་པའི་བེམས་པོ་དང་། །དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཡིན་པར་སྐྱ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །སྟེ་ཞེས་པ་སྤྱི་མ་དག་འདྲན་པའི་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་དེ་

དགག་པ་ལ། བདེ་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དང་སྤྱིའི་བེམས་སོ་
ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས།
དང་སོ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་
སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་དགོས་ནའང་། དབང་
པོའི་སེམས་ནི་ངེས་སྤྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་
རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་དང་སྤྱོད་སོགས་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྒྲར་བཤད་པའི་
སྤྱོད་རྣམས་འབྱུང་ཡང་། སྤྱོད་སོགས་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་དང་གཅིག་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་གྱང་སྤྱོད་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར་སྤྱིའི་བེམས་སོ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། བདེ་སོགས་དང་སྤྱོད་སོགས་དེ་ཆོས་
ཅན། ཅི་ལྟར་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲར་བ་
ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། སོ་སོར་བཟུང་བའི་སྤྱིར།
གཞན་ཡང་བདེ་སོགས་སྤྱོད་སོགས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ཡུལ་སྤྱི་རོལ་གཅིག་
ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེར་བྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་གོམས་པ་ཡི་
ནི་བྱད་པར་ལས་སྤྱོད་ལ་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་བྱད་པར་དུ་ནི་མི་
འགྱུར་རོ། །སྤྱི་རོལ་བེམས་སོའི་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་གཞན་
དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱོད་གོམས་པས་
བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ན། བདེ་སྤྱོད་སོགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་

མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སློ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་དོན་
དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་དེ་རྟོགས་
པ་མི་འཐད་དོ། །

གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སློ་སོགས་དང་རིགས་ནི་ཐ་དད་
དག་ཏུ་འགྱུར་བས་གཟུགས་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བུ་ནི་
བདེ་སོགས་ཀྱན་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་སོགས་བཅས་
པོ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་བུ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲུག་
རྟགས་ཁས་ཏེ། རྟགས་རྩ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་སྤྱི་བུ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་གཞན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
བཅས་པོར་འདོད་པས་སློ་ཡང་བཅས་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན།
དེས་ན་སྤྱི་བུ་དེ་བདེ་སོགས་སྤྱིར་བའི་སློ་ནས་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་
སོ། །རིགས་པ་འདིས་ནི་སློ་དང་སྤྱི་སོགས་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པས་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསལ་ན། སྤྱི་བུ་དང་
སྤྱི་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ། །གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།
འདོད་ན་སྤྱི་བུ་རྟག་པ་ཡིན་པ་བྱུང་དོ། །རྟགས་འབྲུག་དངོས། གཞན་ཡང་སློ་
དང་སྤྱི་སོགས་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་
པ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་
རྟགས་མ་གྲུབ་ན་གཉི་ག་བཅས་པོ་ཡིན་པ་བྱུང་དོ། །

གཞན་ཡང་སློ་དང་སྤྱི་སོགས་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་

ཡོད་ན། དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྷར་འགྱུར་ན། བདེ་
སོགས་དང་སྡོ་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ། གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
ཉགས་དངོས། བྱལ་པ་གོང་ལ་མཚུངས། འདོད་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་
བྱད། ཡོད་ན་དེ་ནི་གཞན་ལའང་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་
དག་གིས་འཆད་ཚུལ་གཞན་སྣ་ཚོ་གས་པ་བྱས་མོད། ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་པོ་
མ་མཐོང་དོ། །

གཉིས་པ་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ནི། རི་སྐད་
བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེ་སོགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་བྱད་པར་དུ་
འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱིར། བདེ་སོགས་དེ་ནི་ནང་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དང་ཞེས་པ་
རྣམ་གྲངས་སྤྱི་མ་བསྐྱུ་བའི་ཆོག་ཡིན་པས་དེར་མ་ཟད་སྤྱོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱལ་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་རང་བཞིན་སྤྱོད་བ་མ་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་མིག་
ཤེས་གྱིས་གཟུགས་མ་སྤྱོད་བ་བཞིན། གལ་ཏེ་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
པའི་བདེ་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་སྒྲོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་དེ་སྤྱོད་བའམ་
ཤེས་པ་དེས་རིག་ཅིང་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི་བདེ་སོགས་ཤེས་པས་སྤྱོད་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་གྲངས་ཅན་པའི་བྱལ་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བ་དང་
ཤེས་པ་དང་རིག་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ནི་སྤྱིས་བྱ་ཞེས་ཀྱང་
བྱ་ལ། སྤྱོད་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་ཤར་བ་ཤེས་པས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྤར་བདེ་
 སོགས་སྟོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་བ་མ་གཏོགས་བདེ་
 སོགས་འདིའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོང་གང་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེའི་
 རྒྱ་མཚོན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དང་དེའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་
 སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་སྟོང་བའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་
 ཉིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་མཐོང་གི་བདེ་སོགས་དང་ཤེས་པའི་བར་དུ་དེ་
 གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་གི་ཡོད་ན་སྤང་
 དགོས་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་མགར་གྱི་སོ་མལ་གྱི་ལྷགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ། རྩས་
 ཐ་དད་ཀྱང་། འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྩས་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་
 ཉམས་པར་འབྱུར་ཏེ། སྟོང་མ་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་མེད་པར་སྟོང་བདེ་བ་གཅིག་
 ཡིན་ན་དེ་ལྟར་གང་ཡིན་པ་སྟོང་མ་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྩས་ཐ་
 དད་པ་ཅན་དུ་བྱུང་ལ། སྟོང་མ་འབྲུལ་བས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་འདི་གཅིག་
 གི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་སྟོང་མ་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་འང་ཐ་དད་ཀྱི་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟར་སྟོང་མ་འབྲུལ་བས་གཅིག་ཐ་
 དད་དམིགས་པས་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མི་འབྱུང་ན་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བྱར་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་བསྐྱབས་ནས་དེས་གངས་ཅན་སྟོང་ལའང་གཅིག་
 ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གངས་ཅན་སྟོང་གི་

ལུགས་དེ་ལྟར་ན། ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་
པར་ཐལ། སྐྱག་བསྐྱལ་དང་དཀར་ཚེས་སློ་མ་འབྱུང་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཡང་
ཐ་དད་མ་ཡིན་ལ་སློ་སྤྱོད་གཉིས་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་སྒྲུང་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་
པས་ནའོ། །

གལ་ཏེ་བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་
བ་སོགས་སེམས་བྱུང་ཇུས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཇེས་ཀྱི་རྟོག་པས་
གང་རུང་རེ་དེས་ཀྱི་གཞན་མི་དེས་པ་བཞིན་དུ། སློ་སྤྱོད་ཇུས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་
ཀྱང་གང་རུང་རེ་མཐོང་གི་གཉི་ག་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་གཅིག་གི་
ཆེ་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཆེས་གསལ་བར་རྒྱ་བས་འདུ་ཤེས་སོགས་གཞན་
ནམས་བསྐྱབས་ཤིང་དེས་པའི་གོགས་བྱས་ནའང་། སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་
རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པ་དག་ལ་བརྟགས་པ་ན་མཚན་མར་འཛིན་པ་སོགས་
སེམས་བྱུང་གཞན་ནམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་ཞིང་རྟོག་པས་དེས་པའི་སྤྱིར། ཚོར་བ་སོགས་ནང་པན་ཚུན་ཇུས་ཐ་
དད་པའི་ནམ་གཞག་ཆད་མས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སློ་སྤྱོད་ཐ་དད་མངོན་སུམ་
གྱིས་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །

འདི་ནི་སེམས་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནམས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་ཞེས་ཚིད་པ་དང་། ལན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ནང་པན་ཚུན་ཇུས་ཐ་དད་
པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཇུས་ཐ་དད་དུ་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཁ་ཅིག་སེམས་སེམས་བྱུང་ཇུས་ཐ་དད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་

དུ་གཞུང་འདི་འདྲེན་པ་དང་། གཞན་དག་སྐབས་འདིར་སེམས་སེམས་སུ་
བྱུང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་གཞན་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་
གཉི་གའང་རྣམ་པར་འབྱམས་པའོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་
བསལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་མངོན་སུམ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཅོད་སྤང་གཉིས།

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། དངོས་
དང་། ཞར་ལ་མངོན་སུམ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཅོད་སྤང་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཆད་མ་མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་
འདྲེས་པའི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་པ་འཆད་པ་སྟེ། མདོ་འདིའི་རང་འགྲེལ་
དུ། རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་
པའི་དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་
ཞེས་པ་ནི། སྒྲ་མས་བསྟན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་མས་ལུང་
པོག་ཅིང་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། བསྟོམ་པའི་
ཆེ་རིགས་པ་ཐོར་ནས་ཆོག་ཅམ་ལ་སྐབས་སུ་གཞུང་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་ལུང་ཞེས་པ་རིགས་པའི་སྒྲས་དངས་པའི་ལུང་ལ་
བཤད་པས་ནི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་
ཆོག་རྩ་འགྲེལ་འཆད་པ་ལ་གཙོ་ཐོར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
དང་མཚན་གཞི་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟོན་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐབས་པའི་རིགས་

པ་མཆོན་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་
 རྣམ་འགྱུར་བའི་རྒྱད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ། དུམ་གྱི་བྱེད་པར་སྒྲར་ལེའུ་གཉིས་
 པར་བཤད་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱུག་པོ་དེའམ། ཡང་
 ར་སྒྲར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་དེ་ལ་དམིགས་པ། དེ་ཡང་བདག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པར་
 བསྐྱེམས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ། སྒྲར་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བ་
 རྣམ་པར་བསལ་བའི་དབང་གིས་དུམ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲར་བ་གང་ཡིན་པ་
 བེ་རྣམ་འགྱུར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དུམ་ཅན་
 ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་བའི་ཤེས་པ་ནི་དུམ་གསལ་བར་སྒྲར་བ་འཐད་ན། དེའི་ཆེ་ཉེ་
 བར་མེད་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 བའི་ཤེས་པ་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་དུམ་གསལ་བར་སྒྲར་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་
 བ། དེའི་ཆེ་ཉེ་བར་མི་གནས་པའི་དོན་ཀྱང་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་
 བར་སྒྲར་བ་འཐད་དེ། འདི་ལྟར། འདོད་ཆགས་དང་། ལྟག་ལ་སོགས་པས་
 འཇིགས་པ་དང་། བྱ་སྒྱུག་པ་ཞི་བའི་མྱ་ངན་གྱིས་ཡིད་བརྒྱུམས་པ་དང་།
 རྒྱན་པོ་མི་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་བསྐྱེད་པས་ཆགས་དུམ་གྱི་བྱེད་མེད་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་དག་པའམ། དེའི་ཆེ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མདུན་
 ར་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་བསྐྱེམས་སྟོབས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དེ་དུམ་གསལ་བར་སྒྲར་

ཡང་རྟེན་པའི་བླ་བ་བསལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་མ་དེས་ཏེ། ཆེ་ལམ་གྱི་
 ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟེན་པ་དང་བཅས་ཀྱང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ་
 ཞེ་ན། གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་པ་ལའང་རྟེན་བཅས་རྟེན་མེད་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་པར་རྟེན་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་གསལ་
 བར་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་ལམ་ན་ཡང་། རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཞེས་པ་སྐྱེས་པ་
 རྣམས་གཉིད་སད་པའི་ཆེ་བླ་བ་ན་དེ་ཞེས་པ་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་
 འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བླ་བས་བྲལ་བའི་
 སྤྱིར། ནི་ཞེས་པའི་དགར་ཆོག་གིས་འདི་དག་གིས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ནི་
 གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆེ་ལམ་གྱི་ཞེས་པ་སྐྱེས་པ་འགའ་
 ཞིག་སད་པའི་ཆེ་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བླ་བས་བྲལ་
 བའི་སྤྱིར། རྟེན་མེད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་བླ་བ་ཞེས་པ་ཆེ་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བླ་བ་ལ་བྱས་ནས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
 ལྟོག་བྲལ་བསྟན། སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མ་ཐུན་དཔེ་བསྟན། རྟེན་པའི་བླ་བ་
 རྣམ་བསལ་བས། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྟེན་བྲལ་དུ་སྐྱབ་
 པའི་རིགས་པའི་རྗེས་བྲལ་བསྟན། འདོད་འཇིགས་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་
 བཞིས། མ་ཐུན་དཔེ་བསྟན་པ་ཞེས་འཆད་ལ། ཆོས་མཚོག་ནི། རྣམ་པར་རྟེན་
 དང་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟོག་བྲལ་བསྟན། དེ་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་རྟེན་དང་རྗེས་
 འབྲེལ་ནི། །དོན་གསལ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཆེ་ལམ་ན་ཡང་བླ་བ་དེ་དེ་

འབྲེ་དོན་ལྡན་མིན་པར་བློ་བཟང་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །

འོ་ན་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་
པས་བྱུང་ན། བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་འབྱོར་
པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རུས་གོང་
ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་དང་། ཟད་པར་ས་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཞིང་
བསྐྱེད་པ་ན་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་
དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་དང་། ཟད་
པར་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱོམས་པར་གྱུར་པ་བསྐྱོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན། བསྐྱོམ་པ་དེ་
གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲིའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་བསྐྱོམ་བྱ་
གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མི་རྟོག་པའི་སྒྲི་ནི་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
རྣམ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་
པ་ཡུལ་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་
སྒྲུང་ཆད་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་
བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་རྟོག་
མེད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱོམས་བྱུང་
མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷག་མ་ཟད་པར་ལ་སོགས་པ་ནི་

གསལ་བར་སྒྲུང་ཞིང་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་། ཉེ་བར་བསྐྱད་ཅིང་འབྲུལ་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་མ་འབྲུལ་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་མཁན་པོས། མི་གཙང་
ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཞེས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་སོགས་གྱི་ཅོད་སྟོང་དུ་
འཆད་དེ། འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། དུས་གསུམ་པོ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་
པས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེམས་སྟོབས་གྱིས་
གསལ་བར་སྒྲུང་བ་འཐད་ནའང་། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེམས་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ནི་ལྟར་
འཐད་ཅེ་ན། མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པའང་བསྐྱེམས་
པ་ཡི། །སྟོབས་གྱིས་སྐྱུལ་བ་རྟོག་མེད་དང་། །གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་བྱོད་
རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་མཐོང་བའི་བྱིར། ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་
ཀྱང་བསྐྱེམས་སྟོབས་གྱིས་གསལ་སྒྲེས་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ནི་
ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་ལོ། །

འོ་ན་ཟད་པར་སོགས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་དག་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྐྱེམས་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་
བའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་བྱིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
མ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲེས་པའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་
དག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་བྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་

མིན། །ཞེས་པ་མན་ཆད་དོ་ཞེས་འཆད་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་མངོན་སུམ་སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ཀྱི་ཚུད་སྤང་བཤད་པ་
ནི། ཆད་མ་མངོན། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་
མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རྟོག་བྲལ་སྒྲོས་པ་དེ་ཉིད་
ལ་ཚུད་པ་སྤྱང་བའི་བྱིར། ཆད་མ་མངོན། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །
དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དད་པ་
ཤེས་རབ་དང་། ཞ་མ་སེང་རྒྱལ་གྱི་འགྲུར་ལ་ཆིག་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། མས།
ལྟ་དབང་སྤོའི་འགྲེལ་པའི་ནང་དུ་མདོ་ཆིག་བྲངས་པ་ན། རང་རིག་ལའང་རྟོག་
མི་འདོད། །དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་བྱིར་རོ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་དེ་འགྲུར་ལེགས་
སོ། །དེ་ལ་འདིར་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་སྒྲོན་པའི་མདོ་
ཆིག་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། དབང་པོ་དང་། ཡིད་དང་། རང་རིག་དང་། རྣལ་
འབྱུང་བའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྱུབས་ཟིན་པའི་
ཇེས་སུ། ཚུད་སྤྱང་གི་མདོ་ཆིག་དེ་འགྲེལ་བ་ལ། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲུ་དོན་
འཛིན། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉི་ག་རུ། ཚུད་སྤྱང་འདི་མངོན་སུམ་
ཐམས་ཅད་རྟོག་བྲལ་དུ་བཤད་པ་ལ། ཚུད་པ་སྤྱང་བ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་
ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྱུབས་ཟིན་པའི་ཇེས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་
ཀྱི། གཞན་དག་འཆད་པ་ལྟར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲོས་སུ་ཚུད་པ་སྤྱང་
བ་ཡིན་ན་ཅིའི་བྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་མི་འཆད་པར་རྣལ་

འགྱུར་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཆད། དེས་ན་ཚུད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བྱལ་དུ་སྦྱས་པ་དང་།
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་སྦྱས་པ་འགལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ལའང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བར་མི་འཐད་པས་རྟོག་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་
 རྟོག་བྱལ་ཉམས་སོ། །དེ་བས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་ནི་སྤྱོད་
 རང་ཉིད་ཀྱི་རང་རིག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་བས་ན་རང་རིག་གི་རྣམ་བཞག་དང་འགལ་བ་བསྟན་ནས་མངོན་
 སུམ་སྤྱི་ལོ་མཆོད་ཉིད་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆད་མ་མདོའི་ཚུད་སྤྱོད་གི་
 གཞུང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ་ཚུད་པ་བསུ་བ་ན། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པའི་རང་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་
 སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་ཆོག་འཁུལ་གཞི་ཆེ་བས་
 འཁུལ་ཏེ། ཚུད་པ་འདིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནའི་ཚུད་སྤྱོད་དང་། ཚུད་
 ཚུལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན།
 རྟོག་པའང་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་
 པའང་རྟོག་བྱལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཚུད་པ་བསུ་ནས། ལན་འདེབས་

པ་ན། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །ཤེས་སོགས་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པ་རང་
གི་སྒྲ་ཡུལ་སྒྲ་དོན་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་དོ་
བོ་ནི་སྒྲ་དོན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཤེས་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི།
རྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་འཆད་མོད། རྟོག་པས་རང་གི་དོ་བོ་རིག་
པར་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་རུ་འདིའི་གོང་དུ་བྱར་ཅམ་ཡང་ཁས་
སྐྱངས་པ་མེད་ཅིང་། རྩོད་པ་འདི་ནི་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་དག་གི་རྩོད་པ་
ཡིན་པས་རྩོད་པ་སྒྲ་བ་པོས་ཀྱང་རྟོག་པ་རང་རིག་གི་དོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
ཁས་མི་ལེན་པའི་རྩོད་པ་འདི་འདྲ་འོང་བའི་གཞི་མེད་ཅིང་། དོགས་པ་ཁོང་
སྐྱངས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དོགས་པ་ཁོང་སྐྱངས་དེ་འདྲ་བྱེད་ན་རང་ཉིད་རྟོག་པ་
རྣམས་རང་གི་དོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ནའང་ཚུལ་དེ་ནི་
ཆེས་འབྲུམས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་པས་ཁོ་པོས་ཆད་མ་ཡིད་གྱི་ཐུན་སེལ་དུ་
རྒྱས་པར་བཀག་གི་བྱེད་ཅིང་། དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོ་ལ་
མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ལན་ཀྱང་ཆེས་འབྲུལ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཤེས་པ་
རྣམས་རང་གི་དོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པས་རང་རིག་ཡིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་ན།
འཛིན་རྣམ་ཀྱང་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པས་རང་རིག་ཡིན་པར་འཛོག་
མི་རུས་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱེད། རང་རིག་གི་མཆོན་གཞི་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་
ཞིང་། གོ་ཆོད་ན་རྟོག་པའང་རང་རིག་ མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ཁྲབ་པ་ཉམས་སོ། །

དེས་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཅ་འགྲེལ་གྱི་རྩོད་པ་བཀོད་པ་དེའི་དོན་ནི་

འདི་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་བྱེད་རང་རིག་པ་དེ་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་སྤྱང་བའི་རང་རིག་པ་ཡང་མངོན་སུམ་
 ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱང་བྱེད་དེ་རྟོག་བྲལ་
 ཏུ་འགྱུར་དགོས་ནའང་། རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་
 བ་འགཤམ་ལོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་ཆད་མ་མདོར། རང་རིག་ལའང་རྟོག་
 མི་འདོད། །དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་གིས་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་གི་དོན་
 བེ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་སྤྱང་བའི་རང་རིག་ལའང་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་མི་
 འདོད་དེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་ཡུལ་སྤྱོད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བྲལ་
 པའི་གྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། ཤེས་གང་གང་ལ་སྤྱོད་འཇིག་། །དེ་ནི་དེ་ལ་
 རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་གིས་རོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 བ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་མིན། །དེ་གྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་
 པ་ནི། རང་རིག་ལ་ཡང་རྟོག་མི་འདོད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་འདི་
 ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་སྤྱང་བྱེད་ཏུ་
 འཇུག་པའི་རང་རིག་ཀུན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་
 པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་རང་མཆོན་ཡིན་པ་དེའི་གྱིར།
 བྲལ་སྟེ། ཤེས་པ་གང་སྤང་ཡུལ་གང་ལ་སྟོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇིག་པ་དེ་ནི་སྤང་
 ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་གྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ།
 །སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནོར་བའི་འཕྲེང་བ་ཁོ་ན་

བཤད་པ། རྒྱ་འབྲེལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་དགག་སྐྱབ་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་ཀྱི་དག་
ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་
ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དམིགས་བསལ་མ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཤེས་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲ་བཤད་པ་དེའི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱ་དང་།
དེ་བྱུག་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ། དེ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཅས་གསུམ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་མ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཤེས་ཕྱིར་མངོན་སུམ་
ལྟར་སྒྲ་བཤད་པ་ལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱ་བསྟན། རྟོག་
པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲ་བྱུག་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ་བསྟན། བསྐྱད་པ་མངོན་
སུམ་ལྟར་སྒྲ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆད་མ་མདོར། འབྲེལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་
དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །བྱན་དང་མངོན་འདོད་ཅས་བྱའོ། །མངོན་
སུམ་ལྟར་སྒྲ་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲ་གཉིས་ནི། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲ་འོ། །དང་པོ་ནི་བྱུག་སྟེ། འདིར་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ཆུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་
བུ་འབྲེལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། བུམ་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་འཛིན་ཀྱི་སེམས་རྗེས་དཔག་དང་།
རྟོགས་ཅན་ཀྱི་སྒྲོ་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདས་པའི་དོན་བྱན་པའི་

ཤེས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །

རྟོག་པ་མེད་པ་ནི། རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་བསྐྱེད་
པ་ལས་བྱུང་བ་ལྷ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལྟ་
བུ་ལ། རྟོག་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བཤའ་པའི་དོན་ནི་བྱམ་པ་ཡན་
ལག་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱམ་པས། དེ་
ལྟར་བཤའ་དོ་སྒྲུལ་དུ་གཞན་དག་སེམས་སོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་
ཅན་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱམ་པ་ཁོ་བོས་ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་
རྒྱས་པར་བཀག་བྱེད་ཏོ། །

དེ་བས་ན། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་
ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཆེ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་བྱམ་པ་ཅིང་། བྱམ་པ་ཆ་ཤས་དུ་མ་
ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བར་སྐྱོར་རྟོག་
པས་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དང་།
བར་རྟོན་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་གྲངས་སོགས་ཚིག་གི་དོན་དུག་ལ་རྟོག་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་།
སྦྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། འབྲེལ་བ་རྣམས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སུ་མ་བཟད། རང་
ཡང་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཁོ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་ཁས་
ལེན་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་འདི་དག་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་ཡན་
ལག་ཅན་ཡིན་པ་དང་། བྱམ་གཟུགས་བྱམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་སོགས་

ནས། བུམ་པ་དང་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་
བཏགས་ཡིན་པས། ཚིག་གི་དོན་དུག་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པར་
བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་
ཀྱང་། བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་མི་དགོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རང་སྟོག་གཞི་སྟོག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་
འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དགོས་པ་
ནི་རྗེས་དཔག་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་
བྱ་རྟོགས་པ་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
དོ། །དངོས་ལ་གཞི་དབྱེད་ནི། རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་
བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ན། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུག་
ཏུ་སྤྱོད་ནས་བསྟན་ཀྱང་། འདིར་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་སྤྱིར་རིགས་གཅིག་པ་རྣམས་གྲངས་འཛིན་རེ་རེར་བགྲངས་པའི་སྟོན་ས་
གྲངས་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བ་རྣམ་
པ་བཞི་སྟེ། བཅ་རྟོན་ཅན་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བདག་
རྟོན་དབང་པོ་སྟོན་བྱུང་གི་འབྲེལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་མེད་

པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཅེས་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་ཉོན་མེད་གྱི་ཤེས་
པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་བར་འདིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བ་
སྟོན་པ་ན་གངས་འཛིན་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་བྱམ་པ་སོགས་ལ་ཉོན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ནི། བརྟེན་
ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། སྤྲིག་རྒྱ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
པ་དང་། རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་
འབྱུག་པར་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་
རིགས་གཅིག་པ་རྣམས་གངས་འཛིན་རེ་རེར་བགྱངས་པའི་ཚུལ་ཡང་། བརྟེན་
ཅན་ཅན་ནི་རིགས་པ་ཅན་དང་གཞན་དག་ཀྱང་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པས་
དེའི་ངོ་བོར་དབང་ཤེས་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར། ཆད་མ་མདོར། མངོན་
སུམ་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དབྱེ་བའི་གངས་
འཛིན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་ཁོ་
ནས་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པས། དེའི་ངོར་དབང་ཤེས་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་
སྤྱིར། མདོར། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། འདིར་
ཡང་། དབྱེ་བ་གངས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་ནི།
སྤྲི་མ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གྱི་མ་ཐུན་དཔེར་
གཟུང་བའི་སྤྱིར་དུ། ཆད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བར་བསྟན་
པ་ཡིན་པ་རིགས་གཅིག་པས་འདིར་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་ཞེས་པར་
བསྐྱས་ནས་དབྱེ་བའི་གངས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་དགོས་པ་
 བསྟན་པ་ནི། ཚད་མ་མངོན། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུག་ཏུ་སྟོན་པའི་
 དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུག་པ་ཐམས་ཅད་རེ་
 རེ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཐམས་
 ཅད་རེ་རེ་ནས་འདིར་སྟོས་དགོས་ལ། གཞན་དུ་ན་རྟོག་པ་དང་། ཞེས་པའི་
 དབྱེ་གངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུག་གི་དབྱེ་བ་ཤེས་
 པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། དགོས་པ་གཞན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་
 སྒྲེས་པའི་ཤེས་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་ཅན་དང་། དོན་གཞན་
 ལ་སྟོ་འདོགས་པ་གཉིས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་དག། དེ་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་བར་
 མཐོང་བའི་སྒྲུབ་རོ། །

རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་ཚོལ་བ་དེ་དག་གིས་དབང་ཤེས་མིན་པར་
 གྲུབ་ཅིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུག་གི་དབྱེ་བར་བརྟེན་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་གཉིས་
 ཉིད་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མཐུན་དཔེར་གཟུང་བར་
 བྱ་བའི་སྒྲུབ་རོ། །

འོན་དེ་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟེན་
 ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྟོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་བྱམ་པ་དང་
 སྟོག་རྒྱུའི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སོགས་དང་ཡུལ་དུས་ཉེ་བས་
 འདུག་པའི་སྒྲུབ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་དེ་དག་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་

ནོ། །

འོ་ན་རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་ནས་དེ་དག་དབང་
ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྟོར་འགོད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་རི་
ལྟར་སྟོག་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་
བརྟེན་ལ་སྟོས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་
འཛིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་བུམ་གཟུགས་དང་ཚུ་
ལ་སོགས་པ་བྲན་པ་མེད་པར་བུམ་པ་དང་སྟོག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འདི་
བུམ་པའོ། །འདི་ཚུའི་ཞེས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་བརྟེན་ཅན་དང་དོན་
གཞན་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་དེ་ཡང་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ལོགས་སུ་སྟོས་པའི་དགོས་
པ་བསྟན་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཆོད་མ་མདོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ན་
ཅིའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སྟོས་ཞེ་ན། གུན་ལས་བདུས་སུ་རྟོག་པ་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་པར་བསྟན་
ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ནི། རྟོག་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་གངས་ལ་སྟོས་ནས།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བཞི་པར་བསྟན་པ་བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་ནི་
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲུབས་སུ། རྟོག་བྲལ་ཞེས་སྟོས་པའི་
ཆོག་གིས་བསལ་བ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་དཔེ་ཞིག་སྟོན་པར་

འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒར་མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲུབ་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་
བྲལ་མཛོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སྒྲུབ་བཏང་བ་ལས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཡང་འབྲུལ་
ན་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་ཏེ་མ་འབྲུལ་བ་མཛོན་
སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སྟོས་པའི་སྐབས་དེར་ནི་རབ་རིབ་ཏུ་མ་
ཟད། མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ལ་ཉེ་བར་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་
སྒྲེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟར་ཡིན་པ་ལ། རབ་རིབ་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྟོས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་ཉེ་
བར་གཞོད་པའི་རྒྱུ་མིག་སེར་གྱི་ནད་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་མཚོན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་གཟུང་བའི་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དང་པོར་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་
བས་སྟོག་རྒྱུ་འི་ཁ་དོག་བཟུང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཆུ་མཐོང་བའི་བག་ཆགས་
སད་པ་ན། རྟོག་པས་སྟོག་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཆུར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། དང་པོར་དབང་
ཤེས་ཀྱིས་རྩ་བ་གཉིས་མཐོང་ཞིང་། སྒྲེས་རྩ་བ་གཉིས་སུ་རྟོག་པས་སྟོ་
བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་དབུས་ན་རབ་རིབ་གནས་པས་རྩ་བ་
དེ་ཉིད་ཟུར་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། དུས་སྐབས་བའི་སྒྲུབ་ཅིག་
ཅར་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་། དེ་ལ་རྟོག་པས་རྩ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོ་

བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། རྟོག་མེད་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་
དཔེ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་རང་གི་གཞུང་དང་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཚོད་སྒྱུབ་བཏགས་པའི་སྐབས་སུ། སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་
སྤྲ་རབ་རྣམས་དབང་ཤེས་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ་
འགོག་པ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དག་ཀྱང་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཆ་
བ་གཉིས་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་ལ། དེའི་ཆོག་བསྟུ་བ་ནི། སྟོན་དང་ཆ་གཉིས་ལ་སོགས་སྟོའི། དབང་
པོའང་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འདི་དང་ནི་ཆ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་
གི་ཤེས་པ་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་སྟོབ་དེ་དག་
འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཡིན་གྱི། ཅ་
བའི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་ལོས་བཅོས་པའི་འགྱུར་དང་། དད་པ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་འགྱུར་ལ། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅེས་པའི་ཆོག་མེད་ཀྱང་། རྒྱན་དུ་བྲངས་པ་
དང་། ཉི་མ་སྐས་པས་བྲངས་པ་སོགས་ལ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅེས་པའི་ཆོག་འབྱུང་
ཞིང་། དེ་ཉིད་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་སུ། གཞན་དུ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་
པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཆ་བ་གཉིས་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །

དེའི་འགྲེལ་པར། ཆོས་མཆོག་གིས། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར།
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལས། གཞན་ཅོད་པ་སྐྱབ་པ་བརྟག་པར་
ཡང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་དེ་དག་རྣམས་སྒྲ་བ་གཉིས་དང་སྟོན་
པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གང་ལ་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་
སོ། །

དེ་ལས་ནི་གལ་ཏེ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲ་བའི་ཡང་
ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར། དེ་དག་ཡུལ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ནི། འོ་ན་མིག་ལ་
སོགས་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་བ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པར་སྒྲ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་ལ། འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་བྱངས་པ་འདི་དག་
ལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་འབྱུང་ཞིང་། འོ་རྩ་བ་དད་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱུར་བའི་
ཅ་འགྲེལ་གང་ནའང་། རྒྱན་དང་ཆོས་མཆོག་གིས་བྱངས་པ་འདི་དག་དང་
ཆོག་གི་རྣམ་པ་ཅུ་མ་ཡང་མི་འདྲ་བར་སྒྲ་ལ། སྤྱིར་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རང་
འགྲེལ་བོད་དུ་འགྱུར་བ་འདི་འདྲེས་དང་བཅས་པའམ། འདྲེས་མ་ཞོར་བ་གང་
ཡིན་དཔྱད་པའི་གཞིར་སྒྲ་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་རྣམ་ངེས་ཀྱི་གཞུང་དང་བསྐྱུན་
པས། རྩལ་སྤྱ་རབ་ཅེས་པའི་ཆོག་ཡོད་པར་གསལ་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཅོད་སྐྱབ་
དགག་པའི་སྐྱབས་འདི་མདོ་སྤེ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །

དེ་བས་ན་རྒྱན་མཁན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་རིག་
བྱེད་པ་དག་གིས་སྐབས་འདིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། སྤྱ་རབ་
རྩལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་མི་སྤང་བྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྩལ་སྤྲོ་མ་ཡིན་དབང་
པོ་བཞིན། ཞེས་པ་བྲངས་ནས། དེ་དང་ཡང་འགལ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཆེས་
ཆེར་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་བརྟག་གི་གཞུང་དེའི་དབང་པོའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་
དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡུལ་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་པའི་རྟགས་པ་རོལ་
པོ་ལ་ཁས་ལེན་ལ་གཏོད་ངམ། རང་རྒྱད་དུ་ཁས་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་
པོའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་པ་རོལ་དོན་སྤྱ་
ལ་ཁས་ལེན་ལ་གཏོད་རྒྱ་དེས་རང་ལུགས་ལ་དབང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་པར་རི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱས། གཞན་དུ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ།
རྟག་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་པ་རོལ་པོ་ལ་ཁས་ལེན་ལ་གཏོད་རྒྱ་དེས་
ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་སྤྱ་རྟག་པ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་རང་རྒྱད་དུ་ཁས་ལེན་ན། རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་
སྐབས་སུ། མིག་དབང་གི་རྩལ་སྤྲོ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་ཁས་ལེན་དགོས་
པས། རྩལ་སྤྲོ་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཆེས་ངོ་མཆར་ཆེད། །དེས་ན་
ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཚོད་སྐྱབ་བརྟག་པའི་སྐབས་ཀྱང་། ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོ་
རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྱ་བ་དག་ལ། རྩལ་
སྤྲོ་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རང་ལུགས་སུ་འདོད་

དགོས་པའི་སྐྱོན་འདི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། འདི་ལ་ད་དུང་དབྱུང་
ཅིང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་
བས་མ་བྲིས་ལ། གཞན་དག་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྤང་དོ། །

ད་ནི་དཀྱུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་གཞུང་དེ་དང་
འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་དེ་ནི་རབ་རིབ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་གི་
རྩལ་སྤྲ་རབ་དག། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་འདོད་པ་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་
སྐྱོད་ཡུལ་དག་རྩི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དབྱུང་ནས་འགོག་པའི་ཆོ། དབང་ཤེས་ཀྱི་
དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འཛོག་ཅེས་པ་རོལ་པོས་
ཁས་སྐྱངས་པ་འདི་ལ་འོ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱང་ཟླ་བ་
གཉིས་སྤང་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པ་འདི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཐལ་
འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་རྩི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
པ་རོལ་པོས་ཐལ་འགྱུར་དེའི་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཚད་མས་ཀྱང་མ་
བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །

དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཡིད་ཆེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་སྟོབ་
དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་བསྟན་ནས། རིགས་པས་འགོག་པ་
ནི། ཅི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པར་གང་གིས་འཛོག་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་
ཤེས་པ་གང་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་

ན། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་སོགས་སྒྲུང་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་པོ་ཡོད་མེད་
ཀྱི་མཛུགས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་ལྟར། མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པས་ཆོ་བ་
གཉིས་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་དབང་པོ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་མཛུགས་སུ་བྱེད་པའི་བྱིར། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་རང་ལ་ཡུལ་སྒྲུང་
བའི་ཚུལ་ཡང་འགྱུར་བ་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ནི་མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པས་ཆོ་བ་གཉིས་སུ་
སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་བྱིར་འདི་དབང་ཤེས་
ཡིན་པ་འགོག།

གཞན་ཡང་། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཡིད་ཤེས་
ཀྱིས་སྐྱུལ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་དབྱུད་པ་ན། སྒར་སྐྱུལ་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་
དང་། མིག་གི་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་རྒྱུན་ཀྱིས་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་ཀྱི་བྱུང་པར་
མེད་ཀྱང་སྐྱུལ་དུ་འབྱུང་བ་ལྟོག་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཆོ་བ་གཉིས་
མེད་པར་ངེས་ན་མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་
ནའང་ཆོ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཐག་པ་དེ་
སྐྱུལ་དུ་བཟུང་ན་མིག་བཅུ་མས་ཀྱང་ཐག་པ་དེ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་མི་
ལྟོག་པར་སྐྱུལ་ལོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱིས་ཆོ་བ་གཉིས་སུ་མེད་
པར་མ་ངེས་ན། རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒར་གྱི་དབང་པོའི་བསྐྱད་པ་ནི་ལྟོག་ཀྱང་ཆོ་

བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་དབང་
པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །ཞིང་
ཞེས་པ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་འོག་མ་བསྐྱ་བའི་ཆོག་གོ།

གཞན་ཡང་ཐག་པ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་དེས། འདི་སྐྱུལ་ལོ་
ཞེས་བརྗོད་ན། བ་རོལ་པོ་ལའང་སྐྱུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་དང་འཛིན་སྒྲུངས་
མཚུངས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྩ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྐྱེས་བུ་དེས་ནམ་
མཁའ་ལ་རྩ་བ་གཉིས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དག་གིས་དུས་འགའི་ཆེ་སྐྱེས་བུ་པ་
རོལ་པོ་ལའང་། ནམ་མཁའི་རྩ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
འཛིན་པའམ་སྐྱེ་བར་བྱེད་རུས་པར་ཐལ། རྩ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་
ཤེས་པ་དེ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གཞན་དག་གིས་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་
པ་སྐྱུལ་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་མ་ཤེས་པས་གཞུང་འདི་
ཙམ་ལའང་རུས་པ་འདོན་མ་ཤེས་ན། རྟོགས་དཀའ་བའི་གཞུང་དག་ལྟ་བུ་
སྒྲོས།

གཞན་ཡང་རྩ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེས་རྩ་བ་གཉིས་སུ་
མཐོང་བ་བརྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་
གསལ་བར་སྒྲུང་བར་མ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། སྒྲིམ་བྲུབ་
སྟེ། གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་ནའང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་
གྱི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དུས་གཉིས་ཀར་ཡང་རྣམ་
པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྲུབ་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རི་རྒྱུད་བཤམ་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་
ཞིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་དབང་བསྐྱད་པས་རྩ་བ་གཉིས་སུ་
སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་
དབྱེ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བཀའ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱུད་པའི་ཡུལ་ལ་
སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རྟོག་མེད་
ཡིན་ནའང་། ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་
འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པའི་སྡེ་ཆན་
ལས་ལོགས་སུ་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སྟོས་པའི་སྟོན་སྟེ། མངོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲུང་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་སྡེ་ཆན་གཉིས་སུ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་
སྒྲུང་པོས་བཤམ་དོ་ཞེས་པ། འདིར་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ། མན་ཆད་
ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཤམ་བའི་ཟེན་ཏོ། །

མངོན་སུམ་འབྲས་བུའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་གསལ་བ་ལ་གཉིས།

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་འབྲས་བུའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་གསལ་བ་ལ།
སྐྱེའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས།

སྤྱི་འོ་ཞུ།

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན།
 ཚད་མ་ནི་སྤར་ལེའུ་གཞིས་པར་བཤད་པའི་ཚད་མ་སྤྱ་མེད་ཅན་ཞེས་པ།
 ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཛོན་
 སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཞིས་སུ་བྱེ་བ་དེའོ། དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གཞིས་ཏེ། ཚད་
 མའི་འབྲས་བུ་དང་། མ་ཚད་པའི་འབྲས་བུའོ། །

ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཚད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་གཙོ་བོར་སྤྱེས་བྱའི་དོན་མཛོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
 རྣམས་དང་། བདེན་བཞི་སྤང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་རྟོགས་ནས་དེ་དག་
 ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དོན་དེ་ཡང་། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་སོ་
 ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་བྱེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །
 འབྲས་བུ་འདི་ནི་ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་སྤྱེས་པ་ཡིན་པར་ཚད་མའི་སྤྱེ་འབྲས་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པའི་ཚད་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་གཞིས་ཏེ། ཚད་མ་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མས་དངོས་སུ་བྲངས་པའི་ངེས་ཞེས་ལྟ་
 བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་མས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཚད་
 མས་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱེད་གས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 དེ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་ཚད་མས་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚད་མ་རང་
 གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 ཚད་མས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན་འདི་
 བྱེད་ཚད་མས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་དེ། སྟོན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་རྟེན་གས་པ་ཐ་
 དད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་འཛོག་པའི་སྤྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་ཐ་དད་པས། སྟོན་རྟེན་གས་པ་ཐ་དད་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་འདིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འབྲས་བུ་ནི་
 མཆོན་བྱ། ཚད་མ་ནི་མཆོན་ཉིད། གཞལ་བྱེད་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། ། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན། བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། སྐབས་
 འདིར་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འབྲས་
 བུའི་རྟེན་གས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། འབྲས་རྟེན་གས་པ་དང་པོ་ནི་
 མདོ་སྟེ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་རོལ་གཞལ་བྱ།
 སྤྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྤྱི་རོལ་གྱི་
 རོན་རྟེན་གས་པ་འབྲས་བུའི་ཞེས་སྟོན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་གཞན་རིག་མདོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་
ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་རོལ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་བྱུང་བར་
ཁས་ལེན་དགོས་པས་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་དོན་ཡིན་པར་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་
མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དང་།
དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི། ལུགས་དེ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའོ།

འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་
རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་
ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲ་བ་དག་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
མདོ་སྡེ་པའང་འཛིན་རྣམ་དེ་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མདོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་དང་། སྒྲོ་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་
པར་འགྱུར་རོ། །

འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་
དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཆད་མ། དབྱུང་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་
འབྲས་བྱ། ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལས་བཀལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
སྤྱི་དོན་དབྱུང་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱུང་པ་ན་དོན་རིག་དེ་རང་རིག་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དབྱུང་པ་ཞེས་པ་སྤྱིར་ཆད་མས་དབྱུང་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་ན།
ཆད་མས་མ་དབྱུང་པའི་ཆོས་མི་སྤྱིད་པས། དབྱུང་པ་དང་མ་དབྱུང་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པ་མི་རིགས་ལ། དོན་དམ་

དཔྱད་པའི་ཚད་མས་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དཔྱད་པའི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སེམས་གང་
གི་ལུགས་ལའང་ཚད་འབྲས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་
རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཡིན་ན་ནི་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་ཚད་
འབྲས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་
དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཆ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ཀྱན་
རྫོབ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་གའི་ལུགས་སོ། །

དཔྱད་མ་དཔྱད་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཞེག་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་
དེའི་སྒོ་ནས་ལུགས་ངན་པ་སྣ་ཚོ་གས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྒོ་གྲོས་ངན་པ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་དགག་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་
འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་
ལ། འདི་ཁས་ལེན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་སུའང་མེད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་དང་
མདོ་སྤེ་བ་དག་རྣམ་རིག་ལ་དང་བའི་སྤྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་རོ། །
འདི་ནི་མ་སྐྱས་ན་རང་ཉིད་སྟུན་པོར་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་འབྲས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པས་མདོ་སྤེ་བ་སེམས་ཙམ་ལ་གཞུགས། མི་རུས་པར་
ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་སྤེ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་
མས་ཁེགས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྤེ་བས་སྤྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་

རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་
བེམས་པོ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཆད་མས་བྱུང་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། སེམས་ཙམ་གྱི་བྱུང་མཐའ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་བྱི་རོལ་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་པའི་བྱིར། བྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བསྟན་ནས་
བྱུང་མཐའ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྟོན་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་ལ་དངོས་བསྟན་དང་།
ལུགས་བསྟན་གྱི་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་
དབྱུང་པའི་ཆོ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཆད་མ། རྣམ་
པ་དོན་དུ་ངེས་པའི་འབྲུལ་ངོར་དོན་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བྱ། གཉིས་པ་
ནི། དབྱུང་པའི་ཆོ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
ཆད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བྱ། དེས་ན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་ནི། མཐའ་
གཅིག་ཏུ་མདོ་སེམས་གང་གི་འང་ལུགས་མ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་སེམས་ཙམ་
པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་གཞུག་པའི་བྱིར་མདོ་སེམས་གཉིས་གའི་ཕྱོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་དག་གི་སྟོ་གྲོས་ནི་ལྷ་
དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གཟུང་རྣམ་དོན་དུ་ངེས་པའི་འབྲུལ་ངོར་གཟུང་རྣམ་
བྱི་དོན་ཡིན་པས་ཆད་མར་མི་འཐད་ལ། སྟོ་དེའི་ངོར་དོན་རིག་མཆན་ཉིད་པ་
ཡོད་པས་དོན་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བྱར་མི་འཐད་ཅིང་། མདོ་སེམས་
གང་གི་ལུགས་ལ་འང་སྟོ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པ་
དབྱུང་ན་མ་བྱུང་པས། དབྱུང་པའི་ཆོ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་སོགས་སུ་ངི་

ལྟར་རྣམ་གཞག་གྱེད། དེ་བས་ན་ལུགས་གཉི་ག་དང་མི་མཐུན་པ་འདི་ལུགས་
གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་སྟེ། འོན་ཀྱང་རྒྱས་
པར་གཞན་དུ་བཀག་ཟེན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་དག་གིས་སྒྲས་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་པོ་དང་བྲལ་བ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་བྱང་བས། འདིར་ནི་རང་ལུགས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ན། འདི་ལྟར་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྟོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་
གཟུང་རྣམ་ཆད་མ། སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བྱ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་ཡིན་ལ།
སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ་སྟོན་པོ་ལ་མི་སྒྲ་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཆད་མ། སྟོན་པོ་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱ། ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་
འདོད་པར་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་། མི་འབྲ་བའི་བྱང་པར་ནི། མདོ་སྡེ་བ་དབང་
ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་སྟོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་སྟོན་
པོ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་
པ་རྣམ་པ་དེ་བཀ་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་ཅིང་། དེས་ན་སྟོན་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲང་བ་དེ་སྒྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་
གྲུབ་དང་། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་འབྲལ་མ་འབྲལ་སོགས་སུ་འདོད་པའི་བྱང་
པར་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་པོ་ལ་འབྱུང་བའང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཏེ། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡུལ་

གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པར་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས། གཟུང་དོན་ལས་
གཟུང་དོན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སེམས་ཙམ་པ་ལ་རང་རིག་གི་དང་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་
བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་མདོ་སེམས་གཉི་ག་འདོད་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་།
མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ནི། མདོ་སྡེ་བ་གཟུང་རྣམ་དེ་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུང་
རྣམ་དུ་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པ་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུང་རྣམ་དུ་
འདོད་ཅིང་། འཛིན་རྣམ་དེ་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་དུ་འཛོག་པའང་མདོ་སྡེ་བ་
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པའི་སྟོན་ལས་འཛོག་ལ། སེམས་
ཙམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འཛོག་སྟེ། སྟོན་པོ་ཡང་སྟོར་
སྒྲུང་དབང་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
འཛིན་རྣམ་གྱིས་གཟུང་རྣམ་དེ་རང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་
པའམ། གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་ལས་རིག་པས་རང་རིག་དུ་འཛོག་གོ།

དེ་ཡང་གཙུག་པོར་མདོ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་བྱད་པར་གྱི་ཙམ་ནི། སྤྱི་
དོན་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་
པ་ཡུལ་སྟོ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁེགས་མ་ཁེགས་ལ་རག་ལས་
ཏེ། དེ་མ་ཁེགས་ན། སྟོན་པོ་དེ་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བས་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྟོན་པོ་རང་ལས་རྒྱུངས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུང་
བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པོ་སྤྱི་དོན་ཡིན་པ་གྲུབ་

དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རི་སྟེང་སྐྱས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་རྩ་བ་འདི་ཡིན་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ན་རིགས་པ་
 འདི་ཉིད་ལ་རྩ་བ་དུ་བཏོན་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ན་རིགས་པ་འདི་ཉིད་སུན་
 འབྱེན་ན་མདོ་སྟེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོང་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་དོན་
 འགོག་པའི་སྐྱབས་པལ་ཆེ་བར་འདི་ཉིད་རྩ་བ་དུ་བཏོན་ནས་འགོག་པར་བྱེད་
 ཏོ། །

དེ་བས་ན་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས་པ། དོན་རིག་གང་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་སྐྱབས་ནས། གཞུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་
 ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞལ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མདོ་
 སེམས་སྟན་མོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ནའི་
 རྣམ་གཞལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་དེ་དག་ཏུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་དོན་གྱི་
 སྟོབས་ལས་སྦྱེས་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །སེམས་ཅམ་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་ནི། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ།
 བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་གཞུང་རྣམ་
 ཆད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་གཞུང་གང་གིས་སྟོན་པ་སོགས་
 འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐྱབས་སུ་བཤམ་པར་བྱའོ། །སྤྱིའི་དོན་མདོ་ཅམ་བཤམ་
 པའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མདོ་སྡེ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། རྣམ་བཞག་དེ་
དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །

མདོ་སྡེ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གཞུང་སྤྱིའི་བསྒྲུབ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་
ལ་འཇུག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། ཐོག་མར་གཞུང་སྤྱིའི་བསྒྲུབ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་
དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། འབྲས་རྟོག་དང་
པོ་སྟོན་པ་ན། ཅུ་བར། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར། །འབྲས་བྱ་ཉིད་
ཡིན་འཇུག་གེད་ལ། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། འདི་ལ་སྤྱི་རོལ་པ་རྣམས་
ཀྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བྱ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་ཀྱི། འབྲས་
བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱེས་པ་དང་། བྱ་བ་དང་
བཅས་པ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་བར་སྒྲངས་ནས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་
མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འབྲས་བྱ་རྒྱ་དང་རྗེས་མ་ཐུན་པར་སྦྱེས་པ་
ལ་རྒྱའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ནི་མདོའི་འབྲས་རྟོག་དང་

པོ་སྟོན་པ་སྐབས་ཀྱི་ཙུང་ལྟེ་ལ་གྱི་ཆོག་རྫོགས་པའོ། །

དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི། བྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཅུ་དགུ་
 པོ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། བྱ་བ་སྐབས་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་
 བཞེས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་སྟོན་ལ། ཀྱན་ལས་བརྟམས་ཀྱི་ཙུང་ལ་ཀྱང་པ་
 དང་པོ་གསུམ་པོ་དེའི་ཆོག་དོན་འཆད་པའི་དངོས་འགྲེལ་ནི། འབྲས་བུར་
 གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱ་བ་དང་
 བཅས་པར་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་བར་སྒྲངས་ནས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་ཞེས་པ་སྟེ།
 འདིས་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུང་རྣམ་དོན་རྫོགས་འཛོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སྦྱང་
 ཅམ་དུ་ཞེས་པ་ནས། སྐབས་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་
 གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེད། ཅེས་པ་ཡན་གྱིས། དོན་རྫོགས་འཛོགས་བྱེད་
 ཀྱི་ཆད་མ་དེ་སྒྲིར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན། དེ་བདག་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། དེས་བྱེད་མིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་རྫོགས་རང་
 གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན། སྒྲིར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་
 པར་དོན་རྫོགས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་འབྲ་བའི་ཁྱད་
 པར་གང་གི་སྟོན་སྟེ་སེར་སོགས་རྫོགས་པའི་དོན་རྫོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོགས་
 རུས་པ་གཅིག་དགོས་པར། དེ་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞེས་བསྟན། ཁྱད་
 པར་དུ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་དོན་རྫོགས་འཛོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་འཐད་
 བ། གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་

གཟུང་རྣམ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་པར་རྣམ་འགས་ཞེས་པ་ནས། རང་
བཞིན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་
པ་དང་། གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བཤད་ལ། དོན་རྟོགས་གྱི་
ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འང་བཤད་ཅིང་། རྣམ་པ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོ་
ཡིན་ན། ཤེས་པར་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ནི།
དོན་གྱི་རང་བཞིན་ངེ་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་
རྣམ་པ་ཤེས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །

རྒྱུ་བྱེད་དག་གིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པ་བྱུང་མེད་དུ་
བྱས་ནས་ངོ་བོ་ལམ་གཟུང་རྣམ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་བྱས་པས་རང་ཉིད་ཡོངས་
སྤུ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

ཀུན་བརྟུས་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོད་མ་ལས། འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་
པ་ནི་མེད་ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཆད་པ་ནི། སྐབས་བྱེད་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ནི། ཞེས་
སོགས་རྟེན་པ་བཞིན། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྩ་ཆོག་དེས།
ཆོད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འང་ཞེས་པའི་རྒྱས་པས་བྱ་བ་དོན་གཞན་ཡོད་
པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོང་ནས་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་
ཏེ་འཆད་པའི་རང་འགྲེལ་ནི། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འབྲས་

བྱ་རྒྱ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ། རྒྱའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་
 གྱི། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་འགྲེལ་བ་ནི་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཅུ་ལྟོ།
 གུན་བུས་རང་འགྲེལ་གྱི་འདི་ལ་སྤྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ། ཞེས་པའི་
 ཆོག་དེས་སྤྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཆད་འབྲས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ཅམ་
 ཞིག་བསྟན་གྲང་། རི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དང་
 བཅས་པ་མ་བསྟན་པས། དེ་དག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོ་ཆོག་དེ་
 འགྲེལ་བ་ནི། དེ་སྤྱིར་མཐོང་དང་དབང་འགྲེལ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཞག་
 མེད་སྤྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །རང་ཉིད་ལ་ཚུངས་པ་སྤྲང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་
 ཆད་འབྲས་བསྟན། གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་དགག། རང་ལུགས་ལ་ཚུངས་
 པ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་དབང་པོ་དང་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་སྤྱོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་སྤྱོས་པ་
 དང་བཅས་ཏེ་སྤྱོས་ན། དེ་དག་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་
 པར་འདོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་བྱ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་དེས་བྱ་
 བ་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཅེས་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱི་བྱེད་པ་དེ་ལས་གུན་གྱི་ནི་
 བྱ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལས་གཅིག་ལ་ཡང་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་གང་གི་མ་བྱ་ལས་

འབྲས་བུའམ་བྱ་བ་གང་རྣམ་པར་འཛོག་ཅུས་པ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་དེ་ནི་བྱེད་པ་
དེས་བསྐྱབ་པའམ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་བྱེད་པ་གང་གིས་དོན་རྟོགས་འཛོག་པར་
ཅུས་པ་དེ་ཉིད་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། གཞན་དག་གིས་
བཏགས་པ་ལྟར། དོན་རྟོགས་འཛོག་པར་མི་ཅུས་པ་དག་གྲང་དེའི་འཛོག་
བྱེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

འོ་ན་དོན་རྟོགས་འཛོག་པར་ཅུས་པའི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །དེ་ལ་
ཉམས་སྤྱོད་ཅམ་དུ་ནི། །འབྲས་བུའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི། །གང་གི་ལས་ནི་
སོ་སོ་ལ། །དོན་རྟོགས་ཐ་དད་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས།
དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ཅུས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་
ཡང་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི། རྒྱ་དག་ལ་མི་འབྲས་བུའི་
ཁྱད་པར་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྒྲིན་ས་སྒྲི་སེར་སོགས་ཐ་དད་ཀྱི་ལས་ལ།
དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་ཅུས་པ་མེད་པ་འདི་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་ཐ་
དད་པར་ནི་ངེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་དུ་རིགས་པ་མིན་ནོ། །

དོན་རྟོགས་རང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དག་ལ། དོན་རྟོགས་ཐ་
དད་དུ་འབྱེད་པའི་ཅུས་པ་མེད་པས། དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་
དེའི་ཕྱིར། དོན་རྟོགས་འདིའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། དེའི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་
གང་ལས་འདི་སྒྲིན་པོ་འདིའི་རྟོགས་པ་པོའོ་འདི་སེར་པོ་འདིའི་རྟོགས་པའོ།

ཞེས་འཛོག་རྒྱས་པའི་སློན་ནས་བྱེད་པ་དོན་རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ལས་སམ་ཡུལ་
འཛིན་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་ངས་པར་བྱེད་པ་དེ་དོན་རྟོགས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་
འཛོག་བྱེད་ཡིན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ། །

འོ་ན་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་
རྒྱས་པ་དེ་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་དུ་རིགས་ན། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་
གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་
རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་མི་རྒྱས་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ནི་དབང་པོ་གསལ་བ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པའོ། །འདི་ནི་དབང་པོ་མི་གསལ་
བ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེར་པོ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་སུ་བཞག་མི་རྒྱས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

དེས་ན་གང་གི་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོ་སེར་
སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡི་རིགས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་རྒྱས་པའི་སློན་ནས་གཞན་རིག་
མངོན་སུམ་འདི་ནི་དོན་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་འཛོག་པ་འཛོག་
པར་བྱེད་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།
དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་སྒྲོ་སེར་སོགས་རྟོགས་པའི་ཆ་དམ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་
འཛོག་བྱེད་ནི་གཞལ་བྱ་སྒྲོ་སེར་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་
འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཟུང་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་སྒྲོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་

མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་སོ་སོར་འཛོག་ཅུས་མོད། དེ་དོན་རྟོགས་རང་གི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་སྡོན་
 པོའི་གཟུང་ནམ་དེ་ཡང་ཆད་མ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་ན། ཆད་མ་དེ་ནི་
 གཟུང་ནམ་དེ་ལས་སྡོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་མི་འགྲུབ་པོ། །
 དེའི་སྤྱིར་དེ་ཡང་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་ཆད་མ་དང་འབྲས་བུ་དོན་
 གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་བྱ་པ་སོགས་ན་རེ། ཆད་འབྲས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ན། ཆད་མས་
 གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཆད་
 མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བྱེད་བྱ་པ་ནི་ཡུལ་རྟོགས་
 པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་སྡོན་སུམ་ཡུལ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་
 པས། དེའི་ཚུད་པ་འགོག་པ་ལ། དེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་སྟེ།
 གཞན་དག་གིས་ནི། འདིར་ཡང་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་
 ཚུད་པ་སྦྲང་བྱེད་དུ་སྐྱར་བས་འདི་དང་། གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར་
 ཞེས་སོགས་ཚུད་ལན་གྱི་གཞུང་དག་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །

སྡོན་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བའི་ནམ་པར་སྐྱེས་པའི་སྡོ་
 ནས་སྡོན་པོ་འཛོན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་དོན་སྡོན་པོ་
 རྟོགས་པའི་བྱ་བ་རྫས་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱིད་སྡོན་པོ་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་སྡོན་པོ་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་བྱིད་རང་གི་བདག་ཉིད་
 གཟུང་ནམ་གྱི་བྱེད་པས་རང་གི་ལས་སྡོན་པོ་ལ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་

དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྒྲང་བའི་སྒྲོ་ནས། བདག་
 ཉིད་བྱ་བ་རྗེས་གཞན་དང་ལྡན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་སྒྲོན་པོ་རིམ་ལྔ་བའི་
 རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་གིས་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པ་དེར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་
 གྱིར། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་
 གྱིར། བྱས་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ཡང་། འཛིག་རྟོན་ན་བྱས་རྒྱ་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་
 རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་
 དེ་གཞོན་བྱེད་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དགག་པ་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་གི་གྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་གྱིར། དཔྱོད་པ་
 བ་གང་དག་དང་པོར་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་
 རིགས་སོགས་བྱུང་པར་ངས་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་གོ། དེ་
 ལས་དོན་འཐོབ་གོ། །དེ་ལས་བདེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་ནི་ཚད་མ་
 ཡིན་ལ། བྱི་མ་བྱི་མ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དབང་
 པོ་དང་དོན་སྙད་པའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དང་།
 རིགས་པ་ཅན་པ། བྱི་སོགས་བྱུང་པར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ཚད་མ། བྱུང་པར་ཅན་
 རྗེས་འཛིན་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་
 དོན་སྙད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དོན་རྟོགས་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
 མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། ཚད་མས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ནི་ཚད་པ་སྟེ། བྱ་

བ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཆོད་ཅེས་པ་ལས་འབྲེལ་བྱེད་དག་གི་
བསམ་པ་ནི། བྱ་བ་དོན་རྟོགས་དང་དེ་དག་གི་བར་དུ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་
ཆོད་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་
ཀྱི་བྱེད་པ་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་བར་ཆོད་པ་ལ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་
རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་འདོད་དོ། །

སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་དང་། མདོན་སུམ་དེ་ལ་
བྱེད་མེད་པས་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དེ་དང་། ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་གཙོད་
བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དབང་དོན་སྤང་པའི་
འབྲེལ་བ་རྫས་གཞན་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་འདོད་པའི་བྱེད་པར་དང་བྱེད་
པར་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། དེ་དག་དང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་
བར་དུ་རྣམ་པས་ཆོད་པ་རི་ལྟར་རིགས། དེ་གཉིས་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་། དང་
པོར་དོན་ལ་ལྟ་བུའི་མདོན་སུམ་ནི་དོན་རྟོགས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དང་རྒྱ་
འབྲས་སུ་དེ་བས་ཀྱང་རི་ལྟར་འཐད། དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི། ཆོད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་
དོན་གཅིག་ཅིང་། དུལ་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པ་ལ་དུལ་དེ་བསྐྱལ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ལྟར། བྱ་བ་དེ་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པའམ་འཛོག་པར་མི་རྒྱས་པ་ལ་བྱ་བ་དེ་
ལ་ཆོད་པའམ་བསྐྱལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། བྱ་བ་ལ་ནི་ཆོད་པའི་སྲིད།
ཞེས་པ་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ནི་འཛོག་མི་རྒྱས་པའི་སྲིད་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
དུ་སྦྲོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོད་པ་བས། སྒོ་སྒྲ་མ་སྲི་མའི་འཛོག་བྱེད་ཆད་མར་

འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་སོགས་དབང་པོ་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མར་སྐྱ་བ་དགག་པ་ནི། སྡོ་སོགས་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ནི་བྱེད་པ་དབང་པོ་
དང་སྡོ་སྐྱ་མ་སོགས་རྣམས་པན་པ་ཉི་བར་སྐྱོར་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་དོན་
རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མི་
རིགས་ཀྱི། རྒྱ་དེ་དག་ལས་ཐ་མཐམ་འབྲས་བྱར་བྱར་པའི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་
དུ་གང་གི་སྒོ་ནས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་རྟོགས་དེའི་སྐྱབ་
བྱེད་དམ་པར་འདོད་དོ། །དབང་པོས་དོན་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་
འཛོག་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་དབང་པོ་མི་འདྲ་བས་འབྲས་བྱ་
དོན་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཛོག་ན། རྒྱ་དབང་པོ་རིགས་ཐ་དད་
པའི་སྒོ་ནས་འཛོམ་གཤ། རྫས་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག། དང་པོ་ལྟར་ན།
ཞེས་བྱ་ཆོས་ཙན། རྒྱ་གང་ཞིག་རིགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་འབྲས་
བྱ་སྡོ་སེར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་རིགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་རུས་པ་འདི་འདྲ་
མངོན་སུམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་བྱར་པའི་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ།
སྡོ་སེར་སོགས་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱན་ཀྱི་རྒྱ་དབང་པོ་
རྣམས་རིགས་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཙན་འདི་སྡོ་སེར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །
འདི་སེར་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་ཐ་དད་པར་
འཛོག་པ་དེ་རྒྱ་དབང་པོ་རྫས་ཐ་དད་པ་གང་ལས་ཡིན་ཉི་མིན་པར་ཐལ། ལྟ་
སྦྱོར་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྡོ་སེར་འཛོན་དབང་ཞེས་དང་། མཚོད་སྦྱོར་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྡོ་

འདིན་དབང་ཤེས་གཉིས་རྒྱ་དབང་པོར་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སྟོན་པོ་
 རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་དུ་རིགས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱུང་། རྒྱུ་མཁན་པོ་ནི་
 འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་ཀྱས་པ་འདི་འདྲ་དབང་པོ་ལ་
 ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ནི་སྟོ་སེར་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཀྱན་གྱི་
 རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱུང་། གཤམ་ཏེ་སྟོ་སེར་སོགས་ལ་ལྟ་བའི་དབང་
 ཤེས་རྣམས་བྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱ་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་དེ།
 སྟོན་པོ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། སེར་པོ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་
 པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དབང་པོའི་སྟོན་པོ་དོན་རྟོགས་ཐ་
 དད་དུ་འཛོག་ཀྱས་ཏེ། འདི་ནི་སྟོན་པོ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པའི་དབང་པོ་ལས་
 སྟེས་པས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེ་ན།
 ཡུལ་སྟོ་སེར་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་
 བཤད་པ་མེད་པ་ན། སྟོན་པོ་མཐོང་བ་དང་། སེར་པོ་མཐོང་བ་ཅམ་དུ་ཡང་
 གཞག་མི་ཀྱས་ན། དེ་དག་གི་རྒྱ་དབང་པོ་རྣམས་ལ་འདི་སྟོན་པོ་ལ་མདོན་དུ་
 སྟོགས་པའོ། །འདི་སེར་པོ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་པར་
 དེ་དག་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་འཆད་དོ། །

ལྟ་དབང་སྟོན་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་འཆད་ཚུལ་རྒྱུ་དང་འདྲ་ལ། བྱི་
 མ་གཉིས་རྒྱ་དབང་པོ་དེ་དག་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་དེའི་སྟོ་
 རྣམ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་ཀྱས་པ་མེད་དེ། དབང་པོ་གསལ་བ་
 ལས་སྟེས་པས་འདི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའོ། །མི་གསལ་བ་ལས་སྟེས་པས་འདི་

སེར་པོ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་དེ་གང་ལས་ཡིན། ཞེས་འཆད་
ཅིང་། བོད་དག་གྲང་ཆ་ཅམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མོས་མཐོས་བྱེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་། དབང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པ་འདི་བརྟག་མི་བཟོད་དོ། །འོ་ན་གཟུང་རྣམ་ཡང་དོན་རྟོགས་
འཛིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དབང་ཤེས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཟོད་ན་ཅི་སྟེ།

སྤྱིར་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བྱང་མེད་ཀྱང་། ནང་
གསེས་གྱི་དབྱེ་བ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་སེར་པོའི་རྣམ་པ་སོགས་བྱང་པར་
ཆེའོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་དབང་ཤེས་ཀྱན་རང་རྒྱུད་དབང་པོ་ལས་སྤྱིས་པར་བྱང་
པར་མེད་ཀྱང་། ནང་གསེས་གྱི་བྱང་པར་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་སྟོན་པོ་འཛིན་
རྒྱས་སུ་སྤྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། སེར་འཛིན་དབང་ཤེས་སེར་པོར་འཛིན་
རྒྱས་སུ་སྤྱེད་པའི་དབང་པོ་སོགས་བྱང་པར་ཆེའོ་ཞེས་བཟོད་ན། སྤྱིར་ཡང་
པོངས་པ་ཅི་ཞིག་ལེན།

གཞན་ཡང་དབང་པོ་གཅིག་ཉིད་དབང་ཤེས་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་
ཡིན་པ་ལ་འདོད་ན་ནི་མཁས་པའི་ངང་ཚུལ་ཆེས་གསལ་བར་བྱས་ལ། དབང་
ཤེས་ཀྱན་ལ་རང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་རེ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ཅམ་ལ་
འདོད་ན་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱན་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་རེ་
ཡོད་པར་མཚུངས་པས་དབང་པོ་བཞིན་དུ་རྣམ་པས་གྲང་འཛིག་མི་རྒྱས་
པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་ཅམ་གྱིས་དབང་པོ་ཆད་མ་ཡིན་པ་

འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང་དགག་སྐྱབ་རྒྱས་པར་བརྗོད་རྒྱ་
ཡོད་ཀྱང་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ལྟ་དབང་སྒྲིའི་རྒྱུ་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། རྣམ་འགས་ཤེས་
པའི་རང་བཞིན་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡང་བཞུས་ཏེ་སྤྱི་བ་ལས་
ཐོགས་དབྱུང་དུ་མེད་དོ། །

ད་ནི་དཀྱུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་
དབང་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་འདིས་ནི། དེ་ལས་ལྟག་མ་འབྲེལ་བ་
ཚད་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལའང་གཞོད་བྱེད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གི་མི་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པར་ཀྱི་སྒྲིའི་ནས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛོག་པའི་
རྒྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

ད་ནི་རིག་པ་ཅན་པའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
རིགས་པ་ཅན་པ་བྱོད་སྒྲིའི་རྣམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བྱེད་པར་ཀྱི་ཆོས་
རིགས་སོགས་འཛིན་པ་ཚད་མ་བྱེད་པར་ཅན་རྫས་འཛིན་པ་འབྲས་བུར་
འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་འགོག་པ་གཞོད་བྱེད་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཚད་
འབྲས་ཡུལ་དོན་གཞན་དུ་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་པ་ཡིན་
ཞིང་། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ལ། རྫས་བུམ་པ་རྟོགས་པ་བུམ་པའི་བྱེད་
ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་རིགས་སམ་སྤྱི་རྟག་པ་རྟོགས་ལ་རག་ལས་པར་འདོད་
པས་ཚད་འབྲས་དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིའི་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་
དོ། །

ཆོག་གི་དོན་ནི། ཤེས་པ་ཡུལ་དེའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མེད་
ན། བྱད་པར་གྱི་སྒོ་ཡང་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་
ནི་བྱམ་པའི་རིགས་སོགས་བྱད་པར་རྟོགས་པའོ། །འདི་ནི་བ་ལང་གི་རིགས་
སོགས་བྱད་པར་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་རྟོགས་མི་རུས་
པར་ཐལ། སྒོ་དེ་གཉིད་ཀ་ལ་གང་གི་འང་རིགས་སོགས་བྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་
མ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་སྟེར། དེས་ན་སྒོ་གཞན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་འཛིན་
དག་ཀྱང་བྱད་པར་རིགས་སོགས་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གསེས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་ནི་བྱད་པར་
ཅན་བྱམ་པའི་རྣམས་འཛིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱད་པར་ཅན་བ་ལང་གི་རྣམས་འཛིན་ནོ།
ཞེས་སོགས་སུ་དབྱེ་མི་རུས་པར་ཐལ། སྒོ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམས་གང་གི་འང་
རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྟེར། ཞེས་པའོ། ཡང་ན། བྱད་པར་ཅན་རྣམས་འཛིན་སོ་
སོར་རྟོགས་པ་བྱད་པར་རིགས་སོགས་འཛིན་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལ་རག་
ལས་པ་གང་ཞིག དེ་དག་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྟེར། ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱད་པར་གྱི་སྒོ་ཡང་བྱད་པར་ཅན་
གྱི་སྒོ་ལས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱད་པར་
ཅན་གྱི་སྒོ་གཞན་དག་ཀྱང་བྱད་པར་གྱི་སྒོ་ལས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་གང་གི་འང་རྣམ་པ་མ་
ཤར་བར་མཚུངས་པའི་སྟེར། འདོད་ན་ཆོད་འབྲས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་
ཉམས་སོ། །ཞེས་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་སློང་གཉིས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུར་མི་འཐད་དེ། བྱ་བ་
དང་དེའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པའང་
རིགས་པ་ཤེས་པ་དག་མི་འདོད་ཅིང་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། བ་
ལ་ཤལ་སྟ་རེའི་བྱེད་པ་ཞུགས་པས་བྱ་གྲོ་ཏ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་དོན་ནམ་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་མ་དང་
འབྲས་བུའི་ཡུལ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱེད་པར་དང་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས་
བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སློང་གཉིས་དོན་ནམ་
ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱེད་པར་དང་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས་རྫས་ཐ་
དད་དུ་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱེད་པར་དང་བྱེད་པར་ཅན་འཛིན་
པའི་སློང་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཡང་ན་བྱེད་པར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་རིགས་
སོགས་འཛིན་པ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་
རྫས་འཛིན་གྱི་སློང་གཉིས་སོ་སོར་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སློང་
གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བུ་ལོ། །འདི་ནི་ལྟ་རྒྱུན་གཉིས་
ཀའི་འང་དགོངས་པ་ལོ། །

གཞན་ཡང་སློང་གཉིས་སྤྱི་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སློང་དག་དུས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སློང་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་དུ་མེད་

པར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་བྱེད་རང་ལའང་མི་མཚུངས་སམ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཆད་
འབྲས་དུས་མཉམ་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་མི་འདོད་པ་
འཕེན་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཤེས་པ་གཅིག་གི་གཟུང་དོན་རྣམ་
པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་དང་། ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཆ་དག་ལྟོག་པ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དེ་
གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་
དུ་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ད་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་
པ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ནི། བུམ་འཛིན་མིག་དབང་དེ་བུམ་པ་
དང་སྐྱོར་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། བུམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱོར་བར་
འདུས་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། བུམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དཀར་
པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུས་པའི་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་དམ་
བཅས་ནས་སྤྲར་ཡང་དབང་པོ་དང་དོན་སྤད་པའི་འབྲེལ་པ་དོན་རྟོགས་འཛོག་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སྐྱབ་བ་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་
བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་སྤད་ཅིང་
འབྲེལ་བར་བྱེད་པར་མེད་ན་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱ་སོགས་མི་རྟོགས་
པའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། མིག་དབང་བུམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
དང་འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། མིག་

དབང་བྱམ་པའི་ངི་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བྱམ་པའི་ངི་མ་
རྟོགས་ན། དབང་པོ་དང་དོན་སྤང་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་
ཡིན་པ་འགའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མིག་དབང་དེ་བྱམ་པ་དང་ཡོན་
ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཁས་
ལེན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་
ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། བྱམ་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་མི་
རྟོགས་པའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་
འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་
ལུགས་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་མ་ནི་ལྟ་བུ་གཉི་གའི་ལུགས་སོ། །

ཡང་ན་ཁོ་བོ་ནི་འདིར་ལྟར་འཆད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་བྱོད་དབང་པོ་དང་
དོན་སྤང་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་འདོད་ན། འབྲེལ་
བ་ཐམས་ཅད་རྟག་དངོས་སུ་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་། མིག་
དབང་དེ་བྱམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེ། མིག་དབང་དང་བྱམ་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱན་གྱིས་འབྲེལ་དགོས་ཏེ། རྟག་པའི་རྩིས་ལ་ཆ་ཤས་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་འང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་སྤྱིར་ཁ་དོག་དང་། ཚུ་རོལ་གྱི་
ངོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་ནང་གི་འབྲོག་
དང་། གསེང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་མི་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་དེར་ནི་
མི་འགྱུར་ཏེ། མིག་དབང་དང་། བྱམ་པའི་སྤྱི་ནང་སོགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་

བ་གྲུབ་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁྱབ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་
མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེས་ན་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཐ་
དད་མེད་ཀྱང་གཟུང་རྣམ་གང་གི་བྱུང་པར་ལས། དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་
རྒྱས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་དེ་དོན་རྟོགས་འདིའི་འཛོག་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་
ཡིན་པར་འཐད་གྱི། དབང་པོ་དང་དོན་སྤང་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་མར་མི་འཐད་
དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། གཟུང་རྣམ་ཆད་མར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ།
བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བག་ཆགས་ལས་དོན་རྟོགས་སོ་
སོར་འཛོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་ཁྱོད། བག་ཆགས་ནི་ཤེས་
པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། ཤེས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྒོ་ལ་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མེད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་
ནི་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛོག་རྒྱས་པ་མིན་ཏེ། སྒོ་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་ན། ཤེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རྒྱས་པས་ཤེས་
པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་སོ་སོར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
བྱེད་པལ་ཆེ་བས། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ནང་ཚན་བག་ཆགས་
ལ་སྒྱུར་མ་ཤེས་པར་འདུས་བྱས་ཅམ་ལ་སྒྱུར་བས་སྐྱུན་སྒྱུལ་བྱས་སོ། །

གསུམ་པར་རང་ལུགས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་
གི་རྫས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱ་བྱེད་
གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བ་རྫས་གཅིག་གི་

ཆ་ལ་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་
མི་བདེན་ཏེ། ཆད་འབྲས་གཉིས་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ཀྱང་།
ལྷོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་རུས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆད་
འབྲས་གཉིས་དངོས་སུ་འཇུག་། རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་ཀྱི། ལྷོག་པ་ཐ་དད་
མེད་པ་ཙམ་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པས། ལྷན་ཀ་དེའི་གནས་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཆད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འབར་ཞིག་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བྱ་
བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་མ་
ཡིན་པར། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་པར་
གནས་ཏེ། ལྟ་རེ་དང་། ཤིང་ལྟ་བུ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
ལ་འང་ལྟ་རེས་ཤིང་གཙོད་པའི་བྱ་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོག་པས་བྱ་
བྱེད་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་ལྟ་རེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་འབར་བ་དང་། འབར་པའི་བྱ་བ་
ཡོད་ན་ལྟ་རེས་ཤིང་བཅད་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤིང་ལས་རྫས་ཐ་
དད་པའི་ཤིང་ཆད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

རྣམ་རིག་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་འང་གཞུང་སྤྱིའི་བསྟུ་བ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་
དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས།

གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།
གཞུང་སྤྱིའི་བསྟུ་བ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ནི་
 གཉིས་ཏེ། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བས་སྟོན་
 པོ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་ལ། སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཞེས་པ་འབྲས་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་
 ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འདྲིན་རྣམ་ཚད་ལ། དུལ་ལས་རྗེས་གཞལ་དུ་
 མེད་པའི་གཟུང་རྣམ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་ས་རིག་པའི་རང་རིག་
 འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་འཆད་
 བར་བྱེད་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི།
 འདིར་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྦྱེས་ཏེ། རང་རིག་གི་སྒྲུང་བ་དང་། དུལ་གྱི་སྒྲུང་བའོ།
 སྒྲུང་བ་གཉིས་ལས། གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
 དེ་ཉིད་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ནི། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ཅེས་པ་
 ནས། ཟློང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། དེའི་ངོ་
 བོ་ལས་དོན་ངེས། གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་དུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་
 ཆོ། དེའང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་
 རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་འགྲེལ་བ་ནི། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་
 དུལ། ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་རོ། །
 འདི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་བྱེད་མཁས་པ་དག་གྲང་མཐུན་པར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་

ཕྱིར་ལྟ་དབང་སྒོམ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར།
དེས་ནི་གཉིས་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་རྣམ་
པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཡན་ཆད་སེམས་ཅམ་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་
འབྲས་འཆད་པའི་མདོ་ཆོག་གི་འགྲེལ་བར་བཤད་ལ། དོན་རིག་པར་ནི་
འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ལྟ་དབང་སྒོམ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་
ཉིད་ཀྱི། འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་བཤད་དོ། ། ཞེས་གཞུང་འདི་དག་རང་རིག་
གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ། སེམས་ཅམ་པའི་འབྲས་རྟོག་གཞན་སྟོན་བྱེད་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཉིད་མ་ཐུན་པར་རྒྱན་དང་ཆོས་མཆོག་ན་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་
ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་བོད་ཁ་ཅིག་ལྟ་དབང་སྒོའི་འགྲེལ་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས།
གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱུའི་ཡུལ། ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་བ་ནི།
འགྲེལ་པའི་ཆོག་མ་མཐོང་ཞིང་དོན་མ་རྟོགས་པར་མཆོན་པའོ། །

སེམས་ཅམ་པའི་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་དེ་ཉིད་ལ་དོགས་པ་
གཅོད་པ་ནི། ཆད་མ་མདོར། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་བྱ་ཡིན་པ་

དེའི་ཆོ། ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དེ་ཉིད་དེ་འདིའི་ཆད་མ། དེའི་ཆེན་ཤེས་པ་རང་
 རིག་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་གྱི་སྤང་བ་འདིའི་ཆད་
 མའོ། །གང་གི་སྤྱིར་དོན་དེ། དེ་ཡིས་མཇུག་བར་བྱེད། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར། དོན་གྱི་
 རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་། དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྤང་
 བ་ན། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇུག་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། གཞུང་དེའི་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་དཀར་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་
 སྒོ་ནས། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དཀར་སོགས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཆེན་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དཀར་སོགས་རིག་པ་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ཡང་། དོན་དུ་སྤང་བའི་གཞུང་རྣམ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི། འཛོན་རྣམ་ཆད་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་འགྲེལ་བ་ནི། སྤྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་
 ནས་དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལྟ་དབང་སྒྲོས་ཀྱང་།
 འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་གང་གི་ཆོ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པས་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་བཤད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་བཤད་ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་གཞན་རིག་
 གི་ཆད་འབྲས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཏེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་སེམས་
 ཅམ་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་དེ་ཉིད་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཆད་མ་མདོར། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་རིག་པའི་ཤེས་
 པ་ཉི་བར་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆད་མ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། གཞལ་བྱ་

ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་སྒྲས་པ། གང་ཆེ་སྒྲང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །ཆད་མ་དང་
དེའི་འབྲས་བྱ་ནི། །འཛིན་ནམ་རིག་པའོ་དེའི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་
བྱས། །ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་ཉིད་འགྲེལ་བ་ནི། གློ་བདག་ནམ་པར་དབྱེར་མེད་
ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་རོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་དང་། ཅ་འགྲེལ་ཇི་ལྟར་
སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་ལ། ད་ནི་དོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་གདུལ་བྱ་རེ་ཞིག་
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་དག་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་སྟོན་
པའི་ཆོ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་
པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས།
།འབྲས་རྟོག་དང་པོར་གཏན་ལ་ཤབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། ཇི་ལྟར་
བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དགག་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་ནམ་རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གི་ཆད་
འབྲས་ཇི་ལྟར་བཞིན་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་ཀྱི་གཙོ་མོ་ནི་བཞི་སྟེ། གཞལ་བྱ་
ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆད་མ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་

ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་གོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྡོ་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྡོ་སོགས་ཀྱང་མེད་དགོས་སྟུང་འདྲིན་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་སྡོ་སོགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་གཟུང་རྣམ་དུ་འདྲིན་པ་ནི། གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་རིག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ཡང་ལོག་རྟོག་འདི་ནི་སྡོ་སོགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་། རང་རིག་གི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་། གཟུང་འདྲིན་རྫས་གཞན་དུ་འདྲིན་པའི་སྡོ་འགོས་མ་ཆོད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་སྡོ་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྡོ་ནས། ཆད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་གཟུང་རྣམ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དག་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་ཡིན་ཅིང་། དེས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འདྲིན་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། སྡོ་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མེད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལ་མོགས་པ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར། སྒོ་རྣམ་མེད་དུ་
འཛིན་པ་ནི། གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། རང་རིག་གི་ཆད་
འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཐུན་མོང་བ་
འགའ་ཞིག་ནི། དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་
གྲུབ་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
སྟེ་པ་དག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་རིག་མདོན་སུམ་དག་གིས་རང་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
སྤྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི། གཞན་རིག་མདོན་སུམ་ཀྱི་ཆད་
འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་ཀྱིས་དོན་བཀག་
ནས། སྒོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒོན་པོ་རིག་
པ་ཡིན་པས། སྒོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ནའང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་སྒོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་རིགས་སོ། །ཞེས་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་
སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

རང་རིག་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི། །རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཆད་
མ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྒོ་ལ་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་དག་གིས་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐུན་མོང་
བ་པལ་ཆེར་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་
སྐྱབ་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་

སྒྲེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲོ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་ཆད་མས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །
ཆད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་རྩ་ས་
གཞན་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཐུན་མོང་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆད་འབྲས་
ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཆད་མ་ལས་གཞལ་བྱ་རྩ་ས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་
པའི་རིགས་པ་དག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་གྱི་གཞལ་བྱ་
གཟུང་ནམ་དེ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གཏང་བའི་གཟུང་ནམ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་
རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་གྱི་ཆད་མ་གཟུང་ནམ་དེ། སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་
གཏང་བའི་ནམ་པ་ཡིན་པ་གཉི་ག་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པར་བཞེད་ནས། དོན་
རིག་གང་ཡིན་བྱ་བ་ནས་གཟུང་སྟེ། སྒྲོ་སོགས་སྤྱིར་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་གཟུང་ནམ་དེ་སྤྱི་རོལ་དོན་ལ་སྟོས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་
འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེས་ནི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་གྱི་
འབྲས་བྱ་ཡང་རང་ལས་རྩ་ས་གཞན་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་
ཡིན་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས། རི་ལྟར་དེའི་བདག་ཉིད་སྤྱིར་། །ཞེས་
པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་དངོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་རོལ་སྤྱིར་བྱུང་ན་ཞེས་པ་ནས། སྤྱིར་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་
ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཟུང་ནམ་གྱིས་སྤྱི་རོལ་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་
ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་དང་སྒྲ་མ་གཉིས་གྱི་

རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ནི། རོན་རིག་གང་ཡིན་ཅེས་སོགས་གྱིས་སྤྱི་
རོལ་གྱིས་རོན་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མདོ་སྤེལ་སྐྱས་པ་དག་འགོག་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྤྱི་རོལ་སྤྱོད་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞན་རིག་
མདོན་སུམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་སྤྱི་རོལ་རོན་ལས་སྤྱིས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་
སེམས་ཅམ་པ་རང་ལུགས་གྱི་གཏན་ཆིགས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཞེས་པ་ནས། རོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་
བ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་དངོས་སྟོན་ཅིང་།
སྤྱི་རོལ་རོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ངེས་ཀྱང་མི་ཞེས་སོ། །
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་དེ་ལ་དོགས་གཅོད་རྒྱས་པར་
སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དོགས་པ་ཇི་ལྟར་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་དོགས་གཅོད་དངོས། རོན་རིག་གི་དེ་བདག་ཉིད་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བས་རྫོགས་ཤིང་། དེ་དང་འདྲ་བའམ་ཞེས་སོགས་རིགས་པ་གཞན་སྟོན་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆིག་རོན་གྱིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། གློ་བདག་རྣམ་པར་
དབྱེར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་པའི་
བར་གྱིས། རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ། རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པ་
སོགས་གྱི་འོག་པར་རྫོགས་པ་བཀག་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་རིག་གི་ཆད་
འབྲས་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཅོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།
ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། ཞེས་པ་མན་ཆད་ནི། གློ་ཚུལ་གཉིས་དང་

རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སེམས་
གཉི་གའི་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གི་འབྲས་ཏྟིག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་གཉིས་
གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མདོ་སེམས་གཉི་གའི་གཞན་རིག་གི་
ཆད་མ་དང་། རང་རིག་གི་གཞལ་བྱ་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་
དང་། དེ་ལྟར་ན། གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པས་
འབྲས་ཏྟིག་གི་རྣམ་གཞག་རི་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་། རུས་སྤལ་གྱི་སྤུ་ལས་
གོས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། བདག་ཉིད་ཤ་ཐང་བར་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆད་མ་སྐྱ་ཅེའི་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པས།
དེའི་བྱིར་དོན་དེ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ལ་རིགས་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པར་
མཛད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་གཞུང་དེ་དག་གི་སྤྱིའི་བསྐྱུ་བ་ནི་གཞུང་དེ་དག་གི་
སྐབས་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། རྣམ་རིག་པའི་
རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་ཏྟིག་བཤད། རྣམ་རིག་པའི་གཞན་རིག་
མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་ཏྟིག་བཤད། གཞན་རིག་གི་འབྲས་ཏྟིག་དེ་ལ་དོགས་པ་
སྤངས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད། རང་རིག་གི་འབྲས་ཏྟིག་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་
ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ལ། མདོ་སྟེ་པའི་དོན་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། རང་རིག་གི་
ཆད་འབྲས་དངོས་བསྟན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་དོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་

ལྷ་བ་བྱེད་བཤུངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་རིག་པའི་མདོན་
 སུམ་གང་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་པས། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སོ་སོར་རིག་པའི་མདོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་
 འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རིག་པའི་མདོན་སུམ་དེ་
 བོ་སྤྱི་མཚན་གང་གིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་གྱིས་
 པས། མདོན་སུམ་དེ་དག་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དེ་
 དང་འདྲ་བར་སྦྱེས་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་
 ཉོགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འཛོག་བྱེད་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ལྷ་བ་གཉིས་སྒྲིང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱང་ལྷ་བ་གཉིས་ཉོགས་པར་ཐལ། ལྷ་གཉིས་
 དང་འདྲ་བར་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་དེ་དེའི་འཛོགས་བྱེད་མ་ཡིན་ན། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སོ་སོར་
 རིག་པའི་མངོན་སུམ་འདི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དེ་སྟོང་བར་གང་ལས་འཛོགས་
 པ་ཡིན། བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་མ་སྟོང་བ་ན། གཟུགས་
 སོགས་སྟོང་བར་མི་འཐད་དེ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོགས་
 བྱི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་སྟོང་བའི་མངོན་
 སུམ་མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་ལོ་ཅག་གྲང་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། འོན་གྲང་དོན་རིག་
 གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོང་ལ་བྱིས་པ་འདི་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོང་
 བའི་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་མིན་རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་

རིགས་པ་བསྟན་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ལོན་ནོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཏེ་དེ་དེའི་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་
ན། གཟུགས་སྐྱོ་སོགས་སོ་སོར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་འདི་སྤྱི་རྒྱུ་ལོན་དུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རྒྱུ་ལོན་པ་དེ་རྒྱ་མཚོན་གང་ལས་འཛོག་པ་
ཡིན། བྱིས་སྟོན་ཞིག་ཅེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་བྱིས་ལ་དོན་རིག་གང་ཡིན་
ཞེས་སོགས་དྲིས་པ་འདི་ནི། མངོན་སུམ་འདི་དག་སྤྱི་རྒྱུ་ལོན་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཁོ་ལོ་ཅག་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱོངས་
ནས་དེའི་འཛོག་བྱེད་བྱིས་ཀྱི་ལྟར་འདོད་དྲིས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་དེ་
ཉིད་སྤྱི་རྒྱུ་ལོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
གང་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོན་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འདོད་
པ་དགག་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ བྱིས་ལ་དྲིས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་བྱེད་གཞན་དག། འདི་ནི་
སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཉིད་བྱིས་ལས་ཞེས་པར་འདོད་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་
པས་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་འདྲི་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་འཆད་མོད། སྐྱབ་དཔོན་
ཆོས་གྲགས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་རྒྱུ་ལོན་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ཞེས་འདོད་
སྤྱི་རྒྱུ་ནས་མདོ་སྟེ་པ་ལ་འདྲི་བ་དོ་མཆར་ཆེའོ། །

གལ་ཏེ་མིག་ཞེས་སོགས་དེ་དག་སྤྱི་རྒྱུ་ལོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
སོགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ། སྤྱི་རྒྱུ་ལོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་
རྟོགས་པའི་འཛོག་བྱེད་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅི་ཞེ་ན། དབང་ཞེས་དེ་དག་སྤྱི་
རྒྱུ་ལོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་འདྲ་བས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཉོགས་པར་
འཛོག་གམ། འོན་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་འཛོག།

དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་
སྤྱི་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་རྩལ་སྤྲོད་དེ་དག་དང་ཡང་འདྲ་བར་ཁས་
ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྩལ་སྤྲོད་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་
གཏད་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་མཐོང་བ་ན། སྡོན་པོའི་རྩལ་སྤྲོད་རྣམས་
ཀྱང་སིལ་བྱར་མཐོང་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། རྩལ་སྤྲོད་
ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་མི་འཐད་པས། སྡོན་པོ་ལ་
ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་གཏད་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་ཡང་། སྡོན་པོའི་རྩལ་སྤྲོད་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་གང་
གིས་ན། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲར་
འཛོག་བྱེད་ཡིན་པ་འཐད། སྡོན་པོའི་དབང་ཤེས་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་ཡང་
འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྡོན་པོའི་དབང་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་
པོ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་
དོན་དེ་ཉོགས་པར་འཛོག་མི་རུས་ཏེ། རྩ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
ཀྱང་རྩ་བ་གཉིས་ཉོགས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་
ནི་དོན་ཉོགས་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་ཉོགས་དེ་
ལས་དོན་དེ་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་
གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་པའི་གཞི་ད་
བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེ་དག་ཅུ་མ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་སྒྲན་ཡོད་དགོས་ནའང་། རྩལ་སྒྲན་དེ་དག་གང་
གིས་ན་རགས་པར་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་སྟོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་འདྲ་
ཅུ་མ་པར་བྱེད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྒྲན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་། སྟོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན། བརྟག་
མི་བཟོད་པས། རྩས་སུ་གྲུབ་པའི་རྩལ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་པོར་
མེད་པའི་རྩལ་སྒྲན་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དབང་ཤེས་
ལ་སྒྲུང་བའི་སྟོ་སོགས་དེ་ནི་གི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་མ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་
གི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཅུ་མ་ནི་དེ་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་
པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཟླ་བ་
གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དེས་དོན་དེ་སྟོང་བའི་
ངོ་མོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་འདི། འོན་ཏེ་འདི་སྟོང་དེ་གང་ལས། །འདི་ནི་དེ་
ཉིད་རྣམ་དབྱེད་ཡིན། །ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་དང་རེ་རེ་ཞིང་སྒྱུར་ན།
ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །རྟེན་བྱེད་གཞན་དག་གིས་དབང་ཤེས་ལ་སྟོ་
སོགས་རིགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་མདོ་སེམས་གཉི་གའི་ལུགས་ཡིན་པ་
ཞེ་བཞག་བྱས་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྩལ་སྒྲན་གྱིས་གཏད་པ་མི་འཐད་ཅེས་

དགག་པ་བྱས་མོད། དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བར་
མདོ་སེམས་སྤྱུང་ཁས་མི་ལེན་པས་བབ་བཅོལ་འབའ་ཞིག་གོ།

གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་དེ་དང་འབྲ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་
ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དེ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
སོགས་སྟོང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ནི། དོན་
མཚུངས་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། འདིའི་དོན་ལ་རྒྱན་མཁན་པོས། འོ་ན་ནི།
དེའི་ཆེ་ཡུལ་མཚུངས་པའི་ཤེས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཡུལ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །
གང་གི་ཆེ་སྤྱན་ཡང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་པ་ལས་
སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ཡང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། འབྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་མ་ཡུལ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བཤད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བོད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འབྲངས་ནས། སྟོ་འཛིན་
དབང་ཤེས་སྤྱི་མ་ཆོས་ཅན། རང་དང་ཡུལ་མཚུངས་པའི་དབང་ཤེས་སྤྱི་མ་
གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྤྱི་ཞིང་དེ་དང་འབྲ་བའི་སྤྱིར་
འབྲ་བར་ཐལ། སྤྱི་མ་ཡང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། སྟོང་ཀྱང་སྟོན་པོའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བེད་མོད། འདི་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། སྐབས་དོན་
བོར། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ། རང་ལའང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མདོ་སྤྱི་བས། དོན་རྟོགས་འཛིན་བྱེད་མཐར་ཐུག་
པ། དེ་འབྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་ཡང་། དོན་
ལས་དོན་དང་འབྲ་བར་སྤྱིས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། འབྲ་བའི་དོན་ནི། སེང་གོ་དང་།

བྲམ་ཟེ་སྣ་ཉག་པར་འབྲ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་
ཤར་བ་ཉིད་ཡུལ་དེ་དང་འབྲ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་བས་འབྲ་བའི་
དོན་དེ་ལ་བསམས་ནས་སྦྲས་ཀྱང་སྦྱོན་སྦྱོན་པ་ན་འབྲ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་
ལ་འབྲས་ནས་སྦྱོན་སྦྱོན་ན། སྐབས་དོན་པོར་བར་འགྱུར་ཞིང་། མདོ་སྡེ་བའི་
འདོད་པ་ལ་གཞིན་པ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །

འོན་ཏེ་འབྲ་བའི་དོན་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བྱས་ན་རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
བྲལ་བ་ཁས་ལེན་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཉགས་སྦྱབ་གྱི་འཁོར་གསུམ་ག་རང་ལ་
མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོ་སྡེ་བས་སྦྱོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་
ཙན། བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྲས་ནས་རྟོགས་པར་
ཐལ། སྦྱོན་པོ་ལས་སྦྱོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྦྱེས་པའི་བྱིར། ཞེས་སྦྲས་པ་ལ།
སྦྱོ་སྦྱང་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཙན། སྦྱོ་སྦྱང་དབང་ཤེས་སྐད་
ཅིག་དང་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྲས་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱིད་དང་དེ་གཉིས་ཀ་
སྦྱོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་འབྲ་ཞིང་། བྱིད་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་བྱིར་ཞེས་འཕངས་
པར་སོང་ལ། འདིའི་བྲལ་བ་ཁས་ལེན་ལ་མི་འགྲོ་བར་རུ་ཞོ་ལེན་པ་དག་གིས་
ཀྱང་རྟོགས་རུས་སོ། །

ཡང་འབྲ་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་ཀ་བཀོད་ནས། དེ་སྦྱབ་པ་ལ་སྦྱོན་
པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་མཚུངས་པ་རྟོགས་སུ་བཀོད་ན། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འབྲ་བའི་
དོན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་འདོད་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་བྱུང་མེད་
པས། འཁོར་གསུམ་ག་རང་ལ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱོ་སྦྱང་དབང་ཤེས་

སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སྤྱི་མའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ།
 དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བའི་དོན་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་སེམས་ཅམ་པར་རང་
 ཡང་འདོད་པས། བྱུང་ཉག་ས་དངོས་སུ་ཁས་ལེན། གསལ་བ་ཡང་ཁས་
 གྲངས་པས་འཁོར་གསུམ་ག་ལན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཚུལ་འདི་ནི་འགྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཐོལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་
 ཆར་བཅད་པའི་གྲོལ་བའི་འདུག་གནས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། སྤྱི་དབང་སྤྱིའི་
 འགྲེལ་བའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བོད་ཁ་ཅིག་སྤྱི་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལས་
 སྤྱིས་པའི་སྤྱི་པོ་དྲན་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་དེ་སྤྱིར་བར་ཐལ། དེ་
 ལས་སྤྱིས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་སྤྱི་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་
 མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། མདོ་སྤྱི་བས་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན།
 ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྱིས་པ་ལ་བསམས་པ་མ་གོ་བར། འབྲེལ་བ་ཐུག་མེད་ལ་
 ཁྱེར་བ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་སྤྱི་གྲོས་ཡང་བ་ཅམ་དུ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

དེས་ན་ལན་གྱི་གཞུང་མ་རྟོགས་པར་མ་བྱེད། སྤྱིགས་སྤྱི་མའི་དོན་
 རྟོགས་པ་ཡང་མི་སྤྱིར་དོ། །འཐད་པའི་སྤྱིགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྱི་བས།
 སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་པོ་རྟོགས་པ་ཅམ་སྤྱི་བ་འདོད་ནས་རྟོགས་
 འདི་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། དོན་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་ཏོ། །
 དེས་ན་སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་པོ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་པོ་རྟོགས་
 མ་རྟོགས་མདོ་སེམས་ཀྱི་ཚུད་པའི་གཞི་ཡིན་པས། མདོ་སྤྱི་བས་ཀྱང་དེ་ཉིད་
 བསྤྱིབ་པའི་སྤྱིར་རྟོགས་འགོད་ཅིང་། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་

བྱེད་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་བས་སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྡོན་པོ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་སྡོན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དེ། རྟགས་སུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་སྐྱར་ན།
རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མ་སྐྱར་བར། དེ་ལས་སྐྱེས་ན་
དེ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ཤིང་། སྡོན་པོ་སྡོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལས་རྩལ་
ཐ་དད་དུ་གྱུབ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འབད་མེད་དུ་གྱུབ་སྟུང་པའོ། །

དེ་ཉིད་ཁྱབ་པ་མ་ངས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱིས་
བྲངས་པའི་དབང་ཤེས་དེ་བྲན་པའི་སྡོ་ཆོས་ཅན། རང་དང་དོན་དམ་ཡུལ་
མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་སྡོ་
སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པ་རྟོགས་ཤིང་། སྡོང་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བར་ཐལ། བྱེད་ལ་དཔེ་
རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སྟོགས་སུ་
མར་ཕྱི་དོན་མ་སྐྱར་ན་སྐྱབས་དོན་བོར་ཞིང་། རྟགས་ལའང་སྐྱར་ན་ལན་གྱི་
སྐྱབས་སུའང་སྐྱར་དགོས་པས་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་དག་གིས་ནི་སྡོན་པོ་བྲན་པ་དང་། སྡོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་བྲན་པའི་
བྱེད་ཀྱང་མ་བྱེད་ཅིང་། སྡོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་བྲན་པ་ཤེས་པ་ལ་སྡོ་སྒྲུང་དབང་
ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྟེ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་མཚུངས་ཅན་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་སྡོན་མེད་དེ།

སྟོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་བློ་པའི་ཤེས་པས་ནི་སྟོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་སྟོན་པོས་བྱང་
 བར་དུ་བྱས་ནས་བློ་དགོས་པས། སྟོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་དང་། དེ་བློ་པའི་
 ཤེས་པ་གཉིས་ཀས་སྟོན་པོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མཚུངས་ཤིང་། བློ་ཤེས་དེ་
 ལ་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཤར་བས། ཤེས་པ་
 རྣམ་གཅིག་ལྟག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་དབང་སྟོའི་འགྲེལ་
 བར། དེ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བ་བློ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ཡི་ནི་སྟོ་མ་དེ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་
 གི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་དེས་ཡུལ་མཚུངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར། དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ཁོ་
 བོས་བཤད་པ་དང་དོན་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

གལ་ཏེ་སྟོན་མེད་དེ། ཡུལ་དེ་ལས་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་སྟེས་པ་དང་།
 ཡུལ་དེ་སྟོ་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་སྒྲང་བའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་པ་ཉིད་སྟོ་རོལ་
 གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་སྟོ་
 སོགས་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ། གཟུགས་སྟོ་སོགས་གང་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟོ་ནི་གཟུགས་སྟོ་སོགས་ཤེས་པ་ལས་སྟོ་རོལ་དུ་གྱུབ་པ་ལྟ་
 བུར་སྒྲང་བའི་སྟོ་ནས། གཟུགས་འདི་མཐོང་སྟོ་འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་འདྲན་ཞིང་། སྟོན་པོ་བློ་པའི་སྟོས། སྟོ་འདྲིན་དབང་ཤེས་ཤེས་པ་
 ལས་སྟོ་རོལ་དུ་གྱུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲང་བའི་ངེས་ཤེས་མི་འདྲན་པའི་ཕྱིར། སྟེས་
 ལ་འདྲ་བ་ཅེས་མཚུངས་གྲང་། ངེས་ཤེས་འདྲན་ཚུལ་མི་མཚུངས་པས། བློ་

ཤེས་དེས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་
སྤྱོད་སོགས་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་དེས། སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
སོགས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་གང་གིས་དེ་དེའི་སྤྱབ་
བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་སྤྱོད་བ་དང་། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་
དག་གི་ཡུལ་དུ་ཉི་བ་གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་དེ་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་ལ། ཤེས་
པ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ལྟར། སྤྱོད་བ་དེ་སྤྱོད་བ་ལྟར་གྱུབ་མ་གྱུབ་དབྱེད་
པར་གྱུ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་
པས་སྤྱོད་བ་ལྟར་གྱུབ་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། དེས་ཤེས་དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་
འཁུལ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེས་ན་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་། མིག་ཤེས་དེ་དག་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་པོའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དེས་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤྱོད་བ་དེ་སྤྱོད་བ་ལྟར་དུ་
གྱུབ་པར་སྤྱབ་དགོས་ཤིང་། དེས་ཤེས་དེ་ལ་སྤྱོད་བ་ལྟར་དུ་གྱུབ་པས། སྤྱོད་
བ་དེ་སྤྱོད་བ་ལྟར་དུ་གྱུབ་པར་དགོས་ཤིང་། དེས་ཤེས་དེ་ལ་སྤྱོད་བ་ལྟར་དུ་
གྱུབ་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱོད་བ་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤྱབ་དགོས་
པས། རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། སྤྱང་པོ་ཆེའི་བྱུང་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་
གོ། །གཞན་དག་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་སྦྱོར་བར། སྦྱོར་དེས་པ་འདྲེན་མི་
འདྲེན་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་འག་འབྲེད་པ་ལ་སྦྱོར་མོད། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོབས་
ལས་སྦྱོས་པའི་བྱེད་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ལ་དེས་པ་འདྲེན་མི་སྤྱིད་པར་འདོད་

པའི་མདོ་སྡེ་བ་དེ་ལྟ་གང་ན་བཞུགས་སྲིད་གྲིས་སྟོན་ཅིག །

འདི་དག་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་
བས་རིགས་པ་འདི་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་འདོན་པ་མ་ཤེས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་འགོག་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་བྱད་ཅིང་། རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའི་
རྒྱ་ཚུགས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་གཞུང་འདི་དག་
འཆད་ཤེས་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། རིགས་པའི་གནས་སྤྱར་གས་རྣམས་ལས་གང་
ཞིག་དགའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཙམ་མཐོང་བའང་མི་སྒྲུང་
དོ། །

རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན། སྟོ་འཇིན་
དབང་ཤེས་དེའི་སྟོང་བྱ་སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཇིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་བྱད། སྟོ་འཇིན་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་རང་ལས་རྩ་
གཞན་འགའ་ཞིག་གི་སྟོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་མདོན་སུམ་
གྲིས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡང་རིག་བྱ་དེ་ནི་རིག་
བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། སྤྱིར་དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲིས་པའི་
ལན་དུ་སོ་སོར་རིག་ །མདོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་ཇི་སྐད་བཤད་
པའི་རིགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་མོད། སྟོན་པོ་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་སྟོ་འཇིན་དབང་ཤེས་ལས་རྩ་གཞན་ཡིན་པ་ཅི་
འགའ། ཞེ་ན། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་

པས་གཞོད་པ་དེས་ན། སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱ་རྩལ་
གཞན་མེད་ཅིང་། སྟོན་པོ་དེ་ལའང་སྟོང་བར་བྱེད་པ་རང་ལས་རྩལ་གཞན་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལྟར། སྟོན་པོ་
སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པ་དེར་ཡང་བརྟན་པའམ་སྟོན་
འབྱུང་བར་མཚུངས་པའི་བྱེད། དེས་ན་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ནི་ཤེས་པ་
རང་གི་རྩལ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གང་དག་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱ་རོལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་
ཅད་འདི་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཚུངས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་
ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་
སྐྱངས་པ་དང་། འཛིན་ནམ་དང་གཟུང་ནམ་རྩལ་གཞན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་
འགོག་པ་གཉིས་ལ་སྐྱར་བ་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྐྱར་ཀྱང་རྟལ་སྟན་
དེ་དག་གང་གིས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཇི་ལྟར་འགོག། ཤེས་པ་ལ་
རྟལ་སྟན་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་པོ་སྟོ་
འཛིན་དབང་ཤེས་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པ་ལ་འོག་དུ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་སྟོན་པས་འདིར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་སྟོན་པོ་སྟོང་ཞེས་ཇི་
ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེའི་རང་གི་དངོས་པོ་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་རང་གི་གཟུང་བྱར་སྒྲུང་བ་དེ་སྟོ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ། དབང་
ཤེས་དེ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྟོང་བའང་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། སྒྲོ་རྒྱུ་དབང་ཤེས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་བར་གྱུར་གྱང་། སྒྲོ་སོགས་
སྒྲོ་བར་བརྗོད་ཅིང་སྒྲོ་བ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་དངོས་བསྟན་པ་ནི། སྒྲོ་བོ་སྒྲོ་སྒྲོ་
དབང་ཤེས་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་མོད། སྒྲོ་སྒྲོ་དབང་ཤེས་དེ་རང་ལས་
དོན་གཞན་གྱི་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲོ་མེ་ནི་
གསལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་
རབ་དུ་གསལ་བ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་རྣམས་
ཀྱང་སྒྲོ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྒྲོས་པར་རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱིས་རིག་ཅིང་སྒྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྣམ་དེའི་རིག་བྱ་གཟུང་རྣམ་དེ་འཇིག་རྣམ་
ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་ནི། སྒྲོ་བྱ་སྒྲོ་བྱེད་
དུ་འཐད་པར་དགའོ། ། ཁྲིཀ་བྱེད་གཞན་དག་གཞུང་འདི་སྒྲོ་སྒྲོ་དབང་ཤེས་
ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲོ་བོ་དེ་སྒྲོ་སྒྲོ་དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཆོར་བྱ་
ཆོར་བྱེད་འཐད་པར་དགའ་ཞེས་འཆད་མོད། དེ་ལྟར་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་།
སྒྲོ་མེའི་གསལ་བྱ་བུམ་སོགས་རྣམས་སྒྲོ་མེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་པས། བུམ་པ་དང་སྒྲོ་མེ་རྫས་གཅིག་དུ་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟར་མ་སྒྱུར་ན་དཔེ་དོན་མ་འབྲེལ་ཞིང་། འོག་དུ་དེས་ན་གཞན་རིག་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བོ་སྒྲོ་
སྒྲོ་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བས།

སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ་སྟོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆོ། རང་རིག་
འབྲས་བྱར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་འཛིན་ནམ་ལ་གཟུང་ནམ་དེ་རང་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲང་
བའི་གཉིས་སྒྲང་མེད་ན་དེ་གཉིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ནམ་
བཞག་ཀྱང་མི་འཐད་ལ། གཉིས་སྒྲང་ཡོད་ན། འཛིན་ནམ་དང་སྟོ་སྒྲང་དབང་
ཤེས་ལ་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གི་བྱུང་པར་མི་འཐད་དེ། གཉི་གས་ཀྱང་
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་དང་། གཉིས་སྒྲང་ཡོད་པར་
མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིག་བྱ་གཟུང་ནམ་དེ་རིག་བྱེད་འཛིན་ནམ་ལ་
རང་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲང་བའི་གཉིས་སྒྲང་གི་ནམ་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་འཛིན་ནམ་རང་གི་སྒྲང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་
བྱེ་བའི་ནམ་གཞག་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་གས་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་
ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲང་བའི་ཤེས་པའི་སྒྲང་ཚུལ་བཞིན་དུ་གང་གི་ཆེ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་ནམ་པར་བྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བག་
ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ནམ་པར་བསྐྱད་པ་ཅན་གྱི་འབྲུལ་པའི་ཤེས་
པས་ངེ་ལྟར་གཟུང་ནམ་དང་། འཛིན་ནམ་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲང་
ཚུལ་དེ་ལྟར་གཟུང་ནམ་དང་འཛིན་ནམ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་།
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གཉིས་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་
དུ་ནམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་གཟུང་ནམ་དང་འཛིན་པའི་ནམ་པ་
ཡི་ཕྱོང་བྱ་ཕྱོང་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་སྐྱད་བརྫོད་པའི་ཚུལ་

དེས་བཅུད་པར་བྱ་བ་མིན་ཞིང་ལྷན་ཀའི་གནས་མེད་དོ། །

དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་འདི་འཛིན་རྣམ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཁོ་རང་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཐ་དད་གྱི། དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་ལ། འོན་ཀྱང་། ཐ་དད་དུ་མི་བདེན་ཀྱང་། རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ནི། གཉིས་སྒྲུང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཤད་འཇོག་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་ཤད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཞུང་འདི་སྟོན་ཆད་འཆད་ཤེས་པ་མ་བྱུང་དོ། །

ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། གཟུང་རྣམ་གཞག་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཆད་མར་བྱས་པའི་ཆོ། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེས་ན་འཛིན་རྣམ་དེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྟོན་ས་རིག་པ་མེད་པར་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་ས་སྟོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་དག། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྟོང་གྱུར་ན། །སྟོང་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 འཆད་པར་བྱེད་ལ། ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་
 རོལ་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་དེ་ཅི་འང་མེད་དོ་
 ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་དོན་ནི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དམ་
 བཅའ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཅི་ཡང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་གལ་ཏེ་སློ་
 རྣམས་ནི་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། སློ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཡང་སློན་
 པོའི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱེད་མདོ་སྤྱི་པ་དང་། དེར་
 རྣམ་རིག་པ་གཉིས་ཀས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་སློ་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སློན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སློན་པོས་
 གཏད་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱའི་སྟོབས་ལས་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་དབྱེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ན། སློན་པོས་གཏད་
 པ་ཡིན་ན། སློན་པོ་སློ་སྤྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སློན་པོ་སློ་སྤྱང་
 དབང་ཤེས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་དགོས་
 བྱའང་། སློན་པོ་སློ་སྤྱང་དབང་ཤེས་ལས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སློན་
 པོ་སློ་སྤྱང་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅི་ཞེ་ན། སློན་པར་སྤྱང་བ་ཆོས་
 ཅན། རང་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་མཐོང་བའི་
 དབང་ཤེས་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་བྲལ་བ་ན། བྱེད་དབང་ཤེས་དེས་

མི་འཛིན་ཅིང་མི་སྤྱོད་བས་བྱུང་། དབང་ཤེས་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་
 སྤྱོད་བ་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དབང་ཤེས་དེས་སྤྱོད་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་བས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་འདིས། སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་
 ལྷང་དབང་ཤེས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། རྟགས་འདི་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱེད་རང་ལའང་མཚུངས་ཏེ། རྟགས་འདིས་དེ་
 གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། དེ་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་
 སྤངས་ལ་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བརྗོད་ན། ཅི་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་གཉིས་རྣམས་སོ་སོར་མ་མཐོང་བ་ཡིན་
 ཀྱི། རྣམས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་
 དད་དུ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱས་སོ། །

རྣམས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དམིགས་དགོས་
 ན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མ་དམིགས་པས་གཅིག་ཡིན་པར་དམིགས་དགོས་པ་
 དང་། བདག་ཡོད་པར་མ་དམིགས་པས། བདག་མེད་པར་དམིགས་དགོས་
 པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་དེ་གཉིས་
 རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་ཡོད་ན། རྗེས་དཔག་དེའི་རྒྱ་ལས་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་འཛིན་

སྒྲུང་ས་དེ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲུང་ལམ་ལ་རྟོག་པའི་འཛིན་སྒྲུང་ས་ཡོད་ཀྱང་
མཐོང་ལམ་ལ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་འདིའི་མཐའ་དབྱུང་པ་
རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་བཤལ་བེན་ཏོ། །དེས་ན་སྒྲོ་
འཛིན་མིག་ཤེས་ཆས་ཅན། བྱོད་ལས་སྤྱི་རོལ་ཡན་གར་བར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་
པོ་བྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་བ་མིན་ཏེ། སྒྲོན་པོ་བྱོད་དང་རྩལ་གཅིག་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་སྒྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་དབང་པོ་དང་ཡིད་དེ་ཆད་ཡང་རེས་
འགའ་མི་སྒྲེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་
པའི་སྐྱབས་འདིར་ཤེས་བྱ་ཆས་ཅན། བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་སྒྲོས་པའི་
དབང་གིས་སྒྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རེས་འགའ་སྒྲེ་བར་ངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོ་འཛིན་དབང་སྒྲོ་ནི། བྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་
རེས་འགའ་སྒྲེ་བར་རྣམ་པར་ངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་
ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་འགའ་ཞིག་ནི། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་བྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་
ཆགས་རབ་ཏུ་སད་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། ཡང་ན་སྒྲུར། དེ་ནི་བྱི་ལམ་གཞན་
ལས་ཞེས། །འདི་ནི་དབྱུང་པར་རིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། སྒྲོན་
པོའི་རྣམ་པ་བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱབས་ལས་སྒྲེས་སམ། རྒྱ་གཞན་ལས་སྒྲེས་དབྱུང་
དགོས་པར་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་དབྱུང་པ་ན། བྱི་རོལ་ལས་མི་སྒྲེ་བར་རྒྱང་པ་
བཞིས་བསྟན་ནས། འོ་ན་བྱི་རོལ་ལས་མི་སྒྲེ་ན། རྒྱ་གཞན་ངི་ལྟ་བུ་ལས་སྒྲེ།

ཞེས་པའི་ལན་དུ་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་
ནོ། །

རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཞར་ལ་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་
འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། སློ་གཅིག་ལ་
གཟུང་ནམ་དང་འཇིན་ནམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། གཞན་རིག་
མཛོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་ནམ་མེད་རྗེན་ཆར་དུ་རྟོགས་པ་འཕྲ། དེའི་ནམ་པ་
ཤར་བའི་སྟོན་སྟོན་རྟོགས་པ་གང་རུང་དུ་ངེས་ཤིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་
པ་ན་སྟོན་པོ་ནམ་མེད་རྗེན་ཆར་དུ་རྟོགས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་འཇིན་
མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲང་བར་སྟོང་བས་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་
དུ་གྲུར་པའི་སྟོན་པོ་ཁེགས་པ་ན། སྟོན་པོ་སྟོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱངས་
ཆད་དུ་སྒྲང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུར་པའི་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་
གྲུར་པའི་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་པ་ཤར་བ་ཅམ་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཞན་ཡང་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་དུ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་། རྟོག་པས་བྲན་པའི་སྟོ་
འདིའི་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པས་གཟུང་ནམ་གཞལ་བྱ་ལ་
འཇིན་ནམ་ཆད་མ་དང་། སྟོང་བ་རང་རིག་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྲུབ་
པོ་ཞེས་པ་འཕྲ། ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་དེ་དག་གིས་སྟོང་བ་རང་རིག་
པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

ཡང་ན། ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དེའི་སྤྱིར་མདོ་སྡེ་པ་སྤྱོད་འདོད་
 པ་ལྟར། སློ་གཅིག་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་གཟུང་རྣམས་དང་། དེ་
 སྤྱོད་པའི་འཛིན་རྣམས་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སློ་གཅིག་ལ་བག་
 ཆགས་གྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམས་དང་། དེ་སྤྱོད་པའི་འཛིན་རྣམས་གྱི་
 ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་གི་སྤྱིར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་
 སྤྱོད་བ་དང་བློ་པའི་རྟགས་གྱིས་སློ་གཅིག་པོ་འདི་ཡི་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་
 པའི་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གྱུབ་པས། རྩེ་བྲག་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར།
 གཟུང་རྣམས་གཏན་ནས་མེད་པའང་མི་འཐད་ཅིང་། འཛིན་རྣམས་དེ་བག་ཆགས་
 གྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམས་ལ་སྟོས་ཏེ། སྤྱོད་བ་རང་
 རིག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་
 དོན་གྱིས་གཏད་པའི་གཟུང་རྣམས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་འཐད་
 ཅིང་། རྩེ་བྲག་སྤྱོད་པ་དག་འདོད་པ་ལྟར། གཟུང་རྣམས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་གཏན་
 ནས་མེད་པའང་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་གྱུབ་པའི་དོན་
 བསྐྱུས་པའོ། །བཤད་པའི་རྣམས་གངས་སྤྱོད་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་
 ལུགས་བྲིས་པ་ཅུ་མ་མོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་རིག་པའི་གཞན་རིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་ཏོག་
 བཤད་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་སྟོན་པོ་རྣམས་པར་རིག་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་
 པའི་ཡུལ་སྟོན་པོ་རྣམས་གཞན་འདོད་པའང་མི་འདོད་པ་དེའི་དངོས་པོར་མ་
 གྱུབ་པར་སྟོ་འཛིན་དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་སྟོན་པོ་འདོད་

མི་འདོད་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་ཆད་མས་
ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོར་མཐོང་བའི་ཆོ། ཁོ་བོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་རིག་གོ་སྟུང་དུ་ཞེན་པ་སྦྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེན། གང་གི་ཆེ་སྡོན་པོར་སྦྱང་
བའི་མིག་གི་ཤེས་པ། དུལ་སྡོན་པོ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ནི། སྒོ་འབྲུལ་
པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་། ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་
ཤེས་པ་རང་གི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་སྡོན་པོ་དེ་ཉིད་རང་ལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྦྱང་བར་
འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ནི་བཞག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་སྡོན་པོ་དང་མཐོང་ཤེས་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་ན་སྡོན་པོ་དེ་ཉིད་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་
གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་དེས་ཀྱང་སྡོན་པོ་འཇུག་པའི་ཆོ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་དོན་སྡོན་པོ་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཞན་རིག་གི་འབྲས་རྟོག་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ནི། རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས། སྡོན་
པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡོན་པོའི་གཟུང་རྣམ་ཆད་
མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རིག་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུ། ཞེས་
པ་འདི་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དོགས་པ་གསུམ་ཏེ། སྡོན་པོ་

གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ། རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བྱར་མི་འཐད་དེ།
 སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་
 པས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱར་ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་རང་
 ལས་རྫས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་གཞན་རིག་དང་། རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་རང་རིག་ཡིན་པས། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱ། ཞེས་སྒྲས་པ་ན། དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་འབྲས་
 བྱར་སོང་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ། གཟུང་
 རྣམ་ཆད་མར་མི་རིགས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཉིད་ཆད་མར་འདོད་དགོས་ཏེ། རང་
 རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱར། ཞེས་པ་དང་། ཆད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་འགྱུར་
 ཏེ། ཆད་མས་སྟོན་པོ་གཞལ་ཞིང་། འབྲས་བྱ་རང་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱར་རོ། །
 ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་དང་པོ་ལ་ལན་བསྟན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་བྲིད་སྤྱི་
 རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོན་པོ་སོགས་ནི་གཞལ་བྱར་ཡོད་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་
 སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཤེས་དེ་ལ། སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་
 སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གཏོད་པའི་
 རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྟོན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལྟ་སྤྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་
 འདོད་པར་སྒྲུང་། མཚོད་སྤྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་མི་འདོད་པར་སྒྲུང་བའི་ཆེ།
 ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་སྟོན་པོའི་རང་ངོས་ནས་རྣམ་པ་ཤར་བར་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་ལྟར་སྒྲོན་པོ་དེ་འདོད་པ་ཡང་ཡིན། མི་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྒྲོན་ས་མི་
མ་སྒྲོན་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་བྱིར།

ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་པོ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉི་
ག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་སྒྲིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྒྲུང་།
མཆོད་སྒྲིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྒྲུང་བའི་ཆེ་ན་སྒྲོ་
དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲོན་པོའི་རང་ངོས་ནས་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་དག་གཞུང་འདི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་
འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དབྱ་གཉིན་
གཉིས་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཆེ། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་དབྱའི་
མིག་ཤེས་ལ་མི་འདོད་པར་སྒྲུང་ཞིང་། གཉིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་འདོད་པར་
སྒྲུང་བའི་ཆེ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་དེ་རྣམ་མེད་རྗེས་ཆར་དུ་མཐོང་
བའི་བྱིར། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉི་ག་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། ཞེས་པའི་གཞོད་བྱེད་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
མདོ་སྒྲེ་བ་རང་གིས་ཀྱང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་
འདོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཆེ་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉི་
ག་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་འདོད་པར་སྒྲུང་། གཅིག་ལ་
མི་འདོད་པར་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མི་
འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་མཚུངས་སོ། །

བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་
ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་སྒྲོན་མེད་དེ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དག་
གཉིན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཆེ་ན། མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་པོ་དག་དུ་ཐ་དད་པར་
ནི་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་རུ་
སྒྲངས་བར་ཐལ། གཟུགས་དེ་མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་ངོས་ནས་སྒྲུབ་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྒྲངས་བ་གང་ཞེ་ག སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་
འདོད་གཉི་ཀའི་རྣམ་སུ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་སྒྲོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་རུང་
རེ་བསྐྱེབས་པའི་སྤྱིར། གཉི་ཀ་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་པ་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་དོན་གྱི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་གཟུགས་དེའི་གནས་
ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་བསྐྱེབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་མི་འགལ་
པོ་ཞེ་ན། དུ་མའི་བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ། གཅིག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་བྱེད་
པའི། །མ་མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ན། དོན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བར་བྱེད་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་འགལ་བའོ། །

གལ་ཏེ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྒྲངས་བ་རྟོག་པའི་འཇིན་སྒྲངས་
ཡིན་གྱི། དོན་སྒྲངས་པའི་སྒྲོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཇིན་སྒྲངས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་

འཐད་དེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལའང་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཐེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 དབང་གིས་སྒར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བའི་བྱ་སྒྲུག་
 པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འཆམས་སྒྲོར་བ་མེད་པར།
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁས་སྒྲངས་
 ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས། འདིའི་བར་སུ་སྒྲེགས་བྱེ་བྲག་པ་དག་དོན་རང་ངོས་
 ནས་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་ནའང་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཉི་ཆེ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲས་པ་
 དེ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་སྡེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་དབང་ཤེས་
 ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་བྱིར། བྱི་རོལ་དོན་དུ་མདོ་སྡེ་
 བ་དག་འདོད་པའི་སྒྲོན་པོ་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལའང་། རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་སོགས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ།
 གང་གི་བྱིར་ན་རི་ལྟར་ཤེས་པ་འདིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཉིད་
 བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་
 ལྟར་དོན་སྒྲོན་པོ་ནི་འདོད་མི་འདོད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ངེས་པར་འཛོག་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

དོགས་པ་གཉིས་པ་སྒྲུང་བ་ནི། སྒྲོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། དོན་སྒྲོན་པོ་
 སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྣམས་འདི་ཉིད་ནི་ཆ་མ་ཡིན་གྱི་འཛིན་རྣམས་བདག་ཉིད་དེའི་

ཆེ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཆད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྟོན་པོ་ལ་སྟོས་
པར་བྱ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་
དུ་སྒྲུང་གི་། དོན་གཞན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར།

གཟུང་ནམ་ཆད་མ་ཡིན་ནའང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། རི་ལྟར་དོན་སྟོན་པོ་ཤེས་པ་
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་བག་ཆག་གི་དབང་གིས་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་
ལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར། སྟོན་པོ་འདི་ནི་འདོད་མི་
འདོད་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱི། སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
པོས་རང་ངོས་ནས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་དབང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེ་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་དང་།
འདིའི་བྱུང་པར་ནི། སྤྱི་མས་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ་རང་གི་བདག་
ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་།
འདིས་གཟུང་ནམ་ཆད་མར་བྱས་པའི་ཡིད་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ལ། ཏགས་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །

འོན་སྟོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོར་
ངེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
གིས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བ་
ནི། དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་སྒྲུང་
བའི་དབང་གིས་སྟོ་འདི་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་སྟོ་

འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱངས་ཆད་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་
 རྟོག་པས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པར་འདོད་ཅིང་ཞེན་པ་ཙམ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
 པོ་རྟོགས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ནི་སྟོ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལ་གནས་པ་དོན་སྟོན་
 པོ་དང་འབྲེལ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྐྱབ་བྱེད་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་
 པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་དེ་
 ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་དོན་སྟོན་པོ་དེ་ནི་སྟོ་ལ་གནས་པའི་རྗེས་གཟུང་བྱ་
 སྟོན་པོ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆད་མས་སྟོན་པོ་དེ་རང་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྟོགས་
 པར་འཛོགས་པའི་སྤྱིར།

དོགས་པ་གསུམ་པའི་ལན་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། སྟོ་འཛིན་
 མདོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་
 དོན་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དོན་རྣམས་ཡུལ་དུ་
 འཛོགས་པའི་སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཛིན་མདོན་སུམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 དེས་ན་གཟུང་རྣམ་ཆད་མས་སྟོན་པོ་གཞལ་བ་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་གྱང་། ཆད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་
 ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ། གཟུང་རྣམ་ཆད་མས་གཞལ་བའི་སྟོན་པོ་
 དེ་གཟུང་རྣམ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། སྟོན་པོ་དེ་སྤྱི་རོལ་དུ་
 ཞེན་པའི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། ཆད་མས་བྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི།

ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་གཞན་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་སྟོན་འཛིན་མིག་
ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་གཟུང་རྣམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་ལ་དོན་དུ་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་
ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་
དུ་སྤྱོད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ནི་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉིད་ལ་
ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་དང་། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བར་ན། གཟུང་རྣམ་
ཡོལ་བ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོས་ཏེ་སྟོན་པོ་སྟོག་
གྱུར་དུ་ཐལ་བ་དང་། གཟུང་རྣམ་གྱི་འང་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཡང་
རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པ་སོགས་སྤྲུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་དུ་མ་
ཡོད་ཀྱང་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་ཁས་
ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་མཆར་ཆེ་ཞིང་། སྤྱོད་ཡིན་པའི་
དངོས་པོ་དེ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ངོ་མཆར་མོད།
ལུགས་ངན་པ་འདི་དག་ཁོ་བོས་ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲུག་སེལ་དུ་རྒྱས་པར་
བཀག་ཟིན་པས་འདིར་ནི་མ་བྲིས་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་མཚོན་བསྟན་པ་དགོས་
པ་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་
ན། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་རང་ལས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་རང་ལས་རྩས་གཞན་མ་
ཡིན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངས་པ་འབྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
སྟོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོ་འཛིན་ལས་རྩས་གཞན་དུ་ཡོད་མེད་དོན་དམ་དཔྱད་
བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན། རྩས་གཞན་དུ་མེད་པ་གྲུབ་པས་རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ན། གོང་དུ་རི་
སྐད་བཤད་པའི་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་སྟོན་པོ་དང་། དེ་
རིག་པའི་དབང་ཤེས་དེ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྟོན་པོ་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་བྱེད་ལ་རྒྱ་མཚན་
ཡང་དག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པ་འཆར་བ་མ་ཡིན་གྱི།
བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཡིན་པ་ན། སྟོན་པོ་དང་
འབྲས་བུ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྟགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་
མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པས་སྟོ་སོགས་དེ་དང་
འབྲས་བུ་ལ། གཞན་དང་འབྲས་ཡང་རུང་། ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པོ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་
རྒྱ་ནི། དབང་ཡིད་དུ་མ་ཟད། དོན་སྟོན་པོ་ཡང་ཡིན་པས་ན། སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་
གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་གྱི། རྒྱ་མཚན་

གཞན་གང་ཡང་སྤོང་ལ་མེད་དོ། །

རི་ལྟར་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་སྤོང་འཛིན་མིག་
ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྤོང་པོའི་རྣམ་པ་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱུའི་དབང་
གིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱར་
མེད་པར་ཡང་སྤང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པས། ཤེས་པ་དེ་རི་ལྟར་སྤྱི་
རོལ་གྱི་དོན་རྒྱར་ཡོད་པའི་སྤོང་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་
དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར། རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་སྤྱི་དོན་
གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་སྤིང་བ་བདེན་ཏེ། དེ་འབྲམ་མདོ་སྤེ་བར་མ་
ཟད། རྣམ་རིག་པ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤོང་ནས་
ཀྱང་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་རྒྱར་པའི་སྤོང་སོགས་ཉོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་མི་
འགྲུབ་པོ། །

བཞི་པ་རང་རིག་གི་འབྲས་ཉོག་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ། དོན་དམ་པར་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་།
གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་འབྲུལ་ངོ་དང་མ་ཐུན་པ་ཀྱན་
ཇོབ་ཏུ་འཛོག་པར་བསྟན། དོན་དམ་པར་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་བཞག་ཏུ་
མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འབྲུལ་བ་མི་
རིགས་པའི་ཚུད་པ་སྤང་། ཀྱན་ཇོབ་ཏུ་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་རི་ལྟར་འཛོག་
པའི་ཚུལ་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། སྤོང་པོ་འཛིན་པའི་སྤོང་དབང་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་

གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྩལ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་གཉིས་
སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་
ཀྱིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། མྱོང་བ་རང་རིག་པ་དག་ཐ་དད་
པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་
སྒྱུ་མའི་སྒྲགས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་འཛིན་དུམ་སོགས་ཏྲ་སྒྲུང་
དེའི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་འཛིན་དུམ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་
བ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་འཛིན་དུམ་ཉིད་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་མེད་ཀྱང་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་
མ་ཡིན་གྱི། སྒྱུ་མའི་སྒྲགས་རྩལ་གྱི་དབང་གིས་ཏྲ་སྒྲུང་གི་ངོ་བོར་སྒྲིམ་ནས་
ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྱུ་མའི་
སྒྲགས་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་གྱི་རུང་ཡུལ་དེར་འོངས་ན་
ཡང་དེ་དག་ཏྲ་སྒྲུང་དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྒྱུ་མ་བྱེད་པའི་ཆོ། ཉེ་བར་གནས་པའི་སྒྲེ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དག་
ཏྲ་སྒྲུང་དུ་མཐོང་ཡང་། མིག་མ་བསྐྱད་པའི་སྒྲིམ་བུ་གཞན་གྱིས་རུང་ཡུལ་
དེར་འོངས་པ་ན། དེ་དག་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ན། དེ་དག་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་
མེད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་དུ་ཐག་རིང་བོ་ནས་བལྟས་པ་ན་གོང་
བུ་ཆུང་དུ་འགའ་ཞིག་ཆེན་པོར་སྒྲུང་ཡང་མིག་མ་བསྐྱད་པས་ཐག་ཉེ་བར་
འོངས་ཏེ་བལྟས་པ་ན། ཆུང་དུར་སྒྲུང་གི་ཆེན་པོར་མི་སྒྲུང་བས་ཆེན་པོར་
མེད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་དག་གིས་དཔེ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཅམ་ཡང་མ་ཤེས་
ཤིང་། རོན་གཅིག་ཉིད་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བཟུང་བས། དཔེ་གཉིས་
སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མ་བྱུང་བར་སྒྲུང་ལ། སྤྱི་མ་བསྟན་བཅས་
ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་དང་། སྤྱི་མ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་འཆད་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མའི་རྟེན་སྒྲུང་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ན་རྟེན་སྒྲུང་སོགས་སུ་
བདེན་པར་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་མ་གྲགས་སོ། །དེས་ན་མཚོན་བྱའི་རོན་ཐ་དད་
པ་གཉིས་དཔེ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་ཁོ་བོས་ངེ་སྐད་བཤད་པ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

དེས་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རིག་པ་
དག་རོན་དམ་པ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་
དེ་གསུམ་གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུར་གནས་པའི་རྣམ་
གཞག་འདི་ནི་གོང་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་སྟོ་འབྲུལ་བ་དེ་ལ་དེ་གསུམ་
ཐ་དད་དུ་རྗེས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱས་སོ། །

གཞུང་འདི་དག་གི་རོན་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། གཟུང་
དང་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དག །ཐ་དད་ལྟན་བཞིན་རྟོགས་པ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་
གཟུང་འཛིན་རིགས་གསུམ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་གསུམ་རྗེས་ཐ་
དད་དུ་ཞེན་པའི་སྟོ་འབྲུལ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ངེ་སྐད་རྗེས་
སུ་སྒྲུང་བཞིན་བྱས། ཞེས་པ་འདི་གཞུང་གོང་མས་བསྟན་པའི་སྟོ་འབྲུལ་བའི་

སྒྲིལ་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པར་སྟོན་པ་
 ཡིན་པས། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་བྱ་བའི་
 རྣམ་གཞག་འདི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྩིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་
 སྒྲིལ་དང་མ་ཐུན་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པ་དེ་
 ལ་ནི་དེ་གསུམ་རྩིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་ཚུལ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་
 གསུམ་རྩིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ཏགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་ཏགས་པར་སྒྲིལ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡང་གཟུང་འཛིན་རིག་
 གསུམ་རྩིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་འགྱུར་
 བས། རྣམ་གཞག་འདི་ཉིད་ཆད་མས་གཞོད་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བས་ན། གཟུང་དང་འཛིན་པ་སྤོང་བ་དག་རྩིས་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་
 རྟོགས་པ་འགྱུར་ཞེས་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་དག་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཏིང་
 མ་སྤྱོད་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐོང་བ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྩིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་
 ལོག་ཤེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་སྟོ་
 རས་ཐ་དད་དུ་སྒྲིལ་བའི་རྟོག་པ་དོན་མ་ཐུན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་སྟོ་
 བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པས་དེ་གསུམ་རྩིས་ཐ་དད་དུ་མེད་
 པར་བསྟན། ཀྱང་པ་ལོག་མ་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་
 པའི་སྟོ་རས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲིལ་བར་བསྟན་ཅིང་། མཐོང་བ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་

ཅེས་པས་ནི། སྒྲུང་ཚུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེན་ཚུལ་སྤྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ལ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་
བ་ནི་མི་འགལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ལ་ཡང་དེ་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་
མེད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་
འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་ལས་སྒྲུང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་
བཞིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ལ་ཆོས་དེ་གཉིས་ལོག་ས་ཐ་དད་
ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་ན། རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན་
སྒྲུ་མི་རྟོག་རྟོགས་གྱི་རྫེས་དཔག་ཆད་མ་ལ་སྒྲུ་དང་མི་རྟོག་པ་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་
སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བུས་མི་རྟོག་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་
ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག། །ཅེས་པ་རྒྱང་བ་བཞིས་དེ་
གསུམ་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་
བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་དེ་གསུམ་རང་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ལ་ལོག་ས་ཐ་
དད་ལས་ལོག་པའི་སྟོན་ས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར། ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་བཞག་ཅེས་
པ་བསྟན་ཏོ། །

དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཆད་འབྲས་གཞལ་
གསུམ་དུ་འཛོག་པ་དེ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། གཅིག་ལ་

ཆད་འབྲས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་དགོས་ཀྱི། རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཏུ་འཛོག་པའང་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་དགོས་པས་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་རྟེན་ངོས་འཛིན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཀྱི། སྟོ་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདྲ་ཆོས་སྒྲིག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྟོ་འབྲུལ་པ་ལོག་ཤེས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པར་བརྟེན་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་མེད་བཞིན་ཏུ་སྟོ་འབྲུལ་པ་ལ་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་ཞིང་། དེའི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ལ་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་པས། སེལ་ངོའི་རྣམ་གཞག་ཅམ་ཡིན་ལ། སེལ་ངོར་ཐ་དད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། སེལ་ངོར་ཆད་འབྲས་གཞུང་གསུམ་ཡིན་པར་སྒྲིའི། སེལ་ངོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཐོག་མར་མ་སྐྱར་བར་རྣམ་གཞག་འདི་ཁས་སྒྲངས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞོད་པ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུའོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་དང་། གཞོད་བྱེད་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་གཞན་ཏུ་བཤད་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པས་འདིར་ནི་མ་བྲིས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲིན་པའི་སྟོས་གར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པར་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་

རྒྱ་མཚོན་བཤད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚུལ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་པ་ནས། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་
པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་གཅིག་དང་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་བདེན་པ་འགོག་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་ན། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་
ཡང་མི་བདེན། དུ་མར་ཡང་མི་བདེན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། རྟགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་དང་། རྟབ་པ་སྐྱབ་པ་
གཉིས་ལས། རྟབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སྤང་གསུམ་མི་སྤྱིད་
པར་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་འབྲུབ་པས་ཅུང་ཟད་གོ་སླ་བའི་སྤྱིར་མ་
བཤད་དོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་སེམས་སོ། །

ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲ་སྒྲེ། རྟགས་འདི་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ནི། རྟོ་
གཅིག་ལ་གཟུང་ནམ་དང་འཛིན་ནམ་དང་རང་རིག་གསུམ་སྤྱིད་པར་ཚད་
མས་ངེས་པའི་ཚོལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྒྲ་ཚོལ་དང་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་ཅོད་
གཞི་མ་ཐུན་སྒྲ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་
པའི་སྤྱིར་ཚོལ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
རྟགས་འདི་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱིར་ཚོལ་ནི་ཤེས་པ་ནམ་བཅས་
དང་། རྟོ་དང་རང་རིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཚད་

འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་གློ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྒྲོ་བ་མན་ཆད་གྱི་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲོ་བ་
 སུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་རྣམ་བཅས་དང་སྒྲོ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་བྱེ་བྲག་
 སྒྲོ་བ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲོ་བ་སུ་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིར་རོ།
 །དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཆོད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་མ་ལུས་པར་མ་ཆོད་པའི་གློ་བ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 གཞན་ཏྲགས་འདི་འགོད་པའི་ཡུལ་གྱི་གློ་བ་ཞིག་ཏུ་དཀའོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དང་། སྒྲོ་གཅིག་གི་གཟུང་
 འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་གང་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ཡང་འབྲས་སྒྲོ་ སྒྲོ་
 གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པར་དེ་གསུམ་ཐ་དད་
 པའི་ཆ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་སྒྲིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཏྲགས་འདི་
 ཉིད་དགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྒྲི་གློ་བ་དེས། རྗེས་སུ་གྲུབ་ན། རྗེས་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ངེས་ཅིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲུབ་
 པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དུ་མ་མི་
 བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་
 མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནས། དུ་མར་མི་
 བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་མ་བསྟན་ནོ། །དེ་མི་སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་
 ཅེ་ན། གོང་དུ་ངི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏྲགས་འདི་འགོད་པ་སྐབས་སུ་

བབ་པའི་སྤྱིར་རྟོག་ཡིན་ན། གཟུང་ནམ་དང་འཛིན་ནམ་དང་། འཛིན་ནམ་དེ་
གཟུང་ནམ་ལ་སྟོས་ནས་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཆ་གསུམ་པོ་ཆད་མས་གྲུབ་
དགོས་ཀྱི། དེ་མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
གྲུབ་ན་ཡང་འཛིན་ནམ་དེ་གཟུང་ནམ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངེས་
དགོས་ཏེ། དེ་མ་ངེས་པར་འཛིན་ནམ་གཟུང་ནམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
ཡིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རྟོག་བ་སྟུ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །

འཛིན་ནམ་དང་གཟུང་ནམ་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངེས་ན། ཐ་དད་དུ་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་ཆོས་ཆར་བས་དེའི་སྤྱིར་རྟོགས་འདི་
འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱིར་རྟོག་གིས་དེ་གསུམ་དུ་མར་མི་བདེན་
པར་གྲུབ་ཅིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐབས་པའི་རྟོགས་མ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རྟོག་བ་དེས། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མི་བདེན་པར་
གྲུབ་ཅིན་ནས་དེ་གསུམ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་མི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
པ་འགལ་ཏེ། གཅིག་ལ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟ་ན་བྱས་པ་རྟོག་ཐ་དད་དུ་མི་བདེན་པར་ངེས་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟོག་པར་
སྐབས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་
པར་ཐལ་ལོ། །གང་དག་རྟོགས་འདིའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་འཛིན་རིག་
གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོགས་ཆོས་
ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་དུ་མར་མི་བདེན་པར་ངེས་ན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོ་འདོགས་

གཙུག་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་འཇིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་སྦྱིར་ཐ་
དད་ཅམ་དུ་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ན། བྱེ་བྲག་གཟུང་འཇིན་རིག་གསུམ་གྱི་ཐ་
དད་དུ་བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་། དེ་ཆོད་པ་ནི་གཟུང་འཇིན་རིག་
གསུམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡང་ཆོད་པས་སོ། །

གཟུང་འཇིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་གཟུང་འཇིན་རིག་གསུམ་
གྱི་ཐ་དད་དུ་བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་གཟུང་འཇིན་རིག་གསུམ་ཐ་
དད་དུ་བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་ན། གཟུང་འཇིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་
པའི་ཆ་དེ་བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་གཟུང་འཇིན་རིག་གསུམ་དེ་ཐ་
དད་དུ་བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་བས་གཟུང་འཇིན་རིག་
གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་
བདེན། དུ་མར་ཡང་མི་བདེན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྱུར་གཞུང་འདི་
དག་གི་དོན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུས་པ་འདིས། གཟུང་འཇིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་
བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པས། དེའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་
གཞན་བསྟན་དགོས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་
གཙུག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མ་བསྟན་པར་རྟགས་གཞན་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་རྟགས་སྒྱུར་འདི་ལྟར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་
བདེན་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཅིག་པོ་འདི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
གཙུག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། འབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དེས་མི་དགོས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་

ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དང་དུ་མ་ཞིག་སྟོ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་
 རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲ་ཚོགས་
 ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲུང་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཅིག་དུ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ།
 སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ནི་དེ་
 བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྟོ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་
 ཚོས་ཅན། སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །སྟོང་
 སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུང་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། །སྟོང་སྟོ་འདོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྟོ་བཏགས་སྟོ་མ་འབྲུལ་བས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའང་མི་སྟོང་
 དམ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་སྒྲུང་བ་ལ་བྱུང་པར་ཆེ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཚོས་དེ་སྒྲུང་
 ན་ཚོས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་ཤིང་། རྣམ་པ་ཤར་ན་དངོས་རྟོགས་སུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཚོས་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚོས་
 ཤིག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་བས་ཀྱིས་ཚོས་དེ་ལ་ཡང་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པ་ནི།
 ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་མི་དགོས་སོ།

གཞན་ཡང་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཚོས་ཅན། ཐ་
 དད་དུ་བདེན་པར་ཐལ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་སྒྲུང་དུ་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་
 གསལ་དངོས་མ་བྱུང་ན་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་སྐྱབ་བྱེད་མི་རྙེད་ཅིང་། ཐ་དད་
 དུ་མི་བདེན་ཀྱང་། ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ན་འབྲུལ་པར་འགྱུར་བས་སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་

ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །རྒྱན་མཁན་པོས་གཞུང་འདི་དག་གངས་ཅན་གཟུང་
འཛིན་རིག་གསུམ་བདག་ཤེས་རིག་གིས་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོར་བྱད་པར་མེད་
པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་
སྤྱི་ངོལ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གངས་ཅན་པ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་
པར། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། གཞུང་གི་དོན་དང་
ཡང་འགལ་ལོ། །

ད་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་སྐྱབ་པའི་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དེ་དོན་དམ་པར་ཆད་འབྲས་
གཞལ་གསུམ་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་ཆད་
འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་མི་བདེན་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་བདེན་ན་དེ་གསུམ་
གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བདེན་དགོས་ནའང་། དེ་གཉིས་གང་དུའང་མི་
བདེན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲིའི་དངོས་པོ་གཅིག་
ལ་གནས་པའི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རིག་རྣམས་ཆོས་
ཅན། ཇི་ལྟར་ན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འགྱུར་ནས་མི་བདེན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་
བདེན་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁྱེད་རྣམས་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་
ཉམས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྦྱོག་པ་སྣ་ཚོགས་
ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྦྱོག་པ་ཐ་དད་
པས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ན། གཞན་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལའང་གཞན་

ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོན་ཉམས་ནས་མི་རྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དེ་གསུམ་ཚོས་ཅན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་གི་
རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་སྒྲང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྒྲོས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་
མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་། གཅིག་ཏུ་བདེན་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། བདེན་པའི་
གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། གཅིག་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་གྲུབ་ན་
གཅིག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

དེའི་སྤྱིར། འདིར་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་བདེན་དུ་མར་ཡང་མི་བདེན་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་དགོད་པར་བྱའི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ་པའི་
སྤྱིར། ཞེས་དགོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཀོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་
པར་སྐྱབ་པ་ལ་རིགས་པ་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་དཀའ་ཞིང་། སྒྲོ་གཅིག་གི་
གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་བདེན་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སུས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་
བྱས་ཏེ། དེ་གསུམ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། སྒྲོ་གཅིག་གི་དངོས་པོ་གཟུང་འཛིན་
རིག་གསུམ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་
དེའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པ་གང་
གིས་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ན། བྱོད་ལ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དང་། དུ་མར་བདེན་

པའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིབ། དེས་ན་གཞན་དག་གི་འདོད་པ་ནི།
 ཉགས་འདིས་སྒྲོ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་
 བདེན་པ་འགོག་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ནི་གསུམ་ཚད་
 མ་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་བདེན་པར་སྐྱབ་པ་འགོག་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དུ་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འབྲུལ་པ་མི་རིགས་
 པའི་ཚྱོད་སྤང་ནི། ཚེས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚྱོད་
 པའི་གཞུང་འདིའི་དོན་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། འབྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་རྒྱུ་
 ཚེས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ། འགྲོ་བ་འདི་ལ་གཟུང་
 འཛིན་རྒྱས་གཞན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་སྒྲིབ། གཟུང་འཛིན་རྒྱས་གཞན་དུ་
 འབྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་འགོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཚྱོད་པ་སྐྱབ་
 པའི་འདོད་པའི་གཏིང་མ་སྐྱེ་བ་པས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉ་སྤྱིས་ལ་དདུལ་དུ་
 འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ན། ཉ་སྤྱིས་ཀྱང་མཐོང་དདུལ་ཀྱང་མཐོང་ཞིང་། དེ་ནས་ཉ་
 སྤྱིས་སྤུ་མ་ངེས་པར་དཀར་བར་ཚེས་མཐུན་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་
 དདུལ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ལ། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་
 དག་གི་ཉ་སྤྱིས་ལ་དདུལ་དུ་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་
 འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མི་བདེན་ཀྱང་། ཐ་དད་དུ་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་ན། ཐ་དད་
 དུ་བདེན་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་དང་ཚེས་
 མཐུན་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འབྲུལ་

པ་སྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་འདི་ལ། དེ་འདྲའི་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་
 ཚུལ་ཁས་སྦྱངས་པ་མེད་དེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་འགྲོ་བ་འདི་ལ་ཐ་
 དད་དུ་བདེན་པའི་གཟུང་འཛིན་དེའི་བདག་ཉིད་མཐོང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
 པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེ་ན། ཉ་སྤྱིས་ལ་དདུལ་དུ་འབྲུལ་བ་སོགས་སྤྱིའི་འབྲུལ་རྒྱ་ལ་
 ལྟོས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མོད། རང་གི་མ་རིག་པས་བསྦྱང་བ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཉིས་སྦྱང་འབྲུལ་པས་བཞག་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་འབྲུལ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་
 བཞིན་གྱིས་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱང་བ་ཅན་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 སྤྱིར་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་
 འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་གི་བསྦྱང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ནི་
 ཚེས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རབ་
 རིབ་ལ་སོགས་གྱིས་མིག་བསྦྱང་པས་སྒྲ་ཤད་སྦྱང་བ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཇི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་
 ནི། རང་རིག་གི་འབྲས་ཉོག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་རང་གི་སྤྱོད་བྱར་
 གྱུར་པའི་སློ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་ནི། རང་གི་
 སྤྱོད་བྱ་དེའི་བདག་ཉིད་གཉིས་སྦྱང་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་
 བདག་རིག་གམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡི་ཞིང་། དེའི་སྤྱིར་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་
 རང་རིག་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་གི་
 ཆད་འབྲས་དེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མཚོན་ནས་དཔེར་བརྗོད་ན་འདོད་ཆགས་

སོགས་གཞལ་བྱ་དེ་སྤྱོད་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དེ་རིག་པའི་རང་རིག་
འབྲས་བྱ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་ལ་
སྐྱར་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་གཞག་པ་ན། ཤེས་པ་
རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། དེ་འཇལ་བྱེད་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་
འབྲས་བྱར་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྐྱར་བར་བྱའི།
རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་སྤིང་དོ། །

འོ་ན་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་བཞིན་
དུ་འཛིན་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱང་ཡོད་དམ་
ཞེ་ན། འཛིན་རྣམ་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱར་བའི་སྤྱོད་བྱེད་ཚད་མས་
སྤྱོད་བར་བྱེད་རུང་སྟེ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་ན། རང་རིག་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་དོ། །
དེས་ན་འཛིན་རྣམ་དེ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་གཉིས་སྒྲར་
མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་རང་སྤྱོད་བར་
བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་མ། འཛིན་རྣམ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་
འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་
འབྲས་སྐྱར་དུ་རུང་ཞིང་། འདིར་ཡང་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སྐྱར་དུ་རུང་
བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་

ཡིན་པས། གཞལ་བྱ་ལ་གཟུང་ནམ་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པར། རང་བདག་ཡུལ་
 དུ་བཞག་པ་ནི། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆོད་བདག་གཞལ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་རང་རིག་གི་ཆོད་
 འབྲས་ནི། ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་དུ་རུང་ལ། གཟུང་ནམ་གཞལ་བྱར་
 བྱས་པའི་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ནི། ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཁོ་ནའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ལ་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཚུལ་འདི་ནི་ཁོ་ལོ་འབའ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན་རྟེན་གྱི་དགའ་དག་གིས། འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་ཞེས་པ་
 ཁ་སྒྱུར་བལྟས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ། ཞེས་འཆད་པ་ཡང་ཁྱབ་ཆུང་
 བ་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་དབང་སྒྲོས། རྣམ་རིག་པར་མ་བྱེད་མདོ་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཀུན་གྱི་ལུགས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ལའང་ཉམས་
 སྤྱོད་བདག་ཉིད་སྒྱུར་ཞེས་པ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་བཞིན་
 ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་འཆད་དོ། །

རྒྱན་མཁན་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བའི་
 རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་སྒྱུར་བར་རིགས་མོད། སྤྱོད་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་ཞེས་པ་ལ་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཇི་ལྟར་བཞག་དུ་རུང་ཞེས་པའི་ལན་
 སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་དག་སྒྱུར་ནས་འཆད་ཅིང་། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་
 པའི་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་དང་སྤྱོད་འཛིན་ཞེས་པ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་

རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་འབྲས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་མོད། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་
ནས་དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་སོ། །བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས།
ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་རྒྱན་མཁན་པོ་མི་འདོན་ནོ། །

ལྟ་དབང་སྟོ་ལྟར་ན། སྟོ་བ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་འབྲུལ་བས་བྱ་བའི་
ངོ་བོ་འཛིན་པས། ཡང་འདིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
རང་རིག་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་། འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི། བདག་ལ་ཡོངས་སུ་གཙང་
པའི་བདག་ཉིད་དེ། རང་སྟོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་
བུའི་རང་རིག་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོ་བ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་
ཚད་མར་བཤད་པ་དང་། འདིར་རང་རིག་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་བསམས་ནས་རང་རིག་
འབྲས་བུ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཞེས་པའོ། །

སྟོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་གཞུང་འདིའི་འཆ་མས་སྐྱར་དུ་རྣམ་
པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ། ཚད་མའི་སྒྲིའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ་
ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་ལྟར་ན། རང་རིག་གི་འབྲས་ཏྟོག་གི་ཚད་མས་རྣམ་
གྲངས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་
པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དང་། རང་གི་སྟོང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་
ཡོངས་སུ་གཙང་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་
སྟོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདིས་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
པ་རྣམས་ནི། ཚད་མ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ་

ཞིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

ནམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་སློ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པ་གཉིས།

གསུམ་པ་ནམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། སློ་ཚུལ་གཉིས་
སུ་སྐྱབ་པ་དང་། སློ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞུང་
སྤྱིའི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར། སློ་གཅིག་ལ་གཟུང་ནམ་
དང་འཇིན་ནམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། སློ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་མ་
གྲུབ་ན། མདོ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ལ་འང་འབྲས་ཏྟིག་གི་ནམ་གཞག་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆད་མས་གཞལ་བྱ་ཏྟིགས་པ་རི་བོང་
གི་རྩ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་
དོར་གྱི་ནམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་མ་
རུངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་ན་དོན་དེ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པ་བྱེད་དོ།
དེ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སློ་ལ་
རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ནམ་གཞག་དག་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་
ནམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། ཞེས་པ་ནས། ནམ་འབྱེད་སློ་མེད་ཆེ་སོགས་
བཞིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་
པ་ཡིན་ལ། རང་རིག་སྐྱབ་པའི་གཞུང་ནམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་

བཤད་པར་བྱ་ཞིང། སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང། རང་
ལུགས་བཞག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གྱེད་གཞན་དག་ན་རེ། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི།
དེ་ཆེ་སྒོ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་
སྤང་པོའི་གཞུང་གིས་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་གྲགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་
ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་གཞུང་དོན་རང་མཆོན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་
པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཅིང། དེའི་མཛུགས་ཐོགས་ཀྱི་གཞུང་ལྟག་མ་དག་
གིས་ནི་གཞུང་དོན་རང་མཆོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་
པའི་རིགས་པ་སྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས། གཞུང་དོན་རང་མཆོན་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པ་ལ། ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ན། གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་
གསུམ་ཀ་རྒྱ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲེའི་རྒྱུ་གཞན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་སྒྲེ་ཞིང། དམིགས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་
ནས་ཡུལ་དུ་འདོད་ཀྱི། རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་ཀྱི། རིགས་པ་གཞན་གང་
ཡང་མ་བསྟན་པས། དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཤར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་རིགས་པར་འདོད་དགོས་ནའང་།
 དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་འདོད་པའི་གྲོལ་བའི་ངོར། དེ་འདྲ་
 རིགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱ་རྟག་པར་འདོད་པའི་གྲོལ་བའི་ངོར། ཏུང་སྐྱ་
 ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྐྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའང་རིགས་པ་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །དོན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་
 ཆེ་སྟོ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་མཐའ་དག་གཞུང་དོན་རང་མཆོན་
 དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་
 ཡིན་ན། རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་པ་མན་ཆད་བྱ་བ་རྣམ་ལྡན་
 ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཤེས་དེས་བྱ་བའི་གཞུང་དོན་རང་མཆོན་དང་
 ལྡན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་ལྡན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བྱེད་རང་རྟེན་གྱི་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱར་བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

པརྟེ་ཏ་ཁ་ཅིག ཡུལ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་
 པ་དང་། དེ་ཤེས་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པ་ཞེས་སོ་སོར་
 སྤལ་ནས་སོ་སོར་འཆད་དོ། །ཞེས་ཟེར་མོད། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི།
 དབྱེ་བས་སྟོའི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་
 མ་སྤལ་བར་རིགས་པ་གཅིག་ལ་སྐྱར་བ་དང་འགལ་ལོ། །

ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེས་པར་སྟོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་པ་ནས།
 ལྡན་ཅིག་སྟོང་བའི་དེས་པས་འགྱུར། །ཅེས་པའི་བར་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་
 སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་

སྒྲིའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དེས་པར་སྒྲོ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་པའི་འཆམས་སྦྱར་དུ། དེ་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་སྒྲིལ། དེས་པར་སྒྲོ་དང་བཅས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་གཞན་གྱིས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
བཤད་པས། ཡུལ་ཤེས་དེའི་ཤེས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི། མདོའི་ཆིག་དོན་
ཁས་སྦངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་བའི་གཞུང་། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་
བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་དུ་གོང་དུ་བཤད་ཅིང་། གཞུང་འདི་
དག་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ནི་གཞུང་འདི་དག་གིས། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞུང་བཙུགས་ནས་
བཀག་པ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་སྤྱོད་པས་
སྦང་གིས་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་རིགས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱས་པ་དང་།
སྒྲོ་བ་དཔོན་སྤྱོད་པས་སྦང་གི་གཞུང་གིས་བསྟན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་བ་
དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པར་སྦྱས་པའང་རང་ཆིག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱུག་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཀྱང་།
འདི་དག་དོན་ཁས་སྦངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོན་
པོ་དང་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་སྦྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་དེས་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་སྟོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་ཐ་
དད་འགག་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
གཞུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་རྗེས་ཐ་དད་བཀག་པ་ལ་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་

པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་འོང་དོན་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་བཀག་པ་
 ཅམ་གྱིས་སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནམ་མེད་དུ་འདོད་པ་
 དག་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་དང་། མོ་
 ག་ཤམ་གྱི་བུ་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྐོལ་བ་ནི་སུ་འང་མེད་དོ།

ཅི་སྟེ་དེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རྩལ་
 གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན། སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་པ་བདེན་མོད། ཞེས་པ་ནམ་མེད་
 དུ་འདོད་པའི་སྐོལ་བའི་དོར། དེ་འབྲེལ་རྟགས་བཀོད་ཀྱང་། བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་
 ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེའི་བྱད་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འབྱུང་བས། འགོད་པ་
 བོ་སྐྱོན་པོར་སྟོན་པའི་ནམ་གཞག་ཡིན་ལ། བྱི་སྐོལ་གྱིས་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་
 མ་བྱུང་པའི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་དོ།

ཡང་ལྟ་དབང་སློན་རེ། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་བྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་པར་
 མ་སྟེབ་གྱི་བར་གྱི་གཞུང་མཐའ་དག་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྦངས་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ནམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་ནས། ལྷག་མ་སློང་ན་ལུགས་ངན་ཡིན། །ཞེས་
 པའི་བར་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་སྟོགས་ཁས་སྦངས་པའི་རིགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། གཞུང་དེའི་མཆམས་སྟོར་དུ། དེ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སློ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་ནམ་པར་
 སྟེ་བར་སྦང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་བྱད་
 པར་གྱི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ།

བོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཁ་ཅིག། འདིའི་རྩལ་སུ་འབྲངས་མོད་གྱི། དེ་དག་ནི་

ཆེས་མི་འཐད་དེ། རགས་པ་དེའི་དོན་བསྐྱར། དེ་ཕྱིར་དོན་བརྟེན་སྐྱེས་གྱུར་
 པའི། བྱོང་བ་ཇི་ལྟའི་རྒྱ་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་ཐ་དད་འཛིན་གྱེད་དེ། ཁེས་སྡོ་
 སྒང་དབང་ཤེས་སོགས་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས། དོན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུལ་དུ་མ་ཐ་དད་
 མཐོང་། ཁེ་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན། ཁེས་དུལ་སྤྱུ་རགས་ལ་གསལ་
 བར་མཐོང་མི་མཐོང་གི་བྱུང་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་
 འཐད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུལ་སྤྱུ་རགས་ཁས་ལེན་པའི་
 རྣམ་རིག་པ་ངོ་མཆར་རོ། ཇི་བས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དག་བསྐྱོག་སྟེ་
 འཆད་པར་ཡིད་དམ་ཁས་སྒྲངས་པ་མིན་ན་ལེགས་སོ། ཁོད་གྱི་རྒྱུ་གྱེད་
 མང་པོ་དག་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་མ་སྒྲངས་པའི་སྐབས་
 འགྱུར་པ་ཅམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྤྱི་ཕྱི་འགྱེལ་བ་མེད་པའི་བསྐྱུས་
 དོན་འབའ་ཞིག་གི་གཞུང་གིས་རྣམ་པར་བཅད་ནས། རིགས་པ་མཐའ་དག་
 འབྱུང་པུང་པོ་གཏོར་བ་ལྟར་སྟོ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་གྱེད་མོད་འདིར་སེའུ་བཅུ་
 པའི་ཆོག་ལ་སྟོས་གར་གྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ལུགས་རྣམ་པར་
 དགོད་པ་མ་བྱས་སོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤར་ཇི་སྐད་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་མན་ཆད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་ངོར་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
 ཏེ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་མི་གྱེད་གྱི། དེ་ཞིག་མངོ་

སྡེ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྦངས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐབས་དང་བཅས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤར་ཆད་མའི་དབྱེ་བ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། འབྲས་
 བུའི་རྟོག་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྦངས་
 པ་དང་མ་སྦངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་བཤུད་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྦངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་དང་
 གཞལ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རི་ཅམ་ཞིག་བཤུད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོ་
 ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ན་གཞག་ཏུ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་དོན་ཁས་སྦངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་རིག་པ་རང་གི་རིགས་པས་
 སྟོ་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པར་མ་རྒྱས་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་རི་ཅམ་ཞིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་
 བརྒྱས་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་སྟོ་
 རས་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དག་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་ཆད་མ་མདོར། དུལ་ཤེས་དེའི་ཤེས་པ་ཡི། །དབྱེ་བས་སྟོའི་
 ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཅེས་པ་དང་། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །གང་ཕྱིར་
 མ་སྟོང་བར་འདི་མེད། །ཅེས་པའི་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
 གཉིས་གསུངས་པ་ལས། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས། ཕྱི་དོན་ཁས་སྦངས་སྟེ། སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་

རིགས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་
 བྱི་མ་བྱི་མ་མིན། ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྤྱི་དོན་དགག་པའི་སྟོན་ས་སྟོ་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཚུད་སྤང་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ནི། དེས་པར་སྟོ་དང་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་པ་ནས། ལྟན་ཅིག་སྟོང་བའི་དེས་པས་འགྲུབ། ཅེས་པའི་
 བར་རོ། །སྤྱི་དོན་ཁས་སྤངས་ཏེ་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་ད་བྱེད་
 བསྟན་པ་ནི། དབང་པོའི་བྱེད་པར་གྱིས་གསལ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདིར་
 ཡང་སྟོན་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །

ཚད་མ་མདོའི་རིགས་པ་གཉིས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། དེ་བདག་ཉིད་
 གྱིས་སྟོང་བ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཆེ་སོགས་བཞིན་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་
 ཡང་། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། ཞེས་པ་ནས། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་མི་
 འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཞན་རིག་མདོན་སུམ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་
 སྟེའོ། ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་ཞིང་། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་
 སྐྱབ་པ་ན་ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ཡུལ་ཤེས་དེའི་ཤེས་པ་
 ཡི། །དབྱེ་བས་སྟོའི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་
 པ་གཞན་རིག་མདོན་སུམ་དེ་དང་ཤེས་པ་ནི། གཞན་རིག་མདོན་སུམ་བྱན་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་དབྱེ་བས་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་འང་འགྲུབ་ཅེས་
 པའི་དོན་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གྲོལ་གྱིས་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་བྱེད་
 མེད་ཀྱང་། མདོན་སུམ་ལས་བྱན་ཤེས་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་དང་པོར་
 བྱན་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་གྲུབ་པ་ན། དེའི་རྟགས་གྱིས་

མངོན་སུམ་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན། དོན་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ལ་ནི། །དོན་རྣམས་མེད་པར་
དགོས་ན་ཡང་། །ཞེས་པས་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དང་། དན་ཤེས་གཉིས་
རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་དོགས་པ་དན་ཤེས་ལ་གཅོད་སྒྲ་བས། དང་པོར་དན་
ཤེས་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དན་ཤེས་རྣམ་ལྟན་དུ་དང་པོར་སྐྱབ་
པའི་འབྲེལ་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན། མངོན་སུམ་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་
དན་ཤེས་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཚུལ། དེ་ཆེ་སྒོ་དོན་
མེད་ཅན་འགྲུབ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

དན་ཤེས་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་རིག་མངོན་
སུམ་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དངོས། ཉམས་སྤྱོད་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་
ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་དན་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒོ་ཚུལ་
གཉིས་སུ་སྐྱབ། སྤྱི་དོན་བཀག་པའི་སྟོན་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན། སྤྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྒོ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་
ལ་གཞོད་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན། སྐར་ཡང་དན་པ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་དགོད། དན་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་

སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་པོར་བསྟན། རྩན་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་ཡིན་པའི་
ཉགས་ཀྱིས་གཞན་རིག་མཛོན་སུམ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྡོ་སེར་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། དབང་
པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་
སོགས་རྒྱར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པར་འགྱུར་གྱི། དབང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཟས་དང་
དུས་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་བྱ་དེ་ནི་པ་མ་གང་རུང་གཅིག་གི་
གཟུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི་ཟས་ལ་སོགས་པ་གཞན་འགའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྡོན་པོ་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་དང་ཡུལ་སྡོན་པོ་
དག་ནི། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་། སྡོན་པོ་དེའི་
རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་སྡོན་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་
ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སྡོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་མེད་པར་ནི་སྡོན་པོ་སྡོ་
འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩན་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་པོར་
བསྟན་པ་ལ། འབྲེལ་དགོད། རིགས་པ་དངོས་བསྟན། རོགས་སྟོང་དགག་པ་
དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། གཟུང་དོན་རང་མཆོན་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ལ་ནི། གཟུང་
དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རོགས་པ་ཤས་ཆེན་ཡང་། གཟུང་དོན་
རང་མཆོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ། དེའི་རོགས་པ་ཤས་ཆུང་བས་རྣམ་ལྟན་དུ་

སྐྱབ་པ་སྤྲ་བའི་བྱིར། དྲན་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དང་པོར་བསྐྱབས་ནས།
དེའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་རང་མཆོན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
ལྡན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དྲན་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་
ཚུལ་དང་པོར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྡོན་པོ་དྲན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྡོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་
ཡིན་ཏེ། རང་དུས་ན་འདས་པའི་དོན་སྡོན་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། རང་དུས་ན་འདས་པའི་དོན་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་ན།
ཐུག་མཐུད་དུ་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་རང་དུས་ན་ཡོད་དགོས་པས་རང་
དུས་ན་འདས་པའི་དོན་རང་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་
བུའི་སྒོ་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་།
དེའི་བྱིར། རང་རིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པའི་དོགས་སྤོང་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་དུས་
ན་འདས་པའི་དོན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་དོན་རང་མཆོན་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྡོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པའི་དུས་ན་སྡོན་པོ་མེད་ཀྱང་། སྡོན་པོའི་
རིགས་རྟག་དངོས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྡོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་
ནོ་ཞེ་ན། སྡོ་སེར་སོགས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་
རིགས་དོན་གཞན་བྱོད་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལ་རང་
ཡུལ་སྡོ་སེར་སོགས་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། རིགས་
རྟགས་དངོས་པོ་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྡོ་སེར་

སོགས་ཀྱི་རིགས་དོན་གཞན་དེ་ཡང་སྟོང་གི་ལུགས་ལ་མི་རྟག་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། སྟོང་གིས་རིགས་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཁས་སྦངས་པའི་བྱིར། རྟག་
ནའང་སྟོ་སེར་སོགས་འཛིན་པའི་བྱ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོ་
ནས་ངེ་ལྟར་ཡང་བྱ་ཤེས་དེ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །

བྱེ་བྲག་སྟོ་པའི་སྟོན་སྟོང་དགག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྟོ་བ་ན་རེ། མིང་
སོགས་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་སྟོན་པོ་བྱ་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་
ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་མིང་སོགས་གཟུང་དོན་རང་མཆོན་ཡིན་པ་རིགས་པ་ཡང་
དག་གིས་སྒར་བཀག་བཞིན་པའི་བྱིར་མི་འཐད་དོ། །

དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་སྟོང་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་མིང་དང་
རིགས་སོགས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྟེར་བྱ་ཤེས་ལ་གཟུང་དོན་ཡོད་
པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། རང་དུས་ན་འདས་པ་བྱ་པའི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་
དོན་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱིས་བྱ་པའི་རྒྱས་པ་གྲུབ་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར། གཤམ་
ཏེ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་སྟོན་པོ་བྱ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
ལ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྟོན་པོ་ཐུག་པས་དུ་འཛིན་དགོས་པས། སྟོན་
པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་བདེན་ཡང་། རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་གཟུང་དོན་
རང་མཆོན་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་བྱ་པའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་
ནི་སྒར་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་བྱ་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ཡང་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ཞེས་དེ་ཡང་གཟུང་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་
པས་སྟོང་ན་སྤར་སྟོ་འཛིན་མིག་ཞེས་གྱིས་མཐོང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་བླ་མ་
དེའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དེའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ན། སྟོ་
འཛིན་མིག་ཞེས་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན། སྟོན་པོ་དེ་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
ཏེ། ལྡན་པ་མི་འཐད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཞེས་དང་སྟོན་པོ་བླ་
མའི་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་
འདྲ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། གང་དག་གཞུང་འདི་རང་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་བླ་མའི་
ཉགས་གྱིས་གཟུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་པ་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་
པའི་རིགས་པ་ལ་སྐྱོར་བ་དག་ལ་ནི། གཞུང་བྱི་མ་དག་མ་འབྲེལ་བཞིན་དུ་
སྐྱེལ་བར་བྱེད་དགོས་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡང་དག་བླ་མ་ལས་གྱུ་བ་ཅེས་སོགས་གྱི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དག་དང་བསྐྱོས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
སྟོན་མང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དོ། །

དེའི་བྱིར་འདི་ཉིད་གཞན་གཞུང་ལ་སྐྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཞིང་། རྒྱ་
མཁན་པོས་ཀྱང་། གཞན་གཞུང་དུ་གསལ་བར་བཤད་དེ། རྒྱ་ལས་རྣམ་པ་
འདི་འདྲའི་ཞེས་པ་ནི། །བླ་མ་ཡིན་དེ་ཡང་སྟོང་ལས་བྱུང་། །དེ་ཡང་དོན་རྣམ་
སྟོན་ན་དེ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་བླ་
མ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་
ཅིག་པར་འགྱུར། དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བླ་མ་ནི། དེའི་བྱིར་དོན་ཉིད་ལས་
འབྱུང་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་བཤད་པ། དེ་ཆེ་མེད་བྱིར་དོན་ལས་མིན། །དེ་ལྟར་

སྤྱིང་ལའང་དེ་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཁོ་བོས་ནི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་དཔྱིས་སྤྱིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ལན་ནི། སྤྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱོན་པོ་དྲན་པའི་སྒྲོ་ཆས་ཅན། སྤྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོན་པོ་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁྱོད་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་སྤྱོན་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་འགགས་པས་སོ། །སྤྱོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པས་སྤྱོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་འགྲུར་ན། སྤྱིང་བ་སྤྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལའང་སྤྱོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེར་འགྲུར་རོ། །

གཞན་ཡང་དྲན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་གཟུང་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་བཞག་པ་མིན་ཏེ། གསལ་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ནི། དྲན་ཤེས་དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། དྲན་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་དྲན་ཤེས་དེའི་གཟུང་དོན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འགྲུར་བས་རུང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། དྲན་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྗེས་ཡིན་པས་ནང་གི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་ཏེ་དབེར་ན་མིག་གི་དབང་པོའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆས་ཅན། སྤྱོན་པོ་དྲན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་ཁོ་

བོས་སྟོན་པོ་དྲན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་
འགྱུར་བ་སྟེ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་ནས་སྟོན་པོའི་རྣམ་
པ་འཆར་མི་སྤིད་པར་ཐལ། །སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་སྟོན་པོ་དྲན་པའི་སྒྲིམ་བུ་
བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར། གཞན་དག་གིས་སྟོན་པོའི་རྣམ་
པ་བརྗོད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་མ་གཏོགས་སྒྱུར་མ་ཤེས་
པས་རིགས་པའི་སྟོགས་སུ་མ་བྱིན་ཏོ། །

གལ་ཏེ་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་ཤེས་པ་གཉི་ག་ཡང་སྟོན་ནོ་ཞེས་
པའི་སྒྲིམ་བུ་བརྗོད་བུ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་
རེ་རེ་དག་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་འདོད་ན་ནི་དོན་སྟོན་པོ་གཅིག་
ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་
པོའི་སེམས་དག་གི་ཡུལ་སྟོན་པོ་དེ་གཅིག་ཡིན་པར་འཆམས་སྒྱུར་བར་ནི་
མི་འགྱུར་རོ། །གཉི་གའི་འང་གཟུང་དོན་པན་ཚུན་རྫས་ཐ་དད་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་འཆད་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་
རྣམ་པ་དང་། ཉན་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་
དེ་གཉིས། རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་། རིགས་འདུ་བ་ལས་གཅིག་པར་ཐ་སྙད་འདོགས་
པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་
གཟུང་དོན་ཉན་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དང་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་
ཅིང་། ཉན་པ་པོའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཞེན་ན། གཉི་ག་ལའང་གཉི་
གའི་གཟུང་དོན་པན་ཚུན་སྒྲུང་དགོས་ནའང་། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མིན་ཏེ། འཆད་

བ་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཉན་བ་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་རྩས་ཐ་
དད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉན་བ་པོའི་སེམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གཟུང་
སྟེ། གཟུང་བ་མི་འཐད་ཅིང་། ཉན་བ་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡང་འཆད་
བ་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་རྩས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། འཆད་བ་པོའི་སེམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཟུང་སྟེ་བཟུང་བ་མི་འཐད་པས་
སྟོ། །

སྤྲར་བཤད་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་བ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་
རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་དང་། མིང་སོགས་དང་། ཟློང་བ་སྤྲ་མའི་
དམིགས་སྤྱོད་དང་། རང་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་སོགས་གང་ཡང་བློ་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་དོན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཆེ་རང་དུས་ན་འདས་པའི་དོན་བློ་བའི་
སྟོ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱན་མཁན་པོ་ནི་
རྣམ་པ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཆེ། མི་བདེན་པ་བརྗོད་པའི་རྩོན་
ཆོག་ལས་དེའི་དོན་ལ་རྟོག་པའི་སྟོ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་། གཟུང་དོན་མེད་པ་
ཅན་དུ་འགྱུར་བས། གཟུང་དོན་མེད་པའི་སྟོ་རྣམ་ལྟན་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ།
ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་བློ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་
རིག་མཛོན་སུམ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྦྱབ་པ་ནི། འོག་ནས་འཆད་མ་ཐག་
པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྲར་བཤད་པའི་
རིགས་པས་བློ་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྦྱབ་པ་ན། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་བློ་

པའི་ཤེས་པ་ལ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བར་གྱུ་བ་ཅིང་། དེ་ལ་
ཡང་འཆར་ཚུལ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔོན་པོའི་
རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དང་། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
ཀྱི་སྔོང་བ་གསལ་རིག་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བའོ། །

དེ་ཡང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན། སྔོ་འཛིན་
མིག་ཤེས་དན་པའི་དན་ཤེས་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་འཆར་
མི་སྤིང་བས། སྔོང་བ་གསལ་རིག་ཅམ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ལ། དེ་
ལྟར་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དན་པའི་སྔོ་དེ་ཉིད་དན་པའི་ཤེས་པ་ལ། སྔོ་
འཛིན་མིག་ཤེས་དན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ན་འང་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཆའི་རྣམ་པ་
འཆར་རྒྱ་མེད་པར་སྔོང་བ་གསལ་རིག་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པས་
སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དན་པའི་སྔོ་དེ་ཉིད་དན་པའི་ཤེས་པས་སྔོ་འཛིན་མིག་
ཤེས་དང་། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དན་པའི་སྔོ་སོ་སོར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་
ཡང་ཤར་ཞིང་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་ཡང་ཤར་བའི་སྔོ་ནས་
སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དན་དགོས་པའི་བྱིར། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོའི་
རྣམ་པ་ཤར་བར་གྱུ་བ་པོ། ཞེས་པའོ། །

ད་ནི་ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྔོན་པོ་ཉམས་སུ་སྔོང་བའི་རྣམ་
ཤེས་དེ་ཡང་ནི། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་པར་
གྱུར་པ་མིན་པར་རང་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྷག་པས་བྱུང་

པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྡོམ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་ན།
 ཅི་ལྟར། སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྡོམ་པོ་མཐོང་བའི་གཟུང་
 རྣམ་གྱི་རྣམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་ཤེས་
 པས་སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྡོམ་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པར་མི་
 འཐད་དོ། །

རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཤེས་པ་ཡི་དམིགས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་སྒྲས་པ་དེའི་དོན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་སྡོམ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་དང་། དྲན་ཤེས་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དག་སྤྱིར་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ཤེས་
 པ་ལ། སྡོམ་སྡོམ་མའི་ཤེས་པ་ལས་གཟུང་རྣམ་གཅིག་གིས་སྟག་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་པ་གཉིས་པ་སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་སྡོམ་པོ་དེ་ནི་དོན་དམ་ཡུལ་
 གྱི་ངོ་བོས་སྡོམ་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གཟུང་
 རྣམ་གཉིས་དང་བདག་གི་ངོ་བོས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་
 ཅན་དུས་གསུམ་པའི་ཤེས་པ་དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་དྲན་པའི་སྡོམ་པོ་ཡིས་ནི་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་གསུམ་པ་ནི། གཟུང་རྣམ་གསུམ་དང་། རང་
 གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་དོན་སྡོམ་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་
 གྱིས་སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་དྲན་པ་ན་དོན་སྡོམ་པོ་ཡང་དྲན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ན། འབྲུལ་པ་ཡིས་སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྡོམ་པོའི་རྣམ་སྟན་ལྟ་བུར་དྲན་པ་

ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྐྱེད་བ་པ་ཡིན་གྱི། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྡོན་པོའི་རྣམ་ལྟན་
 དུ་སྦྱེས་ནས། དབྱེད་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དབྱེད་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིག་ཤེས་
 དེའི་རྒྱ་སྒྲིབ་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་བྱེད་ལའང་ཚུལ་དེར་འགྱུར་རོ།
 །གཞན་ཡང་སྡོན་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཁོ་དབྱེད་བ་ན་སྡོན་
 པོའང་དབྱེད་དགོས་ན་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་དང་སྙན་ཅིག་
 འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་སྤྱིར་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དབྱེད་བ་མེད་
 པར་རྩའི་བུམ་པ་དབྱེད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་དབང་
 ཡིད་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་དག་ཡོད་པས་དོན་དང་སྙན་ཅིག་དུ་དབྱེད་ནོ་ཞེ་
 བ། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་གང་ལས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་
 སྙན་ཅིག་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བ་དེ། ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་ཅིར་
 ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། མཆོ་མ་སྙན་དང་མིག་འབྲུལ་མཁན་གྱི་སྒྲོ་ང་
 སོགས་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་བ་མཐོང་ཞིང་། མི་འབྲས་བུ་དག་གཅིག་དུ་
 འབྲུལ་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་པ་དང་པོ་སྡོ་སྒྲིབ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གཟུང་རྣམ་
 དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་པ་ཅན་མིན་པར་སྟོང་བ་གསལ་རིག་ཅམ་དུ་
 གནས་ན་མིག་ཤེས་དེ་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་ལ་ཡུལ་གྱི་གཟུང་རྣམ་འཆར་རྒྱ་མེད་
 པས་ཤེས་པ་གཉིས་པ་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དབྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་
 གསལ་རིག་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་

ལ། དེ་ལྟ་ན་བློ་ཤེས་དེ་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་ཅིང་བློ་པའི་སེམས་ཀྱི་སྡོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། དེ་བློ་པའི་སྡོ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་རུས་པར་འགྱུར་
 བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའང་སྤྱིར་བཏགས་ལ་རིག་ཅམ་དུ་གནས་ཀྱི་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྡོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་བློ་པའི་སྡོ་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟ་དུ་རི་
 ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་བསྐྱོག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས།
 ཉགས་འགོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བློ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ནའམ་སྡོན་ན་
 གནས་པར་འགྱུར་བའི་སྡོ་འཛིན་དབང་སྡོ་དེ་སྡོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་
 གྲུབ་སྟེ། སྡོ་འཛིན་དོན་སྡོན་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཅན། སྡོ་གཉིས་པ་བློ་ཤེས་དང་པོ་དེས་ནི་སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་བློ་པ་ན།
 སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་བློ་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཡུལ་གང་ཡིན་ཐུག་ཐང་
 དུ་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དོན་གྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་
 བརྒྱད་ནས་སྟེས་པ་མི་སྤྱིད་པས་བློ་ཤེས་སོགས་དོན་ལས་མ་བྱུང་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེས་ན་ཤེས་པ་དང་པོ་སྡོ་འཛིན་གཅིག་ཏུ་ཉིད་དོན་དང་འབྲེལ་
 བར་བློ་པར་འགྱུར་གྱི། སྡོ་མའི་དོན་དང་། བློ་ཤེས་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་
 མེད་པ་སྟེ། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་བློ་པའི་ཤེས་པ་བློ་པ་ན། སྡོ་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་བློ་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་ཏུ་དོན་སྡོན་པོ་ལས་བྱུང་ཞིང་

དེ་བློན་པ་སོགས་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་དོན་སྤོང་པོ་དེ་ལས་བྱུང་བ་
མིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་
པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། སྤྱི་དོན་བཀག་ནས་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པ་དངོས།
ཞར་ལ་སྤྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། སྤྱི་དོན་བཀག་པའི་དོན་ལ་ཅོད་
པ་སྤྱང་། འོན་ཀྱང་མདོ་དང་འགལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་
དགོད་པ་ནི། དུལ་སྤོང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤོང་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལས་
རྗེས་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་
མི་འཐད་དེ། དེས་པར་སྤོང་འཛིན་དབང་སྒོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་
སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར། རྗེས་གཞན་དུ་མེད་ན་མིག་ཤེས་ལ་
སྤོང་པོ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤྱང་བ་ཅི་ཞེ་ན། གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པས་ཟླ་བ་
གཉིས་མེད་པར་ཟླ་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

འདི་ཉིད་ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་འདོད་པ་
དག་གིས་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྤྱང་དབང་ཤེས་ལྟན་ཅིག་
དམིགས་དེས་སུ་འདོད་དགོས་ཏེ། མཐུན་དཔེ་རྟགས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟླ་བ་གཉིས་ཆད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་
དགོས་པས་རང་ཉིད་ཕྱགས་སུ་སྤོང་པར་བྱེད་དོ། །

ཅི་སྟེ། ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྤྱང་དབང་ཤེས་ལྟན་

ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཞིང་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟ་ན། ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། ཞེས་པའང་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱར་དགོས་པས།
 ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་
 སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་རང་ཉིད་ལས་རང་ཉིད་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་
 བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ནི་ཟླ་བ་
 གཉིས་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཙ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་སྐབས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སྟོ་སེར་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ཐ་དད་དག་ལ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྟོང་བའི་ངེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཙ་བའི་རྟགས་སྐབས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་འཛིན་རྣམ་
 ཀྱི་སྟོང་བ་མེད་པ་དེའི་ཆེ། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་སྟོན་པོ་སྟོང་བ་
 འགའ་མེད་ཅིང་། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་སྟོན་པོ་སྟོང་བ་མེད་པའི་ཆེ།
 སྟོང་བ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡང་འཛིན་རྣམ་ཀྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་མ་
 མཐོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

རྟགས་ངེས་བྱུང་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་གི་
 དུས་ན། སྒྲུང་བའི་སྟོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཆད་

མས་བརྒྱུག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་
པར་གྲུབ་སྟེ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རྒྱངས་ཆད་སྒྲང་བར་སྟོང་བས་
གྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ཁེགས་པ་ན། སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་མིག་
ཤེས་ལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲང་བ་དེ། ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་བཞིན་
དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅམ་དུ་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞར་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་
དག་ནི་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་
པའི་དབང་པོའི་སྟོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཡིད་ལས་ཐ་དད་པའི་
མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་
གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡོད་པར་མི་འཐད་པས་གཟུགས་ཉིད་དབང་ཡིད་
ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་
ཉིད་མིག་ཤེས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་མིག་ཤེས་སྐབས་འགའ་མི་སྐྱེ་བ་
ནི། མིག་ཤེས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱི་སྟངས་ཡོད་པའི་མིག་
ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྟར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པའི་བག་

ཆགས་དེ་ཉིད་སང་མ་སང་ལས་ངས་པར་མི་སྒྲན། དབང་ཡིད་ཡོད་ཅིང་
འགལ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐབས་འགར་མིག་ཤེས་མི་སྒྲེ་བའི་རྟགས་ལས་
གཟུགས་ཉིད་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་
འགྲུབ་ན་ཡང་། ཁོ་ལོ་ཅག་གཟུགས་སྒྲང་གི་བག་ཆགས་སང་པའི་སྒྲོབས་
ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བར་སྒྲ་ཞིང་། དེ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་
སྤྱིར། རྟགས་དེས་གཟུགས་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །

སྤྱི་དོན་བཀག་པའི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།

གསུམ་པ་སྤྱི་དོན་བཀག་པའི་དོན་ལ། ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། ས་བོན་ལས་ནི་སྤྱུ་གྲུ་སྤྱི་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཏུ་བ་
ལས་མེ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་འབྲས་རྟགས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འབྲས་རྣམས་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་
ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་སྤྱུ་གྲུ་མེ་དང་ཏུ་བ་ལ་སོགས་པ་
དེ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་དེའི་རོ་བོར་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
བྱེད་ཏུ་ངས་པར་འབྲེལ་བའི་སྒྲོའི་སྤང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་
རྟོགས་པར་བྱེད་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་
ཅས་པ་སྟེ། དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་མེ་ཏུ་
རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱི་དོན་མེད་ཀྱང་མེ་ལས་ཏུ་བ་སྤྱི་བར་སྤང་

ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྲིའི་སྤང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་
ཡིན་པར་གཞག་བྱས་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་
ནས་མེ་དུ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཛོག་པར་མེ་ལས་དུ་བ་སྤྱི་བར་སྤང་བའི་
སྒྲིའི་སྤང་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་ན། མེར་སྤང་
དང་དུར་སྤང་ཁོ་ན་མེ་དུར་གཞག་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་ཡིན་པའི་མེ་དུ་གཞག་མི་
བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མེར་སྤང་དང་དུར་སྤང་ནི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པར་ཁས་སྤང་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་ངེས་པར་
མི་སྤྲོད་པོ། །ཞེས་སྤྱི་སྤང་ཡང་དེའི་བག་ཆགས་ལས་སྤྱིས་པར་ཁས་སྤང་
དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན། དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དུར་སྤང་ཉིད་དུ་བ་
ཡིན་གྱི། དེ་མ་ཡིན་པའི་དུ་བ་མེད་ཅིང་། དུར་སྤང་ནི་དབང་ཡིད་དང་དུར་
སྤང་གི་བག་ཆགས་སད་པ་ཅམ་ལས་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་འབྲས་བྱ་དུ་
བའི་རྟགས་ལས་རྒྱ་མེ་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མེར་སྤང་དང་།
དུར་སྤང་ལས་གཞན་པའི་མེ་དུ་མེད་ཀྱང་། མེར་སྤང་དེ་དུར་སྤང་གི་རྒྱ་དག་
ནི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་མེ་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན་ཡང་། དུ་བའི་
འབྲས་རྟགས་གང་ལས་མ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར། རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དུར་སྤང་སྤར་འབྱུང་ཞིང་མེར་སྤང་
སྤྱིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་དུ་བ་རྒྱ་དང་མེ་འབྲས་བྱར་འགྱུར་བའོ། ། ཡང་ན་

འབྲས་བུ་སྒར་འབྲུང་ཞིང་རྒྱ་ཁྱིམ་འབྲུང་བར་འབྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲིའི་སྒྲིང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་
འཛོག་པ་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་མིན་པའི་མེ་དུ་མེད་ན་དུ་བས་ལ་ལ་མེ་
སྟོག་གྲུར་དཔོག་པ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་བ་བྲིད་རང་ལྟར་ན། དུ་བའི་
རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་ངས་པའི་ཆོ། རྟགས་དུ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལའི་སྟེང་དུ་སྟོག་གྲུར་གྱི་མེ་རང་མཆོན་དཔགས་པར་གང་ལས་ཤེས། གལ་
ཏེ་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་ངས་པ་ན། མེ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་
ཞུགས་པས་ལའི་སྟེང་དུ་བཙོ་སྟེག་སོགས་གྱི་དོན་བྲིད་པར་བྱས་པའི་མེ་
གསལ་བར་མཐོང་བའི་མདོན་སུམ་སྟེ་ཞིང་དེའི་སྤྱིར་སྒར་དུ་བའི་རྟགས་
ལས་མེ་དཔོག་པའི་ཆོ། རྟགས་དེས་སྟོག་གྲུར་གྱི་མེ་དཔོགས་པར་གྲུབ་ཐོ་
ཞེ་ན། སྤྱི་རོལ་དུ་གྲུར་པའི་མེ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་དུ་བའི་
རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་སྤྱི་རོལ་དུ་གྲུར་པའི་མེ་ཉིད་དཔོག་པ་མ་ཡིན་མོད།
འོན་ཀྱང་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ།
རྟགས་དེས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་སྟོག་གྲུར་དཔགས་པར་སོང་བའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་
བ་བྲིད་རང་སྒྲིབ་དང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་
ཡོད་པར་ངས་པའི་ཆོ། མེ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་མེ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་ཞུགས་པ་ན། དུ་བར་སྒྲིང་བའི་སྟོ་དེས་བག་ཆགས་
གསལ་བར་སད་པར་བྱས་པ་ཙན་གྱི་ལའི་སྟེང་དུ་བཙོ་སྟེག་སོགས་གྱི་དོན་

བྱེད་པའི་མེར་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྒོ་དེ་
ལ་བརྟེན་ན་མེ་རྟོགས་པའམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་མེ་དུ་སྐྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་
འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན་མེ་ཡོད་དེ།
དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་འབྲས་རྟགས་འགོད་ཚུལ་ལ་བྱེད་པར་མེད་
ཅིང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མེ་དུ་
མེད་ཀྱང་འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ་རང་གི་སྒོ་ཉིད་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་
མངོན་གྱུར་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་དཔོག་པ་ཡིན་པའི་
ཚུལ་མདོ་སྐྱེ་བ་དང་བྱེད་པར་མེད་དོ། །

འདིས་ནི་སྐྱོགས་སྒྲུབ་མའི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
མེ་དུ་མེད་ན་འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ་རང་གི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་མེ་དཔོག་དགོས་པས། མེ་མངོན་གྱུར་དཔོག་པར་སོང་གི་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་མེ་དཔོག་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པ་འདིའི་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་རྫས་མ་ཡིན་པའི་མེ་དུ་
མེད་ཀྱང་འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་དཔོག་པ་འཐད་དེ། དེ་མེད་
ཀྱང་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་ངས་པའི་ཆེ་མེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་
མཐོང་ཡང་། ལུགས་པ་ན། དུར་སྒྲུབ་གིས་མེར་སྒྲུབ་གི་བག་ཆགས་སད་པར་
བྱས་ཏེ། མེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་སྐྱེས་ནས་མེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
འཐད་པའི་བྱིར། དེ་ནི་སྐྱེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་

བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ། སེམས་རྒྱུད་ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་ཡིན་ཅིང་། དེའི་
 དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མེ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་
 གི་སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ནི། དབང་ཤེས་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གི་
 རྩིས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དེ་གཉིས་སྟོན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མི་འགྱུར་
 རོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲའི་མེ་དེ་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་
 ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གི་རྩིས་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེས་ན་དབང་ཤེས་དེ་ནི་མེར་སྒྲིལ་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྒྲིལ་བའི་མེ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
 མེར་སྒྲིལ་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ནི། དུར་སྒྲིལ་
 དབང་ཤེས་དང་། དུར་སྒྲིལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དུ་བ་གཉིས་
 ལའང་རིགས་འདྲ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ན་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ན་ཡོད་པའི་དུར་སྒྲིལ་གི་བག་ཆགས་ལས་
 སྐྱེས་པའི་མེ་དེ་དུར་སྒྲིལ་དབང་ཤེས་དང་། དུར་སྒྲིལ་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་
 པར་མཚུངས་པའི་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས། བྱི་རོལ་གི་དོན་མེད་ཀྱང་མེ་ལས་དུ་
 བ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཞེས་པའོ། །

འོ་ན་དུར་སྒྲིལ་དབང་ཤེས་ཡང་མེའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 མདོ་སེམས་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་ཆོག་གི་དོན་
 འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ན་ཡོད་པའི་མེ་དེར་སྒྲིལ་དུ་

རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་པོ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་མེ་ཉིད་དུར་སྒྲུང་གི་
བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བར་ནི་སྒྲུང་བའི་སྒོ་དང་དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་བའི་དུ་བ་དག་གསལ་ཞིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེས་ན། བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་དོན་ཡང་
ཤེས་སྟོན། །

གཞན་དག་སྐབས་འདིར་དུར་སྒྲུང་གི་རྟགས་ལས་མེར་སྒྲུང་གི་བག་
ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། མེར་སྒྲུང་གི་སྒོ་མ་འོངས་པ་ན་
འབྱུང་རུང་དཔག་པར་འདོད་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་འབྱམས་པའི་བཤའ་བ་སྟེ།
མདོ་སྟེ་བས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་རྟགས་སྟོར་འགོད་ཚུལ་བཤའ་བ་
འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དུར་སྒྲུང་གི་རྟགས་ལས་མེར་སྒྲུང་གི་སྒོ་མ་འོངས་པ་ན་
འབྱུང་རུང་དཔོག་མི་རྒྱས་ཤིང་། གལ་ཏེ་རྒྱས་ནའང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
སྟེ་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དཔོག་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐབས་
འདིའི་དུར་སྒྲུང་དང་མེར་སྒྲུང་ཞེས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་
རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དུར་སྒྲུང་མངོན་སུམ་གྱི་རྟགས་ལས་མེར་སྒྲུང་མངོན་སུམ་མ་
འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་དཔོག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བའི་རྟགས་
ལས་མེ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་སྐབས་པར་འགྱུར་བས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་གོ་

ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་སོན་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་རྟགས་འགོད་
བ་ན། མེར་སྒྲང་དང་དུར་སྒྲང་དངོས་སུ་སྒྲོས་དགོས་ན། མདོ་སྡེ་བའི་འབྲས་
རྟགས་འགོད་བ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་
པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་དག་མེ་དུ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་མེ་དུར་སྒྲང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་
དུར་སྒྲང་རྟགས་སུ་སྒྲོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་སྒྲང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་
སྒྲ་སོགས་ཁས་སྒྲངས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མཐོང་ནས་
དེ་དག་ཏུ་སྒྲང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
ན་སྤང་པོ་ལྟའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ལ་
སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་མི་བཟད་པ་ལེན་དགོས་ཤིང་། དོན་འདི་
ནི་ཁོ་བོས་ཆད་མ་ཡིད་གྱི་ཐུན་སེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་བས་བྲིད་ལ་མེ་དུར་སྒྲང་བ་ཙམ་དུ་བྲད་གྱི། དེ་དག་
ལས་ཐ་དད་པའི་མེ་དུ་རང་མཆོན་ཅུང་བྲད་ཀྱང་མེད་པས་དུ་བའི་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་མེ་དཔོག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། ཐོག་མར་དུ་བ་སྒྲང་
ཞིང་། དེ་རྗེས་མེ་སྒྲང་བས་དུར་སྒྲང་རྒྱ་དང་མེར་སྒྲང་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱ་

འབྲས་གོ་ལོག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཅོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་
ལན་མ་འདེབས་ཤིག།

དེས་ན་འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་དག་གིས་ནི་རང་ཉིད་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་
གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་གི་ཡང་སྟོགས་ཅི་མ་ཡང་སྟོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་བ་མཆོན་
པའི་རྟོལ་ཐབས་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་འོན་ཀྱང་མདོ་དང་འགལ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་
ལྟར་ཡིན་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་ཆད་མ་མདོར། བྱེ་རོལ་གྱི་
དོན་ཁས་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འབའ་
ཞིག་གསུངས་ཀྱི། བྱེ་རོན་བཀག་པའི་སྟོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདི་
དག་ཅིའི་བྱེ་རོལ་གསུངས་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བའི་གྲོལ་བ་མཁས་པ་
ནམས་ལ། སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྟོན་པའི་ཆེ་རིགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ལྟ་
བུའི་སྟོ་ནས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་པས། སྟོབ་དཔོན་ཡང་འདི་ལྟ་
བུའི་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་མོད། འོན་
ཀྱང་ཆད་མ་མདོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་མི་
རུང་བའི་གྲོལ་བ་དག་གི་དོར། བྱེ་རོལ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། སྟོ་ཚུལ་གཉིས་
སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་མ་བཟད། སྟོ་ཚུལ་གཉིས་དེའང་
ནི་སྟོན་ཅིག་སྟོང་བར་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །

ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་རྣམ་མེད་
དུ་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། དུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་
པའི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྒྲང་ཚུལ་བྱུང་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བ་
དང་། དབང་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲང་བ་བཞིན་བྱུང་པར་ཐལ་བ་དང་།
ཐག་ཉི་རིང་ལས་དུལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
གཟུང་དོན་སྐྱད་ཅིག་མ་དབང་ཤེས་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་དམིགས་
ནས་དེའི་རྣམ་པ་དེའི་སྒྲང་བ་མིན་ན། སྒྲོ་པོ་དེའི་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་ཀུན་ནི་དུལ་སྒྲང་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཐུག་པས་དུ་འཛིན་པར་བྱུང་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། དུལ་
ཐག་ཉི་རིང་དང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་དབང་པོའི་བྱུང་པར་གྱིས་དུལ་གསལ་
བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་། འདྲེས་མ་ལ་སོགས་པ་སྒྲང་བ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་རྣམ་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་དོན་སྒྲོ་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མེད་དམ་ཞེ་
ན། དོན་སྒྲོ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲོ་པོ་དེའི་རྣམ་པའི་

ངོ་བོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་རྒྱའི་བྱེད་པར་
གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཆ་འགའ་ཡིས་ནི།
སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་མི་འགའ་ཏེ། དཔེ་འདི་ལྟར། བ་ལ་བཏྟེན་ནས་
བྱ་བ་དེ་ཡི་ནི་གཟུགས་དང་འབྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱའི་བྱེད་པར་
འགའ་ཞིག་ལས་ནི་ཆ་འགའ་ཡིས་བྱ་རྣམས་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྱེད་པར་ཐ་དད་
པར་ནི་དམིགས་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མེད་ན། མར་མེ་ལ་
སོགས་པའི་རྩེ་མོར་དགྱེལ་འཁོར་ནི་མ་བྱའི་མདངས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྡོ་དང་
དམར་དང་མདངས་གསལ་བར་མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་
ཡང་མེད་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
དངོས་ཐུག་སྤང་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན་དབང་པོ་
གསལ་ལ་ཅི་རྒྱས་མེད་དེ། དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བར་
ཐལ་ཞིང་། ཡང་དག་མཐོང་ན་དེ་མཐོང་བ་དབང་པོ་ཉམས་པའང་ངེ་ལྟར་ཡིན་
ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་མིག་བསམ་གཏན་གྱིས་སྒྲུངས་པ་ལྟར་དུ། དེ་འབྲ་མཐོང་
བའི་མིག་ཀྱང་རབ་རིབ་གྱིས་སྒྲུངས་ནས་ཐ་མལ་བའི་དབང་པོ་སྟོན་མེད་
གཞན་གྱིས་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་
འབྲའི་མིག་ཤེས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ཁ་ཁོར་བས་དཔེན་པའི་
མར་མེའི་རྩེ་མོ་དེ་ཡང་ངེ་ལྟ་བུར་ན་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་

ཁོར་བས་དབེན་པའི་མར་མེའི་ཅེ་མོ་ཉི་བར་གནས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་
པའི་མིག་ཤེས་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་མར་མེའི་ཅེ་མོ་ཁྱ་ཁོར་བར་སྒྲུང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་ལྟ་བ་
པོ་རང་ཉིད་དང་མར་མེའི་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་བར་སྒྲུང་གི་ཁ་དོག་སྐྱ་བོ་སེང་སེང་
པོ་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། མར་མེ་ལྟ་འདོད་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མས་
ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ནི་མར་མེ་གཅིག་གིས་པན་པའི་རུས་པ་ཚད་མས་
ཉོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱ་ཁོར་བས་པན་པའི་རུས་པ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་དེས་
ན་མར་མེ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱ་ཁོར་བ་ནི་མིག་ཤེས་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་
མིན་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་དོན་ནི་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཁྱ་ཁོར་བ་དེ་ཉིད་སྟོ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནམ། དེ་དང་མར་མེ་གཉི་ག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོ་དེ་འབྲ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ངེ་ལྟར་མར་མེ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་མར་མེས་དབེན་པའི་དོན་རང་མཆོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་
པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མར་མེ་དང་
ཁྱ་ཁོར་བ་གཉི་ག་དག་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་རྒྱུན་མེད་
ཅིང་སྒྲར་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་མར་མེ་ཉི་བ་ཅམ་གྱིས་
སྐྱེ་བའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྟོང་དགག་པ་དང་།

དོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུལ་གཅིག་ཉིད་ཉི་རིང་ལ་སོགས་
བྱུང་པར་གྱིས་གསལ་དང་མི་གསལ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཤེས་བས་དུལ་རྣམ་
མེད་ཐུག་ཐུང་དུ་འཛིན་པས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་

གཉིས་པ་དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་དང་། ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་དུལ་དབང་བར་གྱིས་སྤང་བའི་བྱུང་པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་དེར་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤང་བས་དོན་དེ་
ཆོད་ཅིང་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནམ། མ་ཆོད་ཅིང་མ་བསྐྱིབས་པ་དག་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་
ན་ཐག་ཉི་རིང་གཉི་ག་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། སྐྱིབ་བྱེད་མེད་པར་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
བཤམ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐག་ཉི་རིང་གཉི་ག་ནས་མི་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། བར་དུ་སྐྱིབ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱིབས་ཤིང་དུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་
ཤར་བའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་སྤང་བའི་བྱུང་པར་སྐྱིབ་བྱེད་ལ་མི་འདོད་གྱི། སྤང་བས་དུལ་
གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། དུལ་ཐག་རིང་བའི་ཆེ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་
མི་གསལ་བས་དུལ་དེའི་ཆ་སྤོ་འགའ་ཞིག་ནི་མ་མཐོང་ལ། ཐག་ཉི་བ་ནས་
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། ཐག་ཉི་རིང་ལས་དུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་
སྤང་གི། དུལ་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རུམ་པ་གཅིག་ཉིད་

ལ་ཐག་ཉི་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཆོ། ཆ་ཅན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་བུམ་པ་གཅིག་ཕྱེ་
 ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་
 ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་རྣམ་མེད་ཐུག་སྤྱད་དུ་མཐོང་བར་བྱད་པར་མེད་
 པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཐག་ཉི་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཆོ། བུམ་པའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མོ་འགའ་
 ཞིག་མཐོང་མ་མཐོང་གི་བྱད་པར་ཡོད་པར་མ་ཟད། བུམ་པ་རང་ཡང་གསལ་
 བར་མཐོང་མ་མཐོང་གི་བྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དང་བཅས་
 ན་འཐད་གྱི་ཐུག་སྤྱད་དུ་འཛིན་ན་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་བུམ་པ་ལ་ཐག་ཉི་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཆོ། བུམ་པ་ལ་ཡོད་
 པའི་སྤྱི་བའི་རྒྱལ་དུ་མ་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ཐ་དད་
 པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉི་གའི་ཆོ་བུམ་པ་རྣམ་མེད་ཐུག་
 སྤྱད་དུ་མཐོང་བ་བྱད་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རྒྱང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆ་
 ཤས་སྤྱི་མ་ཟད། ཆ་ཅན་བུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་གསལ་བར་མཐོང་མ་མཐོང་གི་
 བྱད་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་ལ། རྒྱང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་
 ཆ་སྤྱི་མོ་འགའ་ཞིག་ནི་མཐོང་མ་མཐོང་གི་བྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པ་ཡང་
 འགྱུར་ཏེ། ཆ་ཅན་ཐུག་སྤྱད་དུ་བཟུང་བར་བྱད་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བསྟན་
 ཅིང་། དེ་ཡང་བུམ་པ་རྣམ་མེད་ཐུག་སྤྱད་དུ་སྤྱང་དང་། བུམ་པའི་ཆ་ཤས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་ཐུག་སྤྱད་དུ་སྤྱང་དགོས་པས་བུམ་པ་མཐོང་ནས་བུམ་
 པའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མོ་མ་མཐོང་བ་མི་སྤྱི་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །

ལྟ་དབང་སློན་རེ། གཟུང་བྱའི་དོན་དེ་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་

ནས། སྤྱ་བའི་ཆ་མེད་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་རོལ་དོན་གཅིག་མཐོང་
བ་དང་། །མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ལ། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། སྤྱ་རྩལ་དུ་མ་ཐ་དད་མཐོང་། །མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན།
།ཞེས་སྒྲུར་ནས། འདི་ཉིད་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ཁེགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དགག་པར་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་བས་སྒྲིན་པོ་རགས་པའི་ཆ་
མེད་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱ་བའི་ཆ་མེད་དུ་མ་ཡིན་པ་གཉི་ག་རང་ལུགས་གྱི་
རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་དང་། གྲེ་བྲག་སྤྱ་བ་ཡང་སྒྲིན་པོ་
དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་གྲེ་བྲག་སྤྱ་བ་
གཉི་ག་ཡང་རྩལ་སྤྱན་ཡན་གར་བ་ཁས་ལེན་ཞིང་། རྩལ་སྤྱན་ཡན་གར་བ་
ཡིན་ན། རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་དང་སྤྱ་བའི་ཆ་མེད་དུ་མ་གཉི་ག་མ་ཡིན་
པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་གྲོལ་བ་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་
གྱི་འདོད་པ་གཉིས་པོ་འདིར་མཐའ་མ་ཆོད་ཀྱང་། གཉིས་པོ་འདིར་མཐའ་
བཅད་ནས་འགོག་ པ་སྤྱི་དོན་འགོག་པ་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་
ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ངོ་མཆར་རོ། །དེའི་སྤྱིར། འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བཤའ་བ་པལ་ཆེ་བ་ནི། རི་བོང་གི་ཆལ་སྒྲིག་
པར་བྱེད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ན། མཐོང་མི་མཐོང་གི་
 བྱུང་པར་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པའི་རིགས་པར་སོང་གོ། རྣམ་པ་མེད་ན་
 མཐོང་མི་མཐོང་གི་བྱུང་པར་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པར་མ་སོང་བས་སྐབས་
 དོན་ལས་ཉམས་སོ། །རྒྱན་མཁན་པོ་ལྟར་ན། འདི་ཉིད་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་
 ཞེས་པ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་
 སྒྱུར་ནས་བཤད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །ཞེས་སོགས་བྱེ་
 བྲག་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་གའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲ་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཆ་ཅན་བྱམ་པའི་
 གཟུགས་ཀྱང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྒྲོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་སྒྲ་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱམ་པ་མཐོང་བའི་སྒྲོའི་
 སྒྲ་བ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲོ་ལ་རྣམ་པ་
 མེད་པ་འགལ་ཞིང་། སྒྲ་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱམ་པ་
 གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་འདོད་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་
 གསལ་མི་གསལ་གང་ལས་བྱམ་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྒྲ་བར་
 འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་བ་དང་བྱམ་པ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་གཞན་ཐ་དད་པས་གཞན་ཐ་དད་དུ་
 འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཐག་རིང་བའི་ཆོ། སྒྲ་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་

གསལ་བ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པས་དུ་བ་དང་ཁྱག་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་སྒྲང་
བའི་རྩལ་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་དག་ཐག་ཉེ་བ་འདིར་སྒྲང་བའི་
རྩལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཅིས་མ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པས། སྐྱབ་རྩལ་སྤྱབ་ཅིང་ཉུང་བའི་
སྤྱིར་རོ། ཞེ་ན། འོན་ཐག་ཉེ་བའི་ཆེ་སྒྲང་བའི་རྩལ་ཡང་སྤྱབ་ཅིང་ཉུང་བ་དེ་ལྟ་
ཉིད་དུ་ཐལ། ཐག་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྐྱབ་རྩལ་སྤྱབ་ཅིང་ཉུང་བ་གང་
ཞིག། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་ཐག་ཉེ་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲང་བ་
ཆེས་མི་གསལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཐག་ཉེ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཐག་རིང་པོའི་
གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ན། སྒྲང་རྩལ་ཡང་སྤྱབ་མིན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ།
དེའི་ཆེ་སྐྱབ་རྩལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་གང་ཞིག། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།
གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་བ་ཉིད་སྒྲང་བ་ཆེས་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཇི་མ་ལ་སོགས་
པ་མིག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲང་བ་ཆེར་གསལ་དགོས་པའི་སྤྱིར།
ཇི་མ་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་ཆེས་གསལ་བར་སྒྲང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་
ནས་སྟོན་པོ་ལ་ལྟ་བ་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་ཡུལ་དབང་བར་དུ་
འགྱུར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཐག་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཆོ། ལས་གཟུགས་དེ་
གསལ་ཞིང་། ཐག་རིང་བ་ན་ལས་གཟུགས་དེ་མི་གསལ་བས་ཐག་ཉེ་རིང་
ནས་ལྟ་བའི་ཆོ། སྟོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྒྲང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྟོན་པོ་དང་ལས་གཟུགས་དེ་དག་

རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར། སྡོན་པོ་
དབང་ཤེས་ལ་སྦྱང་བ་ནི། ལས་གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་
བས། སྡོན་པོ་ལ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ལས་
གཟུགས་གཅིག་ཕུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་གྱི། སྡོན་པོ་སྦྱང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།

གལ་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོད་ཀྱང་
ཡུལ་དེ་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱིབས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། ཐག་ཉེ་བ་ནས་
ལྟ་བའི་ཆོ། ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གཟུགས་དང་སྡོན་
པོ་སོ་སོར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཐག་རིང་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཆོ། མི་གསལ་
བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྡོན་པོ་དང་ལས་གཟུགས་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སོ་སོར་
མཐོང་བར་འགྱུར་དགོས་ནའང་། དེ་ལྟར་སོ་སོར་སྦྱང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཆོ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་
གཟུགས་དོན་གཞན་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་། མཐོང་བ་མེད་པ་ཆོས་དང་
ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་ཐག་རིང་བའི་ཆེ་གཅིག་གསལ་བ་བསྐྱིབས་
ནས་ཡུལ་དེ་མི་གསལ་བར་སྦྱང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཐག་ཉེ་བའི་ཆེ་གཅིག་མི་
གསལ་བ་བསྐྱིབས་ནས་གསལ་བར་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མ་མཐོང་བ་
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་
བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྦྱང་བར་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེ་
བྱེད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་གང་གིས་ཐག་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་
བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གསལ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དོན་དང་། ཡུལ་མི་

གསལ་བ་ལ་དོན་མིན་པ་གཞིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་
དུ། ཐག་རིང་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཆོ། ཡུལ་མི་གསལ་བ་ལ་པན་འདོགས་པའི་དོན་
དང་། ཡུལ་གསལ་བ་ལ་དོན་མིན་པ་གཞིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་
སྟེང་།

གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། དེ་དག་ནམས་ནི་པན་ཚུན་དུ་སྐྱབ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ལས་
གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱབས་
པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེས་ངེས་པ་ལ་སྐྱར་ནས་གལ་ཏེ་བསྐྱབས་སོ་ཞེ་
ན། དེ་སྟེང་སྒྲུང་བ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྒྲུང་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལས་
གཟུགས་གཉིས་པོ་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་པན་ཚུན་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་སྟེང་། དབང་ཤེས་དེ་ལ་ལས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་པོ་གང་
རུང་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་མ་བསྐྱབས་ན་ཅིག་ཅར་ནི། གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་དག་
མཐོང་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ལས་གཟུགས་གཉིས་པན་ཚུན་མ་བསྐྱབས་ན།
ཐག་ཉི་རིང་ནས་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་གཉི་གས་ཀྱང་། ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་མི་
གསལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་ཐལ།
དབང་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་གཟུགས་དེ་གཉི་ག་མ་བསྐྱབས་པར་མཐོང་
རུང་དུ་ཡོད་པའི་སྟེང་ཞེས་འཆད་མོད། འདི་དག་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་
མེད་ཀྱི་ངེ་བ་བྱས་པ་རང་ལའང་མཚུངས། ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་

ལན་གཉིས་སུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པས། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །
བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན། །ཞེས་སྒྲས་པའི་དོན་ནི། ཐག་
ཉི་བའི་ཆེ་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་གཞན་འབྱུང་ལ། ཐག་རིང་བའི་ཆེ་ལས་
གཟུགས་མི་གསལ་བ་གཞན་ཡུལ་དབང་བར་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲས་ཀྱི།
ཐག་ཉི་རིང་ནས་ལྟ་བ་གཉི་གའི་ཆེ་འང་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གཟུགས་
གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་མ་སྒྲས་སོ། །

དེས་ན། རྟོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བ་པོའི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། ལས་
གཟུགས་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱིབས་སམ་མ་བསྐྱིབས་ཞེས་འདྲི་བ་ནི། འབྲེལ་
མེད་ཀྱི་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ངེས་ནས་འཕངས་པའི་སྒྲོན་ཐམས་
ཅད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐག་ཉི་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཆེ་
མིག་ཤེས་ལ་བྱམ་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲང་། ཐག་རིང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་མི་
གསལ་བར་སྒྲང་ན། བྱམ་གཟུགས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དེ་གཉིས་པན་
ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱིབས་སམ་མ་བསྐྱིབས། བསྐྱིབས་ན། དབང་ཤེས་
དེ་གཉི་ག་ལ་བྱམ་གཟུགས་གསལ་བ་གཅིག་བྱ་སྒྲང་བར་ཐལ། དེ་གཉི་ག་ལ་
གཉི་ག་སྒྲང་རུང་གང་ཞིག གསལ་བས་མི་གསལ་བ་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ་ཕུད་འཆོམས་དང་བཅས་པ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །མ་བསྐྱིབས་ན་
དབང་ཤེས་དེ་གཉི་གས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱམ་གཟུགས་གཉི་ག་མཐོང་
བར་མཚུངས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དེ་གཉི་གས་བྱམ་གཟུགས་དེ་གཉི་ག་མ་

བསྐྱེབས་པར་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་
སོ། །དེ་ལ་གཉིས་སྒྲང་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་དུ། བསམས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
གསལ་བ་ཁས་ལེན་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང། དེ་མ་བསྐྱེབས་ན་ཅིག་ཅར་ནི། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ།
སྤྱོད་ས་སྤྱ་བ་པོས་ཐག་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཆོ། གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་
མཐོང་གི་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་མི་མཐོང་ཞིང། ཐག་རིང་བའི་ཆོ། དེ་
ལས་བསྐྱོག་པར་སྦྱས་ཀྱི། གཉི་གའི་ཆོ། གཉི་ག་མཐོང་རུང་དུ་མ་སྦྱས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་རྟེན་གྱི་དང་དག་གིས་རི་སྐད་སྦྱས་པ་འདི་ནི། ལྟ་དབང་སྟོང་དང་།
རྒྱན་མཁན་པོ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང། བོད་དག་གིས་རང་
རང་གི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མཚང་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྦྱས་པ་ཅམ་དུ་བྱད་ལ།
སྤྱོད་ས་འདི་ལ་ད་དུང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མངས་
པས་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གི་སྤྱིར་དོན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་བ་དབང་ཤེས་རྣམས་ཐག་ཉེ་རིང་
སོགས་ཅི་ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱ་བཞིན་དུ། དུལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་
དད་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལས་ལྟག་མ་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་དག་
གིས་གང་སྦྱས་པ་དེ་དག་རྣམས་ནི་སྟོ་གྲོས་ངན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་
ལུགས་ངན་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་མ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ་བ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྐྱོང་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
 བློ། ཤེས་པ་སྐྱོད་པ་མར་མེ་རྣམས། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་ནི་ཅིག་ཤེས་
 མངོན་སུམ་དེ་བློ་པའི་སྐྱོད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། དེ་དག་ལས་སྐྱ་
 མའི་དུས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ནི་མངོན་
 སུམ་དང་བློ་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་མངོན་
 སུམ་དང་བློ་ཤེས་ལ་རང་དུས་ན་མེད་པ་དེ་དག་རྣམ་མེད་ཐུག་སྐད་དུ་
 གསལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། དག་དོན་ནི་ཤེས་པ་སྐྱོད་པ་མར་མེ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་བློ་ཤེས་ལ་རྣམ་མེད་ཐུག་སྐད་དུ་
 སྐད་བམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དུས་ན་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་དག་ལས་དུས་སྐད་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྐྱོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཡིན་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མ་ཡིན་ཞིང་དུས་
 མཉམ་ཡིན་པས་ཐུག་སྐད་དུ་འཛིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་ན་དོན་ཀྱན་གསལ་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་ལས་
 སྐྱེས་པས་སྐྱ་གཟུང་དོན་དུ་ངས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 ཉན་ཤེས་དང་སྐྱ་རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་

སྐྱེ་ཁོ་ན་འཛིན་མོ་ཞེས་ཉན་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་འདི་ཡང་འཐད་པ་མེད་
དེ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་འང་
འཛིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར།

རྒྱུ་ཆེན་གྱི་དགའ་བ་དག་ན་རེ། སྐྱེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དེས་སྐྱེ་རང་དང་རྒྱ་
ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་
ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱེ་འདི་ཁོ་བོ་དང་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་ཡིན་པས་གཟུང་
བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་། ཤེས་པ་དེ་ལ་དེ་
འདྲའི་རྟོག་པ་འདི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་ཁོ་ན་མངོན་
སུམ་ལ་སྐྱེས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱེ་འདི་ཁོ་བོ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་
གཏོད་བྱེད་ཡིན་པས་གཟུང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འཐད་
ན་ཡང་། ཉན་ཤེས་ལ་འདི་འདྲའི་རྟོག་པ་འདི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། འཁོར་
གསུམ་ཁས་སོ། །

འོ་ན་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དེའི་དུས་ན་མེད་པ་ངི་
ལྟར་གསལ་བར་སྤང་ཞེ་ན། སྐྱེ་དེས་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཁོ་ན་ཤེས་པའི་དུས་ན། སྐྱེ་
དེ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དེ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལས་སྐྱེའི་
དོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དུས་མཉམ་པས་རྣམ་པ་
གཏད་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། རང་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་ནི་རང་ལ་
ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་དེ། རྣམ་པ་གཏོད་

བྱེད་ནི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་དུས་མཉམ་པས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་པ་དེ་
ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་ཡིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ན། ཤེས་
པ་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་ཡང་ངེ་ལྟར་འགྱུར། དེ་བས་ན་གཟུང་དོན་
ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འགྱུར་པོ། །

གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་མེད་དུ་མི་འཇིན་ཡང་།
དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་རང་གྲུབ་ནས་ཀྱང་ཡུན་རང་དུ་མི་འཇིག་པའི་དངོས་སོ་
རྣམ་མེད་དུ་འཇིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་
པར་མི་འཇིག་པའི་བརྟན་དངོས་སུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་དོ་རྩེ་དོ་སོགས་
ཀྱི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཅིར་ཅར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཏྲག་དངོས་ཡིན་པ་བྱད། གལ་ཏེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པས་
ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར། དོ་རྩེ་སོགས་འདིའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་རིམ་
གྱིས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོ་རྩེ་སོགས་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་གཞན་དང་གཞན་
རྒྱུན་ལྟན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་རྒྱུན་ལ་
ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། དེ་འདོད་ན་སྐད་ཅིག་སྤྱི་
ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བའི་དོ་རྩེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་དུ་བསྐྱེད་
པ་འདིར་ཡང་སྦྱོན་ནི་སྤར་གང་གིས་ཤེས་ལ་མེད་གསལ་འགྱུར། ཞེས་
སོགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྐར་ཡང་དྲན་པ་སྤྱིང་བའི་རྗེས་སུ་འཕྲད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་
 བེ་ཤེས་པ་མེད་པར་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་གྱི་ཀུན་ལས་
 བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་སྣ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་
 ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཤེས་པས་གཟུགས་སོགས་དེ་
 བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིང་བ་ལ་ནི་བཙོད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པས། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་གློལ་བ་དེ་དག་གིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་
 དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་
 པས། དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་
 གཉིས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་སོགས་སོ་སོར་
 མཐོང་བ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པས། དེའི་སྤྱིར།
 མདོ་ཆོག་དེ་ནི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་ནི་ཤེས་པ་མེད་པར་མིན། །
 ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་དུ་སྐྱས་པའི་དྲན་པའི་རྟགས་ལས། ཤེས་པ་རྣམ་
 བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་

རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཐ་དད་པར་གསལ་བར་སྟོང་བ་མེད་པར་
 ཐལ། དབང་ཤེས་རྣམས་རང་གི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བའི་སྒོ་
 རས་སོ་སོར་བྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་དེ་དག་ལ་འདི་ནི་
 འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་མིན་
 གྱི་སེར་པོ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བློན་པ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྟོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དབང་པོ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བྱང་པར་ལས་སྟོང་བ་མི་འདྲ་
 བའི་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར་ཐ་དད་དེ་བློན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཐ་
 དད་དུ་ཤར་བའི་སྒོ་རས་ཐ་དད་དུ་བློན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་
 པའི་བྱང་པར་ལས་བྱུང་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་།
 དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་དབང་ཤེས་རྣམ་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པར་བློན་པའི་བྱང་
 པར་འགའ་ཞིག་རྣམ་པར་འབྱེད་རུས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་པ་ལ་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གསལ་
 པོར་སྟོང་བ་མེད་པ་ལ་ནི་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
 བློ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མཆོ་མ་སྦྱན་ལ་སོགས་པའི་མི་འདྲ་
 བའི་བྱང་པར་གསལ་པོར་ཉམས་སུ་མ་སྟོང་བ་ན། དེ་དག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པའི་བློན་པ་མི་སྒྲེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་སྦྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བའི་
 རྟོགས་ཀྱིས་རང་རིག་བྱུང་པར་བསྟན་པ་དང་། བློན་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་རང་

རིག་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞུང་སྤྱི་ལྷན་གྱི་བསྟན་པ་བཤད་པ་དང་།
 གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློ་ཚུལ་གཉིས་
 སུ་གྲུབ་པ་ན། ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡོད་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ཏྲགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཁོ་རང་གིས་
 གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་མི་དགོས་ཤིང་། གྲུབ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཏྲགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཚུལ་
 གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །རང་རིག་པལ་ཆར་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་པལ་ཆར་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་པར་
 བྱ་ཡི། སློ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་ཤུགས་ལ་རང་རིག་ཏུ་འགྱུབ་
 པས་དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པལ་ཆར་གྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་ངེས་པ་ན། རང་རིག་མེད་པ་སློ་
 འདོགས་ཤུགས་ལ་ཆོད་པས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཏྲགས་དེས་སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་
 གྲུབ་པ་ན། རང་རིག་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློ་རྣམ་
 བཅས་སུ་ངེས་ནས་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལ་བ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་
 ལོ། །

དེ་ཡང་འདོད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དག་
 ཞེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་ངེས་ཀྱང་། རང་རིག་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་
 དེ་དང་འབྲ་བ་ལས། །སྤྱོད་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན། །ཞེས་སོགས་གཞུང་

གི་སྐབས་འགར་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཤེས་པ་རྣམ་བཙས་
 གི་སྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ལན་འདེབས་པའི་དོགས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་
 ལན་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་རོ། །

དེས་ན། ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་
 བཞེས་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་གྲོལ་བའི་ངོར། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་
 རིག་ཡོད་དེ། དུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་སྒྲིབ་པ་དཔེར་ན། བདེ་སོགས་
 བཞེན། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོགས་ཆོས་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པས་བྱུང་བའི་བྱུང་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་ཆོག་པར་དངོས་སུ་
 བསྟན་ཅིང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བའི་གྲོལ་བའི་སྐྱབ་པའི་གྲོལ་བའི་
 རོར། རྟགས་འདི་བཀོད་པའི་ཆེ། རྟགས་དེའི་སྟོགས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པ་ནི། སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་
 པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟགས་དེའི་བྱུང་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ལ་དུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 འགར་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་སྟོང་བྱེད་ཡོད་དགོས་ཤིང་། རང་ལས་རྗེས་
 གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་བཀག་ནས། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆར་
 གྱུར་བའི་འཇིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་རྣམ་དེ་སྟོང་བར་བྱུང་པ་ན། གཟུང་
 རྣམ་ཡོད་པ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པས་བྱུང་བ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྟགས་དེའི་བྱུང་པ་ལ་ཆད་མ་བཞི་དགོས་ཏེ། གཟུང་རྣམ་ངེས་
 པའི་ཆད་མ་དང་། གཟུང་རྣམ་ལ་སྟོང་བྱེད་ཡོད་དགོས་པར་ངེས་པའི་ཆད་

མ་དང་། རང་ལ་རྩས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་འགོག་པའི་ཆད་མ་དང་། རང་གི་
 རོ་བོ་སྤྱོད་བ་གསལ་རིག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་ཉིད་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་
 ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཆད་མའོ། །དེ་ཡང་གཞི་གཟུང་རྣམ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མ་
 སྐྱེས་ན། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་དགོས་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། འཛིན་རྣམ་
 དེའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་སྐྱེས་མེད་ཅིང་། རང་ལས་རྩས་
 གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཁེགས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་རིག་ཡོད་པས་བྱུང་བར་མི་
 འགྲུབ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། །

གཟུང་རྣམ་ཆད་མས་ངེས་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་དགོས་པར་མ་
 ངེས་ན། འཛིན་རྣམ་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རྩས་
 གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཁེགས་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་གཏན་
 མེད་དུ་འཛིན་པའི་དོགས་པ་གཅོད་མི་རུས་པས། རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལ་རང་
 རིག་ཡོད་པས་བྱུང་བ་མི་འགྲུབ་པོ། །སྤྱོད་བྱེད་རྩས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་
 ཁེགས་ན། སྦྱིར་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་རང་རིག་ཡོད་
 པས་བྱུང་བར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ཆད་མ་གཞན་གསུམ་སྐྱེས་ཀྱང་འཛིན་རྣམ་
 ཉིད་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པར་མ་ངེས་ན། རང་རིག་ཆད་མས་མ་ངེས་ཏེ།
 འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་མ་ངེས་ན་ཡང་
 བྱུང་བྱེད་རང་རིག་ཉིད་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། གཟུང་རྣམ་ལ་དེས་བྱུང་
 པ་ག་ལ་ངེས། འཛིན་རྣམ་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པར་ངེས་ན། དེ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་
 ཡོད་པར་ངེས་པས་བྱུང་ཀྱང་། འཛིན་རྣམ་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པར་ངེས་པ་

ལ། སྒྲིར་སྒྲོང་བྱེད་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། སྒྲོང་བྱེད་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་
བ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པས་བྱུང་བ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་
མ་བཞི་པོ་འདིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུང་རྣམ་ངེས་པའི་ཚད་
མ་ནི། ཏྲགས་དེའི་སྒྲོགས་ཚས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲར་
ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་ཚད་མ་དེ་
བྱུང་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་ཡང་། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་
འདིར་བཞུས་ཏེ་བཤད་པ་མ་བྱས་སོ། །

གཟུང་རྣམ་སྒྲིར་སྒྲོང་བྱེད་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་བྱུང་བ་འགྲུབ་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཀྱང་། གཟུང་རྣམ་ངེས་ནས། དེ་ལ་སྒྲོང་བྱེད་གཏན་
མེད་དུ་འཛིན་པའི་དོགས་པ་གཙུག་སྒྲིབ་ཞིང་། ཞེས་པས་ཡུལ་གཏན་ནས་མ་
སྒྲོང་བར་འདོད་པའི་གྲོལ་བ་བྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་མེད་པས།
དེའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་སྒྲོང་བྱེད་མེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བྱུར་དུ་གཞུང་
བཙུགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པར་སྒྲོང་བྱེད་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བ་
འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གཙུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་
ཅུང་ཟད་ཅུང་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏྲོགས་
པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་པ་རྣམས་སྒྲོང་བྱེད་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བར་འདོད་པའི་
སྒྲོགས་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་པ་མཛོན་གྱུར་ཡིན་

པས་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་བའི་སྟོང་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་བྱེད་མེད་ཀྱི། རང་ལས་རྩས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིས་བྱུང་
 གི་ཤེས་པས་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། སྟོང་པ་བ་གང་དག་
 ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་བྱེད་མི་སྤྱིད་
 ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་ལས་སྤྱིས་བྱུང་གི་སྟོ་རྩས་གཞན་གྱིས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་སྟོ་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བཤོ། །

དེ་ཡང་རང་སྤྱེ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་། སྟོང་པ་བ་མ་གཏོགས་པའི་རང་
 རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱི་རོལ་བ་དག་རང་ལས་སྤྱིས་བྱུང་གི་སྟོ་རྩས་གཞན་
 གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ནི་རང་ལས་
 སྤྱིས་བྱུང་གི་སྟོ་རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཤེས་པ་
 རྣམས་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱིར། རང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་ལས་རྩས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་བྱེད་ཡོད་
 པ་གང་གི་སྟོ་ནས་ཀྱང་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་བའི་ངོ་བོར་བཞག་མི་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་སྟོན་མེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སྟོ་རྩས་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་བ་འགོག་པའི་སྒྲ་བས་སུ་ཤེས་པ་ཡུལ་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། རང་
 རིག་མེད་པ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་ཁེགས་པའི་བྱིར།
 ཆོག་ཆོགས་སྒྱུར་བའི་ཆེད་དུ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་འདོད་པ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་གཞན་བྱུར་དུ་གཞུང་བཅུགས་པ་མ་མཛད་དོ། །

སྟོ་ལ་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པའི་སྟོ་ལ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་སྤིང་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཤ་
སྟག་ཡིན་པས། ཤེས་པ་རྣམས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་རྩལ་གཞན་
གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པར་འདོད་པ་སྤྱུང་མེད་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་དེ་ཉིད་འགོག་
པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ། དེ་དངོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་ལ་མེད་པའང་
ཅི་ཡི་སྤྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒོ་མདོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། རང་
ལས་སྤྱིས་འབྱུང་གི་སྒོ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པར་འདོད་པ་དག་གི་
སྤྱོད་པས་ལ་ཤེས་པ་རྣམས་རང་ལས་སྤྱིས་བྱུང་གི་སྒོ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་མཐོང་
བ་ན། །ཞེས་པ་ནས། དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པའི་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུན་མོང་དུ། ཤེས་པ་
རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པར་སྐྱབ་
པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཅིང་། བདག་རིག་མིན་
པའི་སྤྱོད་པས་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོག་གྱུར་དུ་
འདོད་པའི་སྤྱོད་པས་ལ་དགག་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རང་རིག་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཉིད་
རིགས་པ་སྤྲུམས་ཁེགས་པར། བདག་རིག་མིན་པའི་སྤྱོད་པས་དག་ལ། ཞེས་
སོགས་རྟེན་པ་བཞིས་བསྟན་ཅིང་། བརྟེན་དམིགས་གོམས་པའི་བྱུང་པར་
ལས། །ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་གསལ་བ་བདག་སྤྱོད་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་

གྱིས། རོན་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་ལ།
གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པས་ན། །ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་པ་ཡོད་མིན་
བྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་
སྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱིད་ཀྱི་སྟོ་ནི་སྟོ་གཞན་གྱིས། །ཞེས་
པ་ནས། གཞན་དེ་འང་མཐོང་བར་གཤོན་མི་བ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོལ་བ་
དེའི་ལུགས་ལ་འང་ཤེས་པ་རྣམས་རང་ལས་བྱིས་འབྱུང་གི་སྟོ་རྫས་གཞན་
གྱིས་སྟོང་དགོས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། གཞུང་རྣམ་
ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས་སྟོ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་གྱིས་སྟོགས་
ཆོས་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། རྟགས་
དེའི་བྱུང་བ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་
ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་ཚོལ་བ་གང་དག་སྟོ་ལ་རང་
རིག་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རང་
རིག་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

རྟགས་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡོད་དེ།
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།
ཞེས་བྱ་བས་སོ། །རྟགས་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཅེ་ན། ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཚུལ་པལ་ཆར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེའི་སྟོགས་ཆོས་རིགས་པ་དེ་ཉིད་

གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། གང་གི་ཆེ་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་
བའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྤང་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་གཟུང་
རྣམ་དེ་ཉིད་རང་ལས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཞིགས་ཤིང་། འཇིན་རྣམ་
གྱིས་སྤྱོད་བར་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་རང་རིག་ཡོད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེ་བས་ན་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་རྟགས་འདིའི་
སྤྱོད་པ་ཆོས་གྲུབ་པར་མ་ཟད། འབྲུག་པ་ལ་ཡང་པན་པ་ཉི་བར་སྤྱོད་
བའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པ་ལ་ཆེས་ཉི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། བལ་ཆེར་
ཞེས་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་དེའི་འབྲུག་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་པར་བཤད་པ་
ལ། ཤེས་པ་རྣམས་རང་ལས་སྤྱིས་འབྲུང་གི་སྒོ་རྫས་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་
ཏུ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འཇིན་རྣམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་མཐའ་གཞན་
འགོག་པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་
པས་རང་རིག་མེད་ཅིང་སྒོ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་དགག་པ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དགག་པ་
གཉིས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། རང་རིག་
ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། རང་ལས་སྤྱིས་འབྲུང་གི་སྒོ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བའི་
སྤྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་ནི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་གྱིས་སྤྱོད་བ་

ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་དེའི་དངོས་པོ་ལས་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་དབང་སྤྱོད་ཕྱི་མ་ཡིས་ནི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་སྤྱོད་མ་ལག་གསུམ་པ་དེ་ཇི་ལྟར་
སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་ན་དབང་ཤེས་དེས་གང་
ཡང་སྤྱོད་བར་མི་འཐད་ཅིང་། སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་ན།
སྤྱོད་པོ་མ་སྤྱོད་བར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤྱོད་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་
པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། ཉམས་སྤྱོད་མ་ལུས་
བསྐྱོག་པར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་རང་གི་ངོ་
བོ་ལང་སྤྱོད་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་
པོ་ལང་མ་སྤྱོད་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་མེད་
ན། སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འགལ་ཞིང་། སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ན་ཡང་
ཡུལ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པར་འགལ་ལ། ཡུལ་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་དགོས་
ཞིང་། སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་
དགོས་པས། རང་རིག་མེད་པ་འགལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་ཤེས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་བ་དང་། རང་རིག་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ནང་
འགལ་སྤྱོད་པའི་རིགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་སྤྱོད་པོ་གང་གི་ནི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་
པའི་དབང་ཤེས་སྤྱོད་ཕྱི་མ་དེས་སྤྱོད་པོ་དེ་སྤྱོད་བ་མིན་ཞེས་པའང་ཐོབ་པར་ཐལ།
དེ་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁྱུ་སྟེ། དོན་དུ་སྤྱང་

བ་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཁ་སྤྱོད་ལོ་དུ་མངོན་པར་སྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་
ཡུལ་སྤང་བས་བྱུང་ལ། རང་གི་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་སྒོ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་སྟོགས་པས་བྱུང་
པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་དེའི་སྒྲིན་སྤྱོད་དགག་པ་ལ། སྒྲིན་སྤྱོད་དགོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་སྤྱོད་བྱེད་མེད་ཀྱང་། སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཤེས་པ་
རྣམས་ཡུལ་དེ་དང་འབྲ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོར་འཛོག་
བྱེད་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་འབྲ་
བའི་དོན་ཆོས་མཚུངས་ལ་འདོད་ན་ཡུལ་ཤེས་བྱེད་མེད་དུ་ཐལ། འབྲ་བའི་
དོན་གཟུང་རྣམ་ལ་འདོད་ན་སྤྱོད་བའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་འཐད། འབྲ་བ་ཆོས་
མཚུངས་པ་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་གཞན་བསྟན། གཟུང་རྣམ་སྤྱོད་བའི་འཛོག་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་གྱིས་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཤེས་པ་སྤྱོད་བའི་
ངོ་བོ་ཡིན་པའི་འཛོག་བྱེད་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་འབྲ་བའི་དོན་ཆོས་མཚུངས་པ་
ཅམ་ལ་འདོད་དམ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲ་
བ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡུལ་
དང་ཆོས་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ཤེས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས།
ཤེས་པས་ཡུལ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་སྤྱོད་བར་ཐལ་

བའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ཡུལ་སྤྱིར་བར་འཛོག་པ་བཞིན་
 དུ། ཡུལ་ཡང་ཡུལ་ཅན་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་སྤྱིར་
 བར་འཛོག་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་པན་ཚུན་ཆོས་མཚུངས་
 པར་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་མིག་ཤེས་སོགས་ནི་སྒྲོ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་ནི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོ་ཡིན་པ་དང་འབྲ་བ་
 ཡིན་པ་གཉིས་ཆོགས་པ་དེ་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་འཛོག་བྱེད་དུ་འདོད་དོ་
 ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་གཅིག་ལུ་ཉིད་འཛོག་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་རིགས་ཀྱི།
 འབྲ་བ་དེའི་བྱུང་དུ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དེ། ཡུལ་དང་འབྲ་བ་ལས་སྤྱིར་བའི་ངོ་
 བོར་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱབ་
 རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་དང་འབྲ་བའི་དོན་ཡུལ་དང་ཆོས་མཚུངས་
 པ་ཅམ་ལ་མི་འདོད་པར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་ན། དེ་ནི་སྤྱིར་
 བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 སྤྱིར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དང་འབྲ་བའི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་མཚན་ཅན་
 མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དེའི་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོ་དེ་རང་ཉིད་སྤྱིར་བའི་འཛིན་རྣམ་
 དེའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། གཟུང་རྣམ་དེ་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོའི་
 འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་ན། དེས་གང་འཛོག་པར་རུས་ཞེ་ན། གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་
 འདི་ནི་འཛོག་ཏེན་ན། གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ལ། དོན་

རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་རྣམ་
ཚད་མ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་ལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་འཇོག་བྱེད་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་རང་གི་དོ་བོར་གྱུར་པ་ཡི་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དེ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་
བའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་ལ་དུ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་སྤྱོད་ནས་
སྤྱོད་ལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་བར་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་
ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་
གྲགས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་སྤྱོད་གཟུང་རྣམ་ཚད་མིན་སྤྱོད་ལ་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་སོགས་སྒྲུང་བའི་དབང་སྤྱོད་ནི་སྤྱོད་སོགས་དང་དངོས་པོ་གཅིག་
ཡིན་ན། སྤྱོད་ལ་དོན་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་འབྲུལ་སྤྱོད་ནི་སྤྱོད་
སོགས་དང་དངོས་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་ན། སྤྱོད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་
བ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱོད་དང་།
འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་འཐད་པའི་སྤྱོད་རོ། །

དེས་ན་སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་སྒྲུང་དབང་ཤེས་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་དེ་
གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན། དེ་

དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་མི་འཐད་ལ། སྟོན་པོ་དེ་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ན། བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དེའི་བྱིར་སྟོན་པོ་
ནི་སྟོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་དང་རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཁས་སྦྲངས་ཀྱང་
བྱེ་དོན་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་བྱེ་རོལ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་མཇད་དུ་བྱུང་བའོ། །

ལྟ་དབང་སྟོ་དང་རྒྱན་མཁན་པོ་གཉི་གའང་སྐབས་འདིར་བྱེ་དོན་ཁས་
མི་ལེན་པར་མཐུན་ཞིང་། ལྟ་དབང་སྟོས་རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་པ་རོལ་པོས་
བཀོད་པའི་བྱེ་བར་བཤད་ལ། རྒྱན་གྱིས་རང་གཞུང་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་
གི་ཚུལ་ནི་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བས་ན་གང་གི་ཆེ་ཤེས་པའི་སྟོང་བའི་
བདག་ཉིད་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་འདི་ཡི་
སྟོང་བའི་ངོ་བོ་དེ་རང་ཉིད་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པས་ན། བྱེ་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉེ་བར་སྐྱབ་སྟེ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་
ཡུལ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ལ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་སྟོང་བའི་འཛིན་བྱེད་དུ་
ཁས་སྦྲངས་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་
དང་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ནི། ཤེས་པ་ཤེས་ཉིད་མིན་འགྱུར་ཞིང་། །ཆ་
འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པའི་སྒྲིལ་བ་དག་གི་ཅ་བའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མེད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྣམ་
པར་དབྱུད་པའི་རིགས་པའི་དབྱུང་མ་བཅོད་པར། ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་
པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལྟར་སྒྲིལ་ལན་འདི་ལྟ་བུས་དགག་པར་
བྱའོ། ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བའི་སྒྲིལ་མཐའ་གཅད་པའི་ཚུལ་སྒྲིལ་པ་ནི། ཇི་
ལྟར་སྒྲིལ་སོགས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་ངོ་བོ་ཡི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་
སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འདོད་ལ། སྒྲིལ་སོགས་སྤྱོད་བའི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་
ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྐྱེ་ས་འདྲ་བ་སྒྲིལ་སོགས་སྤྱོད་བའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་
བའི་ངོ་བོའི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། སྒྲིལ་སོགས་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོར་
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་དབང་ཤེས་བྱ་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
དབང་ཤེས་དེ་ཡང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉམས་སྤྱོད་སྒྲིལ་མ་
སྒྲིལ་དབང་ཤེས་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཉམས་སྤྱོད་སྒྲིལ་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་དོན་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པ་འདྲན་པ་
མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དོན་ལའང་ངེས་པ་དེ་ནི་ཏྲག་ཏུ་འདྲན་པའི་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་། རེས་འགའ་
ཉམས་སྤྱོད་སྒྲིལ་མ་ལའང་ངེས་པ་འདྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དོན་ལའང་ངེས་པ་ཏྲག་ཏུ་འདྲན་པའི་བྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།

ངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
སྤྱིར་བ་མེད་པའང་ཅིའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཞེས་ལའང་སྤྱིར་བ་སྤྱི་མའི་རྣམ་པར་
སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྤྱིར་བར་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་
པས་སྐྱབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་ན་དཀར་སོགས་མངོན་
པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རིག་པ་གསལ་བ་ནི་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་བ་འདི་
གང་ཡིན། དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ལས་རྩས་གཞན་པའི་
དངོས་པོ་འཕྲོ་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ་དཀར་
སོགས་སྤྱིར་བའི་དབང་ཞེས་དེ་དཀར་སོགས་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་
ཡིན་ནམ། དེ་ལས་རྩས་གཞན་ཡིན་ཞེས་ངེས་པའོ། །

དེ་དེ་ལས་རྩས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཀར་སོགས་
གསལ་བ་སྤྱིར་བའི་དབང་ཞེས་ནི། ཆོས་ཅན་ཅི་ལྟར་དཀར་སོགས་སྤྱིར་བའི་
ཡུལ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་དཀར་སོགས་མངོན་
པར་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་སྤྱིར། འབྲེལ་སྟེ། ཞེས་པ་རྣམས་གསལ་
བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ན་ཡུལ་གསལ་བ་ཡིན་པ་འཐད་ཀྱི། ཞེས་པ་དེ་རྣམས་
གསལ་བའི་ངོ་བོ་སྐྱེས་པ་མིན་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཞེས་པ་ལ་ཡུལ་གང་
ཡང་གསལ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་
སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་གསལ་བ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་

གསལ་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་རང་ཉིད་གསལ་བྱེད་
 གྱི་སྒོ་རྩ་ས་གཞན་དེའང་དེ་ལས་རྩ་ས་གཞན་གྱི་སྒོ་ས་གསལ་བར་བྱེད་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་མི་འཐད་
 རོ། །སྐབས་འདི་དག་གི་གསལ་བ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིང་བ་དང་དོན་གཅིག་གོ།

གཞན་ཡང་ཤེས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་སྤྱིང་བའི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་
 པར་རང་ལས་སྒྲིབ་འགྱུར་གི་ཤེས་པ་རྩ་ས་གཞན་གྱིས་སྤྱིང་བར་བྱེད་
 དགོས་ན་མཐོང་བ་དཀར་སོགས་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་འབྲེལ་བ་རྩེས་གྱི་
 དྲན་ཤེས་གྱིས་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་སྒྲིབ་ན་དེ་གཉིས་ལས་
 གཅིག་དཀར་སོགས་ཉོགས་པའི་ཆོ། གཉིས་པ་དཀར་སོགས་སྒྲིབ་པའི་
 དབང་ཤེས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེ་འདོད་ན། རྩེས་གྱི་དྲན་
 ཤེས་གྱིས་ངའི་མིག་ཤེས་གྱིས་དཀར་སོགས་མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་ངེ་ལྟར་ཡུལ་
 དཀར་སོགས་ཡུལ་ཅན་མིག་ཤེས་དེ་ཡི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པར་
 འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲན་ཤེས་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་
 འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན། མིག་ཤེས་གྱིས་དཀར་སོགས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་
 དེས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་གྱི། གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་དེས་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིབ།
 དེ་གཉིས་ལ་པ་རོལ་པོས་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལན་
 འདེབས་པ་ནི། མིག་ཤེས་གང་གིས་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་ན། དཀར་
 སོགས་དང་འདྲ་བའམ་དཀར་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི། དཀར་སོགས་
 མཐོང་བ་དྲན་པའི་སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་ཞིང་དེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་

མིག་ཤེས་ཀྱིས་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་དྲན་ནི་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ།
 དོན་ནི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་ལ་དཀར་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་
 དྲན་པས་དཀར་སོགས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པ་ཡིན་
 གྱི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་དཀར་སོགས་མཐོང་བའི་ཆོ། མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱང་
 ཟློང་བྱེད་ཀྱིས་ཟློང་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱི་དེ་ལྟར་དུ་དྲན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའོ། །

དེའི་ལན་སྟོན་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་དྲན་པའི་
 ཤེས་པས་མིག་ཤེས་འདི་དཀར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་དྲན་པས་ན།
 རང་རིག་ཡོད་པར་འགྱུར་སྟེ། འདི་ལྟར་དཀར་སོགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཁྱོད་གཞན་དཀར་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་
 དེ་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅི་སྟེ་ན་རང་དཀར་
 སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའམ་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་དེ་དེའི་ཆེ་ཟློང་བྱེད་ཀྱིས་མི་རིག་
 པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དཀར་སོགས་མ་མཐོང་ན་དཀར་སོགས་དྲན་པའི་སྟོ་མི་
 སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ན་དཀར་སོགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་འདི་དཀར་སོགས་དང་
 འདྲ་བའམ། དཀར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པས་ན། རང་རིག་ཡོད་པར་
 གྱུར་སྟེ། ཅི་སྟེ་རང་གི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཟློང་བྱེད་ཀྱིས་མི་རིག་ན་དེ་ལ་
 ཅི་ལྟར་གཞན་དཀར་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་ནས་དཀར་
 སོགས་རིག་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དག་དོན་ནི། དཀར་སོགས་སྤང་བའི་

དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཞན་དཀར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དཀར་སོགས་རིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་
དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་མི་རིག་པའི་སྤྱིར། རྟེན་བྱེད་གཞན་དག་
གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་རྟོག་པའི་དཔུས་མོང་དང་ཆོས་
མཚུངས་ཤིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་མི་རིག་པའི་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་མི་
རིག་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་དག་ནི་ཁོ་བོས་ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་
རྒྱས་པར་བཀག་བྱེད་ཏོ། །

གཞན་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་དཀར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཀྱིས་དཀར་སོགས་དྲན་པ་ན། དུམ་ཅན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་
བྱས་ནས་དྲན་དགོས་ན། དཀར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་དཀར་སོགས་
སྤྱོད་བར་འདོད་དགོས་ནའང་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བ་ལས་
ནི་སྤྱོད་ཞེས་པའང་། །ཡིན་ཡང་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་སྤྱིར་ཉིད་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་ཅི་ལྟར་དཀར་སོགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ནི་མཐོང་
བ་དཀར་སོགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པར་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དེས་ངེས་པར་
འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ནི་སྤྱིར་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཤེས་པ་སྤྱོད་
བྱེད་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །བྱུང་སྤྱོད་འདྲ་ལུགས་གཉིས་ཀ་ཆད་མས་མཐོང་བ་
དག་ནི་པན་ཚུན་འདྲ་བར་འདྲིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན། ཤེས་པ་ལུལ་ཀྱི་རྣམ་ལྟར་དུ་སྤྱིས་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་རང་

རིག་ཁས་མ་སྒྲངས་ན། རོན་མཐོང་བའི་ཆེ་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད་པས་རོན་
 དན་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་དན་པ་མི་འཐད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཆད་
 མས་མཐོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་རོན་དང་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྙད་དེ་དག་སྒྲོས་སུ་ག་ལ་ཡོད་དེ་རོན་དང་ཤེས་པ་གང་ཡང་དན་པ་མི་འཐད་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་དག་གིས་དཀར་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དཀར་
 སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དབང་
 ཤེས་དེ་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ་ཡིན་ན། རང་
 གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་ནམ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པས་རང་རིག་
 མེད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀར་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་
 བའི་དབང་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་དངོས་
 བོའམ་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ་ཡིན་ན། འོན་ནི། དབང་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་
 གསལ་བའི་སྤྱོད་བྱེད་གསལ་རིག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་འཛིན་ནམ་དེས་སྤྱོད་བྱེད་
 འགྱུར་དགོས་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། དབང་ཤེས་དེ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 སྤྱོད་བྱེད་གིས་མི་གསལ་ན། དབང་ཤེས་དེ་ལ་རོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བས། དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ་འགལ་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རང་རིག་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་བྱུང་བོ། །
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།

གསུམ་པ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས་རང་རིག་མེད་ཅིང་
 སྒོ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། རིགས་པ་སྤྲུམས་ཀྱང་།
 དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཟངས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་དེ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་གཞན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་མངོན་གྱུར་
 ཡིན་ཀྱང་། བདག་རིག་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱོགས་དག་ལ་དོན་ཀྱན་མཐོང་བ་
 མེད་པས་དོན་དང་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བཤད་པ་འདི་ཡིས་ནི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་སུམ་མིན་ཅིང་སྒྲོག་དུ་
 གྱུར་པས་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱོད་པ་བགང་ཡིན་པ་
 དེ་ལའང་ལན་བཏབ་ནོ། །

རི་ལྟར་ལན་བཏབ་ན། ཤེས་པ་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་པར་
 ཐལ། ཤེས་པ་སྤྲུལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 དབང་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བ་བྱན་པ་མི་སྤྱིད་དགོས་པས་ཐ་
 སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་དགག།
 ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པ་དགག། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོ་རྩལ་
 གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བདེ་སོགས་
 ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་ཅིང་རང་རིག་ཡོད་པར་བསྟན། བདེ་སོགས་
 ཤེས་པ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ལན་དགག། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོག་གྱུར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེ་
བས་འདོད་ཅིང་སེམ་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
བྱུང་པར་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་བདེ་སྐྱུག་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
བདེ་སྐྱུག་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེན་དབང་པོ་དང་།
དམིགས་པ་ཡུལ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཡིད་བྱེད་སོགས་གོམས་པའི་བྱུང་
པར་ལས་འདོད་མི་འདོད་ཐ་དད་པར་ནི་འཇུག་པ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡོད་དེ། བདེ་སྐྱུག་དེ་དག་སྒོ་གང་ཞིག
དེ་དག་ལས་རྗེས་གཞན་ཐ་དད་པའི་སྒོ་གཞན་དེ་ཤེས་ཤིང་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པའི་
ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་སྐྱུག་ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་སྤྱོད་
བ་ཡིན་ན། སྒྲོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི། རྒྱུད་གཞན་གྱི་བདེ་སྐྱུག་གང་ཟག་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་
རྟོག་པའི་སྒོ་རྗེས་གཞན་དང་། གཞན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་རྟོག་པ་
གཉི་ག་ཡང་རྟོག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྦྱང་བའི་སྒོ་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་རིག་ཅིང་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་
ནི་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དམིགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཡང་གཉིས་

པོ་འདི་དག་གཞོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྲིད་ཀྱིས་ཁས་སྦངས་དགོས་ཏེ།
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་མེད་པར་སྲོད་ཀྱིས་ཁས་སྦངས་པ་གང་ཞིག
གཞན་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་དེ་ཅི་སྟེ། བདེ་སོགས་དེ་ལས་
སྦྱེས་པ་མིན་ཅིང་། དེའི་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན། སྒོ་དེ་ཡུལ་མེད་
ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱར་ཏེ། དེ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་གི་
སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་ཡུལ་དུ་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱར་རོ། །

གལ་ཏེ་བདེ་སྐྱུག་དེ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་། དེའི་སྦྱིའི་རྟག་
དངོས་ཡན་གར་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་སྐྱུག་ལ་
རྟོག་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྐྱུག་དེ་མ་བཟུང་ན་དེའི་སྦྱི་རྟག་དངོས་དེ་དག་
ཀྱང་མི་འཇོན་པར་ཐལ། སྦྱི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དངོས་པོ་མིན་ན་ཞེས་
ཀྱང་། རིག་པ་ཡང་དག་གིས་སྒར་བཤད་ཟེན་པའི་སྐྱར།

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེའི་སྐྱར་བདེ་སྐྱུག་སོགས་ཀྱིས་དོན་སྦྱང་
བའི་སྒོ་ནས་བདེ་སྐྱུག་སོགས་སྲོང་བྱེད་དེ་ནི་བདེ་སྐྱུག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་དེ་
ལས་རྗེས་གཞན་མིན་པ་དེས་ན། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་དང་ནི་བདག་
རིག་ཡོད་པར་བྱུང་པོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་འཇོན་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་ལྟག་མ་འདི་དག་སྦྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་པ་བ་
ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོ་གཞུང་དུ་འདོད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་རྗེས་གཞན་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་སྲོང་བར་མི་འདོད་པའི་སྐྱར་
དང་། མི་མཐོང་དོན་གཅིག་ལྟན་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནི། རྩེ་བྲག་པའི་བྱུང་

པའི་མཐའ་ཡིན་གྱི། སྟོང་པ་བ་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་
པ་སོགས་ནྟལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱང་པན་པ་དང་། སྟོང་པ་བ་
ནྟལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པས། གང་དག་ནྟལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་
རོ། །

དེ་བས་ན་སྟོང་པ་བ་བདེ་སོགས་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ན།
རྒྱང་གཞན་གྱི་བདེ་སྟུག་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་བདེ་
སོགས་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་
འབྱུག་པ་ཡིན་པས། སྟོང་པ་དེ་དག་གི་ལྷགས་གྱིས་གཞོན་བྱེད་འདི་ལ་སྟོན་
སྤང་ངེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ལན་གདབ་པའི་ཚུལ་དང་བཅས་པ་
སྟོང་པ་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཞར་ལ་འོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པའི་
གཞུང་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་
གྱིས་སྟོང་ན། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་གཅོད་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ལ་བདེ་
སོགས་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་པ་དང་།
རིགས་པ་དང་གངས་ཅན་པ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ལྷ་སྟོན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་
རྟོག་པའི་མཆོད་སྟོན་གྱི་སྟོན་ནི། ལྷ་སྟོན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལ་འཇིན་བྱེད་
ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་མིན་ལ་ལྷ་སྟོན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་ལྷ་

སྒྲིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་རྩལ་གཞན་ནི་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་
 སོ་ཞེ་ན། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
 མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འཛིན་
 པའི་ཚུལ་ཐ་དད་བ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉི་གས་དོན་
 སྤྱོད་རྣམ་མེད་ཐུག་པ་དང་དུ་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས་
 སྤངས།

གལ་ཏེ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པར་འདྲ་ཡང་། རང་གི་བདེ་སྤྱད་རང་གིས་
 སྤྱོད་པའི་རྒྱ་སྒོན་གྱི་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཡོད་ལ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རང་
 གི་བདེ་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་མེད་ཅིང་། རང་གི་བདེ་སྤྱད་དང་དེ་སྤྱོད་བྱེད་
 ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་རྩལ་གཞན་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱིས་
 འབྲེལ་ལ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་དང་རང་གི་བདེ་སོགས་བདག་གི་དོན་གཅིག་
 ལ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་པས། དེ་གཉིས་སྤྱོད་བ་དང་མ་སྤྱོད་བ་སོ་སོར་
 དེས་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་ཉྱལ་པའི་ལྷ་སྒྲིན་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྒོ་སྤྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་
 སོགས་སྤྲ་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། དེ་དག་དང་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། བདག་ཉྱལ་པའི་དོན་གཅིག་ལ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་དུས་
 མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་ཡུལ་རྣམ་མེད་ཐུག་པ་དང་དུ་འཛིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་

སྟོན་གྱི་ལས་དབང་གིས་སྟོང་མ་སྟོང་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའང་། གཤམ་ཏེ་དེར་
ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འབྱུར་ན། །ཞེས་
སོགས་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསལ་བེན་ཏོ། །

སྐབས་འདིར། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་མཐའ་དག་མགྱོན་གཅིག་
ཏུ་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། ལྟ་སྟེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་མཚོད་སྟེན་
གྱི་སྟོ་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་ཀྱིས་གཞན་ལྟ་སྟེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ནི་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྟོན་གྱི་
ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེར་མོད། །ཐལ་འབྱུར་འདིའི་བྱུང་བ་དེ་འཛིན་
པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྟོན་གྱི་ལས་མེད་པ་ལ་དེ་མི་འཛིན་པས་མ་བྱུང་ན། དེ་
སྟོང་བའི་རྒྱ་གྱུར་པའི་སྟོན་གྱི་ལས་མེད་པ་ལ་དེ་མི་སྟོང་བས་བྱུང་བ་ཡོད་
པ་བྱུང། ཅས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཁས་ལེན་ལ་འགྲིག་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་
ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་སྟེན་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སྟེན་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
བདེ་སྟེན་སྟོང་བ་ལ། དེའི་རྒྱ་གྱུར་པའི་སྟོན་གྱི་དགེ་སྟེན་གི་ལས་དགོས་
ཀྱང་དེ་འཛིན་པ་ལ། དེ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་སྟོན་གྱི་དགེ་སྟེན་གི་ལས་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དུ་ན་དགེ་སྟེན་གི་ལས་མ་བསགས་པར་དགེ་སྟེན་གི་འབྲས་
བུར་གྱུར་པའི་བདེ་སྟེན་སྟོང་བ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན། ལྟ་སྟེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
དགེ་སྟེན་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བདེ་སྟེན་ལ་རྟོག་པའི་མཚོད་སྟེན་གྱི་སྟོ་
དེ་ཡང་དགེ་སྟེན་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དངོས་སུ་འགལ།

ཅི་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དེ་
 མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་སྟོན་གྱི་ལས་མེད་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཁྱད་པར་སྟོར་བས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔྱལ་བའི་
 སྐྱག་བསྐལ་སྟོང་བ་ལ་དེ་སྟོང་བའི་རྒྱུ། སྟོན་གྱི་ལས་དགོས་པས་མ་ཁྲབ་
 པར་ཐལ། དཔྱལ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་
 དུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ། སྟོན་གྱི་ལས་དགོས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྒྲིབ། མ་གྲུབ་ན།
 ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔྱལ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་མངོན་སུམ་དུ་
 མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་
 ལས་མེད་པའི་སྒྲིབ། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་གཏམ་གྱིས་སྟོར་
 བས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་མ་རུངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག།

གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 འདོད་པ་དེ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་
 བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཆོ། བདེ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྟོང་བའི་སྟེས་
 བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་དང་། བདེ་སོགས་རྣམ་མེད་ཐུག་
 བྱེད་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་མཚུངས་པས་ནི། རྣམས་འབྱོར་བ་དེ་ཡང་བདེ་སྐྱག་
 ཅན་གྱི་སྟེས་བུ་དེ་བཞིན་དུ། བདེ་བས་སིམ་ཞིང་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་གདུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྐྱག་སོགས་སྟེ་བའི་ཡུལ་དང་དབང་
 པོ་ཐོབ་པས། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེས་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་

བར་ཐ་སྟོང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་པ་རོལ་པོའི་རྒྱ་གྱི་འབྲིག་པའི་བདེ་
 བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ནི། བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་དང་། དེའི་དབང་པོ་སྤང་ཅིང་འདུས་པ་མེད་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་
 བ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་ན་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྟུག་བསྐྱལ་སྤྱིང་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་
 དགོས་ནའང་རང་རྒྱུད་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཉིད་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་
 སྤྱིང་བའི་དོན་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་སྐྱེས་པའི་
 ཆེ་སྟུག་བསྐྱལ་སྤྱིང་དགོས་པ་གང་ཞིག། སྟུག་བསྐྱལ་སྤྱིང་བྱེད་ཡིན་ན་རང་
 ལས་སྐྱེས་འབྱུང་གི་སྒོ་རྫས་གཞན་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་པ་ཆོས་དང་
 ཉགས་སྐྱེ་བྱུང་དངོས། དེས་ན་ཤེས་པ་རྣམས་རང་ལས་སྐྱེས་འབྱུང་བའི་སྒོ་
 རྫས་གཞན་གྱིས་སྤྱིང་བར་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་བའི་མཐའ་ལ། སྟུག་བསྐྱལ་
 རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྟུག་བསྐྱལ་སྤྱིང་བའི་དོན་དུ་ཁས་སྦངས་ན། དེ་ལྟ་
 བུའི་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་ལ་འོན་ཀྱང་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་
 དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་སྤྱིང་བའི་དོན་
 ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་བས་གཞན་རྒྱུད་གྱི་བདེ་
 སྟུག་སྤྱིང་བར་ཐལ་བ་སོན་གནས་སོ། ། གཞན་དག་གིས་གཞུང་འདི་ཙམ་
 ཡང་འཆད་ཤེས་པ་མ་བྱུང་བར་སྤང་དོ། །

འོན་ཀྱང་རང་ལ་ཡང་། རང་རྒྱུད་གྱི་བདེ་སྟུག་སྤྱིང་བྱེད་གྱི་སྒོ་དང་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉི་གས་བདེ་སྟུག་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་

པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་བས་ཀྱང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ཕྱོད་
བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱད་བསྐྱལ་སོགས་ཕྱོད་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་
མིན་པར་གདུང་དང་པན་འདོགས་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཆེ་རང་ཉིད་སྤྱད་
བསྐྱལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བ་ནི། གདུང་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་མངོན་
སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་
ལྟར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་ཕྱོད་དག་ནི་འཛོག་བྱེད་ཐ་
དད་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་འབྲེ་བའི་དམིགས་པར་འཛོག་ཅིང་། རང་ཉིད་གསལ་
བ་བདག་ཕྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། རང་སྒྲོ་
ཐམས་ཅད་ཉྱགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་
ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་རི་
སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
གང་ཟག་ལ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་གཞོད་
པ་དུ་མའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་
ཉྱགས་ལས་ཉྱགས་པར་འགྱུར་དགོས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་སུའི་
རྒྱུད་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཉྱགས་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པས། བྱབ་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབང་ཤེས་ཉྱགས་ལས་ཉྱགས་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་

བསྟན་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་རྟགས་ལས་རྟགས་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་།
དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ངོར་
རྟགས་ཡང་དག་གིས་སྐབས་དགོས་པས་བྱུང་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་
ཟག་གི་ངོར་ཡོད་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན་རྟགས་དེ་ཡང་བདག་
རྒྱུན་དབང་པོ་ལས། དམིགས་རྒྱུན་དོན་ནམ་དབང་ཤེས་རང་གི་འབྲས་བུ་ལས།
འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་དང་ཡང་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིད་བྱེད་སྤྲ་མ་རྣམས་གང་
རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག་། དེ་རྣམས་གང་ཡང་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པར་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། ཟུར་སྤྲ་མ་དེར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་
ཆོགས་པ་འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དབང་ཤེས་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་
གཞན་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བདག་ཡིད་ཐུང་པ་སོགས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་དབང་ཤེས་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་མེད་
པའི་སྤྱིར་ངོ། །ཟུར་སྤྲ་མ་སྐབས་པ་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཆོས་ཅན། རང་
རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ངོར། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་
པར་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ལ་བྱུང་པ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར།

དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དབང་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒོ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་
པའི་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ།
ཤེས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པའི་སྒྲ་རང་རྒྱད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་དེའི་
ངོར་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་
སྒྲ་མ་གྱུབ་པ་ནི་རྟགས་སམ་སྟོགས་ཆོས་ཉིད་མིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་སྟེ་
རྟགས་ཡང་དག་མིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་ན། བྱུང་པ་དང་བྱུང་སྐྱབ་ཀྱི་
ཆོག་དོན་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། རང་གི་ངོར་རང་སྒོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་གསལ་
རྟགས་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རང་སྒོའི་ཆོས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསལ་ཏེ་དོན་གསལ་བ་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པར་
འདོད་དོ་ཞེ་ན། དོན་གསལ་དེ་ཉིད་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་དམ།
འདི་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་གསལ་བར་བྱེད་
པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་སྒོ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡིན།
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱར་པ་འདིས་ནི་དེས་
གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་རྟགས་ཡིན་པ་གསལ་ཏེ། གསལ་བར་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཡིས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་

ཡང་ཆད་མས་མ་ངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་རང་སློང་རྟགས་དོན་གསལ་བ་དེ་སྤྱིར་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་
གནས་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་
ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་བྱང་པར་འགའ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་བྱར་མེད་
པར་ཐལ། དོན་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་མ་གྲུབ་ན། སྤྱིར་
ནས་རྟག་པར་ཡོད་པ་ཉམས་སོ། །སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་དེ་འདོད་ན་ཡང་། དོན་
འཇིག་གི་ཤེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་སོ་སོར་སྐྱེས་པའི་ཆོ། དེའི་རྒྱུ་དོན་ཡང་སྐད་ཅིག་
གིས་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་གང་ཞིག་། རྒྱུ་འབྲས་
དུས་མི་མཉམ་པའི་སྤྱིར་མ་འདོད་ན་སྤྱིར་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཅིན་ནས་
གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྤྱིར་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་ནས་རང་སློང་སྐྱེ་བ་
པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཉམས་སོ། །

དོན་གསལ་དེ་ཡང་ཆད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་པའམ། ཆད་མས་ཤེས་
པར་མ་གྱུར་པ་གང་དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན། གལ་ཏེ་ཆད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་
པའི་དོན་གསལ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆད་མ་ཡང་སློང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མ་ ཤེས་
པར་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མེད་པར་དོན་གསལ་དེ་ཆད་མས་
ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་འཐད། ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་
ཉིད་ད་དུང་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མེད་པར་ཆད་མ་དེས་ཤེས་པའི་
དོན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སློང་སྐྱེ་བ་པའི་རྟགས་སུ་གང་ལས་འཐད།
ཅས་བཤད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆད་མས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དོན་གསལ་

ཏྲགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དོན་གསལ་དེ་ཚད་མ་ཤེས་པར་
 གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཅི་ལྟར་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ལྟ་དབང་སྒྲུའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་
 བྱེད་གཞན་དག་འདི་རྐང་པ་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་འང་
 ཤེས་པ་འཕམ་ཤེས་མ་གྱུར། །ཅེས་པའི་དྲི་བ་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པ་འགོག་པ་ནི།
 མཐོང་བ་མཐོང་གྱུར་མིན་གཞན་གྱིས། །མཐོང་གྱུར་འགར་ཡང་མཐོང་འགྱུར་
 མེད། །བྱད་པར་དེ་གཞན་མཐོང་བ་ལ་འང་། །ཡོད་ཕྱིར་རང་སློ་ཏྲགས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་མཐོང་བ་དོན་གསལ་དེ་རང་རྒྱད་ལ་སློ་མ་བྱ་བ་
 པའི་སྒྲར་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟེས་བྱ་གཞན་
 གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དོན་གསལ་དེ་རང་རྒྱད་ལ་སློ་ཏྲགས་པ་འཕམ་སྒྲུབ་
 པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དོན་གསལ་བ་དེར་རང་རྒྱད་ལ་སློ་སྒྲུབ་པའི་
 ཏྲགས་ཡང་དག་གང་ཞིག དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་བྱ་བ་པའི་སྒྲར་རང་གི་ཚད་མས་
 འགར་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མེད་ལ་ཏྲགས་ཀྱི་བྱད་པར་དོན་གསལ་བ་དེ་
 གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །

ལྷ་དབང་སྒོ་དང་། ལྷ་ཀྱ་སྒོ་ལྷ་ར་ན། མ་མཐོང་མཐོང་ཅན་གཞན་གྱིས་
 བློ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་ལར་མཐོང་བ་མེད། རྩེ་བྲག་དེ་གཞན་མ་མཐོང་ལའང་།
 ལོ་ལྷ་ལྷ་ར་དང་སྒོ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་བཏོན་ནས་དེར་མ་བྱེད་དོན་
 གསལ་རང་གི་ཆོད་མས་མ་མཐོང་བ་རང་རྒྱུད་ལ་རང་གི་དོར་སྒོ་བསྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྷ་ར་དོན་ལ་ལྷ་བ་པོ་མ་ཡིན་

པ་ནི་མ་མཐོང་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རོན་ལ་ལྟ་བུ་ནི་མཐོང་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རོན་ལ་ལྟ་བུ་པོར་མངོན་པར་འདོད་པ་ལས། གཞན་ལྟ་བུ་
པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ལྟ་བུ་པོའི་སྐྱེས་བུས་མཐོང་བའི་རོན་དེ་དག་ལ་
ལར་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རོན་
གསལ་བའི་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རོན་གསལ་བ་ཆད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང་
རོན་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་ན། བུམ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་
བུས་མ་མཐོང་བའི་མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་གཟུགས་དེ་བུམ་གཟུགས་
ལ་ལྟ་བུ་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བུམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་
རང་སློ་རྟོགས་པའམ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
མངོན་པར་གསལ་བའི་བྱེ་བྲག་དེ་ལྟ་བུ་པོ་ལས་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་
བུམ་གཟུགས་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་ལྟ་བུ་པོས་ཀྱང་རོན་གསལ་ཆད་མས་མ་
དམིགས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བུམ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་པོ་དང་ལྟ་བུ་པོ་མ་ཡིན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བུམ་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་བྱུང་བར་བྱང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེ་དག་གི་རོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེའི་བྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློའི་ཆོས་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པ་ཅན་གྱི་རོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་ལས་ནི་སློ་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་རྒྱས་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་སློའི་ཆོས་རྟགས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་
རོར། རང་རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ནི། དབང་ཤེས་རང་

གི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་
 རྣམས་མེད་དོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་སློབ་སྦྱོར་པ་རྟགས་རང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དབང་ཤེས་རང་གི་ཆོས་སམ། འཁོར་དུ་གྱུར་
 པའི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སློབ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་སྦྱོབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་
 ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་དབང་ཤེས་དེའི་རྣམས་ཡིན་པས་བསྦྱོར་བའི་སྤྲུལ་
 མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། དེ་དེ་ལས་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།
 དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། སློབ་དབང་ཤེས་ལས་རྣམས་ཐ་
 དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱ་ཆོགས་མཚུངས་པ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དེ་དང་རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་
 སོགས་དེ་སྦྱོབ་ཀྱི་རྟགས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ལས་
 གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སོགས་དེ་སྦྱོབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་
 དབང་ཤེས་དང་རྒྱ་ཆོགས་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་
 ཅན། དེ་སྦྱོབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྦྱོབ་ཀྱི་བྱུང་བ་འབྲུལ་
 བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་དེ་སྦྱོབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འོར་རང་རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་སྦྱོབ་པའི་
 འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྷ་པོ་དང་

དབང་པོ་ལྔ་དང་ནི་དམིགས་པ་སྟོ་སྟེ་མ་དག་མ་གཉིགས། དེའི་འབྲས་བུ་
གཞན་ཉི་ཤེར་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གང་ཡང་དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་
རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྟེར། དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་
སྟོ་སྟེ་མ་གཉིས་ནི་དབང་ཤེས་དང་དབང་པོ་ལས་འདས་པར་མཚུངས་པའི་
སྟེར། དབང་ཤེས་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཡིན་ན་
དེའི་ཆེ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་དགོས་པའི་སྟེར་རོ། །

དེ་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་བའི་དབང་
པོ་ལས་འདས་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱུང་ཅིང་། སྟོ་སྟེ་མ་རྣམས་སྟོག་
གྱུར་ཡིན་པ་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་
སྐབས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་གང་ཡང་དེ་
མཐོང་དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལས་
གཞན་དུ་སྐྱེ་སྤིང་པ་དང་བལ་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གང་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་
ཆད་མས་རྟགས་པ་མེད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྟེར། དེ་
ལྟར་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཆད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའི་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བབ་ཅོལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་མི་སྤིང་པར་བལྟན་པ་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན་ཡང་རྟགས་དེ་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་མཐུན་དཔེའི་སྟངས་དུ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་ངེ་ལྟར་རྟགས་དེ་
ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ནི་རང་དང་སྐབས་ཀྱི་

བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་
གོལ་བའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་རང་གི་ངོར་རང་རྒྱད་ལ་སྟོ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་
སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་
སྟོ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། སྟོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །

ཅི་སྟེ། རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་རང་ལ་སྟོ་སྐྱབ་པའི་སྲར་རྒྱད་གཞན་ལ་སྟོ་
དེ་ནི་གྲུབ་པར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་སྟོ་མ་ཐུན་དཔེར་བྱས་ཏེ། རང་
སྟོ་གོ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན་ནི། གཞན་རྒྱད་ལ་རྟགས་ཀྱིས་སྟོ་
སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཡང་ནི་དཔེ་གཞན་ཞིག་དེའི་སྲར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་
ཤིང་དེ་ལ་ཡང་དེའི་སྲར་དཔེ་གཞན་ཞིག་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་སྲིར་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིར། བྱོགས་དེ་ནི་
འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་གཞན་སྟོ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ན། རྟགས་ཇི་ལྟ་བུས་སྐྱབ། ཅི་
སྟེ། དུལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པོ་ཞེ་ན། སྟོ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་
བ་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་གྱི་རྟགས་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་སྟོ་དེ་གྲུབ་པ་མིན་པར་
ཐལ། སྟོ་དེ་འཇིན་ནམ་གྱིས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད་སུས་ཀྱང་རབ་
ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་དག་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ཉིད་སྲ་མ་ནམས་
ཀྱིས་དོན་བསྐྱར་བསམས་པར་སྒྲུང་རོ། །

གལ་ཏེ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལས་གཞན་སྟོ་
 དགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྟོ་ཀྱན་
 སྟོང་གི་རྟོག་པ་དངོས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། རྟོག་པ་དེ་ལས་ནི་བརྗོད་དང་གཡོ་
 འགྲུལ་སོགས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ཏེ། གཞན་ལ་ཡང་
 ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྟོ་དཔོག་པ་ཡིན་ཡང་། བྱིད་
 ཀྱི་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ནས་གཞན་སེམས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་འཐད་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། བདག་རྒྱུད་ལ་སྟོ་དང་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཡིད་ཤེས་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་
 བརྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་རྟགས་གང་
 གིས་སྐྱབ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སོགས་སྟོའི་ཚུལ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ན་དབང་པོ་འདས།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྲུལ་མས་གོ་རུས་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་འདིར་མཐའ་དེ་དག་འགོག་པའི་གཞུང་དངོས་སུ་མ་བཞོད་དོ།

ཅི་སྟེ། གཟུང་དོན་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་སྟོ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཟུང་དོན་ཀྱི་རྟགས་འགའ་
 ཡང་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྟོ་བྟགས་པའི་སྟོང་
 དུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོ་རྗེས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་དགོས་པ་

དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན།
 སྒོ་སྒྲ་མ་ནི་སྒོ་སྒྲི་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉི་གའང་
 གསལ་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྱུར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། སྒོ་ག་
 གྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གཉིས་ཀ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་མཚུངས་ན། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད། ཅེས་སྒྲས་པ་དེ་ལ་
 གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་གཉི་གའང་མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
 དུ་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བར་གོ་ནས་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་རྣམས་
 བེ་ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། གསལ་བའི་ངོ་བོར་མཚུངས་
 པས་བྲུབ་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་ཡང་ན་ནི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་ནི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་མི་རིག་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་ཤེས་པ་མིན་ཡང་སྟོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། གསལ་བ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་བའི་རྣམ་
 པ་འཕོ་བའི་སྒྱུར་རོ། །སྟོན་པོ་གསལ་བར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་ཡང་ཆོས་
 ཅན། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་དེའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་
 ཡིན་པའི་སྒྱུར། དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱང་སྒོ་སྒྲི་མ་ལ་སྒོ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པ་འཆར་བར་
 འདོད་ན་སྒོ་སྒྲི་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་

ནམ་པར་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། སློ་ལ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་འཆར་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡུལ་
ཡང་ནི་སློ་དང་ལྟན་ཅིག་ཆོས་མཚུངས་ཉིད་དེ། ཡུལ་ལ་སློའི་ནམ་པ་མ་ཤར་
བ་བཞིན་དུ་སློ་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་མ་ཤར་བར་བྱུང་མེད་པས་སློས་ཡུལ་
ཉོགས་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་སློ་ཉོགས་པའམ། ཡང་ན་ཡུལ་གྱིས་སློ་
མ་ཉོགས་པ་བཞིན་དུ། སློས་ཀྱང་ཡུལ་མ་ཉོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པ་སྟེ། བོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་དག་གིས་གཞུང་འདི་དག་འཆད་ཤེས་པ་སྟོན་
ཆད་མ་བྱུང་བར་སྒྲུང་རོ། །

དེའི་སྤྱིར་ངེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། སློ་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོས་རབ་ཏུ་
གསལ་ཞིང་གཞན་གཟུགས་སོགས་གསལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུའི་ནམ་པ་འཕོ་བ་ཡིས་གཟུགས་སོགས་དེ་ཤེས་པ་
དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ན་ནི། ཤེས་པ་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་མངོན་
སུམ་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་བ་ཡིན་པས། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གཉི་ག་གསལ་བ་མིན་པའི་ངོ་བོར་མཚུངས་ན། ཡུལ་ཉོགས་པ་མི་འཐད་ཀྱང་
ཤེས་པས་ཡུལ་ཉོགས་པ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་
མི་དགོས་ཀྱི། ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་ནམ་པར་སྐྱེས་པའི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་
ཡིན་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་བྱིད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཀའི་
གནས་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ས་ཡུལ་གསལ་
བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་ཤེས་བྱན་པའི་སློ་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་། མིག་ཤེས་

ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་པས་ཅིའི་སྲིད། མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་གི་རྗེས་སུ་
 སྐྱེས་པའི་སྒོ་སྤྱོད་མ་དུན་ཤེས་དེས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒོ་
 གཞན་སྤྱོད་པ་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒོ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་དུན་པའི་ཤེས་པ་དེ། སྤྱོད་
 དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་ནི། སྤྱོད་རབ་ཏུ་
 གསལ་ཞིང་སྤྱོད་དགོས་པར་མི་འདོད་པའི་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་རང་ཉིད་
 རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སྲིད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་དོན་གསལ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་དེའི་ངོ་བོ་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་ཤར་
 བའི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་སྤྱོད་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་
 བ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱུང་བ་ཀྱང་དོན་དེ་
 སྤྱོད་བར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ཤེས་པས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་།
 ཤེས་པ་རང་ཉིད་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་བྱེད་གཞན་གྱིས་
 སྤྱོད་བར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་སྲིད། མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
 དཔེར་ན། སྒོན་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། སྒོན་མེ་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་
 གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པར་བྱེད་མེད་པས་སྒོན་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རང་
 ལས་སྤྱོད་པ་འབྱུང་གི་སྒོན་མེ་གཉིས་པའི་གསལ་བར་བྱེད་མི་དགོས་པ་
 བཞིན། ཞེས་པ་ནི། ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོར་མཚུངས་པས་
 ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་བར་བྱེད་མི་དགོས་པ་མཚོན་པའི་དཔེའོ། །

མར་མེ་དང་ཐུན་ཁུང་གི་བུམ་པ་དག་ཀྱང་བུམ་པ་དེ་མར་མེ་དེར་
 བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱང་དགོས་པའི་སྲིད། དེ་གཉིས་གསལ་བྱ་གསལ་

བྱེད་ངོ་པོ་ཡིས་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་པ་
ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཕོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཚན་
པའི་དཔེའོ། །གཞན་དག་གིས་གཞུང་འདི་དག་གི་བདེ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་མ་བྱུང་
བར་སྒྲུང་དོ། །

གཉིས་པ་བླན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཚད་མ་
མདོར། གང་གི་སྤྱིར་ཡུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དུས་སྤྱིས་སྤྱོད་བའི་བླན་པ་
སྒྲེ་སྒྲེ། དེའི་སྤྱིར་རང་རིག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གང་སྤྱིར་མ་
སྤྱོད་བར་འདི་མེད། ཉམས་སྤུས་སྤྱོད་བར་དོན་བླན་པ་མཐོང་བ་ནི་མེད་དེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བླན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་
ཡང་ངེས་སྒྲར་གཟུགས་མཐོང་ངོ་སྤུས་དུ་བླན་པའི་ཆོ། བླན་པ་དེའི་འཛིན་
སྒྲུངས་ལ་གཟུགས་མཐོང་སྤུས་པའི་ཡུལ་བླན་པའི་ཆ་དང་། ངས་མཐོང་སྤུས་
པའི་ཡུལ་ཅན་བླན་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ལ། གང་གི་ཆོ་གཟུགས་མཐོང་བའི་
ཤེས་པ་སྒྲར་མ་སྒྲེས་པར་གཟུགས་མཐོང་སྤུས་དུ་བླན་པའི་སྒྲོ་མི་སྒྲེ་བ་བཞིན་
དུ། གཟུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་སྒྲར་མ་སྒྲེས་པར་ཡང་ཤེས་པ་
དེ་ཉིད་བླན་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་མི་འཐད་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་གཟུགས་བླན་པའི་ཆོ་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་བླན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སྒྲར་གཟུགས་སྤྱོད་བའི་ཆོ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱོད་བར་
བྱུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། །ཡུལ་དང་
དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། བདག་རིག་བྱུང་ཅེས་པའི་བར་དོ།

མདོ་སྒྲ་མ་དེའི་མཐུག་ཐོག་ས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཅི་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའང་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་ན་
ཐུག་མེད་ཐུག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་པ་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སྟོང་བར་
བྱེད་པ་ནའོ། །

རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལའང་བློ་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་
འཆད་པ་ནི། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ནི། ། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ལ་སྟོང་བ་
གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དོ། ། ཆད་མ་མདོར། དེ་བཞིན་དུ། དུལ་གཞན་
དག་ལ་འཕོ་བ་ནི། མེད་འགྱུར་དེའང་འདོད་སྤྱིར་དོ། ། དེའི་སྤྱིར་གདོན་མི་བ་
བར་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི།
ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སྟོང་བར། ཞེས་པ་མན་ཆད་དོ། །

དེ་བས་ན་འདི་མན་ཆད་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོགས་དག་ནི། ཀུན་ལས་
བཏུས་སུ་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་མདོ་ཆོག་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་
འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཆད་མ་མདོར། དེའི་སྤྱིར་ཤེས་པའི་ཚུལ་
གཉིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། རང་རིག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དོ། ཞེས་པའི་ཆོག་གི་
རྒྱས་པས་འཕངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པས་རང་རིག་རི་ལྟར་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་
རིགས་པ་དག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲར་བཤད་པ་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་
དག་གིས་གཞུང་སྤྱིའི་བསྐྱུ་བ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

ད་ནི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དྲན་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། རྟགས་དེའི་བྲུབ་
 འབྲེལ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་རྒྱས་པར་དགག་
 པ་གཉིས་དང་པོ་ནི། དུལ་དང་དབང་པོ་ཉི་བར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། དེས་
 གཟུགས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན། རྒྱ་གང་ལས་
 ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་དོ། ཞེས་དུལ་དང་དུལ་ཅན་གཉི་ག་དྲན་པས་བྱུང་
 བར་དུ་བྱས་པའི་ངེས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་དོན་མཐོང་བར་མ་ཟད་དོན་ལས་
 གཞན་དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་ཞིང་སྤྱོད་བ་ཡོད་པར་གདོན་མི་
 ཟ་སྟེ། དེས་ན་གཟུང་རྣམ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་ཡོད་པར་
 གྲུབ་པར་མ་ཟད། དུལ་དང་དུལ་ཅན་གཉིས་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་
 བདག་རིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །

ངག་དོན་ནི། ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རང་རིག་ཡོད་དེ། ངས་གཟུགས་
 མཐོང་དོ་སྟམ་དུ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། གཞན་རིག་བྱི་མ་དུལ་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ།
 དུལ་དང་དུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དུལ་ཅན་དབང་ཤེས་ལ་
 སྤྱོད་བྱེད་ཅམ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཀྱང་། རང་རིག་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་
 པ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཤེས་པ་བྱི་མ་རྫས་གཞན་གྱི་རིག་ཅིང་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་སོགས་ཆ་ཤས་སྡེ་སྡེ་མ་རིམ་ཅན་དུ་
འབྱུང་བ་རྣམས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་ཆ་
ཤས་དང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་ཆ་ཤས་སྡེ་སྡེ་རྣམས་མི་འཛིན་ཅིང་། ཡི་གེའི་ཆ་
ཤས་སྡེ་མ་རྣམས་ཆ་ཤས་སྡེ་མ་རྣམས་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་ཉན་
ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆ་ཤས་དུ་མས་ཉན་ཤེས་དུ་མ་
བསྐྱེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་སྡེ་མ་རྣམས་ཆ་ཤས་སྡེ་མའི་བར་དུ་གནས་
ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡེ་གེ་རིང་པོ་ལ་ཆ་ཤས་སྡེ་སྡེའི་གོ་རིམ་མེད་པར་
ཐལ། ཆ་སྡེ་མ་རྣམས་ཆ་ཐ་མའི་བར་དུ་ཆོགས་ནས་གནས་པའི་སྤྱིར། འདོད་
ན་རང་འཛིན་ཉན་སྒྲོ་ལ་ཆ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཆ་དེ་དག་ཉན་
ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག །སྡེ་སྡེའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་ཡི་
གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡེ་གེ་རིང་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་
ནས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལ་ཆ་སྡེ་སྡེའི་
རིམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཆོས་
ཅན། ཅི་ལྟར་ན་ཁྱེད་རྣམས་རིམ་པ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་ཉན་
ཤེས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་རྣམས་པན་ཚུན་དུས་
དེས་འདྲ་བ་མེད་པའི་གོ་རིམ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་ཀུན་གྱིས་

ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་དུ་མས་ཉན་
 ཤེས་དུ་མ་བསྐྱེད་པར་བརྟགས་ལ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཆ་སྒྲ་མ་སྤྱི་
 མའི་བར་དུ་གནས་པ་དགག་པ་དང་། ཆ་ཤས་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྤྱི་བ་ལའང་
 ཉན་པ་དེ་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་
 སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་དམ་དུ་མ་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན།
 དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་སྤྱི་སྤྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་
 བསྐྱེད་དམ། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད།
 །དང་པོ་ལྟར་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱི་མའི་བར་དུ་གནས་
 ནས། དེའི་མཐར་དེ་དག་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་གཅིག་པོ་དེ་སྤྱི་ལམ། ཡི་གེ་རིང་
 པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་
 གནས་ནས། དེས་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་
 ཆ་སྤྱི་མ་མཐའི་ཆའི་བར་དུ་གནས་ནས་ཀྱན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་སྐྱེད་པ་
 ཡིན་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དེའི་ཆ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་པའི་འོག་ནས། འོག་དུ་ཡི་གེ་རིང་
 པོའི་སྤྱི་རྒྱ་ཆེ་ཆེ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྤྱི་མ་
 སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དག་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཐ་མར་ནི། དེའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་རིམ་ལྡན་དུ་ཐོས་
 པའི་ཉན་སྒོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་རིམ་མིན་
 ལྟན་ཅིག་དུ་ཆོག་པའི་རྗེས་སུ་དེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་སྤྱི་བའི་

སྒྲིབ། གཤམ་ཏེ་བརྟག་པ་སྒྲིམ་ལྟར། གེ་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྒྲིམ་མ་ཐོས་པའི་
 ཉན་ཤེས་དེ་ཉིད་ཆ་ཤས་སྒྲིམ་རྫས་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་དེས་ཡི་
 གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་རྣམས་སྒྲིམ་རིམ་ལྡན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་
 རིང་པོའི་ཆ་སྒྲིམ་ཐོས་པའི་ཉན་སྒྲོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྒྲིམ་
 དེའི་འོག་ཆ་གཉིས་པ་དེའི་རྫེས་སུ་རང་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་
 གཉིས་པ་དེའི་དུས་ན་སྟོང་གིས་གཟུང་ཡུལ་ཆ་སྒྲིམ་དེ་ནི་གནས་པ་མེད་
 པའི་སྒྲིབ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཆ་སྒྲིམ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་རང་ཉིད་ཆ་སྒྲིམ་
 རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ན་དེ་རྣམས་རྫོགས་པའི་སྒྲིས་ཀྱང་དེ་མི་འཛིག་པའི་
 ཏྲག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་གནས་ན། དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དགོས་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

གཉིས་པ་ཆ་ཤས་རྣམས་ཅིག་ ཅར་སྐྱེ་བ་ལའང་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པར་
 བརྟན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཅིག་ཅར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་
 བས་དེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་
 རྣམས་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་ནི་སྐྱེས་ནས་དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་སྒྲོ་
 བས་དེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་གཅིག་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་འདི་
 ཡོད་དེ། རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་གནས་ན། ཏྲག་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་སྒྲིབ་རོ། །

གཞན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་
 ཀུན་སྒྲོང་གི་ཚོལ་བ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོར་ལན་

གཅིག་བརྩལ་བ་ལས་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་
 བྱིན། རིག་བྱེད་པ་གང་དག་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པས་
 ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་སྒར་ནས་གྲུབ་ཟིན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་
 གསལ་བར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལའང་། རྟག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་
 བ། ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཅོལ་བ་བྱི་མ་རྣམས་
 རོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཆ་ཤས་དུ་མས་ཉན་ཤེས་དུ་མ་སྐྱེད་པ་བརྟགས་ལ་
 དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྒྲ་བྱི་རྣམས་གྱིས་ཉན་ཤེས་
 གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཤེས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རི་
 སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་དེ་འཛིན་གྱི་ཉན་
 ཤེས་རེ་བསྐྱེད་ན། ཡི་གེའི་ཆ་དང་པོ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་དང་། དེ་ཕྱིང་གི་
 སྒོ་རྗེས་གཞན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་འཇུ། ཅིག་ཅར་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡི་གེའི་ཆ་
 ཤས་སྒྲ་བྱི་རྣམས་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་སྒྲ་བྱི་རྣམས་དང་དེ་དག་ཕྱིང་བའི་སྒོ་
 རྗེས་གཞན་རྣམས་མ་སྐྱེལ་བར་སྐྱེ་འཇུ། འོན་ཏེ་སྐྱེལ་ནས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་པས་ཉན་ཤེས་སྒྲ་བྱི་དུ་མ་ཡིས་ནི། ཡི་གེའི་ཆ་སྒྲ་བྱི་དེ་དག་འཛིན་
 དེ་རྣམས་རྫོགས་པའི་རྟགས་སུ་ཕྱིང་བྱེད་རྗེས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་ཕྱིང་བྱེད་གྱི་སྒོ་བྱི་མ་དེས་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་ཐ་མ་ཐོས་པའི་ཉན་
 ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཕྱིང་བར་འགྱུར་གྱི། སྒྲ་མ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གཞན་
 གྱིས་བར་ཆོད་པའི་བྱིར་དོ། །

དེ་བས་ན། ཆ་ཤས་ཐ་མ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་
འཛིན་པ་མིན་པ་དེས་ན་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
སྤྱིང་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་འཛིན་པའི་ཉན་
སྒྲོ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྤྱིང་བྱེད་རྫས་གཞན་རེ་རེས་སྐྱེལ་ནས་སྤྱིང་ངོ་ཞེ་
ན། ཡི་གེའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་བར་
ཆེད་མེད་པར་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱིང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་བར་
བཅད་པའི་སྤྱིར། འཇུག་པ་སྤྱིར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་འཆོམས་སྤྱོད་བར་བྱེད་
པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྤྱིར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས། བར་ཆད་པར་
མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང་འཇུག་པ་སྤྱིར་བས་འབྲུལ་རྒྱ་བྱས་ཏེ་བར་རྣམ་པར་
ཆད་པ་མེད་པར་འབྲུལ་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ཨ་ཨ་ལྟ་བུའི་བྱང་དུ་
གཉིས་ནི་སྤྱིར་བར་བརྗོད་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་པར་རྣམ་པར་ཆད་
པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱིར་བར་ཐོས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་འཇུག་པ་སྤྱིར་བས་
འབྲུལ་རྒྱ་བྱས་ཏེ། བར་མ་ཆད་པའི་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཅི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་བར་མ་ཆད་པར་ཐོས། ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་དག་

བར་ཆད་པར་སྒྲུང་ཡང་། ཡིད་ཤེས་གྲིས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནམ། དབང་ཤེས་ལ་ཡང་ཆད་པར་གསལ་བར་སྒྲུང་ཞིང་རྟོག་པས་བར་མ་ཆད་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཉན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡི་གེ་བར་རྣམ་པར་ཆད་པར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེ་ཉིད་གྲིས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་དབང་པོའི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱན་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་མིག་འཇུ་མས་པའི་ཡུན་ཆད་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ཐུང་བའི་ཡུན་ཆད་དེ་ཡང་རིམ་གྲིས་རྩལ་སྤྱན་ནི་གོ་ས་ཏུ་མར་འཕོས་པའི་ཡུན་ཆད་དག་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྩལ་སྤྱིར་བ་གཅིག་སྒྲོ་ལོག་བསྐྱེས་པའི་དུས་ཀྱང་དུས་ཆུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱིར། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ནི། རྩལ་སྤྱན་གཅིག་སྒྲོ་ལོག་བསྐྱེས་པའི་ཡུན་ཆད་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆད་ཡིན་པས་མིག་འཇུ་མས་པའི་ཡུན་ཆད་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལྟར་ཐུང་བ་རིམ་གྲིས་འབྱུང་བའི་ཡུན་ཆད་ཡོད་དགོས་ཤིང་། ཡི་གེ་ཐུང་མཐའི་ཆད་ཀྱང་མིག་འཇུ་མས་པའི་ཡུན་ཆད་ཏུ་དེས་པས། དེས་ན་ཡི་གེ་རིང་ཐུང་གང་ལ་ཡང་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཏུ་མ་རིམ་ཅན་ཏུ་ཡོད་པས་བྱབ་ཅེས་པའོ། །

དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་གང་ལ་ཡང་ཆ་ཤས་
སྲ་སྲི་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། ཡི་གེ་ཐུང་དུ་འཛིན་ཆད་
ལ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཡུན་ཆད་ཡོད་
པས་བྱུང་བའི་སྟེ། དེར་ཐལ། དེའི་ཡུན་ཆད་དང་མིག་འཛུམས་པའི་ཡུན་
ཆད་དུས་མཆུངས་པའི་སྟེ། དེས་ན་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་སྒོ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དུ་
མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་
དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཡུན་ཆད་ཀྱིས་རྫོགས་དགོས་པའི་ཡི་གེ་གཟུང་
དོན་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་སྟེ།

དེའི་སྟེར་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཡུན་ཆད་
ཀྱིས་རྫོགས་པར་འབྱུང་བས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་
ཤས་རེ་རེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པ་ཡིན་པར་མི་འཐད་
ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ཐུང་དུ་འཛིན་ཆ་ཤས་རེ་རེ་འཛིན་པ་ཡང་ཡི་གེ་ཐུང་དུ་
འཛིན་པར་མི་འཐད་དོ།

དེའི་སྟེར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྲ་སྲི་རྣམས་ཆ་ཅན་དུ་ལྡན་པའི་
ཡི་གེ་ཉིད་ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཐོས་པའི་ཆ་
ཤས་རྣམས་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་ཉན་ཤེས་ཉིད་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་
པའི་ཉན་ཤེས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྲ་སྲི་
དག་ཐོས་པའི་ཆ་སྲ་སྲི་རྣམས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རྟག་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་བར་
ཆོད་ཅིང་སྟེ་ན་དེ་དག་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་

ཉན་ཤེས་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་
མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡི་གེ་རིང་ཐུང་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་
དམིགས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
གཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྤང་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལོག་
པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཡིད་ཤེས་ལ། དེ་དག་བར་ཆོད་པར་གསལ་བར་སྤང་ཡང་།
ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བར་ཆད་ཀྱང་
བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་བ་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་ཡིད་
ཤེས་ཡིན་ན། དེ་འབྲེལ་ཡིད་ཤེས་དེ་དངོས་པོའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བར་ཆད་ནི་ཐ་
དད་དུ་མཆོན་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་
ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དེ་ལ་ནི། སྐད་ཅིག་སྤྱི་བར་ཆད་པར་གསལ་
བར་སྤང་བ་ཉིད་ག་ལ་ཞིག་སྟེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ནི་བརྗོད་པ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། དབང་པོས་གཟུང་བའི་
རང་མཆོན་སྤྱོད་དུ་བྱས་པ་ལ་སྤྱི་བར་ཆད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཅིན་ཏོ།
།

གལ་ཏེ་བརྟག་པ་གསུམ་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ནས་དབང་པོའི་ཤེས་
པས་བར་ཆོད་པར་མཐོང་ན་ཡང་རྟོག་པས་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དོན་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་བར་ཆད་དེའི་སྤྱོད་

བའམ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྒྲ་སྤྱི་རྣམས་ཆོས་གཞན་གྱིས་
བར་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་
རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྒྲ་སྤྱི་རྣམས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྒྲང་
བ་དག་སྒྲང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་རིགས་པ་དམ་པ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་
མེད་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་དག་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྒྱུན་དེ་དག་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་
དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྱེ་དགོས་ནའང་སྒོ་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་སྒྱེ་བ་མེད་
དེ། སྒོ་སྒྲ་མ་རྣམས་སྒོ་སྤྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་
ན། རུས་པ་ངེས་པ་དེ་ནི་ཆོད་མ་གང་ལས་མ་བྱུང་པར་འདོད།

ཅིག་ཅར་སྒོ་དུ་མ་སྒྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་སྒོ་དུ་
མ་སྒྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྒོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྒྱེ་བའི་རུས་པ་ངེས་པ་འདི་
ལྟར་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
མི་འཐད་དོ།

རྒྱན་མཁན་པོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་
པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྒྲ་སྤྱི་དག་ཀྱང་སྤྱོད་བྱེད་སྒོ་རྣམས་གཞན་གྱིས་བར་
རྣམ་པར་ཆོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཆོད་པར་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེ་
བས་ན་སྒོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྱེ་བར་མ་མཐོང་བས་ཅིག་ཅར་མི་སྒྱེ་བར་སྐྱབ་པ་
འདི་ལྟར་བར་རྣམ་པར་ཆད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའམ། ཡང་ན། དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། སྒོ་

དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡང་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་འདི་ལྟར་དུ་
འགྲུར་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱུང་བའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ལ་མ་མཐོང་བས་
མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་འགྲུབ་པར་ཁས་སྦངས་ན་ནང་
འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དུ་མ་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་ན། བྱིད་རང་གི་
མདོ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས་འདི་ལྟར། སེམས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་
གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི། རྒྱད་གཅིག་ལ་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་
སྲིད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྒྱད་
གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་མཐུན་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྐྱེད་པ་ལ་རུས་པ་ངས་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས་ཀྱི་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་སྤྲ་མས་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ཀྱི་
ཉིར་ལེན་བྱེད་པ་སྲིད་ན། མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིར་
ལེན་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྲིད། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་
བ་ཡོད་དགོས་ནའང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
པ་རྣམས་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་

ལེན་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་དེ་
ལ་ནི། གསལ་བར་སྒྲུང་ཉིད་ག་ལ་ཞིག་ཅེས་བ་མི་འཐད་དེ།

ངོ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་གང་ངོ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་གསལ་
བར་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་རིགས་མ་ཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་
བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི། སྟོན་པ་བ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
དོན་ལ་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་
བས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན།
རྒྱུད་གཅིག་ལ་དབང་ཤེས་རྗེས་ཐ་དད་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་
སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདིའོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པ་
ཡིན་ན། ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་བྱུང་བ་མང་པོ་འཐད་དེ། སྐྱོད་སྐྱོད་དང་
མར་མེ་སོགས་སྒྲ་སྤྱི་རྗེས་ཐ་དད་པ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན།
གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་སྒྲར་གྱི་དེ་འདིའོ་སྟམ་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག་ལ་ཡང་
ཆོས་ཅན། གསལ་སྒྲུང་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་
འདིའོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་བ་དངོས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྟོ་
ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་སྒྲུང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྟགས་
བྱུང་དངོས། འདོད་ན། ཅི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེའི་སྤྱིར། སྒྲར་གྱི་དེ་འདིའོ་སྟམ་དུ་ངོ་ཤེས་
པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ངོ་ཤེས་ལས་ནི། ཡི་གེ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་རྗེས་གཅིག་

ཏུ་འགྱུར་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ངོ་ཤེས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་། སྤར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་
 ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། སྡོན་སྤྱང་བའི་དོན་བླན་པ་ལས་སྤར་མ་དེའི་ཆོས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་སུ་སྐྱོ་
 འདོགས་པ་མེད་པར་བྱོད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྤར་བྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་གིས་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་འཛིན་པའི་ཉན་
 ཤེས་རྣམས་དང་། དེ་དག་སྤྱང་བའི་སྒོ་རྩལ་གཞན་རྣམས་སྐྱེལ་ནས་སྐྱེ་བ་
 དང་། མ་སྐྱེལ་བར་སྐྱེ་བ་གང་གི་སྐྱོན་ས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་
 བསྟན་ནས། སྤྱོད་སྤྱང་གཉིས་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ཡི་གེ་རིང་
 པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་རྣམས་དང་དེ་དག་སྤྱང་བའི་སྒོ་རྩལ་
 གཞན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་མི་འདོད་ཀྱི་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་དང་
 པོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དང་། དེ་སྤྱང་གི་སྒོ་རྩལ་གཞན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐྱོན་ས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བྱོད་རང་
 གི་ཁས་སྦངས་དང་འགལ་ཏེ། དོན་སྡོན་པོ་འཛིན་པ་དང་། སྡོན་ཤེས་པ་
 སྤྱང་བའི་སྒོ་རྩལ་གཞན་དག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་རིགས་པ་ཅན་པ་བྱོད་རང་
 ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་
 ཀྱི་ཏྲགས་སོ་ཞེས་བྱུང་བའི་མཐའ་ལས་ཁས་སྦངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་མ་བཟད་
 རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་རྣམས་

དང་དེ་དག་སྤྱིར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གཞན་དག་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རོན་སྒྲོན་པོ་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲོར་སྒྲུང་ཤེས་པ་སྒྲུང་བ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ལ་
 དུས་མཉམ་དུ་རྒྱས་སོ་སོར་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་སོ་སོར་རྟོགས་དགོས་པ་གང་
 ཞིག །དེ་གཉིས་རྒྱས་སོ་སོར་རྟོགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ། རོན་དུ་
 སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱིར་བྱེད་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་རོན་འབའ་ཞིག་སྤྱིར་བྱེད་
 གཉིས་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་བས་
 དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་
 དེས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་བས་གཅིག་དུ་མི་འགྲུབ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 གཉིས་སོ་སོར་མ་རྟོགས་མི་འཐད་ཅིང་། འགྲུབ་ན་སྒྲོ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་
 པར་ཐལ་བའི་སྒྲིམ་རོ། །

གཞན་ཡང་རོན་སྒྲོན་པོ་དང་། རོན་སྒྲོན་པོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དག་སྤྱི་ནས་ངེ་ལྟར་སོ་སོར་བྱན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་
 འཛིན་ཤེས་པ་དེ་སྤྱིར་བྱེད་ཡིན་ན། དེ་ལས་རྒྱས་གཞན་ཡིན་དགོས་པ་གང་
 ཞིག །ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་སྒྲོན་པོ་སྤྱིར་བྱེད་སྒྲོ་འཛིན་
 སྤྱིར་བྱེད་སོ་སོར་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ། རྟེན་བྱེད་གཞན་དག་
 གིས་རོན་དང་ཤེས་པའི་སྤྱིར་བྱེད་ །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 མ་འགོད་པ་ན། ཤེས་པ་དང་དེའི་སྤྱིར་བྱེད་རྒྱས་གཞན་ཅིག་ཅར་འགྱུར་བའི་
 འདོད་པ་བཀོད་ནས་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རོན་སྒྲོ་སོགས་དང་
 དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་གཉིས་རྒྱས་གཞན་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བ་འགོག་པ་

ལ་སྐྱུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། ཡུན་རིང་མོ་ནས་མ་འབྲེལ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་སྒྲངས་པའི་གོམས་པ་མ་བྱ་ཆེས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཤེས་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་སྔོང་བའི་སྒོ་རྫས་གཞན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའང་ཞིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་པོའི་དོན་གྱི་ཡིད་སྔོ་སྒྲང་ཤེས་པ་དག་གིས་སྔོང་བྱེད་རྫས་གཞན་སྐྱེ་སྤྱི་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྔོན་པོ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་སྒྲང་བ་དང་། སྔོ་སྒྲང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲང་བའི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྔོང་བྱེད་རྫས་གཞན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་འདི་འདོན་པ་དགའ་ཞིང་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་འདི་ལྟར་ཟུངས་སྔོན་པོ་སོགས་མཐོང་བའི་ཆོ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་ཉིད་དམ་དེའི་སྔོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་གཅིག་ཆད་མས་ཉོགས་ཀྱི་དེའི་ཆེ་སྔོ་སྒྲང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་སྔོང་བྱེད་རྫས་གཞན་དེའི་རྫས་སུ་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་མ་ཉོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། ། །དེ་བས་ན་སྔོན་པོར་སྒྲང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་སྔོང་བར་བྱེད་པ་ལ་འཛིན་རྣམ་ཉིད་འཛིན་རྣམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྔོང་བ་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་རིག་སྤྱི་མ་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བ་ལ། ཐལ་བ་

དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡོ་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་
 སྡོ་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་འདོད་པ་
 དེ་ལས་སྡོ་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་དྲན་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། སྤྱོད་བྱེད་
 ཡོད་དགོས་པས་སྡོ་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་ནི་གང་གིས་སྤྱོད་བ་ཡིན།
 གལ་ཏེ་དེ་ཡང་། དེ་ལས་སྤྱིས་སྤྱིས་པའི་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་
 ཡིན་ན། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་
 ཅིང་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འདི་
 རྣམས་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཉིར་ལེན་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་
 དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྡོ་འཇིན་མིག་ཤེས་སྤྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡུལ་གཞན་
 སྡོན་པོ་ལ་ནི་འཇིན་བྱེད་དུ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོད་རང་གི་སྤྱོད་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྡོ་འཇིན་མིག་ཤེས་སྤྱི་མ་ལས་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྤྱིས་པའི་
 སྤྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། སྤྱི་དོན་ཉི་བས་སྤྱི་མ་བཏང་སྟེ་ཡུལ་
 ལ་འཕོ་བ་དགག། སྤྱི་མ་འཇིན་པའི་རྒྱས་པ་བཟད་ནས་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་དགག།
 ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་ཅིག་ཅར་འཇིན་པ་དགག། ཡུལ་ལ་འཕོས་པའི་རྣམ་
 ཤེས་ཐ་མ་ཁོ་ནས་སྤྱི་མ་མི་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་སྤྱོད་མེད་དེ། སྡོ་སོགས་སྤྱི་དོན་གྱི་དོན་ཉི་བ་ན། དེས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་
 འཇིན་པའི་གོགས་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་འཇིན་པ་བཏང་སྟེ། སྡོ་སོགས་

སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་ལ་འཛིན་བྱེད་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཞེས་པ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་མཆོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཕྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་འཛིན་མིག་
 ཞེས་སྤྱི་མཐུན་ལྷན་ལྷན་དུ་ཉེ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྤྱི་བྱེད་བྱེད་ཡང་ཡིན་
 པའི་སྤྱི་འཛིན་དབང་སྒྲོ་སྤྱི་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་ནི་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་
 དོན་ཉེ་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཞེས་སྤྱི་མ་དེ་ཅི་ལྟར་གཞན་སྤྱི་སོགས་
 ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་འཛིན་མིག་ཞེས་སྤྱི་མ་དེ། སྤྱི་
 འཛིན་མིག་ཞེས་སྤྱི་མ་ལས་དེའི་ནམ་ལྟར་དུ་སྤྱི་སྤྱི་པ་ཡིན་ན། དེས་སྤྱི་འཛིན་
 མིག་ཞེས་སྤྱི་མ་འཛིན་པ་ལ་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་སྤྱི་སོགས་ཉེ་བ་ཅམ་གྱིས་གོགས་
 བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱི་བ། ཉུགས་མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། བདག་ལ་དམིགས་པའི་
 ཞེས་པ་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་དེས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ནི། དེ་
 དག་ལ་གཞན་སྤྱི་མ་ནི་ཡན་ལག་གང་གིས་ཀྱང་གོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 མི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ། །

གཞན་ཡང་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་གོགས་བྱེད་
 པར་འདོད་དམ། སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་གཞན་དོན་དུ་ཉེ་བ་ཡོད་པས་གོགས་བྱེད་
 པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་ནི་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
 དེ་ལ་གོགས་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་ལྷན་ནི་ཉེ་བ་
 ན། ཞེས་པ་སྤྱི་མ་རིགས་ཀྱང་དབང་སྒྲོ་སྤྱི་མ་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 འདོད་ན་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་དེ་ཉེ་བ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་
 མིན་པ་དེས་ན་དབང་ཞེས་གང་ལ་ཡང་སྤྱི་བྱེད་མི་སྤྱི་བའི་འགྱུར་ཞིང་།

ཅ་བ་མྱོང་བྱེད་ནི་མེད་ན། སྒྲིའི་བླ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། མྱོང་བ་དང་། བླ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བས་སྤྱོད་གྱི་འདོད་པ་འདི་ནི་ཨ་རེ་མཛེས་ཏེ། དེ་ལས་མི་མཛེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ།

གལ་ཏེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཉེ་བས་གོགས་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། འདས་པའི་དུས་གྱི་སྐྱ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་གང་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོད་ལ་སྤྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་དོན་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱ་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་སྤྲ་མ་འཇིན་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་ནས་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་སྒྲིམ་སྒྲིང་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རིམ་གྱིས་བྱད་པ་ན། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ཡུལ་གཞན་སྤྱི་རོལ་ལ་ནི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ལ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དོན་འཇིན་རྒྱས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མི་སྤྱིད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་སྒོ་དེ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྤྲ་གྱི་སྒོ་ནི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་རང་འཇིན་རྒྱས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་པ་ན་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དོན་འཇིན་རྒྱས་སུ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་སྒྲིམ་ལ་མེད་པར་དོན་འཇིན་པའི་སྒོ་སྤྱི་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་ཆགས་ནས་སྤྲ་འཇིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་

ཉམས་པ་ན་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་སྐྱོན་སྤང་དགག་པ་ལ། རང་སྤེལ་དག་གི་སྐྱོན་སྤང་དགག་
གཞན་སྤེལ་དག་གི་སྐྱོན་སྤང་དགག་ མཐའ་གཞན་བཅད་པའི་སྐྱོན་སྤང་དགག་
པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་བྱེད་སྤྲ་མའི་རྒྱས་པ་
ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་འཇུག་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་
གི་ཉེར་ལེན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ་ན། ཡིད་བྱེད་སྤྲ་མའི་རྒྱས་
པ་ཉམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འཁོར་
བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་ཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་ན།
ཁྱོད་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་འཇུག་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་ཁས་ལེན་ན། རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་
དུས་ཅིག་ཅར་འཇུག་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་ཡང་ཡིད་གཟུགས་
མངོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་འགར། གཟུགས་མངོས་ལ་ཆགས་
པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས་དེའི་ཆེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱིས་སྤྱོད་འཛིན་སོགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཆེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་འཇུག་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་
ཁས་ལེན་པར་རིགས་ཀྱི། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡིད་བྱེད་སྤྲ་མའི་རྒྱས་
པ་རྒྱ་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། དུལ་

དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཡོད་པའི་ཆོ། ཡིད་གཞན་འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མའི་འཇུག་པ་ནི་མཚུངས་པར་
 ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བས། ཡིད་གཟུགས་མངའ་ལ་ལྟག་པར་
 ཆགས་པའི་ཆོ། སྐྱ་སོགས་ཉི་བར་ཡོད་ཀྱང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་
 རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒོན་མེད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་ཁོ་
 བོས་བསྐྱབས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་དོན་གཞན་ལ་ཆགས་
 པའི་ཆོ། ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བའི་རིགས་པར་མ་བད། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བས་ཀྱང་། སྒོ་སྒྲ་མའི་རུས་པ་ལ་ལྟོས་པར་རབ་དུ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྤེད་གཤིག་སྒྱུར་སྤོང་དགག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ།
 ཡིད་དེ་རྟག་པ་གཅིག་དུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་སྒྲ་སྒྲོར་སོང་སྟེ། ཡུལ་གཞན་ངེ་ལ་
 ནི་ཆགས་པ་ན་དབང་པོ་གཞན་ལ་མི་འགྲོ་བའི་སྤྱིར། ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་སྒྲ་མའི་རུས་པ་ལ་ལྟོས་པས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་
 པ་མིན་ཏེ། སྐབས་ལ་ལར་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་འཇུག་ཤེས་དུག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པར་ཡོད་
 པ་ལ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ལས་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་ཡིད་གཅིག་ཁོ་ནར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཁས་སྦངས་དང་

ཡང་འགལ་ཏེ། བྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འབྱུང་
བར་ཐལ། བདག་ཡིད་རྟོག་པ་སྟོད་པའི་ལྟན་པ་ཅམ་ལས་ནི་དབང་ཤེས་
རྣམས་སྐྱེ་བ་བྱོད་རང་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཏྲག་པ་ལ་རེས་
འགལ་སྤང་ཅིང་། རེས་འགལ་མ་སྤང་བའི་བྱུང་བར་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་བྱེད་པ་གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར།
ཡིད་ཤེས་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནས་ཅི་
ལྟར་མར་མེ་གཅིག་གིས་སྐྱེས་བྱ་དུ་མས་གཟུགས་མཐོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ཡིད་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་
རྣམས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག
།སྤྱིས་ཀྱང་སྤར་དང་རྣམས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཏྲགས་
གསལ་ཐམས་ཅད་ཁས་སྤངས། ཡིད་ཏྲག་པས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱད་པན་པ་གང་དག་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
ཏྲག་པས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གངས་ཅན་པ་སྐྱེས་བྱ་ཏྲག་པས་ལུས་ལ་
ལོངས་སྟོད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཤུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པས་བྱ་བ་
བྱེད་པ་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་
ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་རེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཏྲག་ན་འབྲས་བྱ་
བསྐྱེད་པ་རིགས་པ་སྤྲུལ་ཁེགས་ཤིང་། མི་ཏྲག་ན་སྤར་མེད་པའི་འདུ་བྱེད་

དེ་ཕྱིས་གང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན།

གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་གི་བྱུང་བར་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ཉིད་སྒོ་སྒྲ་མ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་དོན་འདི་ནི་
ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒོ་སྒྲ་མས་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྒོ་
ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྒོ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་སྒོ་སྒྲ་མའི་རུས་པ་ལ་ལྡོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཐའ་གཞན་བཅད་པའི་སྐྱོན་སྐྱོང་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་
རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་གི་རུས་པ་དང་། ཉེར་ལེན་
གི་རུས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་གཟུང་ཡུལ་གི་རུས་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ན།
ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱེད་བྱེད་གི་རུས་པ་ཉམས་
ནས་འཕོ་བ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་གི་གཟུང་དོན་ལ་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་གི་གཟུང་དོན་བྱས་པ་ཉིད་
གི་སྐྱོན་སྐྱོང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་
བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རང་
གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གཟུང་དོན་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དོ། །

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་
སྒྲ་མས་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་
རུས་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དགོས་ན། ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ལ་ཤེས་པ་

སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པའི་ཆ་གཉིས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྤྱི་
མ་ལ་ཤེས་པ་སྤྱི་མས་བཟུང་བ་དང་གཟུང་བའི་ཆ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་
འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་སོགས་
རྣམས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ཤས་མེད་དགོས་
པས། བྱམ་པ་མཐོང་བ་ན་བྱམ་པའི་ཁོག་པ་དང་མགིན་པའི་སྒྲུགས་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
གཟུགས་སོགས་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེའི་ཆ་ཤས་
སྤྱི་གྱུར་པའི་རྩལ་སྤྲོད་དང་། བ་རོལ་གྱི་ངོས་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་
སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་། གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྤྱིར་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་རྩལ་སྤྲོད་རབ་དང་བ་རོལ་གྱི་ངོས་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་བ་ན། བྱམ་པ་མཐོང་ནས་དེའི་ཁོག་པ་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་ཆ་གཉིས་
འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་བྱེད་གཞན་དག། །སྒྲུང་བ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་མེད། ཅེས་པ་རང་
གཞུང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུང་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་མ་
ཡིན་པས། གཟུང་ལ་གཟུང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ལས། །གཞན་མིན་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་
མཆོད་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ་སྒྲུང་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཡུལ་དབང་
བར་གྱི་སྒྲུང་བ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྤྱི་མས་ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་གཟུང་

ཡུལ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་དཔེ་དོན་མི་
མཚུངས་ཏེ། སྒྲུང་བ་ནི་རགས་པ་སྤྲ་བར་སོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབང་
ཤེས་ཀྱིས་མ་བཟུང་བ་སྤྲིད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ཆ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ལ་སྤྲ་
རགས་སོགས་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་མོད། དེ་ལ་སྤྲ་སོགས་ངོ་བོ་ཡི། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་དུ་
དོགས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཅམ་ལ་སྤྱི་བྱེད་སྤྱོད་པ་འཕྲོས་
དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། ཤེས་པ་སྤྲ་བྱི་ལ་སྒྲོས་བྱེད་སྤྱོད་པ་ནི། ཤེས་པ་
བྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ན། ཤེས་པ་སྤྲ་མའི་གཟུང་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་
འགྱུར་གྱི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཞན་ཉམས་པ་མིན་ན། ཤེས་
པ་སྤྲ་མ་ཤེས་པ་བྱི་མའི་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཅན་མིན་པར་འགྱུར་
དགོས་ནའང་། ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ལ་བྱི་མའི་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་
པའི་ཤེས་པ་བྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་རྣམས་
རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་
པར་ནི་རང་འཛིན་དབང་སྒྲོ་ལ་དངོས་སུ་པན་འདོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཆོད་ཉིད་རང་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་ལྟན་དུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་གཟུང་དོན་
འདིའི་དངོས་པོར་འཛོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཅི་
ཡང་མེད་ཅིང་། སྒྲོ་སྤྲ་མ་ལའང་སྒྲོ་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟུང་དོན་གྱི་མཆོད་ཉིད་
དེ་ཡོད་པར་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེའི་བྱིར། སྒྲོ་སྤྲ་མ་དེ་ཡང་སྒྲོ་བྱི་

མའི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་
པས། ཤེས་པ་བྱི་མའི་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་བྱི་
མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་སོ། །

སྒོ་སྒྲ་མ་ལ་སྒོ་བྱི་མའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ཚོས་ཅན། བྱོད་རང་འཛིན་པ་
ཡི་ནི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
སེམས་བྱི་མ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་ཁས་
ལེན་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་སེམས་བྱི་མ་དེའི་ཉིད་ལེན་དང་དེས་བྱོད་སྐྱོང་
བ་ཡིན་པའི་བྱི་ད།

དེས་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ཤེས་པ་བྱི་མའི་ཉིད་ལེན་
དང་། ཤེས་པ་བྱི་མ་ཤེས་པ་སྒྲ་མའི་སྐྱོང་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ན། ཤེས་པ་སྒྲ་
མ་ཤེས་པ་བྱི་མ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་
པ་བྱི་མའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པ་གཉི་ག་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པའི་ཤེས་པ་བྱི་མ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཞེས་
པའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་བྱི་མ་ལ་སྟོས་ནས་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་
ལ་ཚང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཤེས་པ་བྱི་མའི་གཟུང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་འཛིན་ཤེས་པའི་ཉིད་ལེན་དང་སྐྱོང་བྱ་
ཡིན་པ་དེ་ནང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་འདྲ་དེ་ནང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡོད་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་དགོས་

ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་རང་འཇིན་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་ལྟན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦངས་ནས། རང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི། མིག་ཤེས་དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་བྱན་པའི་སྒྲིའི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ། ཤེས་པ་སྤྱི་མས་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྦྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་སེམས་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་གཉི་ག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀ་སེམས་སྤྱི་མས་སྦྱང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་དཔྱེད་པ་འདི་གཟུགས་སོགས་སྦྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ངས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་མ་དག་པའི་སྒྲོ་ཅན་ཐ་མལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་སེམས་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་གཉི་ག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བདག་རྟེན་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཚུལ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྟོག་གོ་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་གིས་རྣ་བར་མ་སྦྱང་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་ན།

ཤེས་པ་སྒྲ་མ་དེ། ཤེས་པ་སྐྱེ་མས་རེས་འགའ་འཛིན་ཞིང་རེས་འགའ་མི་
འཛིན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མའི་གཟུང་བ་དེ་ལ་
ཆེས་སྤྲ་བ་དང་། ཐག་རིང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཡིས་རེས་འགའ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་
ཡང་། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་སྒོ་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲར་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་
སོགས་གང་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་མའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་མའི་སྒྲ་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་གོགས་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་སྐྱེ་བ། རང་སྒོ་སྒྲ་མ་
གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུའི་སེམས་
གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དེས་ན་དོན་གཞན་
སྐྱེ་རོལ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲ་མས་ཤེས་པ་སྐྱེ་མའི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་
འཐད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བ་རོ། །དེ་
བས་ན་ཤེས་པ་སྒྲ་མས་ཤེས་པ་སྐྱེ་མའི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་།
དེ་ཉིད་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཉིས་རྩིས་ཐ་དད་ཅིང་། རྒྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
རྒྱས་པ་ཅན་རྣམས་ཤེས་སྒྲ་མ་ལས་རྩིས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་
ཅན། རང་ལས་རྩིས་ཐ་དད་པའི་རྒྱས་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་
བྱ་བ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལས་རྩིས་ཐ་དད་པའི་རྒྱས་པ་དུ་མ་དང་།
གཅིག་མེད་ཀྱང་རང་འབྲས་བ་སྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་

གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འཐད་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མ་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་
གཅིག་ཉིད་ལ་རང་ལས་རྩ་ས་ཐ་དད་པའི་རྒྱས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱ་གཅིག་
ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་དག་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའི་
ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ནི་སྐྱེ་བ་ཅིར་ཡང་
མི་རུང་གི་འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཆོགས་པ་དག་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་གི་ཉིར་
ལེན་དུ་འབྱུང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་དུ་འབྱུང་བས་འབྲས་
བུ་སོ་སོ་ལ་སྒོས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཆོགས་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། རྒྱ་
གཅིག་པོ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་ལྷ་དབང་སྒྲིའི་འགྲེལ་པར། གཅིག་ལས་གཅིག་ནི་ཅིར་མི་རུང་།
ཆོགས་པ་དག་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། །ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་
ཅིང་། རྒྱན་མཁན་པོས། མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་གཅིག་ལས་གཅིག་། འབྲས་བུ་
ཆོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་བཏོན་ནས། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་
ཆོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ནི་ཉིར་ལེན་
གཅིག་ལས་ཉིར་ལེན་ཅན་གཅིག་ཁོ་ན་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
མར་མེའི་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་མ་རེ་རེ་ལས་སྤྲེ་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་སྒོ་སྤྱོད་མ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀ་
 ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ཨ་ཨི་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཨི་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་གཅིག་ཕུ་
 དེ་ལ་བརྗོད་པ་ཨ་ཨི་གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྒྲ་བར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་ཨི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་ཉེར་
 ལེན་ཨ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཨས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་དོན་དུ་
 བྱེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྒྲ་སྤྱོད་སྒྲ་བ་ཅན་ཉིད་བྱིར། ཞེས་པ་སྣ་དབང་སྒྲའི་
 འགྲེལ་པར་འབྱུང་ཡང་རྒྱན་དུ། སྒྲ་དང་སྤྱོད་མའི་དོན་སྒྲ་བྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་
 ཉམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་སྒྲ་མའི་གཟུང་གཞོན་ཨ་དང་སྤྱོད་མ་རང་ཉིད་
 གྱི་གཟུང་དོན་ཨི་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲ་བའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། །ལ་སོགས་ཞེས་པའི་ཆོག་ནི། འདི་དག་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་གཞོན་
 བྱེད་གཞན་ཡང་སྒྲ་བར་བྱེད་པའོ།

འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཨ་ཨི་གཉིས་ཐོས་པའི་དུས་རྟག་དུ་རིམ་གྱིས་
 མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཨ་གཅིག་ཕུ་ཐོས་པའི་ཆེ་གཅིག་ཀྱང་ལན་
 གཉིས་གཉིས་སྒྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཨ་བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 དང་དེ་རིག་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དོན་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲ་བའི་བྱིར།

བཞི་པ་ཡུལ་ལ་འཕོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་ཁོ་ནས་སྒྲ་མ་མི་སྤྱོད་པར་
 འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་གཞན་སྤྱོད་ལ་འཕོ་བ་ན།

འཕོ་ཁ་མའི་སྒོ་ཐ་མ་དེ་དེའི་སྒོ་ཕྱི་མས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མིན་པར་སྒོ་ཕྱི་མ་
 དེས་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་མ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲ་
 མ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་
 ལ་འཕོ་ཁའི་སྒོ་ཐ་མ་མ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་མ་སྤྱོད་ན་དེས་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་
 སྤྱོད་བར་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེས་ན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚད་མ་
 ཡོད་པར་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་རིག་མེད་པའི་
 སྤྱིར་དང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མས་སྤྱོད་བར་མི་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་བདག་གིས་སྤྱོད་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
 བར་གྱུར་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་སྤྱོད་བ་ཡང་གཞན་
 གྱིས་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན།
 བདག་གིས་སྤྱོད་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་བདག་ལ་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་བདག་གིས་སྤྱོད་བ་དེ་ཉིད་
 ཚད་མ་གང་ལས་འགྲུབ་རེ་ཞིག་རང་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པ་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། གཞན་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ཕྱི་མས་སྤྱོད་བ་མི་འགྲུབ་
 པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
 སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཡང་། མིག་ལ་སོགས་པས་དོན་གསལ་ལོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་
 པ་ལྟར་རང་རིག་མེད་ཅིང་སྒོ་ཕྱི་མས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཡང་། བདག་རྒྱུད་ལ་

སྤྱིར་བར་འདྲིག་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་གསལ་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མིག་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་རང་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་གིས་
བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པ་ལ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པས་དབང་
པོས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཡུལ་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་མ་
ཡིན་ན། དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་གསལ་
བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ན་འགོ་བ་འདི་མཐའ་དག་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ལེ་ཏུ་འདི་གཞུང་གི་ཚོགས་མཐའ་དག་བཤའ་
བྱེད་ཅིང་། མངོན་སུམ་གྱི་ལེ་ཏུ་འདི་ལ་གཞུང་གི་ཆད་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་
དང་ལྔ་བཅུ་ཅ་གསུམ་རྒྱ་དཔེ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

ཁ་བ་ཅན་འདིར་སྒྲོན་ཆད་གྲགས་པའི་གཞུང་། །

སྒྲོག་པ་ལས་གཞན་དགོས་པ་མ་གཟིགས་ཏེ། །

ཚུལ་འདི་མ་བཟོད་རང་ཉིད་གཞུང་འདི་ལ། །

འགྲེལ་བྱེད་རི་མོའི་རྩོམ་པ་སྤངས་པ་སྟུམ། །

རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤའ་པ་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེ་ཏུ་འདི་རྣམ་པར་བཤའ་
པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །དགོའོ། །